

༄༅། །མདོ་སྤྲལ་ས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཅུང་དུ་རྣམ་གསལ།



མཇེད་བ་པོ། ལྷ་དམར་ལྷ་བ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག

ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།

# མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་གསལ།

མཛད་བ་པོ། ཞུ་དམར་ལྷ་བ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག

ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་དཔེ་སྤྲུལ་ཁང་།

First ebook edition 2021



- སྤྱི་ཁྱབ་ལས་སྟན་པ། སྐབས་ཇི་ཇིགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ།
- ལུ་དག་འགན་འཛིན། ཨ་རྒྱུ་བཀའ་ལུས།
- རྒྱལ་ལ་འཕྱད་འགོད་པ། ཇི་གས་ཆེན་བསྟན་ནས།
- སློག་ཁྲད་པར་གཞི་སྤྱིག་མཁན། Beata Tashi Drolkar
- དཔེ་སྟན་དང་འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན། བེ་རྒྱུ་ལུས་རིག་དཔེ་སྟན་ཁང་།

༡༽རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་འགོ་འདུལ་ཐེན་ལས་རྗེ་ཇི་ཇིགས་དང་། བེ་རྒྱུ་ལུས་  
 རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་དགོངས་ཁྲོལ་དང་ཡིག་ཐོག་ལ་ཆོག་མཆན་མེད་པར་དེབ་འདིའི་ཆ་ལས་  
 ཅུམ་ཡང་འདྲ་བཤུས་གནད་བ་སོགས་མི་ཆོག་པས་དེ་བཞིན་དགོངས་འཇགས་འཆལ།

Nitartha International Publications

3902 Woodland Park Ave.N.

Seattle WA 98103 USA

Nitartha International Document Input Center

G..P.O.8974,CPC-150, Kathmandu, Nepal

Tel:- 977-1-4480511

[www.nitartha.org](http://www.nitartha.org)

© 2021 by Nitartha International

Cover art copyright © 2021 Nalandabodhi and Nitartha International.

All rights reserved. No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever without written permission from H.H. the 17th

Karmapa Ugyen Trinley Dorje and Nitartha International.

9 8 7 6 5 4 3 2

Ebook by [dharmaebooks.org](http://dharmaebooks.org) 2021

## དཀར་ཆག

སྟོན་བཟོད།

སྒྲེང་གཞི།

དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།

མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་འགྲེལ་བ་ཉུང་དུ་རྒྱུ་གསལ།

འགྲེལ་བའི་མཆོད་བཟོད་དང་སྒྲེང་གཞི།

སྐབས་དང་པོ་རྒྱུ་མཁྱེན།

སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས།

སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས།

སྐབས་བཞི་པ་རྒྱུ་རྟོགས་སྦྱར་བ།

སྐབས་ལྔ་པ་ཅེ་མའི་སྦྱར་བ།

སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་གྲིས་པའི་སྦྱར་བ།

སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ།

སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུ།

འབྲིང་དང་བསྐྱུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དོན་བྱག་དང་གསུམ་  
བུ་བསྐྱེན་པ།

མཐུག་བསྔོ་བ།

གཞུང་འགྲེལ་པའི་ས་བཅད་རྒྱས་པ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་དཔེ་སྐྱོན་མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐང་།

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག།



## THE KARMAPA

༩༩། རབ་དཀར་ཁ་བའི་རྒྱལ་ཁྱིམ་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་གངས་ཡིང་ལྗོངས་མཐའ་ཡི་མུ་ཁྱུད་བྱས་ཤིང་། ལྷ་ཡའི་སྐྱེན་ཁྱོངས་དང་། དྲངས་བཅིལ་གྱི་རྒྱ་པོ་སྟགས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་མཛེས་སྟག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་པ་ལྟ་བུའི་རོ་མཆར་གྱི་བཞུགས་པ་ལུན་སུ་མཆོག་པས་འཛིག་རྟེན་མི་ཡི་ཞིང་ཁམས་གཅིག་པུར་གྱུར་པ། རང་རེ་ཆོས་ལུན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདྲིམ་ཐབས་མཁས་པ་བྲགས་རྗེ་ཆེ་བ་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྟགས་དང་བཅས་པའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་གསེར་སྦྲངས་བཙོ་མ་རི་བཞིན་དག་ཅིང་གཙང་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིག་པ་དང་མཐུན་པ། སྐྱེ་པོ་ཀུན་གྱི་སྤོ་ཡི་སྐྱེན་པ་སེལ་ཞིང་མན་བདེའི་འདོད་རྒྱུ་ཡིད་བཞིན་དུ་འཛོལ་བའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མ་ལུང་པར་གནས་པའི་བཀའ་བསྟན་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་མཛོད་ཆེན་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ཁམས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་རབ་ཡི་དབང་ལྷན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་ཆོག་དོན་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་བཀྲའ་བ་ལྟ་བུ་ནམས་མི་ཉམས་སྐྱུང་སྤེལ་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དང་། ལྷག་པར་གྲུབ་པའི་ཆར་ཆེན་མཉམ་མེད་མར་པ་བཀའ་བསྟན་གྱི་བཞུགས་པ་དང་སྦྲུབ་པའི་རྒྱན་བཟང་དབྱར་གྱི་རྒྱ་པོ་ལྷ་ར་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་དགོས་ཆེད་ལྟར་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མཛའ་བའི་ལྷག་བསམ་ནམ་པར་དགའ་བ་རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་དབུས། དེས་དོན་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་གི་དད་བརྟན་ཤེས་རབ་ལུན་པའི་དོན་གཏེར་ཅན་དུ་མས་ལོ་མར་རིང་དཀར་སྦྱང་འབད་བརྟན་གནང་བ་བརྟུན། རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱིར་པོའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་མཐོང་སྟགས་གཞུང་ཆེན་བརྟུང་ཅས་པའི་དེབ་ལྗོངས་གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་བའི་འཕུལ་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་བཙས་སུ་སྦྱུང་བའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་བཞིན་ཡོད་པར་ཡི་རང་དང་བསྟགས་བརྫོད་ཀྱི་མཉེན་སྦྲིང་དབུས་ནས་འཕྲོར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཛད་བཟང་འདིས་ཡབ་རྗེ་གོང་མ་རྒྱལ་གྱི་བྲགས་དགོངས་ཞི་དབྱིངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོན་འདུན་གྱི་ལུ་ལོ། །

ཀམ་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྱིན་ལས་རྫོ་རྫོས། བར་ལོ་ ༡༧༧༧

ཁྱི་ལོ་༡༠༠༡ ཟླ་༧ ཆོས་ཀའ་ལ་རྒྱུད་རྫོད་ནས།



## སྒྲེང་གཞི།

ནམ་མང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དག།  
ནམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་གཟིགས་ནས།  
ནམ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་མཛད་པའི།  
ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་གྲུས་བྱག་འཆལ།

རིམ་གསུམ་འཁོར་ལོའི་དགོངས་དོན་མ་ནོར་བར།  
ངེ་བཞིན་གཟིགས་ནས་སྟོན་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི།  
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་སོགས།  
འཕགས་ཡུལ་རྒྱན་བྱག་མཆོག་གཉིས་ཞབས་ལ་འདུད།

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་བ།  
རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས།  
ལུང་རིགས་སྣ་བའི་སང་གེ་མི་བསྐྱེད་ཇེ།  
རིམ་བྱོན་ཀ་ཡི་སྒྲེང་བར་སྟོང་ནས་འདུད།

མད་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་བཟང་པོའི་ཆ་ཟེར་གྱིས།  
མོངས་པའི་སྒྲིང་དུ་ཐབས་ཤེས་སྟོན་མའི་འོད།



སྒོ་ལ་མི་ངལ་བ་ཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་སྒོ་ལ། །

གསལ་མཛད་དོན་བརྒྱད་མཁས་བྱ་བ་ལྷ་མར་འདུད། །

དེ་ཡང་རང་རེའི་སྟོན་པ་བསྐྱལ་བ་ཟང་གི་སངས་རྒྱལ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་འདྲི་བ་ཉེན་གྱི་སྟོན་མེ་མཆོག་དེས། གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་འཆོམས་པར། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཆོས་གྱི་གཏམ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟུ་ན། བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་མཐ་གཏམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྒྱུ་བའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་ཐེག་ཆེན་པ་རྒྱལ་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དང་པོར་ཡུལ་མ་ར་རྒྱ་མི་བྱང་སྒོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་གྱི་ནགས་སུ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྒྱལ་པ་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྒྱུ་བར་བསྟན་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འདྲི་བ་ཉེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་དུ་བསྐྱོར། ཞེས་དང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་  
བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་།  
གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་  
འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་  
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ཆེན་དུ་བྱུང་བའི་  
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར། ཅས་དང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་  
བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ནས་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་།  
གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་  
འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་  
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པ་རྣམས་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིན་ཏུ་  
མཆོར་ཆེན་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

གཞན་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གྱུ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར།

རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྟོན་  
པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་

ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲངས་ཏེ་ལན་ཚུའི་ཚུ་ནོན་  
 བོས་སྒྲངས་ནས་སྒྲའི་རེ་བའི་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བར་  
 བྱེད་དོ། ། དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་  
 ཟས་ཀྱི་ཁུ་བ་ནོན་པོས་སྒྲངས་ནས་བལ་གྱི་ལྷ་བའི་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བས་  
 ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱེད་དོ། ། དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་  
 ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་ལ་ཡང་སྒྲངས་ནས་རས་སྒྲབ་  
 མའི་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱེད་དོ། ། ཡོངས་སུ་སྒྲིངས་ཏེ་བྲི་མ་དང་བྲལ་  
 བ་ནི་བྲི་རྒྱུ་འི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་  
 དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་  
 མཁུན་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་།  
 མི་གཙང་བ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་  
 ཅན་ནམས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པར་མཛད་དེ་འབགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་  
 འཇུག་པར་མཛད་དོ། ། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙོན་པ་  
 འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲིང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་  
 པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་  
 རྟོགས་པར་མཛད་དོ། ། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙོན་པ་  
 འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་མའི་  
 གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་

ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་  
ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་  
པའི་ཚུལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་སྟོན་པ་  
ཉིད་ཀྱིས་ལུང་གིས་ཟེན་པའི་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་དང་  
སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་བཀའ་  
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ནི།

རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་རྒྱུད་སླ་མར།

འཛིག་རྟེན་ནི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །

རབ་ཏུ་སློན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །

ཞེས་དང་པོར་གདུལ་བྱ་འཛིག་རྟེན་པ་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བའི་  
གཏམ་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་ནི་བ་སྤང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་  
དང་། བར་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སློན་  
པར་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐ་མར་བྱིར་མི་སྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་གྱིས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་ཆེན་པོས་གྲོལ་  
བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་  
ཀྱང་བསྟུ་བ་སོགས་སུ་བགའ་ལ།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྟུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་རྫོག།

བར་དུ་བདག་ནི་རྫོག་པ་སྟེ།

ཐ་མར་ལྟ་གཞི་ཀྱན་རྫོག་པ།

གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན།

ཅེས་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེས། གདུལ་བྱ་ལས་  
དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་ནས་བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་  
དགེ་བའི་ལས་རྫོག་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། བར་དུ་བདག་རྫོག་པ་སྟེ་བདག་མེད་  
པར་སྟོན་པ་ཐབས་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐ་མ་ལྟ་བར་གྱུར་པའི་  
གཞི་ཐམས་ཅད་རྫོག་པས་ལྟ་བ་ཀྱན་རྫོག་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བགའ་བར་མཛད་པ་  
སྟེ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་བཀའ་འཁོར་ལོའི་དགོངས་དོན་མ་ཁོར་བ་རྩེ་བཞིན་  
དུ་བགའ་བར་མཛད་པ་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཇམ་  
སྐྱིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་བྱུག་དང་མཆོག་གཉིས། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་  
བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་གསུང་འཇུག་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྤྲེལ་སྐྱེས་ཀྱིས་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། འགྲོ་བ་རྣམས་འཕྲུལ་  
 དང་ཕྱག་གི་འཕྲུལ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མ་རིག་པའི་རིམས་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་  
 པའི་སྟན་མཆོག་ལྷན་མེད་པ་དེ་ཉིད། སྤྱིར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་  
 ཁྱིའོ་སྤེ་བཅན། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་ཆེན་ཞེ་བ་འཆོ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱ་སྟོ་ལྷ་  
 བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྤྱིར་སྟོབས་ལྷན་མེད་པས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་  
 དུ་ལན་གསུམ་བྱོན་ནས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བཤ་བྲུབ་ཆེན་པོ་རྒྱ་རོ་བ་རྒྱ་ན་སི་རྟེ་  
 དང་རྒྱལ་བ་མི་ཉི་ལ་ལྷ་མར་བསྟེན་པའི་དགེས་མཛད་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་མར་བ་ཆོས་  
 གི་ཆོ་གོས་སོགས། སྤྱིར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་ཆོན་ལོ་བཤ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་  
 དུས་སུ་སྟེན་པའི་སྟོབས་ལས། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བསྟན་  
 མ་ལུས་པ་ལེགས་སྤྱིར་ལྟ་སྐད་ནས་བོད་ཆེན་པོའི་སྐད་དུ་འགྲུར་བ་ཅས་དུ་མ་  
 ཟད། དེ་དག་སོ་སོའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གངས་ལྗོངས་  
 གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་བྱོན་ལ། རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་  
 མཁས་བྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསན་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟེ། འདུལ་མདོ་  
 མཛོན་པ་གསང་བ་སྤྲེལ་དང་བཅས་པའི་སྤེ་སྟོད་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་  
 བཞེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མཛོན་དུ་མཛད་ནས། མཁས་བརྩུན་བཟང་པོའི་ངང་གཤེས་  
 དང་མ་བྲལ་པའི་སྟོན་པ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་མཛད་འཕྲིན་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱེད་སྤྲེལ་  
 བ་བཅའ་སྤྲེལ་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྤུལ་བཟང་གི་  
 སངས་རྒྱལ་དུག་པ་སང་གའི་རྣམ་འཕྲུལ་འཕགས་པ་སྤྱིར་རས་གཞིགས་དང་རྣམ་

དབྱེར་མ་མཆིས་པ། འཕགས་པོད་འཛམ་གླིང་ཀུན་ཏུ་དཔལ་ལྷན་ས་ར་ཏ་པ་ལ་  
 སོགས་པའི་སྤྱལ་པའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟོན་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ།  
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་རང་གཟུགས། བོད་  
 གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་མ། ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷན་པ་ཞེས་  
 མཆན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྤྱལ་པའི་སྤྱིའི་བ་རིམ་བར་བྱོན་པ་ནམས་ཀྱི་དང་པོ་  
 དུས་གསུམ་མཁའ་བ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་དབང་རིམ་བྱོན་གྱིས་གཞུང་ལུགས་རབ་  
 འབྱམས་ལ་གསན་བསམ་སྟོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་བར་མཛད་དེ་བཤད་སྐྱབ་རྒྱལ་  
 བའི་བསྟན་པ་མ་མེད་པར་སྟོང་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འགྲན་  
 དུ་མེད་པའི་ནམ་ཐར་མཆིས་པ་ལས། བྱད་པར་དུ་སྐྱབ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་  
 བཤད་པའི་སྤྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་རྩལ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་དུས་ནས་བཟུང་བྱུང་ཡོད་  
 པར་གསུངས་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས།

མཆན་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་བྱ་སྟོན་དུས་སྐབ་བརྒྱད་འདིར་ཆེར་མ་  
 བྱོན་པ་ལ་རྩེ་རྩལ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱིས་ཀུན་མཁའ་རིང་སྟོན་ཆེན་  
 པོ་ལས་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་གསན། ཀུན་མཁའ་རིང་སྟོན་དེས་ཀྱང་  
 ང་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོབ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅེས་སེང་གཤེས་སྐྱབ་བསྐྱགས། རྩེ་  
 བདུན་པས་ཆད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་མཛད་ཅིང་གཞུང་ལུགས་  
 རབ་འབྱམས་སྤྱི་བའི་སྟོབ་མ་མང་དུ་བྱུང་། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

རྗེ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱུད་དུགས་པོ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་སོགས་  
 བཤད་གྲ་ཞུས་ཤིང་པར་དར་བྱས་ཏུ་ཆེན་བྱུང་ནས། རྗེ་དགུ་པའི་རྗེས་ལ་ཟ་དམ་  
 ཉིན་བྱེད་སྤྱིང་སོགས་སུ་འཆད་ཅོད་ཀྱི་སློལ་ཤིན་ཏུ་ཆུ་ཆེར་དར་ནས་བཤད་སྒྲུབ་  
 གྱི་དང་ལྟག་པར་བཤད་པའི་འཕྲིན་ལས་འགན་ཁྲོ་དང་བྲལ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

## མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

དེ་ལྟར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་  
 ཏུ་བོད་མཁས་སློབ་དག་གི་བསྟན་བཙུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་ལངས་པར་བཞུགས་པ་  
 ཞུས་ཀྱི་ནང་ནས། སྒྲུབ་བརྒྱུད་རང་ལུགས་ལ་གཙོ་བོའི་སྤྱིང་དོན་གནད་དུ་བྲིལ་ནས་  
 རྩོམ་བསམ་སྒྲོམ་པས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ནི། ༡ འདུལ་བ། ༢ མཛོན་པ། ༣  
 ཆོད་པ། ༤ ཤེར་བྱིན། ༥ དབྱུ་པ་སྟེ། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། ༦  
 རྒྱུད་ཁྲོ་པ། ༧ ཟབ་མོ་ནང་དོན། ༨ རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་བཅས། སྒྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་  
 གཞུང་ཆེན་མོ་གསུམ་སྟེ་མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཞུས་ཡིན་ནོ། །

«མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་» ཅེས་པའི་ཐ་སྟན་འདིའང་། སྟོན་ལྟུག་  
 པའི་དབང་པོ་ཤད་པལ་ཀམ་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་བྱས་བདག་རིག་པའི་  
 རྗོ་རྗེས། མཁན་ཆེན་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་རང་  
 ཀྱང་གི་འཆད་ཉན་བྱེད་རྒྱ་དེ། གོང་གསལ་ཀྱི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་  
 དང་། སྒྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་གསུམ་སྟེ་མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་



ཡིན་ཅེས་ཆབ་ཤོག་ཕེབས་པའི་ཚུལ་བདག་སོགས་ཀྱི་བློ་རྒྱ་ལ་རྒྱའི་ཆེས་མཐོའི་  
བཤའ་བྱ་ཆེན་པོའི་ཐོན་རིམ་དང་པོའི་སློབ་སྤྱི་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར།  
ད་ལན་ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་  
གཤམ་གསལ་ལྟར་ལགས།

### མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་།

དེའང་ཀར་རྒྱུ་རང་ལུགས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ནི། རྗེ་བརྒྱུད་པ་  
མི་བསྐྱེད་རྗེ་རྗེས། དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཉིས་ནས་ཉིར་བྱུག་བར་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་  
འོད་ཀྱི་གསུང་འདུལ་བ་མདོ་རྩའི་རྒྱུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དགྲུང་ལོ་  
ཉིར་བདུན་ལ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་  
རྒྱུ་ཉི་མ་གྲུབ་བདེའི་དབྱིད་འཛོད་དང་། དགྲུང་ལོ་ཉིར་གསུམ་ལ་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་  
མགོན་པོའི་གསུང་སྤེས་དོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ་ཉི་མ་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་དང་།  
དགྲུང་ལོ་སོ་དགུ་ལ་ཕེབས་པའི་སྐུ་མཁའ་འཛིགས་བྲལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆུ་  
བ་གྲགས་པའི་གསུང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཉི་མ་དུགས་བརྒྱུད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྩ་  
བཅས། གཞུང་ཆེན་བཀའ་བཞི་སོ་སོར་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་  
པའི་དཀའ་གནད་དང་། སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད། དགག་བཞག་དང་བཅས་པ་གསལ་པོར་  
སྟོན་པ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པའི་རྣམ་བཤའ་བྱུང་ཆོས་ཅན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས།

གཞུང་ཆེན་བཀའ་བཞི་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་ལ་བབས། །

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

ཁྱད་པར་ས་ཀར་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེ་སྐྱོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་ས་པོ་རབ་  
འབྱམས་པ་གསུམ་པ་ཀམ་འཕྲིན་ལས་པ་དང་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་  
ལས་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལ། རྗེ་བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་མི་  
བསྐྱོད་དཀའ་བས་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་། གཞན་ལ་  
མ་ལྟོས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་གསར་  
དུ་བྲེས་ཏེ། འདུལ་བའི་རྣམ་འགྲེལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། མཛོད་འགྲེལ་  
གྲུབ་བདེའི་དབྱིད་འཛོལ་ལས་བཤད་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། མངོན་རྒྱན་  
འགྲེལ་པ་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ། འཇུག་སྒྲིག་དྲུག་ས་བརྒྱད་གྲུབ་པའི་ཤིང་  
རྟ་བདེ་བར་འབྲེན་པའི་བྲུལ་ལམ། ཆད་མ་རིགས་གཞུང་གི་འགྲེལ་པ་  
སོགས་མཛད་ཅིང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་བཞིའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་  
པ་ནས་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་བཀའ་བབས་པ་ལྟར་  
གྱུར་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་པ་ནི་ཆད་མའི་བསྐྱར་བཅོས་ཏེ། དེ་  
ཡང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དཔལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་གསུང་ཆད་མ་ཀུན་

ལས་བདུས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་  
མཛད་པའི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་སྟོབས་ཆད་མ་ཕྱི་བདུན་  
དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་རྒྱས་འགྲེལ་  
ཆད་ལ་མ་ཞོར་བ་གཞུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདུས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱས་འགྲེལ་བསྟན་  
གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པའི་སྟོན་པ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པའི་གཞུང་། ཇེ་བདུན་  
པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་ཆད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བོད་གངས་  
ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་འགྲེལ་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་  
པ་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་ལས།

ལྷག་པར་འཛིག་རྟེན་དབང་། །

རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པས་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱེལ། །

ཆོས་གྲགས་དགོངས་པའི་ཚུ་བོ་ཀུན་འདུས་སོ། །

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

རིགས་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དཔལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་  
གྲགས་པ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་མཐའ་དག་གི་ཚུ་ལ་  
མ་ཞོར་བར་ལྷག་པར་གསལ་བར་མཛད་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་  
སྟན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བདུན་པ་ཆོས་

གྲགས་ཀྱི་མཆོས་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་བག་  
ཆགས་སད་དེ་ཐུགས་ནས་ཤར་གྱིས་གསུང་བ་ཉིད་ཡི་གེ་པས་འབྲེ་  
བ་ཁོ་ན་ལས་ཚུལ་གཞི་དང་ཐུག་དཔེ་གཟིགས་རྟོག་གི་ཚུལ་བ་གང་ཡང་  
མ་མཛད་པ་སོགས་ཁྱད་འཕགས་འོ་མཆར་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཆད་  
མ་རིགས་གཞུང་ཀྱི་མཆོ་ཞེས་གྲགས་པ་སྒོ་ལྡན་ནམས་ཀྱི་ཉེར་འཆོར་  
བསྐྱེལ་བར་མཛད་དེ། ཆོས་གྲགས་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་  
ཆད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པའི་ཚུ་བོ་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་  
ཀུན་འདུས་པའི་འཇུག་རིགས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་མཛོད་གཏན་ཆེགས་རིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ལས།

རིགས་གཞུང་ཀྱི་མཆོ་དང་།

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་མཆོས་ཀྱི་  
བོད་གཉིས་ཀའི་བཤད་སྟོལ་དང་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྡེ་བདུན་  
ཀྱི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་བསྐྱེས་ཤིང་བཀའ་བ་  
ཐུན་མིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རིགས་གཞུང་ཀྱི་མཆོ་ཞེས་རིགས་པའི་ཚུལ་  
སྡེ་ན་མེད་པའི་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྟོལ་གཉིས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཅ་བའི་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་ལྟའི་ཀར་རྟེན་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་  
སྤྲོད་དོན་སྤྱད་སྟེ་བཀའ་བའི་འགྲེལ་བ་རྒྱས་བསྟུས་གཞན་ཡང་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།  
ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས།

སྤྲོད་པའི་ལེགས་བཤད་ཉི་འོད་བརྒྱུད་བའི་རྒྱན། །

དེར་སངས་ལྷན་ཡང་དོན་གྱིས་མ་ཆད་བཞུགས། །

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

རྗེ་བརྒྱན་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱལ་བ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག །དཔའ་བོ་  
གཙུག་ལག་ཐེང་བ། ཀམ་འཕྲིན་ལས་བ་གཉིས་བ་དང་བཅས་བ་རྣམས་  
ཀྱིས་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་སྤྲོད་རབ་བྱ་བརྒྱུད་བར་མཛོད་ལ།  
ཁྱད་པར་རྗེ་དགུ་པས་མཛོན་མཛོད་དང་འཇུག་རྟེན་གྱི་གར་དབང་ལྟ་  
བས་མཛོན་རྒྱན། རྟག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་གིས་འདུལ་རྟེན་གྱི་བཅས།  
ཀར་རྟེན་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་སྤྲོད་པོ་བསྟུས་པའི་ཚུལ་དུ་མཛོད་ཅིང་།  
ཟ་དམ་ཉིན་བྱེད་སྤྲིང་སོགས་སུ་འཆད་ཅོད་ཀྱི་སྟོལ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་ནས་  
ད་ལྟའི་བར་དུ་འགྲེལ་བ་དེ་དག་གི་བཤད་ལུང་གི་རྒྱན་བཞུགས་པས་  
དེར་སངས་གི་སྐྱབས་ནའང་བཤད་བྱ་དམིགས་སུ་བསལ་བ་མེད་ཀྱང་  
བཤད་རྒྱན་དེ་དག་དོན་གྱིས་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀར་  
ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་འདི་དག་གི་ཁྱད་ས་པལ་ཆེར་ས་ལུགས་དང་དེ་

ལས་རིང་སྟོན་ཆེན་པོའི་བཤད་སློལ་ཡིན་ལ། བྱིས་ནས་རང་ལུགས་  
འབྱར་དོད་ཀྱི་བཤད་སློལ་བཏོད་པ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱཏོ། །ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

## ཐུགས་གཞུང་ཆེན་མོ་གསུམ།

ཐུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ཀུན་པ་  
གསུམ་པ་རང་བྱུང་དོ་ཟླ་ནས་བཟུང་ནང་བརྟག་རྒྱུད་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་  
པ་ཉིད་དེ། ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་ཞབས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐབ་མོ་ནང་གི་དོན་  
རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཞལ་ནས་འབྱུང་བའི་  
རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ལྷ་  
མ་བཅས་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས།

རང་ལུགས་ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ནས། །

ནང་བརྟག་རྒྱུད་སྒྲིའི་བཤད་བཀའ་གཙུག་པོར་མཛད། །

ཅས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ནས་ནང་བརྟག་རྒྱུད་

གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་བཤད་བཀའ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། དེའི་རྒྱ་  
 མཚན་ཡང་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཆེ་བཞི་རྒྱུད་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་  
 རྣམས་མེས་ཚོག་མཚུར་གསུམ་ལས་བརྒྱད་པའི་རྒྱུད་སྟེའི་དབང་བཀའ་  
 ཅི་དེགས་སྟེལ་བ་ཅེས་ལས། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་སྐབ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་  
 འཛིན་ཁོན་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་ཉན་ཆེར་མི་མཛད་  
 པ་སྐབ་པ་ཁོན་ལ་བཙོན་པ་ལྟར་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཉམས་  
 ལེན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གོང་གི་གཞུང་རྣམ་  
 པ་གསུམ་པོ་དེས་ཆོག་ཅིང་དེ་དག་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་  
 ལ་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གནས་བཅུ་གཅིག་པ་འདི་ནི། ལྷ་མེད་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་  
 དག་གི་སྤྱི་འགྲེལ། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལའི་  
 རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཆོས་དྲུག་སྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་  
 སུ་མི་རུང་བ་ཡིན། བཏྱག་པ་གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མེད་མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མངའ་བདག་མར་པས་ཅལ་དུ་བཏོན་པའི་ཟབ་ཆོས་ཁྱིད་རྒྱན་  
 བར་མ་ཆད་ཅིང་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་  
 འདི་ཉིད་ཤེས་པ་གཤེས་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུད་ལྷ་མ་ནི། རྗེ་སྤམ་པོ་པའི་ཞལ་  
 རས། འོ་སྟོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་འདིའི་གཞུང་ནི་བཙུག་  
 ལྷན་འདས་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་བསྟན་  
 བཙུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་གཤེགས་པག་མོ་བྱ་བ།

སྐྱབ་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་པོ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ལུགས་དེའི་བྱ་བ་  
 མཐའ་འཆའ་ཞིང་། རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ན་  
 རིམ་གྱིས་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པ་རྩ་བའི་དོན་དུ་མཇད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་  
 བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སློམ་པ་ལའང་འདི་ཉིད་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན།  
 དེས་ན་གཞུང་འདི་གསུམ་ནི་ཁ་བཤད་དང་ཚོད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་  
 ཉམས་ལེན་དང་སྟོ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་སྦྱབ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ནམས་  
 གྱིས་བཤད་པའི་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་བརྩུང་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་གནད་ཆེ་  
 བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་སྔགས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་ལ། རྒྱལ་  
 དབང་ཀམ་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་ཚོམ་ཀར་རྟེན་ཆེན་མོ་ནམས་གཞི་དུ་གཟུང་སྟེ།  
 སྔགས་སྤུས་དུ་སློབ་མཁས་བྱུང་རིམ་བྱོན་ནམས་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱས་བསྟུས་  
 ཅི་རིགས་མཆིས་པ་ནམས་ལས། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ལག་དྲུག་སོན་པའི་ཕྱག་དཔེ་ནམས་  
 «མདོ་སྔགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་» ཅེས་པའི་དེབ་སྟེང་སྔགས་བསྐྱེད་ལུས་ཏེ་རིམ་  
 བཞིན་དཔེ་དེབ་གསར་བསྐྱར་ཞུ་རྒྱུ་ལགས།

ཡིག་རྟེན་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བའི་ཀར་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞན་ཡང་། གྲུལ་  
 བའི་དབང་པོ་དཔལ་ཀམ་པ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་གསུང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་  
 གྱི་དོན་བསྟུས་ས་བཅད་ཅིག་ཡོད་པ་རྗེ་འཕྲིན་ལས་པའི་པར་བྲིན་འགྲེལ་པར་གསལ་  
 ལ། དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་སྟེང་བའི་གསུང་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་རྗེ་



བརྒྱད་པའི་གསུང་། སྤྱི་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་དེ་ལ་དོགས་གཙོད་ཁག་གསུམ།  
 ཕྱག་ཆེན་གསལ་བ་སྒྲོར་གསུམ། རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་ཆེན་མོ། ཆོས་རྒྱལ་གི་ཁྲིད་  
 ཆེན། ཐེག་ཅི་ཉི་མ་ཆེན་པོའི་མེ་ལོང་སོགས་ཡོད་པར་གསལ་ལ། གཞན་ཡང་གར་  
 དབང་ལྔ་པའི་བསྐྱེད་རིགས། ཞུ་དམར་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་གི་འདུལ་རྟེན་  
 ཀམ་འཕྲིན་ལས་པའི་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲེལ་བ། མཚུར་སྤུ་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ། སོག་  
 དཔོན་རིག་པའི་རལ་གྱི། ཀམ་འཕྲིན་ལས་པ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་མཇུག་པའི་ཟབ་མོ་  
 བར་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་སོགས། མདོར་ན་ཀམ་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་རྗེ་སྟེང་  
 ཅིག་ད་ལྟ་ལག་ཏུ་མ་སོན་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཆོལ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདིའི་དེབ་ཐོང་  
 བར་དུ་བར་བསྐྱེད་ཞུ་འཆར་ཡིན།

## ནི་རྒྱལ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་།

དེའང་རང་རེ་ཁ་བ་ཅན་པ་འདི་ལ་ཡུན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་ཞིང་མཐུན་མིན་གྱི་རིག་  
 གནས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱིས་  
 གཙོས་པའི་ཆོས་དང་རིགས་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གཞན་བྱིང་མི་འཇོག་པ་པོད་  
 གངས་ཁྲི་ཆོ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བར་ལམ་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་དབང་སོགས་ཀྱིས་  
 ཉམས་ཆག་དང་གཏོར་བརྒྱལ་ཆབས་ཆེན་སོང་བ་དང་། རྩོན་ཤིང་པར་དུ་འཁོད་  
 རྩོང་བའམ་ཉི་བའི་ལོ་ཤས་སུ་གཞུང་དང་ཆོགས་པ་ཁག་གིས་དཔེ་སྤྱོད་བྱས་པ་ལྟར།  
 དེ་བྱིངས་པལ་མོ་ཆེ་ནི་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཡིག་རྩིང་གིས་མ་ཤི་སྤྲུག་ཡིན་པ་

དང་། དེ་དག་ཀྱང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་སྒྲིལ་བཅས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ལྟར་བཟུང་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་  
 རྒྱ་ཆུང་བ། དཔེ་གཅིག་བསྒྲགས་ན་དེའི་དཔེ་རྒྱུན་ཀྱང་ཆད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་།  
 ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་  
 ཀྱི་ལྷག་བསམ་དོན་གཉེར་ཅན་པལ་མོ་ཆེ་ཡིས་མངལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དང་བལ་  
 བ་བཅས་ལ་བརྟེན། ཁོ་མོ་རྣམས་ཆེན་པ་རྗེ་དཔོན་དཔོན་སློབ་དུ་འབོད་པ་དེས། ཕྱི་  
 ལོ། ༡༩༩༣ ལོར་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ནིུ་ཡོག་དུ། ནི་རླ་མེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་  
 (Nitartha International Non-profit Educational Corporation) ཞེས་  
 པའི་ཆོག་པ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཨ་རིའི་གཞུང་ནས་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོའི་  
 ལག་ཁྲིར་ཆད་ལྷན་ཁུས་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་ཁུངས་བལ་ཡུལ་  
 དང་རྒྱ་གར་ལ་བཙུགས་ཏེ་བོད་རིགས་གཞིན་སྒྲིལ་མང་པོ་གསོ་སྦྱོང་དང་འབྲེལ།  
 རྩོན་ལ་སྦྱབ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆད་དང་སྤྱི་འབྲུང་རྩིང་མའི་གསུང་རབ་ནམས་སློབ་སྦྱང་དམ་  
 ཁི་པིུ་ལ་དུ་བཅུག་པ་ལ། ད་ཆར་མདོ་སྤྱགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་དང་ཀུན་མཁུན་  
 རོང་སྒོང་གི་བཀའ་འབྲུམ་གཅོས་པའི་གསུང་རབ་བོད་སྤྱི་བརྒྱལ་བཅུག་བཅུག་ཟེན་  
 པ་དང་། རིས་པར་ཁུ་དག་དང་དཔེ་སྒྲིག་གང་སྤུང་གིས་དེབ་དང་ཨོད་སྤེར་ (CD)  
 སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཔེ་སྦྱོན་འབྲེལ་སྤེལ་ཁུས་དང་ཁུ་བཞིན་ཡོད།

འདི་དག་གི་མ་ཕྱི་ཡང་ནི་རླ་མེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གིས་འབད་པ་དུ་  
 མས་བོད་དང་རྒྱ་གར་བལ་འབྲུག་སོགས་ཀྱི་དཔོན་སྡེ་དང་ཤར་བུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་  
 དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་ནས་འཛོལ་སྦྱབ་ཁུས་པ་དང་། མ་ཕྱི་འགའ་ཞིག་ནི་ཤ་རྒྱལ་

བའི་དབང་པོ་ཨ་དཔལ་ཀམ་པ་ཆེན་པོས་གཙོས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་  
 བསྐྱེད་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེ་ཀམ་པ་བཙུ་པ་  
 ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལས་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུས་དབང་གིས་འཕྲིན་ལས་  
 རྒྱུ་བྱ་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་མང་དག་ཅིག་ཐོག་མར་ཨ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་  
 ཀམ་པ་བཙུ་བྱུག་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་བྱོལ་ཐེབས་པའི་སྐུ་ལས། གསུང་  
 རབ་རྣམས་མཚུར་བྱའི་གདན་ས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱམས་ཤིང་སྐྱེད་པ་འཛེམས་  
 མེད་ཀྱིས་སྐྱར་སྐྱོབས་ཆེད་དུ། གདན་ས་ཆེན་པོ་རུས་བཞེགས་བཤེད་སྐྱབ་ཆོས་  
 འཁོར་སྤྱིང་དུ་ཀམ་པའི་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ཕྱི་སྤྱིར་  
 ཀམ་པའི་ཆོས་སྡེ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་ཤིང་པར་དང་སློབ་པར་ཀྱི་སྤྱིན་ཤོག་ཐོག་  
 རས་བཀའ་བསྟན་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དཔེ་སྐྱུན་འགྲེམ་སྟེལ་གནང་། ཟུང་  
 པར་རྒྱ་བོད་གར་དུ་ཡང་སྤར་བྱུང་མ་སྟེང་བའི་འཕྲིན་ལས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་  
 རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཁྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སྡེ་དགའི་པར་མ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་  
 སྡེ་ཁག་ལ་ཆོས་སྤྱིན་དུ་བསྟུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགའི་པར་མ་  
 ཡང་མ་གནས་ཀྱི་ཐོག་ཆོས་སྡེ་རིས་མེད་ལ་གནང་བ་དང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་  
 རུ་བཀའ་བརྒྱུད་རང་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་བ་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་ཕྱི་སྤྱིར་སློབ་པར་  
 མཛད། དེ་མཚུངས་ཨ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཨ་དཔལ་ཀམ་པ་བཙུ་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་ཨ་  
 རྒྱན་འབྲོ་འདུལ་འཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་གཟིགས་ཆེན་པོའི་སྐོ་  
 རས་སྐྱེད་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོགས་མཐའ་དག་ནས་འཛོལ་སྤྱད་མཛད་པའི་རང་

གཞུང་མིང་པ་མང་དག་ཅིག་ད་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་རྗེ་  
ཨ་ལག་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་སྐབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གི་སྤྱགས་བསྐྱེད་འགན་ཁུངས་  
དང་བྲལ་བའི་མཛད་བཟང་མཐའ་ཡས་པའི་རོགས་སྐྱོར་གནང་བ་སོགས་དམ་པ་  
ནམས་ཀྱི་བཀའ་ངེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའོ། །

གཞན་ཡང་ནི་ལྷ་མོས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གིས་གཅིག་ནས་དུ་མ་འཆར་བའི་  
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་བོད་ཡིག་གཉེན་ཆས་ (Tibetan Software)  
དང་ཡིག་གཟུགས་སམ་རྩོམ་གསར་དུ་བཅོས་ཤིང་། འཛམ་གླིང་ཤར་བྱུང་ཐམས་  
ཅད་ལ་རིན་མེད་དང་རིན་ཆུང་གི་སྒྲོ་ནས་སྤུལ་ཏེ་མ་བྲལ་བ་མེད་པར་བྱས་པ་དང་།  
ད་དུང་འདིའི་སྒྲོར་ལ་སྤྱི་འཐུན་ཤུགས་བརྒྱབ་སྟེ་དབུ་མེད་དང་འབྲུ་ཆ་སོགས་ཡིག་  
གཟུགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་གཉེན་ཆས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲོ་དང་བྱས་པ་རྗེ་ཆེར་གཏོང་  
སྟེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རིག་ཉམས་གསོ་དང་དར་སྤྱོད་ལ་སྤུར་བ་བྱ་འདེགས་ཀྱི་ལས་ཀ་  
ལ་ཞུགས་རྒྱ་བཅས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱའི་ལོ་རིག་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེབ་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་  
རིམ་ཞིབ་མ་ནམས་ལལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་སྤྱོགས་ནས་བོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་  
ནམས་ནས་སྐྱབ་བཞིན་པ་དང་། བདག་གི་བཀའ་ངེན་སྤུམ་ལྡན་ཀྱི་ཁྲ་མ་སྐྱབས་རྗེ་  
མཁན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་  
སྤྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་སློབ་ལས་སྟོན་སོགས་གང་སྤྱིའི་ཐོག་རོགས་སྐྱོར་  
བཀའ་ངེན་གཞལ་དུ་མེད་པ་གནང་བཞིན་པ་ལགས།

ད་ལན་མདོ་སྤྲུལ་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་གལ་ཆེའི་གསུང་རབ་  
 རྣམས་དང་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཆོད་ལྡན་པ་གསར་བསྐྱུན་གྱིས་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་གི་  
 འཕྲིན་ལས་ཚྭ་གསལ་མཐར་སླེལ་བའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱེ་ཅི་རུས་སྐྱབ་སྐབ་པ་  
 འདི། ཐོག་མར་ཕན་ནས་ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱེད་  
 པའི་དགོས་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བདག་གི་དཔལ་ལྡན་ཆ་  
 མ་རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་དོན་ཀྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སློབ་ན་ཡུལ་བའི་དབང་  
 སོ་དཔལ་ཀྲུ་པ་ཁྱབ་བདག་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྩི་མཆོག་སྐྱེ་ན་སྤྱི་བའི་དུས་ནས་  
 བཟུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྩིང་པ་ཁག་དང་དེ་དག་གི་བཤའ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱན་སྦྲར་  
 གསོ་དང་ཁྱབ་སླེལ་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཆ་ན་མེད་པའི་སློབ་ས། ཀྲུ་ཕྱི་རྒྱ་ལ་ཐུའི་ཆེས་  
 མཐོའི་བཤའ་བྱ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་གི་འཆད་ཉན་  
 སློམ་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བདག་སོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་  
 རིན་སྦྲར་གསོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་བཤའ་རྒྱན་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་མེ་རྩ་སྦྲར་  
 ཡང་ལེགས་པར་གསོ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་སྲིའི་ཞབས་འདེགས་ཚྭ་གསལ་སྐྱབ་  
 པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཆེར་ཆེན་པོ་དང་བཙས་ཨ་རི་དང་བལ་  
 ཡུལ་རྒྱ་གར་བཙས་ཀྱི་ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་དང་།  
 དེ་མཆུངས་ཕྱི་ཀྲུ་ཕྱི་རྒྱ་ལ་ཐུའི་མཁན་པོ་དང་ཨ་རྒྱ་རྣམ་པ་བཙས་ནས་ཁྱེ་དག་  
 དང་དྲོགས་གཙོད་སོགས་ཀྱི་རོགས་སྦྱོར་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བདག་གི་  
 སྤྱན་མཆེད་དེལ་ཡག་སྐྱབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་

བྱ་དང་ཐུགས་རྟོགས་ཀྱི་ཆེད་གནང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བལ་ཡུལ་དེལ་ཡག་དགོན་  
 གྱི་ཆོ་བྱ་རྣམས་ནས་ཀྱང་རྣམ་དཀར་གྱི་རྟོགས་འདེགས་ཆད་མེད་གནང་བ་དང་།  
 ཐུག་པར་དུ་མཁུན་ལྟན་ཨེ་རིག་ཁོ་ལམ་སྟེལ། (Eric Columbel) དང་། ཅ་འབྲ་  
 ཐེབས་ཅུ་ཆོགས་པ། (Tsadra Foundation) སྟོགས་ཀྱི་གཙོས་མཐུན་སྦྲེད་གནང་  
 བའི་སྦྱོར་པའི་བདག་པོ་འཁོར་བཙས་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྟོག་ཀྱི་ཆུ་ཡིན།  
 འདི་ཡི་དགེ་བས་མདོ་སྟགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བ་འདྲ་སྦྱབ་སྟོན་  
 བསམ་སྟོན་པས་འཛིན་ཏེ་སྟོགས་བཅུའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་  
 པ་དང་། རྒྱད་པར་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བྱ་དམ་པ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་  
 པོ་ཡད་པལ་ཀམ་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱུ་འགྲོ་འདུལ་འཕྱིན་ལས་རྟེན་རྩེ་མཆོག་སྦྱ་ཆེ་བསྟེལ་  
 པར་བརྟན་ཅིང་རིམ་བྱོན་སྦྱོར་རབས་ཀྱི་མཛད་པ་བདག་གིར་བཞེས་ནས་སྦྱབ་  
 བརྒྱད་གོང་མའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་འོད་སྟོང་སྟོགས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོ་བ་དང་། བདག་གི་ཆེ་  
 འདིའི་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་མར་གྲུང་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་བདེ་སྦྱིད་ཐུན་  
 ཐུམ་ཆོགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་  
 ཡས་པར་ལོངས་སྟོན་པའི་རྒྱུར་གྲུར་ཅིག

དེ་ལྟར་མདོ་སྟགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་གསུང་རབ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོགས་  
 ཏེ་སྤར་བསྟན་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་རྟོ་སྟོན་གྱི་གཏམ་སྟེང་སྟོང་བའི་ཚུལ་དུ། རྟོགས་  
 ཆེན་དཔོན་སྟོན་ཀམ་གསུང་རབ་དེས་དོན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་འཕྲོད་པ་དེས།

བྱེ་ལོ། ༢༠༡༡ ཟླ་བ། ༡༢ ཚེས། ༡༥ ལ། རུབ་སྒྲིང་རྒྱལ་ཡུལ་གཙུག་ལག་ཁང་  
དུ་བྱིས་བ་དག་ལེགས་འཕེལ། སུཊ་མཁྱེ་ལོ།

Dzogchen Ponlop Rinpoche  
Nalanda West  
Seattle, Washington

## དཔེ་བསྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༣། །མཁས་པའི་གཅེས་ཅོར་གྱི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་འདིག་ཅིན་གྱི་ཁམས་སུ་  
བཞུགས་ཡོད་པ་ཡང་སྡེ་དགའི་བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་དུ་མཛོང་སྟེ་འདི་དག་ཉམས་  
པ་སོར་ཚུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེ་དུ་ནི་ཉུང་ཤིས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་  
ནས་འབད་པ་དུ་མས་ཐོག་མར་བྱག་དཔེའི་མ་བྱི་ནམས་རྒྱ་བོད་བལ་འབྲུག་དང་  
བྱ་བ་སྟོགས་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁག་བཅས་ནས་འཆོལ་སྐྱབ་ཞུས། མ་བྱི་འགའ་ཞིག་ནི་  
འཁྱལ་བའི་དབང་པོ་འདཔལ་ཀམ་པ་ཆེན་པོའི་གཙོས་སྡེས་ཆེན་དམ་པ་ནམས་གྱི་  
ཐུགས་བསྐྱེད་མད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་ཀམ་པ་བཅུ་  
པ་ཆོས་དབྱིངས་རྫོ་རྗེའི་སྐབས་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུས་དབང་གིས་ཐིན་ལས་  
སྟོག་ཏུ་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་མང་དག་ཅིག་ཐོག་མར་འཁྱལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་  
ཀམ་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་དུ་བཅན་ཁྱོལ་ཐེབས་པའི་སྐབས། གསུང་  
རབ་ནམས་མཚུར་བུའི་གདན་ས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱམས་ཤིང་སྐྱེད་ལ་འཛེམས་  
མེད་གྱིས་སྐྱུར་སྐྱོབས་གྱི་ཆེད་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཤད་སྐྱབ་ཆོས་འཁོར་སྒྲིང་  
དུ་ཀམ་པའི་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ཕྱི་སྒྲིང་ཀམ་པའི་ཆོས་  
སྟེ་བཅས་གསར་འཛུགས་གྱིས་ཤིང་པར་དང་སྟོག་པར་གྱི་པིང་ཤོག་ཐོག་ནས་  
བཀའ་བསྟན་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གསར་བསྐྱོན་གནང་། བྱད་པར་རྒྱ་  
བོད་གང་དུ་ཡང་སྐར་བྱུང་མ་སྟུང་བའི་ཐིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་རྒྱལ་བའི་



བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་དུ་  
 བསྐྱལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བསྐྱེད་འགྲུར་ཡང་མ་གནས་ཀྱི་ཐོག་ཆོས་སྡེ་རིས་མེད་ལ་  
 གསོ་བསྐྱལ་མཛད་ལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་རང་གཞུང་གི་ཡིག་  
 ཆ་གལ་ཆེ་བ་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་ཕྱི་མིར་ཁྲོག་པར་གྱི་ཐོག་ནས་གསར་བསྐྱེད་གནང་།  
 དེ་མཚུངས་མཆུ་ལ་བའི་དབང་པོ་མདཔལ་ཀམ་པ་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱལ་  
 འཕྲོ་འདུལ་ཐིན་ལས་རྩོམ་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྤྱགས་གཅིགས་ཆེན་པོའི་སློན་ནས་སྤྱོད་  
 འཕྲོ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱོགས་མཐའ་དག་ནས་གསར་སྤྱོད་མཛད་པའི་རང་གཞུང་  
 རྩེད་པ་མང་དག་ཅིག་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་མཛད་པའི་ལག་  
 གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་འགྲུན་ཆེད་བའི་མཛད་བཟང་མཐའ་  
 ཡས་པའི་རོགས་སྤྱོད་གནང་བ་སོགས། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདུན་ལྟ་བུ་མེད་པར་  
 བརྟེན། བོ་དྲུག་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་མ་ཕྱི་ཁག་གཅིག་ལག་དུ་སོན་པའི་  
 རྒྱ་མཆོན་གྱིས་འདིར་པར་བསྐྱེད་ཞུས་སྟེ་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་གི་ཐིན་ལས་ཀྱི་  
 འོད་སྟོང་སྤྱང་ཡང་བཀྱི་བའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ལགས།

ད་ལན་མདོ་སྤྱགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ལྷ་དམར་དགོན་མཆོག་  
 ཡན་ལག་གིས་མཛད་པའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་འབྲེལ་པ་ཉུང་དུ་ནས་གསལ་ཞེས་  
 བྱ་བ་འདིའི་མ་དཔེ་ཐོས་མ་གཞིར་བརྒྱུད་སྟེ་བོ་དྲུག་ནས་ཁྱི་མེད་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་  
 བསྐྱེད་ཀྱི་འདིར་པར་སྤྱོད་ཞུས་པ་ལགས།

## དེབ་འདིའི་བཞོན་སྒྲིག་རི་ལྟར་བྱས་ཚུལ།

ཐོག་མར་ལེའུ་དང་ནང་གསེས་ས་བཅད་བཅས་ལ་རགས་བསྐྱས་ཀྱི་དཀར་ཆག་  
བཞོན་ཡོད།

གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ས་བཅད་ཆ་ཆང་བྱུང་དུ་བཏོན་ཏེ་དེབ་འདིའི་མཐུག་ཏུ་བསྒྲིགས་  
ཡོད།

གཞུང་གི་ཅ་ཆེག་ནམས་འབྲེལ་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་མཆམས་ཐིག་སྤེང་བྱས་ནས་  
ཡིག་གཞུགས་ཁ་དོག་བསྐྱར་ནས་གསར་བཅུག་ཞུས་ཡོད།

གཞིགས་ཆོག་བདེ་བའི་ཕྱིར་ལེའུ་དེའི་མཆམས་ནས་ཐེབ་དོས་གསར་དུ་བཟུང་  
ཞིང་། ཅ་བ་དང་། སྤང་འབྲེན། ས་བཅད། གཞུང་དོན་སོ་སོའི་བརྗོད་མཆམས་  
བཅས་ལ་ཐིག་སྤེང་བྱས་ཡོད།

མ་ཕྱིའི་ཤིང་པར་གྱི་ཐེབ་གངས་ནམས་གྲུག་རྟགས་འདིའི་( )ནང་བཞོན་པ་  
དང་། དེའང་པར་གྱི་ཐེབ་དོས་མཐུན་གྲུབ་གསལ་བྱེད་"ན"དང་"བ"ཡིས་མཚོན་  
པར་བྱས་ཡོད།

མ་ཕྱིའི་ཕྱག་དཔེ་ཆོག་གིས་སྐྱར་པར་བྱེད་སྐབས་ཞུས་ནོར་སོང་བའམ་ཆད་  
སྟག་ཡོད་པའི་དོགས་གཞི་ཅན་ལ་ནོར་བཅོས་དང་ཁ་སྐོང་གང་ཞུས་པ་ནམས་གྲུག་  
རྟགས་འདི་ལྟ་བུའི་[ ]ནང་བཞག་ཡོད།

དམིགས་བསལ་སྐར་པས་ཀྱི་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་ལ་དང་སང་ཡོངས་  
གཤགས་ཀྱི་མོད་ཀྱི་བདེ་སྟོན་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་མཆེས་པ་ནམས་ལ།

ཚུམ་པ་པའི་བདེ་སྤྲོད་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་དགོངས་པ་དང་དུས་རབས་སོ་སོ་སྟོན་པའི་  
ཕྱིར། མ་ཕྱིར་གང་ཡང་མ་བཅོས་པར་སོར་བཞག་ཞུས་ཡོད།

མདོར་ན་ཆད་ལྡན་གྱི་མཁས་དབང་དམ་པ་རྣམས་ལ་དོགས་གཅོད་གང་སྟོན་ག་  
ཞུས་ནས་མ་དཔེ་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ང་ཚོའི་དག་བཅོས་སོགས་  
གང་བྱས་ཟུར་མཆན་དང་གྲག་རྟགས་ནང་བཀོད། དཔེ་དེབ་བཀོད་བསྐྱེག་པ་ཆོས་  
རི་མའི་མངའ་ཆ་དང་དེབ་གྱི་དབྱིབས་བཀོད་སོགས་ལེགས་པར་བསྐྱེགས་ནས་  
དང་དུས་གྱི་སྤྱི་ཚད་དང་ལྡན་པའི་དཔེ་དེབ་གསར་བསྐྱུན་ཞུས་པ་ལགས།

འོན་ཀྱང་ངེད་ཅག་ལ་དཔེ་ཆོགས་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ལ་གོམས་ཆ་  
ཚུང་བའི་ཁར། མ་ཕྱིར་ཕྱག་དཔེར་ཡིག་སྟོན་ཡང་མི་ཉུང་བ་མཆིས་བས། ཞུ་དག་  
དང་ལེགས་བཅོས་སོགས་ནི་རྒྱུན་དཔེ་སྟོན་ཁང་ནས་སོ་སོའི་ཁྲོའི་རུས་པ་གང་  
ཐོན་ཞུས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་མང་བའི་རྒྱུ་གྱིས། ཆད་  
ལྡན་འཛོལ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཅི་མཆིས་པ་གཟུར་གནས་ཀྱི་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་དབང་  
རྣམས་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་བསངས་དག་སྤེལ་ལ་སྟོན་པའི་དགོངས་  
འཆར་གང་ཡོད་ངེས་པར་སྟོལ་གནང་ཡོང་བ་ཞུ།

ནི་རྒྱུ་པར་སྟོན་སྤེ་ཆོན་ནས། ༢༠༡༡ ཟླ་བ། ༤ ཆོས། ༡༩ ལ།

མངོན་རྟོགས་ཐུན་ཕྱི་འབྲེལ་པ་ལྷུང་དུ་རྒྱུ་གསལ་  
ཞེས་བྱ་བ་བྱུགས་སོ། །

འབྲེན་བའི་མཚན་བརྗོད་དང་སྒྲུང་གཞི།

༥ ཉ་མེད་ལྷོ་ལྷོ་ར་མི་ཏ་ཡིེ།

ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད། །

སྒྲོལ་པའི་མཆན་མ་ཉེར་ཞི་བ། །

ཀླུ་པའི་ཡུམ་དང་དེ་སྤྲུལ་ལ། །

གུན་ནས་དང་བས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། །

བ་རྩ་ཕྱིན་བའི་མངོན་རྟོགས་རིམ།

ཀླུ་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་ལེགས་པར་བསྟུས། །

དེ་དོན་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བར། །

རུང་ཟད་ཅེས་ཞིག་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ཡང་སྤྱིད་པའི་གཙོང་ཡོང་ཉམ་ར་བར་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པས་ཚོས་གནགས་པར་  
 བྱུར་བ་དེ་ལས་སྐྱེ་དགུ་ཞམས་པར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་  
 རྒྱུ་མ་མཁུན་ཅིང་གཞིགས་པ་དེས་ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ཉིད་གསུངས་པ་  
 དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེན་པའོང་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བརྟུས་ཤིང་།

དེའི་ནང་ནས་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདིའི་དབྱེ་བ་ལ་སྟུང་བས་  
བ་རྒྱལས་གྱིས་སྟོང་པ་ག་(མན)བརྒྱ་པ། ཉི་ཁི་ལྷ་སྟོང་པ། ཁི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་

རབ་ཁྲི་བ། བརྒྱད་ཉིད་པ། བསྐྱུས་པ་སྟེ་ཡུམ་བྱག་དང་།

ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་བ། ལྷ་བརྒྱ་བ། སུམ་བརྒྱ་བ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་བ། ལྷ་  
བརྒྱ་བ། རྫོག་ཉིད་ལྷ་བ། ཀྲོ་ཤི་ཀམ་ཁུམ་བ། རབ་ཅལ་རྣམ་གཞིན་གྲིས་ཁུམ་བ།  
ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་བ། ཡི་གེ་གཅིག་ལ། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་སྟེ། སྤམ་བརྒྱ་གཅིག་  
ཏུ་གྲངས་ངེས་མཛད་ཅིང་།

བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ་གྲིས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མཚན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ། ཉི་མའི་སྟོང་  
པོ། རྫོག་པའི་སྟོང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ལག་ན་དོ་རྩེ། དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཤེར་  
ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱ་བདུན་བྱ་མ་འདུས་པས་གྲངས་ངེས་མི་འབྲང་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་ལ་ཨར་བྱང་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གྲིས། རྒྱས། འབྲིང་། བསྐྱུས་པ་དབྱུང་དབྱེ་  
བར་མཛད་དོ། །

ཡུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པས་སྤམ་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་  
ངེས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། ལྷ་སྐྱབ་གྲིས་དངོས་བསྟན་སྟོང་  
ཉིད་གྱི་དོན་སྟོན་པ་དབྱུ་མ་རིགས་ཚོགས་བྱག་དང་། རྟོགས་སྐྱང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་  
དོན་བསྐྱུས་དང་། དཔའ་བོའི་འབྲུམ་རྟེན་ཉི་ཤེས་ཉི་ཤེས་འབྲེད་རྒྱལ་བཞིར་གྲགས་  
པའི། དང་པོ་འདི་ལའང་རྩེས་འབྲང་གི་འགྲེལ་པ་ལ། རོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་གྲིས་  
གཞན་སྟོང་གི་(འབ)དབྱུ་མར་བཀྲལ་བ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས་རང་སྟོང་གི་  
དབྱུ་མར་དང་། བརྒྱན་གྲོལ་གྲིས་རང་གི་རྣམ་དབྱེད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་  
དང་། རྒྱ་རྟེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། རྣམ་ཀློང་། རྣམ་ཀློང་། ཨ་མ་

ཡ་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་མཛད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་པ་སྣ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཐོང་ཞིང་ལོ་བཅུ་བརྒྱུ་དུ་དགེ་  
བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་མཐར་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྟོབ་  
དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྒྱན་འདི་ལ་ཡུམ་བར་བ་དང་སྦྱར་བ་ལེ་བརྒྱད་མའི་བསྟུས་  
དོན། བརྒྱད་སྟོང་བ་དང་སྦྱར་བ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། སྦྱད་བ་དང་སྦྱར་བ་སྦྱད་  
འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲ་བ། གུན་ལས་ཁྱད་པར་འབགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་སྦྱར་  
བ་དོན་གསལ་འགྲེལ་བ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པ་འདི་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་ཡང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་འགྲེལ་བ་ལ། གུ་ལན་རྩའི་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ། ཉམ་  
མི་དའི་ཆོག་གསལ། ལུབ་ཀྱི་སྒོ་སྟེགས་བ་དང་། ཁ་ཆེ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་  
དོན་བསྟུས་ནམས་ཡོད་ཅིང་། གངས་ཅན་དུང་འགྲེལ་བཤད་མང་ཞིག་བྱང་བ་  
ལས་ལེགས་བཤད་དུ་གྱུར་བ་ཁོ་པོའི་ཡེ་ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེས་  
མཛད་པ་འདིའི་རྩ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྟུས་ཏེ་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

ལོ་རྒྱ་བས་བསྟན་བཅོས་བསྦྱར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛད་བ། ཡན་ལག་དེ་ལྟར་  
གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས། མཐུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་བཅུན་བ་དང་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཆོན་སྟོས་ལ། འགྱུར་  
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་བྱུག་འཆལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་རྒྱད་དུ། ཨ་རྟི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལཱ་ར་རྩ་མ་འཛུ་སྤ་ར་མི་ཏུ་ལུ་བ་དེ་ག་

ལྷ་མོ་ཀློང་གི་འོད་སྐྱོད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་  
བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།

རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ལ། བི་ཤུ་ཅི། (ཤ་ཟ།) ཨ་ཕ་མྱི་ཤ(ཐུར་ཆག)(མན) བ་ཀྱི་ཏ།  
(རང་བཞིན།) སློ་ཏ། (ལེགས་སྦྱར།)དང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སློ་ཏའི་སྐད་  
དུ་བསྟན་བཅོས་འདྲིའི་མཆེན་ལ། ཨ་རྟེ་ས་མ་ཡ་ཨ་ལ་རྒྱ་ར་ལྷ་མ་ཡ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཡ་  
ཏུ་ལྷ་པ་དེ་ཤ་ལྷ་མོ་ཀློང་གི་ཀློང་།

འོད་སྐྱོད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་  
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཞུགས་  
པའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་བཅོས་པའི་ཐབས་འདི་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་  
གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་  
ཆོགས་བཅད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །

མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་མཆེན་འཛིན་མེད་པར་  
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་  
བདུད་གཞིམ་པ་ལ་དཔའ་བའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་རྒྱུ་བས་བར་ཆད་ནི་  
བའི་བྱིར་བྱུག་འཆལ་བར་མངོན་དོ། །



གཉིས་པ་ཡན་ལག་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་བཅས་དངོས་འཆད་པ་ལ། གང་ཟག་  
གཞན་འབྲས་ལུས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོད་བརྗོད། བསྟན་བཅས་ལ་དང་བ་  
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དགོས་འབྲེལ། དང་བ་སྐྱེས་ནས་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅས་གྱི་བརྗོད་  
བྱ་མངོན་རྟོགས་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩེ་བཅུན་བྱམས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་རྗེད་དང་  
བྲལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་རྩེས་ཐོབ་  
གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དག་གིས་མཆོད་  
པར་བརྗོད་པ་ལ།

མཐུན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་འབྲས་ལུས་  
ལ་བྱག་འཆལ་(༣བ)པའོ། །

དང་པོ་གཞིཤེས་གྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཅུས་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཉན་ཐོས་ནི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་གྱིས་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་  
དང་། །

གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཞི་བ་འཆོལ་བ་སྟེ། ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་  
ནི་ཐབས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་བཞེད་དོན་ལྟག་  
བཅས་ལྟག་མེད་གྱི་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་པར་མཛད་ཅུས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །  
འདི་སྐབས་གྱི་ཉན་ཐོས་ནི་ལྷ་མ་ཀའི་སྤྲུལ་པས་བྱངས་ན་རང་གི་ཐོས་པ་གཞན་

ལ་སློག་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེན། ལྷ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་། སྤུལ་བའི་དང་།  
རིགས་མ་ངེས་བའི་དང་། རེས་བའོ། །

དང་པོ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲས་བསྟན་བ་ཡིན་ལ། བྱེ་མ་  
གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་བའོ། །

རང་རྒྱལ་ལ་དབྱེན། བསེ་བྱ་ལྷ་བྱ། ཚོགས་སྦྱོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་  
མོ། །

དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ་སློག་གི་འདུ་བྱེད་མ་  
བཏང་ལ་ཉན་མོངས་བ་ཞི་བའི་ལྷག་བཅས་དང་། དེ་བཏང་ལ་སྤྱག་བསུལ་སྤངས་  
ཤིང་དགེ་ཅ་དང་ལམ་རྒྱན་ཆད་བ་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ།

མངོན་བ་ཀྱན་ལས་བཏུས་བ་ལས།

མྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཉན་ཐོས་  
ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཡང་དག་པར་གཙོད་པའི་རྣམ་པར་འདོད་བས་  
རྣམ་པར་སྦྱང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟོ། །

དེའི་གནས་སྐབས་སུ། ཐེག་དམན་གྱིས་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་ལ།  
སེམས་ཅམ་བས་རིག་པའི་མཐའ་བྱག་མེད་ཡིན་པས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འདོད་དོ། །  
མྱང་འདས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་གཙོ་མོ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་(༤༡)པའི་མངོན་རྟོགས་

ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་འཁོར་བའི་ཙ་བ་བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་རུས་པར་བསྟན་པ་  
ནི།

འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་སྐྱབ་མཛད་པ་  
གང་། །

གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཐབས་ལམ་  
གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་འཛིག་རྟེན་པ་དག་གི་དོན་  
དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་སྐྱབ་པར་མཛད་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །

བྱང་སེམས་དེ་ལ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས།  
མཉན་པ་ལྟ་བུ། རྗེ་པོ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་སོ། །

ད་ཀྱི་བ་དེའི་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི། བཟང་  
པོར་སྦྱོང་པའི་སྟོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་ནི། བྱང་འཕགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་  
ཡིན་ཏེ། ཐབས་སྟོན་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ལམ་གསུམ་ག་ཁོང་དུ་  
ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁའ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་རུས་  
པར་བསྟན་པ་ནི།

གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་སྐབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་  
གསུངས་པ། །

གང་ཟག་འབྲས་ལྟམ་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པའི་སྐབ་པ་ཟག་པ་གསུམ་དང་བལ་  
བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་  
ཀུན་སྦྱེ་བ་མེད་པར་མཐུན་པ་དང་ལྡན་པས་བཞེད་དོན་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པོ་སྣ་ཚོགས་  
པ་འདི་དག་གསུང་བར་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞེད་དོན་དེ་ནི་རང་གི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་  
མཐུན་གྱིས་སྦྱབ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་(ལ)བྱའི་སྦྱ་  
བཤད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྟོན་པས་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་གང་ཞིག་གདུལ་བྱའི་སྦྱག་བསྐྱེལ་  
དང་སྦྱིབ་པ་སེལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

སྦྱག་བསྐྱེལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །

སྦྱིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫི་ན་འཛིན་པའམ་དེས་རྟ་ར་ཏ་འཛིན་པ་ལ་  
འཇུག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་མཐུན་གྱི་རང་  
མཚན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་དེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་

སྤྱད་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། ལུང་གི་ཆོས་སོ། །

དང་སྟེང་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་སྒོ་གོམས་པས་བསྐྱེད་པའི་  
རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་ལོ། །

དབྱེ་ན། གཉིས་ཀྱི།

དང་སྟེང་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་  
ཏེ། སྒོ་བ་མི་སྒོ་བ་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྱ་ངན་འདས་སམ་ཆོས་སྤྱེལ། །

གཉིས་པ་ནི། འགོག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཟག་མེད་ལས་བདེན་ཏེ་མཐོང་  
ལས་དང་སྒྲོམ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། རོ་བོ། གསུངས་ཚུལ། དབྱེ་བ། བྱངས་ངེས་ཀྱི་  
བྱད་པར་རོ། །

དང་སྟེང་ནི། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གང་རུང་བརྗོད་བྱར་སྟོན་  
པའི་ངག་གང་ཞིག །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་  
པ་ལོ། །

བརྩ་གཉིས་ནི། བན་ཡོན་བརྩ་གཟིགས་ནས་སྒྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་མདོ་  
སྟེ། དེའི་དབྱས་མཐར་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་དབྱངས་བསྟན། འབྱུང་འབྱུང་ལུང་སྟོན་  
པ། ཀྱང་པ་གཉིས་པ་ནས་བྱུག་པའི་བར་(༥ན)ཀྱི་ཆེགས་བཅད། བསྟན་པ་གནས་

པའི་དོན་དུ་ཡིད་རང་བ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་བྱང་བ་དང་བཅས་  
པའི་བསྐྱབ་པ་གསུངས་པ་སླེད་གཞི། དཔེ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་བརྗོད། གང་ཟག་  
གཞན་གྱི་བྱང་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་བ། རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྤྱད་པ་སྟོན་ཚུལ་  
གསུངས་པ་སྐྱེས་རབས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་དང་ལྷན་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་  
པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱང་བའི་ཆོས། མཆན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་  
ལོག་པར་སྟོན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ་རྣམས་སོ། །

དེའི་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། དེ་ལོག་བཞི་ནི་འདུལ་བ། དེ་ལོག་གཉིས་  
ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། གཅིག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀའི་མདོན་པའི་  
སྡེ་སྟོན་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་གི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ལྱང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གནས་  
ལ། ཆོས་ལྱང་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཆོག་དང་། གྲེ་སྐྱས་མིང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།  
མདོད་ལས།

ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་། །

གཟུགས་སམ་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །

ཞེས་སོ། །

སེམས་ཙམ་པས། ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱར་སྐྱར་བའི་རྣམ་རེག་  
ལ་འདོད་དོ། །

ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ལ། མཚོ་ཀ་རྩལ་སྒྲིང་དང་། ཕུང་པོ་སོགས་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་  
པའི་གཏམ་རྒྱུད་རེ་རེ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་  
ལ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཁུར་བྱས་པའི་སྒྲག་ཆས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་  
འབྲི་བྱས་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བརྩའི་(༥༧)སྟོན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ།

བརྩ་ནི། ཡང་དག་པར་བསྒྲུང་བ་ཉིད་གྱིས་དང་། དབང་དུ་མཛད་པ་དང་།  
འབྱུག་པ་དང་། རབ་དུ་བརྟན་པ་དང་། རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཉེན་དང་། གོ་བར་  
མཛད་པ་དང་། གདགས་པ་དང་། དུས་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་  
རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་སྟེ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཡིན་  
ལ།

དེ་ལ་འང་རྣམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་དེ།

མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས།

བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་འཁོར་ལོ། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་

འཁོར་ལོ། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ།

ཞེས་སོ། །

གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྒྲུག་རྒྱལ་པོས་བྱས་པའི་མདོར།

བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ། ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་  
པའི་ཚུལ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རྒྱད་ཆར།

འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དང་། རབ་དུ་སླིན་པའི་དང་།  
ལུང་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ནི།

དང་པོ་བདག་སྟོན་པའི་དང་། བར་དུ་བདག་མེད་སྟོན་པའི་དང་། ཐ་མར་  
ལྷ་བ་ཀྱན་བསྐྱོག་པའི་འཁོར་ལོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ལུགས་སྡེ་མ་གསུམ་དུ་ནི། དང་པོར་བདེན་བཞི། བར་  
དུ་སྟོན་བྲལ། ཐ་མར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པར་མཚུངས་སོ། །  
ལུགས་ཕྱི་མར་ནི། དང་པོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ། བར་དུ་ནམ་གངས་པའི་དོན་དམ།  
ཐ་མར་སྟོན་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །(69)

དེས་ན་ངས་དོན་མཐར་ཐུག་དུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དག་གི་རྒྱ་འབྱུང་བ་



དང་ཀུན་སྒོར་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྟན་ལ། དེས་དོན་  
ཅུང་དུ་ནི་རིམ་བུ་གསུམ་གཅིག་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། གཤམ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་  
པའི་དབང་གིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློ་ཡིས། །

བསྐྱེད་བས་སངས་རྒྱས་གསུང་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལ་འདིར་རྟོག་ཡོངས་མི་མངལ། །

ཞེས་དང་།

གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་། །

དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཟང་དོན་དུ་ནི། ཚུལ་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་  
རྣམ་བཞག་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རིམ་བུ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ། གནས། དུས།  
འཁོར། ཚུལ་བཞི་བཞིས་འཆད་པ་ལས།

རིམ་བུ་དང་པོ་ནི། འཁོར་མོ་འཇིག་རྟེན་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྷ་སྒྲེ་དང་ལྷ་མང་  
སོ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་གསུམ་བརྒྱས་པས་བརྟུ་གཉིས་སོ། །

བར་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཅིན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བདུན་དུ་དགེ་སྒོར་པ་མ་དང་། དགེ་  
བསྟེན་པ་མ་ལྷ་སྒོར་དང་། བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྒོར་ཕྲག་ལ་ལེར་བྱིན་

སྟོན་པ་ནམས་སོ། །

ཐ་མ་ནི། དེ་མ་ལ་ཡ་དང་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལོ་བཅུ་རུ་འཁོར་ཐེག་  
པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མོས་པ་དག་ལ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་སྟོན་པ་  
ནམས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ།  
དབྱེ་ན།

པ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །

ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ལོག་པའི་(༤བ)ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་དང་།

ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་། །

ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་གཉིས་སོ། །

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་  
དབྱེ་བ་ལ་ཐོགས་མེད་སྒྲ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་ནི། སྒྲ་རི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ངེས་  
དོན་གྱི་བྱང་དོན། སྒྲ་རི་བཞིན་པ་ངེས་དོན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལས།

སྟོས་པ་སྟོགས་ཅེ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་པའི་  
ངེས་དོན་དང་། སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་

མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ།

ཞེས་བྱུང་ངོ་། །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་  
སོ་དེ་ལ་བྱང་ངེས་སོ་སོར་འབྲེད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ངེས་དོན་དང་། བྱི་མ་གཉིས་  
ལ་བྱང་དོན་གྱི་ཆ་ཡོད་མོད། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་བྱང་དོན་དང་བྱི་  
མ་གཉིས་ངེས་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་པ་དག་མཐུན་ཡང་། བྱད་པར་ནི། རྣམ་བཟུན་པས་  
འཁོར་ལོ་བར་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་མི་འདོད་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱ་བས་  
སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །

འདིར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མ་སྐྱེས་ཞེས་  
སོགས་ལ་སྐྱག་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་  
དབྱེ་ནས་གཞན་དབང་ལ་ཀྱན་བརྟགས་གིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་བྱུང་ཡོད་ཅེས་  
གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་ལྟ་བས་སྟོན་པ་གཙོད་པ་ན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་།  
སྟོན་པས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ན་(ཤན)ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡུམ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་ནི།

ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་  
བྱག་འཆལ། །

ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བྱང་ཆུབ་  
སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་  
ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་  
བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པའི་ཐོག་མར་བྱག་འཆལ་བར་མཛད་དོ། །

འདིར་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། འབྲས་ཡུམ་ལ་གཞི་ལམ་  
རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་ནི་སོ་སོར་  
འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ།

ཡུམ་བར་བ་ལས།

རབ་འབྱོར། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་  
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་  
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་  
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

མངོན་རྟོགས་དེས་ནི་རང་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་ས་ཕན་འདོགས་  
པར་བྱེད་པས་ཡུམ་དུ་རྒྱར་བ་ཡིན་ལ། ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡང་འཕགས་ལམ་  
ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེ་བྱིན་ཆད་ན་ནི་མེད་དེ། མས་སྤྱད་

གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤང་  
བྱའི་ས་བོན་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་ན་རྣམ་མཁུན་མཚན་  
ཉིད་པ་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟགས་མཚན་(ཤ)བ་སྐྱེ་མེད་མངོན་  
སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ཡོད་པར་བལྟའོ། །

འདིར་འདི་ལྟར་དོགས་རྟེ། དུམ་ལ་མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་འདི་  
མངས་པས་རྣམ་མཁུན་གཅིག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པར་འཐད་ཅིང་། ཡང་ན་ཉུངས་  
ཏེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་དགོས་སོ་སྟུམ་ན།

སྒྲོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡུམ་ལ་དང་  
བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། །

སྒྲོན་ཕྱི་མ་མེད་དེ། མཁུན་གསུམ་འདིའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་གཞན་བརྒྱད་འདུས་  
པའི་ཕྱིར་རྟེ། །

འདུས་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་སྐུ་ནི་རྣམ་མཁུན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཅིང་། སྦྱར་བ་  
བཞི་ནི་མཁུན་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཅིང་། སྦྱར་བ་བཞི་ནི་མཁུན་གསུམ་གྱི་  
རྒྱ་ཡིན་པས་འབྲས་བུས་རྒྱ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུམ་ལ་སྐྱེ་མེད་སྟོས་བྲལ་གྱི་སྒྲོ་  
ནས་བསྟོད་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྟོས་མཚན་འགོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། གང་  
ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་འགོག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྟོགས་སྔ་བཤོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་ནི། བྱམ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་  
བའི་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕུང་པོའི་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་  
འཛིན་པ་ཅམ་མོ། །

ཀུན་བཏགས་ནི། དེ་ལ་སྒོས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བཏགས་པ་ཕྱི་རོལ་བ་ནམས་ཀྱི་  
སྒྲ་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་བ་ལ་ཅ་བའི་དབྱེ་བ། རྒྱུད་འཕེན་བ། བྱངས་ཅན་བ། དབང་ཕྱག་  
བ། བྱམ་འཇུག་བ། གཅེར་(13)བྱ་བ་དང་ལ། དང་པོས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་  
པར་འདོད་པས་ཆད་སྟེ། ལྷག་མ་ནམས་ཏག་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ་རྒྱུད་འཕེན་པ་ནི། ཕུང་ཕྱས་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་གཡུལ་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་  
ཆེ་ཕྱི་མ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བཅམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཁེང་འཛམ་གླིང་དུ་  
རེངས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ལྷག་སྟོང་སོགས་སྟོམས་འཇུག་བ་དུག་རྒྱ་རྒྱལ་སོགས་རེས་སྟོགས་  
བ་དུག་འོད་སྐྱངས་རྫོགས་བྱེད་སོགས་རྟོག་གི་པའི་སྟོན་བ་དུག་ནམས་སུ་ཡོད་ལ།  
འབྱུང་བཞིའི་དུས་ན་མི་གསལ་བའི་བདག་དང་ཕྱས་སེམས་བྱང་དུ་འཇུག་བ་ན་  
གསལ་བའི་བདག་སོགས་འདོད།

བྱངས་ཅན་པ་ནི། ཆེ་མོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་བྱང་བའི་བྱང་སྟོང་སེར་སྐྱས་རང་  
གི་རི་ལྗང་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལས་བྱང་ཁེང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་  
སུ་གྲེས་ལ། གཙོ་བོའི་སྒྲོང་གནས་པའི་བདག་ཟ་བ་པོ་དང་རྟག་པ་དང་ཤེས་རིག་  
ཡིན་པ་སོགས་འདོད།

དབང་ཕྱག་པ་ནི། བྱང་སྟོང་རྟང་མིག་དང་གཟེགས་ཟན་གྱིས་དབང་ཕྱག་ལ་

བརྟེན་ནས་བྱས་ཤིང་། རིག་པ་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ། གསལ་བྱེད་པ། རྩ་བ་སྤྱག་པ་  
དང་བཞིར་བྱས་ལ། བདག་དེ་ལྷས་དབང་པོ་སྒྲོ་སོགས་ཀྱི་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་གསོན་  
པའི་ལྷས་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྔ་སོགས་འདོད།

ཁྱབ་འཇུག་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོགས་དང་གཞོན་ལྷ་མང་ལེན་ལས་བྱང་ཞིང་།  
ཚངས་པ་པ། དཔྱོད་པ་པ། བརྩ་སྒྲོད་པ། རིག་བྱེད་མཐའ་པ། གསང་བ་བ་དང་ལྔར་  
བྱས་ལ། ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག་ཏུ་འདོད།

གཅེར་བུ་པ་ནི། དང་སྟོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ལས་བྱང་ཞིང་ཁྱུ་མཆོག་སོགས་  
(འབ)ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔར་བྱས་ལ། བདག་རྗེས་སུ་འདོད་པ་སྟེ་མདོར་  
ན་ཀྱན་ཀྱང་བདག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

སྤྱ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བཏགས་པའི། །

བདག་དེ་རིགས་པས་བཏགས་ན་འདིར། །

ཕྱང་པོ་ལས་ནི་གཞན་ཉིད་སྤྱ། །

ནམ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱང་པོ་ཡིན་ན་དེ་མི་རྟག།

ཅེས་དང་།

འབྲུག་པ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་བདག་ཚོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་  
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ངར་འཛིན་ལྷན་  
སྐྱེས་གྱིས་ཁྱིད་དུ་མ་བཟུང་བའི་བྱིར།

ཡང་རང་སྤྱེ་མང་བཀྱར་བའི་ནང་ཚན་གནས་མ་བྱ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོ་ལས་  
དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་པ་ལ།

འབྲུག་པར།

བདག་མང་པོ་དང་རྩས་བྱུང་དང་འཛིག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་སུ་མི་འགྱུར་  
བར་ཐལ། ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་བྱིར་པོ། །

ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་སྤྱ་གྲུ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱ་  
གྲུའོ་སྤྱམ་དུ་འཛིན་བ་ཅམ་སྟེ་བྱུང་མཐས་མ་བསྐྱར་བའོ། །

ཀྱན་བཏགས་ནི། དེ་ལ་སྤྱ་ཚོགས་སུ་བཏགས་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། བཟུང་བ་བདེན་བྱུང་  
སྤྱ་བ། རྣམ་ཞེས་བདེན་བྱུང་སྤྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། བྱུང་མཐའ་སྤྱ་བ་པོའི་དབྱེ་བ། འདོད་པ་རགས་རིམ་བཟོད་པའོ། །



དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བྲག་ཅུ་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་ན་མེད་གྱི་  
དུས་ཐོང་ཁྲེང་མེ་ཉོག་གིས་རྒྱས་པར་དགེ་འདུན་འཕུགས་ནས། བལ་ཆེན་པ་དང་།  
གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་གྲུས།

དང་པོ་ལ་(༥ན)བརྒྱད། ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱད་གྲུས་པའམ།

ཡང་ན། དང་པོ་ལ་བྲག་། ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གྲུས་པའམ།

ཡང་ན། ཅ་བ་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ནམ་པར་སྟེ་སྟེ་སྤྱོད་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་  
པོ་ལ་བརྒྱད། གནས་བརྟན་པ་ལ་བྲག་སྟེ་སྟེ་སྤྱོད་བ་ལ་བཞིར་སྟེ་བའམ།

ཡང་ན། དུལ་བའི་ལྷས་བཤད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱོད་བ་དུན། བལ་ཆེན་  
པ་ལ། གནས་བརྟན་པ་གསུམ། མང་བཀྱར་བ་གསུམ་སྟེ་ཅ་བའི་སྟེ་བཞི། གྲུས་པ་  
སྟེ་པ་བཙེ་བརྒྱད་དེ་འདྲོན་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་རོ། །

དེ་དག་གྲང་བྱུང་མཐའ་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟུན། གནས་མ་བྱ་སོགས་ལྷས་བདག་  
འདོད་པ་དང་ལྷག་མ་ནམས་དེ་མི་འདོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་སྟེ་བའམ།

ཡང་ན། ཡོད་སྤྱོད་ནང་ཆོན་ས་སྟོན་སྟེ་པ་ནི་མདོ་སྟེ་པ་དང་། ལྷག་མ་ནམས་  
སྟེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟེ་པ་བཙེ་བརྒྱད་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཞིབ་མོ་ནམས་ཡི་གེས་འཛིགས་  
ལ།

སྟེ་མདོའི་ཁྲད་པར་ནི། རིམ་པས་མདོན་པ་སྟེ་བདུན་བཀའ་ཡིན་མིན། ལྷང་

ཚུལ་འདུ་བྱེད་དང་གཞུགས་སྤངས་འདོད་པ། རྩལ་ཕྱན་ནམས་མ་རིག་པ་དང་རིག་  
 པར་གནས་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་སྤྱབ་འགོག །དབང་པོ་  
 གཞུགས་ཅན་ཆད་མ་ཡིན་མིན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་འདོད་མི་འདོད། རོན་སྤང་  
 གི་ཤེས་པས་བྱེད་ཅན་མེད་ཟེན་གཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ།  
 སྤང་བ་སེམས་སུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དབྱིབས་དུས་གསུམ་ལྡན་མིན་འདུ་  
 བྱེད་རང་སྐྱུ་སྐབ་པའི་རྩས་སུ་དང་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་པར་འདོད་པ། འགོག་  
 བདེན་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། ཤེས་  
 པ་**(ལ་)**རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། བྱ་འབྲེལ་ལྡན་པ་ནམས་བྱེད་པོ་འབྲེལ་  
 ཅན་ཐོས་པ་ལས་དོན་གཞན་དང་དོན་གཅིག་འདོད་པ། ལུས་ཤེས་བདེ་བ་བསམ་  
 གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལས་  
 ཉམས་པ་ཡོད་མེད། ལུས་ལ་སེམས་གྱི་ས་བོན་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། རགས་  
 པ་ཚུམ་པ་ལ་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་ཀ་དགོས་མི་དགོས། སེམས་བྱང་སོ་བརྒྱད་པོ་ནང་  
 བན་ཚུན་རྩས་གཞན་འདོད་པ་དང་ཀུན་འགོ་ལྷ་མ་གཏོགས་བཏགས་ཡོད་རྩས་  
 གཅིག་འདོད་པ། རྟེན་འབྲེལ་རེ་རེ་བ་སྤང་སོ་ལྷ་ཚོགས་དང་སྤང་སོ་རེ་རེར་འདོད་  
 པ་འདི་དག་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་དབྱེ་བ། སྐྱེ་གནས་བཞི། འགོ་བ་ལྷ།  
 ཟས་བཞི། རྩལ་ཕྱན་རྒྱུང་མཐའ་བདེན་གྲུབ། རགས་པ་བརྒྱན་པ། སེམས་སེམས་  
 བྱང་། འབྱུང་འབྱུང་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་པ་མཚུངས་ལྡན་ལས། ལྡན་མིན་འདུ་

བྱེད་གནས་སྐབས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ། བདེན་བཞི། ལམ་ལྔ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་  
སོགས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆེ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པ། བསམ་  
གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་པལ་ཆེར་སངས་རྒྱལ་ས་ན་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་སོ་ཡོད་པ།  
ལྷག་མེད་རིག་པ་ཟད་པ། ཟག་པའི་རྣམ་གཞག །གཞིག་ཅིང་སྒོས་སེལ་རྒྱས་པ་  
བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་གཞུགས་དང་བདེ་བ་ལྟ་  
བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྐྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམ་བདེན་པ་སྟེ་སེམས་  
ལ་ཁར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པས་སོ། །

དབྱེ་ན། གཞུང་འཛིན་གྱི་ཆ་སོ་སོར་རྩས་(༡༠ན)གཞན་བདེན་པར་འདོད་པའི་  
སྟོང་བྱེད་ཆལ་བ། གཞུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་སྟོན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཞུང་  
འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་  
འདོད་པ་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དབྱེ་མ་པ་ངོས་བཟུང་། དེས་བསྟན་པའི་རིགས་  
པའོ། །

དང་སོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་སོ་དབྱེ་མ་པ་ལའང་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་  
སྟོན་ས་བཀའ་བར་པ་ངེས་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱ་སྤྱུབ་དང་། རང་བཞིན་གསུམ་  
གཏན་ལ་པབ་པའི་སྟོན་ས་བཀའ་མཐའ་མ་ངེས་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐོགས་མེད་དེ།  
སྟོལ་འབྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་རྩིས་འབྲང་ཡང་མཐའ་ཡས་ལ།

སྤྱི་མཐོང་རྒྱུ་ལྟར་ལ་རྣམ་མཉམས་བྱེད་པ་སོགས་དོན་  
དམ་ལས་ཅུང་རིང་བ་འཕགས་ལུལ་དུ་འདྲ་བྱུང་ཞིང་གངས་ཅན་དུ་ནི་སྤྱི་ཚོར་སྤྲུལ་།

ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སྤྱི་མས་ཆོས་ཅན་སྤྱི་བུར་བ་སྟོང་བྱ་ལ་དགོངས་ཤིང་།  
ཕྱི་མས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་གཞི་ལ་དགོངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞག་ལ།  
དེས་ན་འདི་གཉིས་གཞི་འགྲུང་མཉམ་བཤེད་གཞུགས་སྟོང་པོ། ལས་དེའི་འཇུག་པ་སེལ་  
བྱེད། འབྲས་བུ་དེ་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་རྣམ་བཞག་རྣམས་མཐུན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་མཉམ་གྱིས་མིང་དོན་འདྲེས་འདྲིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟོག་པར་  
མཛད་དེ། ལྟོ་ལྟོར་བའི་དོན་དེ་བུམ་པའི་མིང་དང་གཅིག་པ་འགལ་ཏེ། གཅིག་ན་  
བརྟེན་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པས་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་བའི་ཆེ་བུམ་པའི་སྟུང་པའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་  
པར་ཐལ་བ་ལ་དེ་མི་སྤྱི་བ་དང་། གཞན་ཡང་བརྟེན་བྱེད་མང་པོར་དང་ལུལ་ལུལ་ཅན་  
འདྲེས་(༡༠བ)པ་དང་། མེ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཁ་ཆེག་པར་འགྲུང་པའི་སྤྱི་སོགས་གསུངས་  
སོ། །

སྤྱི་སྤྱི་བ་གྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱི་གསུངས་པའི་མཐའ་  
མ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་  
མཉམ་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཞིང་། ལྷན་པ་  
ཡང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་ཅིང་དེའི་དོན་སྟོན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ།  
སྟོན་གྲུབ་དང་བདེན་གྲུབ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཐ་སྟོན་འབྲེལ་ཞིག་སྤྱི་བ་  
གྱི་རྟོགས་སོ། །

འདིར་རྗེ་བཙུན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་འདི་ནི། མདོའི་སྒྲེང་གཞིའི་དོན་འབྲེལ་བ་ཡིན་  
ཏེ། དག་སྦྲང་ལྟ་སྦྲང་ཙམ། ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ། ཞེས་སོགས་དང་།  
བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཅེས་པ་ནི། འགྲོ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་།  
བཙུན་ལྟ་འདས། ཞེས་པ་དང་། ལྷན་ལྟ་ཞེས་སོགས་གོ་རིམ་མཐུན་  
པས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་བསྟན་བཙུན་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དགོས་འབྲེལ་ནི།  
མཆོད་བརྗོད་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཙམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བསྟན་  
ཅིང་། དེ་ཡང་མདོ་འདིའི་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པར་  
མཛད་ལ།

ཡན་ལག་ལྔ་ནི།

དགོས་པ་བསྟན་པའི་དོན་བཅས་དང་། །

ཆོག་དོན་བཅས་དང་མཆོས་སྐྱེར་བཅས། །

བརྒྱལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་རྒྱན་འདི་ལ་མཆོན་ན། དགོས་འབྲེལ་གྱིས་དགོས་དོན་  
དང་། ལྷན་ལྟ་བཞག་གིས་བསྟན་དོན་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཆོག་  
དོན་བསྟན་པ་དང་། གོ་རིམ་མི་འབྲུགས་པར་མཆོས་སྐྱེར་བ་དང་། དེགས་པ་

དང་མི་འགལ་བ། སྲ་སྲི་མི་(༡༡ན)འགལ་བའི་བཀལ་ལན་གཉིས་ནི་སྐབས་སྐབས་  
སྲ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་དགོས་སོགས་དང་པོར་འཆད་རིགས་ཏེ།

རི་སྲིད་དགོས་པ་མ་བསྟན་བ། །

དེ་སྲིད་དུ་ནི་སྲ་ཡིས་འཛིན། །

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལ། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས། བསྟན་བཅས་ལུས་ལ་  
ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ནི་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་  
བརྗོད་བྱ། ངག་དེ་ལས་བསྟན་བཅས་ལ་དགོས་སོགས་ཡོད་པ་ཐོག་མར་གོ་བ་ནི་  
དགོས་པ། གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་ལྡན་བསྟན་བཅས་ལ་འབྲུག་པ་ནི་ཉིང་དགོས།  
སྲ་མ་སྲ་མ་སྲི་མ་སྲི་མ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ལམ། །

སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །

གཞན་གྱིས་ཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཆོས་སྟོད་བཙུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །

མདོ་དོན་བློན་པ་ལ་བཞག་ནས། །

ཆོ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར། །

བདེ་ལྷག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །

བྱ་བ་རྩམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །

གཞུང་དང་སྦྲུང་ནས་འཆད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཆོན་བྱེད་གི་  
ཆོས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་གི་ལམ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པས་ཡུམ་འདི་དག་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གི་ཡང་  
བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་གཞན་གིས་སྤྱོད་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་  
སྦྱུ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤྱོད་བརྩའི་བདག་ཉིད་གིས་སྦྱབ་རུས་པར་མདོ་  
ལས་གསུངས་པའི་དོན་བློན་པ་ལ་བཞག་ནས་བྱང་སེམས་ཆོ་དང་ལྡན་པས་ལམ་  
དེར་ཁྱེགས་པ་ན་ཆོས་སྦྱུ་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཉིང་  
དགོས་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་ལ་ཡུམ་གི་དོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་  
བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལས་དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་ལས་བྱང་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་བརྗོད་  
བྱ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་བསྟན་པས་རྟོགས་རུས་པ་(༡༡བ)ཡིན་ནོ། །

འོན་དགོས་སོགས་ལ་བཞིར་གྱངས་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ངས་ཏེ། ལོག་རྟོག་

བསལ་བྱ་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་མེད་པ་དང་། ཐབས་མེད་པ་དང་།  
འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་སྟེ་བཞི་ཡོད་པས། སེལ་བྱེད་དགོས་  
སོགས་ལ་ཡང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འདུག་བྱ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ།  
རྒྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ། འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་  
ལ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ། བསྟུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའོ། །  
དང་པོ་ལ། ལུས་ནམ་བཞག་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས།  
དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །  
དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །

དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །

གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་ཤེར་བྱིན་  
དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལ། དེ་དག་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །  
འདིའི་སྐབས་སུ་ཤེར་བྱིན་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། འབྲས་བྱ་ཤེར་བྱིན་ནི།  
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞུང་འདོན་ཀྱི་དེ་མ་སྟོ་བྱར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་  
བ་དེའོ། །

ལམ་ཤེར་བྱིན་ནི། དེ་དེ་མ་དང་བྲལ་ངེས་སྟེ། དཔྱེན། གཙོ་པལ་གཉིས་ཀྱི།



སྒྲ་མ་ལ་ཡང་མོས་སྒྲོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་ཀྱི་གནས་  
སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

ཟླ་བ་སྣོད་པོས་ཁྱུས་བ་ལས།

མོས་བས་སྒྲོད་པའི་སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་  
པར་རྟོག་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་སྒྲོང་བར་བྱེད་བ་ནི་ཟག་པར་བཅས་པའི་ཤེར་  
ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་ཟག་བ་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་མཐོང་  
བའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

པལ་བ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཀྱི་རྟོགས་བ་སྟེ།  
འབྲུམ་རྟེན་ལས།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སས་བསྐྱས་བ་དག་  
བཅོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་(༡༩ན)ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་བ་ཡིན་  
པས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་རོ། །

གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ནི། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་  
མིང་ཆོག་གི་ཆོགས་སོ། །

དེས་ན་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་ནི། ཤེས་རབ་

ཡིན་གྱི་ཤེར་བྱིན་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གཞུང་ནི། ཤེས་  
རབ་ཅན་ཡང་མིན་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མ་ལྟ་  
བུ་དེ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོག་གི་  
དང་དག་གི་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་  
ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ་ལོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཤད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད། འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་  
ཅུའོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་བརྒྱད་སོ་སའི་དོན། གོ་རིམ་ངེས་པ། མདོ་དང་སྦྱར་བ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ནམ་མཁུན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས། ནམ་རྗོགས་སྦྱར་བ། ཅེ་མའི་  
སྦྱར་བ། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱར་བ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲ། བརྒྱད་  
ལས།

དང་པོ་ནམ་མཁུན་ལ། མཆན་ཉིད། སྤྱོད་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཆན་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དོན་གཉིས་  
མཐར་སྦྱག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་སེམས་སེམས་བྱང་ནམས་མེད་  
བས་རང་སྤང་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འཆད།

འོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤང་བ་མངའ་མི་མངའ་ཞེ་  
ན། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། ཆོས་ཅན་རྗེ་སྟེད་པ་སྤྱུ་རུ་ར་རྫོན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་  
བཞག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་མཚན་འཛིན་(༡༩བ)གྱི་འབྲུལ་པ་མི་འབྲུང་སྟེ། སྤྱི་བ་གཉིས་  
གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་ནི།

མཁུན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པས་འབྲུལ་སྤང་མི་མངའ་བར་འཆད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་ཀུན་མཁུན་ཉིད།

ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི། རྣམ་པ་དང་། ཉགས་དང་། མཚན་མ་ཀུན་སྟེ་མེད་དུ་མངོན་  
སུམ་དུ་མཁུན་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། དེ་དང་དབྱེར་  
མེད་པའི་ཆོས་ཅན་རྗེ་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པའི།

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར། ཚས་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་  
སྟེ། ཞི་བའི་རྣམ་པས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ངོ་གསལ་སྟོང་གི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། བྱི་མ་ནི། ཤེས་  
བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐུན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཐུན་མཆན་ཉིད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་།  
རྗེས་མཐུན་པ་ནི་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་ལམ་ནའང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བུ་ས་དང་སོ་  
ནས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར། མཆན་ཉིད། སྤྲ་བཤད། དབྱེ་བ།  
ས་མཆམས་བཞི་ལས།

དང་སོན། ལམ་གསུམ་གཞོད་མ་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་  
གཉིན་སོར་གྱུར་པ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལམ་ཤེས་ཉིད། །

ལམ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྩྭ་བ་པའམ་ཤེས་ཤིང་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་གསུམ་ཀྱི་ལམ་གསུམ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་དག་  
གཞོད་མ་ནས་ཞི་བར་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ས་དང་སོ་ཡན་ཆད་ནས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་ཤེས་ལ་(༡༣ན)ཡང་། མཚན་ཉིད། སྤྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་  
མཚམས་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཉོན་སྤྲིབ་ཀྱི་  
གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །

དེ་ནས་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། མཚན་  
འཛིན་དང་བྲལ་བའི་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དང་པོ་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ནས། བྱི་མ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་  
དོ། །

བཞི་པ་ནམ་རྫོགས་སྤྱིར་བ་ལའང་། མཚན་ཉིད། སྤྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་  
མཚམས་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་རང་  
བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ནམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །

སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་  
ཕྱིར་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞེད་མ་ཉི་ཤུའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་ནའོ། །

ལྷ་པ་ཅེ་སྦྱོར་ལའང་། མཚན་ཉིད། གླ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་རབ་ཏུ་སྦྱར་  
བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཅེ་མོར་བྱིན་དང་།

རྣམ་ཀུན་གྱི་ཅེ་མོར་ཉེ་རབ་གྱི་མཐར་བྱིན་པ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་དང་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྟོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ནའོ། །

དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལའང་། མཚན་ཉིད། གླ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་  
བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། ཅེ་སྦྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མཐར་གྱིས་པ། །

མཐར་གྱིས་བ་སྟེ་སྤྲ་མའི་རྗེས་སུ་བྱི་མ་འབྲེལ་བར་སྟོམ་བའོ། །

གསུམ་བ་ནི། བརྩ་གསུམ་མོ། །

བཞི་བ་ནི། (༡༣བ)རྫོང་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་བར་དོ། །

བདུན་བ་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བ་ལའང་། མཚན་ཉིད། གླ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་  
མཚམས་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱས་སྟོམ་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་བས་ཅིག་ཅར་སྟོམ་  
བའོ། །

གཉིས་བ་ནི།

སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་རྒྱལ། །

དེམ་གྱིས་པར་བྱིན་དག་ལ་གོམས་པས། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་  
པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པར་བྱས་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་བཞི་ཡོད་དོ། །

བཞི་བ་ནི། རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ལའོ། །

བརྒྱད་བ་ཆོས་སྤྱུ་ལའང་། མཚན་ཉིད། གླ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་བཞི་  
ལས།

དང་པོ་ནི། སྟོར་བཞིའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གོ། །

གཉིས་བ་ནི།

## ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་།

ཐག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་གསུམ་ཐིན་ལས་དང་བཅས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཁོན་ལའོ། །

གཉིས་པ་གོ་ངེས་ངེས་པ་ནི།

## དེ་ནམ་བརྒྱད། །

ཉམས་སུ་མྱང་བུ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐུན་གསུམ་བསྟན། དེ་  
དག་ཉམས་སུ་མྱང་བའི་ཐབས་སྦྱར་བཞི། ཉམས་སུ་མྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་  
སྐྱེ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིའི་གོ་ངེས། གྲེ་བྲག་ཏུ་འང་ནམ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སེམས་  
བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བརྒྱ་དང་པོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བུ་ཡང་ལམ་ཤེས་  
ལ་རག་ལས་པས་ལམ་ཤེས་བསྟན། དེའི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ངོ་  
ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ནི་མཐུན་གསུམ་གྱི་གོ་ངེས་མོ། །

མཐུན་གསུམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་ནམ་ཇོགས་སྦྱར་བ། དེ་མངོན་  
པར་ཉོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཅེ་སྦྱར། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་  
(༡༩ན)པ་མཐར་གྱིས་བ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པ་སྐྱད་ཅིག་  
མའི་སྦྱར་བ་ནམས་ནི་སྦྱར་བཞིའི་གོ་ངེས་མོ། །

དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ནམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་



ལ། དངོས་པོ་རེ་རེ་བས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རེ་རེ་སྟོན་ནོ། །

དེ་ཡང་གོང་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་  
པ་ནི། གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་མངོན་རྟོགས་བསྟུ་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་ལ།  
བསྟུ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་ནི་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་  
བྱར་གྱུར་པའོ། །

གསུམ་པ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུས་རྣམ་མཁྱེན། མཐའ་གཉིས་  
རྣམ་དག་གི་ལེའུས་ལམ་ཤེས། སྦྱོད་པ་བྱུང་པར་གྱི་ལེའུས་གཞི་ཤེས། དེ་བཞིན་  
ཉིད་གྱི་ལེའུས་རྣམ་ཀུན། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་ཅེ་སྦྱོར། དེམ་གྱིས་  
འབྱུག་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་པ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུས་སྐད་  
ཅིག་ལ། བསྐྱབ་པ་འབྲས་བྱའི་ལེའུས་ཚོས་སྐྱ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་  
གྱི་སྟོན་པ་བཤད། སྦྱོར་བཞི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་བཤད། ཚོས་སྐྱ་དབྱེ་བའི་སྟོན་པ་བཤད་  
པའོ། །

དང་པོ་ལ་རྣམ་མཁྱེན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་དག་དང་། །

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །

སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་གྱུར་པ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །

དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །

གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །

ཆོག་མ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །

སྐབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །

རྫོགས་བྱུང་གི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་སྤྲིན་ཅིང་དག་པར་  
བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དེ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་འབྲས་  
བུའི་ཐོག་མར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་  
ལམ་རྣམ་བཞི་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་ཆེན་(༡༩བ)དུ་རིགས་ངེས་པས་སྐྱབ་པའི་ནི་  
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིགས་དང་། སྐྱབ་པ་དེའི་  
དམིགས་པ་དག་དང་། སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ནི། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་  
བོ་ལ་དབྱེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་  
སྐྱབ་པ་དང་། གོ་བགོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་དང་།  
གཡུལ་དུ་ཞུགས་ནས་དབྱུང་གི་ཆོག་མ་དག་སོག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ནི། དེ་ནས་དག་  
ལས་རྒྱལ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་བཅུ་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་  
སྐབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནས་རྒྱས་འབྲས་བྱ་མཆོན་  
པའི་སྟོན་ས་བརྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །  
 སློབ་མ་བསེ་རྩའི་ལམ་གང་དང་། །  
 འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །  
 བན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །  
 བྱེད་བ་དང་ནི་མོས་བ་དང་། །  
 བསྟོད་དང་བཀྱར་དང་བསྐྱགས་བ་དང་། །  
 བསྟོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། །  
 ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ལྷ་མེད་དག །  
 སྐྱབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་བ་ཞེས། །  
 བྱ་བ་འདི་ནི་སློམ་པའི་ལམ། །  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །  
 ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །

ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་གྱིས་ལྷ་རྣམས་  
 གྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་ངེས་བ་དང་བྱུང་བ་དང་  
 རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་བསྐྱུས་སོ། །

ཤེས་བྱའི་ལམ་ལ་ནི། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསེ་རྩ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་  
 པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཆེ་འདི་དང་གཞན་  
 བ་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་ལྷན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སློམ་

ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟེ་ཕན་ཡོན་དང་ནི། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ། ཟག་པ་དང་  
 བཅས་པའི་རྗེས་སྐོབ་དང་། ཟག་མེད་མཉམ་བཞག་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་དབྱེ་  
 ན། ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་པ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟོན་  
 པ་དང་བཀྲར་བ་དང་བསྐྱགས་པ་གསུམ་དང་། དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བསྡུ་  
 པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་(༡༥ན)རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུ་ན་མེད་  
 པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། ཉོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྤངས་  
 པ་ཕུན་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་བརྩ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་  
 ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་འབྲར་བསྟན་ནོ། །  
 གསུམ་པ་ནི།

ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །

སྤྱང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །

ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །

ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །

མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །

སྦྱར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །

ཉན་སྐྱོལ་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །

དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཏུ་འདོད། །

དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་  
སྟོང་རྗེ་བས་དམན་པ་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཤེས་སྲིབ་སྟོང་བའི་ཐབས་ལ་  
མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་དང་། དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་  
ལ་མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་མཆོན་  
འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཉན་རང་གི་དང་། འདུ་ཤེས་དེ་དང་བྲལ་བ་གཉེན་  
པོའི་སྟོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དག་དང་། གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་ལ་འཇུག་  
པའི་སྟོར་བ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། སྟོར་བ་དེའི་  
འབྲས་བྱ་ཉན་ཐོས་དང་། ལ་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཤུགས་དང་  
དངོས་ལ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགྲ་པོ་དེ་འདྲ་བས་ནི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་  
ཡུལ་དང་། རྒྱས་འབྲས་བྱ་མཆོན་པའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟོར་བཞི་ལ། རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ། ཅེ་མའི་སྟོར་བ། མཐར་གྱིས་པའི་  
སྟོར་བ། སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི།

རྣམ་པ་སྟོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། །

ཡོན་ཏན་སྟོན་ནི་མཆོན་ཉིད་བཅས། །

ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །

སྒོ་བ་བྱེད་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་ས། །

སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །

ཞིང་དག་ལྷ་ན་མེད་པ་ནི། །

རྣམ་ཀུན་མངོན་ཆོག་ས་ཉོག་ས་པ་སྟེ། །

འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། །

གང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྦྱར་བ་  
དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། (༡༥)དེ་ལ་བར་  
དུ་གཙོད་པའི་སྦྱོན་དང་ནི། སྦྱར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་།  
སྦྱར་བའི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆོག་ས་ལས་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ངེས་  
བྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྦྱར་བ་སྐྱོམ་པ་པའི་གང་ཟག་སྒོ་བ་བྱེད་མི་བསྐྱོག་པའི་  
ཆོག་ས་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤངས་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་  
ཉོག་ས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། རང་གི་ཞིང་དག་ཡོན་ཏན་ལྷ་ན་མེད་པར་བསྦྱར་བ་དང་  
ནི། གཞན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་བཅས་  
པ་སྟེ་བཙུ་གཅིག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་ཆོག་ས་པར་ཉོག་ས་  
པའི་སྦྱར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡི་ཉོག་ས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །

བརྟན་དང་སེམས་ཀྱན་གནས་པ་དང་། །

མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒོམ་པ་ཞེས། །

བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །

གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །

བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །

ལོག་པར་བསྐྱབ་དང་བཅས་པ་ནི། །

ཅེ་མའི་མངོན་རྟོགས།

བསྐྱུས་བསྒྲོམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་རྟོགས་ཤོད་དང་། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་  
འཕེལ་བ་ཅེ་མོ་དང་། བཞུན་གསུམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟན་  
པའི་བཟོད་པ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་མཆོག་དང་།  
མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ལ་གཟུང་  
བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞིའི་  
གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ལམ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་  
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་བ་དེན་གཉིས་འགལ་བར་ཅོད་  
པའི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་བཅས་པའི་ནི་ཆོས་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གིས་ཅེ་མའི་མངོན་  
རྟོགས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མཐར་གྱིས་པ། །

རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ།

བསམ་པ་ཕྱན་ཆོགས་རྗེས་བླན་བྱག་དང་། སྦྱོར་བ་ཕྱན་ཆོགས་པར་བྱིན་བྱག་དང་།  
དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་  
མཐར་(༡༩)གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་ནི།

སྐད་ཅིག་མ། །

གཅིག་གིས་མངོན་ཇོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །

མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །

བྱ་ཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་ཇོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱས་  
པ་དེ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་  
པ་བཞི་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱ་འཆད་པ་ནི།

ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་ཇོགས་བཅས་དང་། །

དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱལ་པ་ནི། །

ཆོས་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །

རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །



གདོད་མ་ནས་ཁྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ལོངས་  
སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་རིམ་གྱི་དཔར་རྒྱན་མི་  
འཆད་ཅིང་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་དང་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་  
བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཐིན་ལས་ཉེ། དེ་ལྟར་ནས་པ་བཞིར་  
ནི་ཆོས་སྐྱེའི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

## སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁུན།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ། དུལ་མཁུན་གསུམ། ཐབས་སྦྱར་བཞི། འབྲས་  
བུ་ཚོས་སྦྱོང་། །

དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁུན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས། དེའི་ཅ་བ་གོལ་ས་དང་  
བཅས་པ་གཞི་ཤེས་སོ། །

དང་པོ་ལ། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྦྱར་བ་སྦྱབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། སྦྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས།

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཏེ། དོན་གཉིས་  
ལྷན་པའི་སེམས་བྱང་བ། །ཞེས་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བས་ན་བྱང་རྒྱབ། དེའི་རྒྱར་  
ཚོགས་བསགས་བས་ན་སེམས། དེ་རྒྱ་ཚད་མེད་པ་ལས་བྱང་བས་ན་བསྐྱེད་པ་  
ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་  
ཀྱི།

དང་པོ་ལ། རོ་བོ། (༡༩བ)དབྱེ་བ། ས་མཚམས། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་དམ་ཚོས་དབྱེདས་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཟག་མེད་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་ངོ་མོང་སྐྱེས་པ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་དང་། སྤྲིབ་པ་སྤངས་  
པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་མ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་དག་པ་  
ས་གསུམ། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་གོ། །  
བཞི་པ་ལ་རྒྱ་ནི།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རབ་བསགས། །

ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །

སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །

ཅས་གསུངས་པས། དམ་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུན་ནི་སྒྲོམ་སྒྲོབས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལའང་བཞི་ལས།

ངོ་མོ་ནི། ཀྱུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་  
ལ། དེ་ཡང་སྒྲོན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། འཇུག་པ་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲོན། འཇུག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པ་ཅན་དང་།

ཕྱི་མ་ནི། ཁས་བླངས་ཤིང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱིས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་པའི་  
ཐ་སྙད་མང་དུ་ནས་ཐོགས་མར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱིས་སྒྲིམ་པ་ཆོ་གས་ལེན་པ་དེ་  
གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པར་བཞེད་དོ། །

སྟོན་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་ཞི་བ་ལྷས་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྟོན་  
སེམས་ནི་ཆོ་ག་ལ་མི་སྟོས་ལ། འཇུག་པ་ནི། དེས་པར་སྟོས་དགོས་པར་བཞེད་  
དོ། །**(༡༭ན)**འོན་ཀྱང་སྟོན་འཇུག་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ཆོ་གས་ལེན་པ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་  
ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་སེམས་ནི་སྦྱར་ལམ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འགྲོ་ལ། འཇུག་སེམས་  
ནི་མངོན་གྱུར་དང་བག་ཉལ་གྱི་སྟོན་སྒྲིམ་གྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །

བཞེ་པ་ལ་རྒྱ་ནི།

གོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །

ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་དང་།

རྒྱུན་ནི།

གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དམིགས་ལུལ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས།  
དང་སོ་ནི།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །

ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །

སེམས་བསྐྱེད་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་འཆད་  
ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དང་པོར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་  
ཉིད་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་  
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ་འདུན་པའམ་སློན་པའོ། །  
མདོ་ནི།

བྱང་སེམས་ཅི་ནས་བདག་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བ་དང་གཞན་  
གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་འདི་ལྟར་སེམས་བྱང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱ་  
ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སློན་མེད་དོ། །  
གཉིས་པ་ནི།

དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་བྱ། །

བསྐྱས་དང་རྒྱས་པའི་སློན་ནས་བརྗོད། །

འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་བྱང་ནི་གང་། གཞན་དོན་ནི་གང་ཞེ་ན།  
ལན་ནི། ཐོབ་བྱ་རྫོགས་བྱང་དེ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དེ་ནི་སྒྲོ་བྱས་མི་

ཐད་པ་དང་སྤྱིང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་སོགས་དང་མཐུན་པར་རྒྱས་(༡༥བ)འབྲིང་བསྐྱུས་  
པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུས་དང་རྒྱས་པའི་སློན་ས་བརྗོད་དེ།

ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་  
ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་བྱིན་ལ་  
བཙོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱུས་པ་དང་།

ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་  
གནས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་  
བྱིར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་ཡོངས་  
སུ་བྱུབ་པར་བྱའོ། །

ཞེས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སློན་ས་  
ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱང་རྒྱུ་བསྐྱུས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་  
པའི་དབྱིངས་སུ་སྦྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་བྱིན་འདི་ཉིད་  
སྦྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱུས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་  
འཆལ་བ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་

པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སློན་ས་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་བསྟན་ཏོ། །

གཞུང་ཆོག་གཉིས་པོ་འདིའི་དེ་དང་ཞེས་པས་རང་ཉིད་ལམ་ལ་འཇུག་པ་  
དང་། དེ་ནི་ཞེས་པས་གཞན་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་  
པར་རྟོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩ་བ་མེ། །

གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། །

དོ་རྩེ་རི་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དང་། །

ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཉི་མ་སྟུ། །

རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །

བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །

སྒྲ་སྟན་ཆུ་པོ་སྒྲིན་ནམས་ཀྱིས། །

ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་  
དུ་བྱས་ནས་མདོ་གཞན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དཔེ་ཉིད་གཉིས་དང་། ཡུམ་གྱི་དངོས་  
བསྟན་གྱི་གོགས་ཉིད་གཉིས་དང་། སྟོབ་དཔོན་(ཉ་ན)གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མཐུན་

ཉེར་གཉིས་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་ཐོགས་འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་  
ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དཔེ་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་མཐུན་ཚོས་དཀར་པོ་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གསེར་དང་འབྲས་སྟེ། བྱང་ཚུབ་  
ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

ལྟག་བསམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཟླ་བ་ཚོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དག་བའི་ཚོས་འཕེལ་  
བར་འགྱུར་བས་སོ། །

སྦྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་  
པས་སོ། །

སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཉེར་དང་འབྲས་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་  
བྱེད་པས་སོ། །

རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་དང་འབྲས་སྟེ། ཡོན་ཏྲ་  
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་སོ། །

བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཉིང་མི་འཁྲུགས་པས་སོ། །

བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བདུད་ལས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་  
པས་སོ། །

བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། རི་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཤམ་གིས་མི་བསྐྱོད་  
པས་སོ། །



ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྲོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་  
བས་སོ། །

བསྟོ་བའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་ནི། བཤེས་གཉིན་དང་འབྲེལ། སེམས་  
ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བས་སོ། །

སྤོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་  
ཏེ། སྤོན་བ་འབྲུབ་བས་སོ། །

སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་ནི། མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སྤོན་བར་བྱེད་  
བས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི། འི་ཟེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་འདུན་པའི་ཆོས་  
སྟོན་བས་སོ། །

མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་བས་  
གཞན་དོན་བསྐྱབ་བས་སོ། །

ཆོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི། བར་མཛོད་དང་འབྲེལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་  
ཤེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་བས་སོ། །

བྱང་(༡༩བ)ཐོགས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི། ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་  
བ་ནམས་གཤེགས་བས་སོ། །

སྟིང་རྩེ་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི། བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྟིང་ཞི་གང་དུ་  
ཡང་མི་གནས་པར་འགྲོ་བས་སོ། །

གཞུངས་སློབས་དང་ལྡན་པ་ནི། བཀོད་མའི་ཚུ་དང་འབྲ་སྟེ། ཆོས་འཛིན་ཅིང་  
མི་བཟད་པས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྲ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཐར་བ་འདོད་པ་ལ་  
སྟན་པ་སློབས་པས་སོ། །

བཤོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཚུ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་  
རྒྱན་མི་འཆད་པས་སོ། །

ཆོས་སྤྱ་དང་ལྡན་པ་ནི། འཕྱོར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱལ་པའི་  
སྤྱིའི་སྟོད་ལམ་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་བས་སོ། །

དེ་ལྟར་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། མེས་ས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཆོགས་ལམ། དེ་འོག་གཅིག་ནི་  
སྦྱོར་ལམ། དེ་འོག་བཅུ་ནི་ས་བཅུ། དེ་འོག་ལྔ་ནི་དག་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ། དེ་  
འོག་གསུམ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གི་སྟོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེང་བསྐྱས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གདམས་དགའ་སྐྱབ་  
པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གདམས་དག་བཅུ་སྦྱོར་བསྟན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་བྲག་  
ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བསྐྱས་ཏེ་གཞུང་དང་སྦྱར། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།  
དང་པོ་ནི།

སྐབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །  
 སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །  
 མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །  
 ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །  
 སྤྱན་ལྔ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །  
 ཡོན་ཏན་བྱུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །  
 སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །  
 བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །

སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་  
 ངག་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་གདམས་ངག་པལ་བ་ནི་ཉན་རང་དང་(༡༩ན)  
 ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་མོད། བྱད་པར་ཅན་  
 ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མི་བརྟེན་པར་  
 འཛིན་ཀྱས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་སྤྱལ་པའི་སྐྱས་  
 མངོན་སུམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་དང་འདི་དག་ཉམས་སུ་ལོང་ཞིག་ཅེས་གདམས་  
 པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ལ་དབྱེ་ན། གྲུན་རྫོབ་སྤང་ཙམ་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་  
 མེད་པ་དོན་དམ་དུ་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་  
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་  
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་། རང་གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཞེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙུན་  
 འབྲུས་ལ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བཙུན་  
 འབྲུས་ལ་དང་། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་རང་གི་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཇིན་  
 པའི་བཙུན་འབྲུས་ལ་དང་། གཞན་བྱིང་མི་འཇོག་པར་བྱ་བའི་སྤྱན་ལྔ་དང་ནི། གཞན་  
 རོན་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུག་ལ་དང་། རྩོགས་བྱང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་  
 རྒྱ་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གདམས་ངག་  
 ཉི་བཅུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་  
 པ། སྐྱབ་པའི་རྟེན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ། སྐྱབ་པ་བྱུན་སུམ་ཆོགས་  
 པའི་རྒྱ་ལ་འདོམས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་བདེན་གཉིས། དམན་པ་བདེན་(༡༩བ)བཞེད། །

དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་  
 བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟིང་རྩེ་དང་  
 པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་བེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལས་མི་འདའ་བར་  
 རྩེས་ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་ཅིང་། རོན་དམ་ལས་མི་འདའ་བར་  
 མཉམ་བཞག་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ལ། མཆོན། མཚོན། གཞི་གསུམ།

དང་པོ་ལ། རོན་དམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་  
གནས་པ་སྟེ།

ཟླ་བ་སྤྱང་པོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས།

རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྒྲོས་མེད་པ། །

དེ་ཉིད་རོན་དམ་སྒྲིང་ཡུལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ།

བདེན་གཉིས་ལས།

རི་ལྷོང་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོ་ན། །

ཀུན་རྫོབ།

ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། དེས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་  
པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་པ་དང་དེར་སྒྲུང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་  
ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བྱམ་པ་དང་  
ཀ་བ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཁྲལ་བྲལ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དང་དེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ།  
 དབྱེ་ན། སྤྲོས་བྲལ་ཕྱོགས་རེ་རྟོགས་པ་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྤྲོས་པ་མ་  
 ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་རྣམ་གངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཡོད་  
 རོ། ། (༢༠ན)

མདོ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་  
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐབ་པར་བྱ། ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་  
 བྱ། ལྷ་རིའི་བྱ། འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་  
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་  
 ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་  
 མཐོང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་  
 ཅིམ་མོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཤེས་རབ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན།

ཡང་ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་  
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཤེས་རབ་ཉན་གཅིག་བསྟོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་  
 བློ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བྲིས་ཀའོན་པར་  
 བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་

མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དམན་པ་བདེན་བཞི་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱིས་ནི་བདེན་  
བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་  
སུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཞེན་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོན་ས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་  
མཚུངས་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལོང་ཞེས་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་བདེན་བཞིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས། རྣམ་བྱང་རྒྱ་  
འབྲས་གཉིས།

དང་པོ་ལ། ཞེས་བྱ་འབྲས་བྲ། སྤང་བྱ་རྒྱ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི།

དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ། གཞོད་པའི་ངོ་བོར་  
གྱུར་པས་སྟུག་བསྐྱེད་པ། རང་བཞིན་མེད་པས་(30བ)ན་སྟོང་པ། འཇིན་པ་དང་  
བྲལ་བས་བདག་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

དེ་དག་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་རྟག་པ་ནི་  
འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད། སྟུག་བསྐྱེད་ནི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བྲ་སེམས་ཅན་དང་། དེའི་  
བདག་འབྲས་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་སྐྱེ་བ་པོ་སེམས་ཅན། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྟོན། དེ་དག་འཇལ་བྱེད་

བཤད་པལོ། །

དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། སྦྱེ་བ། གནས་པ། འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དཔུལ་བ། ཡི་དྲགས། ཏུང་འགྲོ། མི། ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་། བར་  
སྟོང་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཡིན་  
ཞིང་།

གནས་པ་དང་འཆོ་བའི་རྒྱ་ནི་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་འདོད་ཁམས་ཉིད་ལ་ཡོད་  
ཅིང་བྱི་རོ་རེག་བྱའི་རོ་བོར་གྱུར་བའི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་  
པའི་རེག་པའི་ཟས་ལུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་པའི་  
ཟས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཉེ་ཟམས་ཅན་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་  
ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་ལས་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་ལུས་སེམས་གསོ་བར་བྱེད།  
སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་སྟོང་འཕེན་འགྲུབ་བྱེད་དོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་སྟོག་གི་དབང་པོ་འགག་པས་  
བརྟེན་པ་ཡིད་ཤེས་ཉིད་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ལྷན་པོ་རི་བདུན། ཁོར་ལུག་གི་རི།  
སྒྲིང་བརྒྱ་གཉིས། ཉི་ཁྲ་སྐར་མ་འདོད་ལྷའི་གནས་དྲུག །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་  
བརྒྱ་བདུན་(༩༡ན)རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལུལ། དུས་གཉིས་ལས།



དང་པོ་ནི། སྤ་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་། རྩལ་སྤུངས་དང་། ལྷགས་རྩལ། ལྷ་རྩལ། རི་  
མོང་གི་རྩལ། ལྷག་རྩལ། ལྷང་རྩལ། ཉི་མེར་རྩལ། མོ་མ། ཤིག་ནས། མོང་ཆེགས་  
ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འགྱུར། དེ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྱ། དེ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་།  
དེ་ལྷ་བརྒྱལ་བ་རྒྱང་གྲགས། དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེ་གོལ་སྤྱར་བ་གཅིག་ལ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་བྲེ་བའི་ཆ་གཅིག་  
ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག་དང་  
ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ལྷ་བ་ནམས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤུམ་ཅུ་འགྱུར། དེ་ཞག་མི་སྤུབ་  
དང་བཙས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བུ་རྒྱལ། མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་གཉིས།

དང་པོ་ནི། སྤྱིད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པས་རྒྱ། སྤྱག་བསྐལ་མ་ལུས་འབྱུང་བས་  
ཀུན་འབྱུང་། འབྱས་བྲུ་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་རབ་བསྐྱེད། སྤྱག་བསྐལ་སྤུ་མ་འདོར་  
ཞིང་བྲེ་མ་འབྲེན་པས་རྒྱེན་ཏེ་ནམ་པ་བཞི་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྒྱལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེའོ། །

རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་ནམ་སྤིན་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྐལ་  
མཉམ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྣོད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །

འདིར་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པའི་དང་པོ་ལ། རྒྱ། རོ་བོ། དབྲེ་  
བ། རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱེ་

བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་(༩༡བ)པ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་  
བྱེད་དེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱང་གང་ཞིག་དེ་བྱང་བ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་  
བར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། སྤོང་ཚུལ་དང་། མིང་གི་སློན་ས་ཕྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉེ་ཉོན་གཉིས་ཡོད་  
པའི།

སྤ་མ་ལ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཆོས། ལྟ་བ་དང་  
བྱུག། །

ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ། ལོག་ལྟ། ལྟ་བ་  
མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་སྤར་བྱེ་བས་བཅུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱུང་མཐའི་སློང་བསྐྱར་བ་ལས་བྱང་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་བརྟགས་  
ཀྱི་ཆ་མཐོང་སྤངས་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པ་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་ཆ་སློམ་སྤངས་ཡིན་པ་  
གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན། འདོད་ཁམས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤངས་ལ་  
བཅུ། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤངས་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཕྱེ་མ་  
གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདུན་བདུན། ལམ་མཐོང་སྤངས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་  
གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡིན་ལ།

ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། འདོད་ཁམས་སུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་  
བཅུ་བཅུ། ཁམས་གོང་མར་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་དགུ་དགུ་ཡིན་ནོ། །

སྒོ་མ་སྤང་ལ་ཐེག་དམན་ལྟར་ན། འདོད་པར་འདོད་ཆགས། (༡༣ན)ཁོང་ཁྲོ་ ང་  
རྒྱལ། མ་རིག་པ་བཞི། ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའོ། །

ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། སྤང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འཛིག་མཐར་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དེའོ། །  
ལུགས་གཉིས་གང་ཡིན་ནའང་སྒོ་མ་སྤང་ལ་ས་དགུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་  
ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་  
དུ་ཕྱེ་བས་དགུ་དགུ་རུ་ཡོད་དོ། །

ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྒྱ་  
དགུ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཀུན་སྦྱོར། འཆིང་བ། བག་ལ་ཉལ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ། ཀུན་  
དགིས། ཆུ་པོ། སྦྱོར་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ། མདུད་པ། སྒྲིབ་པ། ཐ་བ། ཇི་མ། སྤྲིག་  
པ། ལྷག་རྒྱ། ཅི་ཡང་། ཉེས་སྦྱོད། ཐག་པ། འཛོངས་པ། ཡོངས་གདུང་། འཁྲུག་པ།  
འཐབ་མོ། རིམས་ནད། ཉགས་སྦྱོར། གེགས་ཉེ་ཉི་ལུ་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ལ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་  
གཉིས།

དང་པོ་ནི། ལྷག་ཀུན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་  
མ་རིག་པ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་

རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་རིགས་  
ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་དང་ཁམས་གོང་མ་ལ་  
དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། (༢༣བ)དམིགས་པ་  
དེ་སྟེན་པ་དང་བདག་ལྟས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐེག་དམན་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཟག་མེད་དངོས་ལ་དམིགས་པར་འདོད་  
ལ།

ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། དངོས་ལ་དམིགས་མི་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་  
མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་  
ལས་ཀྱི་ས་བོན་གནས་པར་འདོད། གྲེ་མདོ་གཉིས་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཡིད་ཤེས་དུ་འདོད་  
པར་མཚུངས་ལ། གྲེ་སྤྲུལ་ལས་ཀྱི་རྒྱན་ཐོབ་པའི་རྣམས་ཀྱི་ལྡན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་  
རྒྱད་མི་འཛུལ་བའི་རྣམས་ཀྱི་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟའི་ལས་ལ་དབྲེ་ན། བསམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྤངས་  
པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་སོ། །

ཀུན་སྒྲིང་ལ་ནི། བྱ་བ་དེ་དང་ཐོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲིང་དང་། བྱ་བ་དེ་  
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱའི་ཀུན་སྒྲིང་དགེ་  
བ་ལས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་མི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

ནམ་མཁུ་གི་སྒྲོན་སྒྲོན་དབྱེ་ན། དེས་པའི་ལས། མ་དེས་པའི་ལས་གཉིས།  
སྒྲོན་མ་ལ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྲུར། སྒྲོན་གནས་མྱོང་འགྲུར། ལན་གངས་གཞན་  
དུ་མྱོང་འགྲུར་དང་གསུམ་དུ་བྱེ།

དེ་ཡང་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྲུར་གྱིས་ནམ་མཁུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་  
ལ། བྱི་མ་གཉིས་གྱིས་ནི་ནམ་མཁུ་འཕེན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །འཕེན་བྱེད་ནི་སྒྲོ་རིས་  
དང་རྫོགས་བྱེད་ནི་མཆོན་བཞེད་(༡༣ན)བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དཀར་ལ་ནམ་མཁུ་དཀར་བ་ཁམས་གོང་མའི་དགེ་བ་འབྲས་བུ་ས་གཞན་  
དུ་མི་གཡོ་བ་དང་། གནག་ལ་ནམ་མཁུ་གནག་པ་མི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་  
པ་དང་། དཀར་ནག་དུ་གྲུར་ལ་ནམ་མཁུ་ཡང་འབྲས་པ་འདོད་པའི་དགེ་བ་བསོད་  
ནམས་གི་ལས་དང་། མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་ལ་ནམ་མཁུ་གནག་པ་མི་འབྲུང་བ་  
ཟག་མེད་གི་ལས་ནམས་སུ་བྱེདོ། །

ཟག་མེད་གི་ལས་འདི་ནི་ཀུན་འབྲུང་དུ་མི་བཞག་ལ། ཀུན་འབྲུང་ཡིན་ན་མི་  
དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་ཡིན་ཅིང་། སྒྲུག་བདེན་ཡིན་ན་མ་སྒྲིབས་  
ལུང་མ་བཞུན་ཡིན་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནམ་བྱང་རྒྱ་འབྲས་ལ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ། བསྐྱེན་བྱ་རྒྱ་གཉིས་སོ། །  
དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་གཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འགོག་པ། སྒྲུག་བསྐྱེད་བྱེད་པས་ཞི་བ།  
དེ་ལས་ལྷག་པའི་འདོད་བྱ་མེད་པས་བྱ་ནོམ། སྤངས་པ་སྤངས་མི་སྒྲོག་པས་དེས་པར་

འབྲུང་བ་དང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་བྱེད་བདག་མེད་  
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་སྟོ་བྱར་གྱི་རིམ་དག་པ་ལ་བྱེད། དེ་ནི་བྲལ་བའི་  
འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདའི་འགོག་པ། (འཕྲུལ་)དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི།  
དང་པོ་ནི། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་ཉམས་སྤང་པ་ལ་བྱེད།  
གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་བྱངས་བྱངས་པ་ལ་བྱེད་  
ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་འཕགས་  
པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་བྱ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་གཉིས་ཀྱི།  
དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་ཁྱོང་ཁྱེད་དུ་བཟོད་པར་བྱེད་པས་ལམ། སེམས་བྱིན་ཅི་  
མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པས་བསྐྱབ་པ། སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ། ཉག་པ་  
དམ་པའི་གནས་སུ་འབྱེན་པས་ངེས་འབྱེན་ཏེ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བཅས་སོ། །  
དེ་ལྟའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིམ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་དང་  
མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་  
ལ། དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ། སྐྱབས་གནས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི། རོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་གི་ཆོས་སྤྱེ།  
 རང་བཞིན་རྣམ་དག་འདུས་མ་བྱས་པ། མྱོ་བྱར་རྣམ་དག་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ། སངས་  
 རྒྱལ་ནང་པན་ཚུན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་རང་རོན་གྱི་ཡོན་ཏན་  
 དང་། ཤེས་བྱ་རིམ་བུ་མ་ཐུན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་  
 བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པ་ནི་  
 རུས་པ་སྟེ་གཞན་རོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། །

ཆོས་ནི། རོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྤྱོས་པའི་  
 མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཟུང་(༡༩ན)བ་དང་འཛིན་པ་  
 གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་ཞིག་  
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞི་མ་ནས་ཞི་བའི་དག་  
 པ་དང་། གནས་ལུགས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གསལ་བ་དང་། སྤང་བུའི་ས་བོན་  
 བྱངས་འབྱེན་པར་བྱེད་པས་གཉིན་པོ་སྟེ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་  
 པའི་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དག་འདུན་ནི། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔ་པའི་སྤྱོས་བྱ་སྟེ་སེམས་རང་བཞིན་  
 འོད་གསལ་རིམ་བུ་བར་རིག་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མཐོང་  
 བ་རིམ་སྟེད་པ་རིག་པ་དང་། དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོར་མཐོང་བ་ནང་རིག་  
 པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་དང་པོ་ཆགས་པའི་རྩི་མ་ལས་གྲོལ་བ་  
 དང་། གཉིས་པ་ཐོགས་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དེས་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་

སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པས་དམན་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་ཁོ་ལ་བ་སྟེ་ཁོ་ལ་བའི་ཡོན་ཏན་  
ནོ། །

ཐེག་དམན་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནི་ལས་བདེན་དང་། ཆོས་ནི་ལྷག་  
མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐར་སྒྲག་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛོག་ལ། གནས་  
སྐྱབས་སུ་ནི་གསུམ་ཆར་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛོག་སྟེ།

སྟོན་པའི་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་དང་། །

ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །

མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །

སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་བྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ལ་འདོམས་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་མི་  
མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་པའི་བཙོན་(32བ)འགྲུས་ནི་གོ་སྤྱོད་བར་ཟད་དོ། །

སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་ཤིང་མི་འཛོག་པ་སྐྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཤེའི་སྐྱུན། ལྷའི་  
སྐྱུན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱུན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་རིམ་པར། དཔག་ཆད་བརྒྱ་སྟོང་ཙམ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་



དང་། རང་དང་སྤང་ཉོགས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཚོད་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་  
བྱང་ཆུབ་པར་མཐོང་ངོ་ །

དང་པོ་གཉིས་ནི། རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི་པ་  
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡིན་ནོ། །

ས་མཆམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཚོགས་སྦྱོར་ནའང་ཡོད། བར་པ་གཉིས་ནི་ས་  
བརྩའི་མཉམ་བཞག་དང་ཐེས་ཐོབ་ནའང་ཡོད། མཐའ་མ་གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
ས་ཉིད་ན་ཡོད་དོ། །

གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་འདོམས་པ་ནི། རྩ་འབྲུལ་དང་།  
ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོན་གྱི་གནས་ཐེས་སུ་བྲན་པ་  
དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་  
མངོན་ཤེས་དང་དུག་གོ། །

དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དག་རྣམ་པར་  
དག་པ་དང་། བྱི་མ་བཞི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །

ས་མཆམས་ནི། དང་པོ་ལྷ་སོ་སྦྱེ་དང་མཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་འཕགས་  
པའི་ས་ཐོབ་ནས་འབྱུང་ངོ་ །

སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་མཐོང་ལས་དང་སྦྱོམ་ལས་ལ་འདོམས་པ་ནི་འོག་  
ནས་འཆད་དོ། །

མདོར་ན། གདམས་དག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་

པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་འདོམས་པ་(༡༥ན)ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི། གཞུགས་སྟངས་ཉིད་ལ་བཅོན་ན། ཞེས་སོགས་དང་། གཞུགས་སྟེ་  
བ། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་སྟངས་ཉིད་ནི་མི་སྟེ་མི་འགག་ཅེས་སོགས་  
དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་སྦྱར་བའི་པར་བྱིན་ལ་བཅོན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གོ་  
རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་  
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྟོན་བའི་ཆེ་གཞུགས་ལ། ཞེས་  
སོགས་དང་། གཞུགས་དངོས་པོར། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་  
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་གང་ནས་འདིར་སྦྱེས་པ་ལགས། ཞེས་  
སོགས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། བཅོམ་  
ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཡུམ་དང་། ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས་བཅོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་  
པོའི་ཤེའི་མིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱར་ལྷ་ལ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་ཡུམ་ལ་སྟོན་པས་པ་  
རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོབ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མདོན་ཤེས་བྱག་ལ་འདོམས་པ་དང་། རབ་  
འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ལས་བརྒྱུམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་  
མཐོང་ལམ་དང་། རབ་འབྱོར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར། ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གྲེ་བྲག་དུ་བཞད་པ་ལ། མཆོན་བྱེད་དཔའི་  
དགེ་འདུན། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱེད་གང་ཟག་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ། འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་  
བའོ། །

དང་པོ་ལ་ནི། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་  
སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོད་ལ་དུ་འདྲིལ་ཉོན་པའི་(༡༥༧)མློམ་ལམ་གྱིས་  
སྤོང་བ་ཡོད་པས་སོ། །

རྒྱན་ཞུགས་དང་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མེད་དེ། མཐོང་  
ལམ་གྱི་སྤྲོད་ལ་དུ་མཐོང་སྤངས་ཀྱང་སྤྱོད་གསུམ་དང་། སྤྱིང་ཅའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་  
མི་བྱས་པས་སོ། །

དེས་ན། ཕྱིར་འོང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ལ། ཞུགས། གནས་གཉིས།

དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོད་ལ་དུ་འདོད་པའི་མློམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་བྱལ་  
བ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་ཅི་རིགས་པར་སྤངས་ཤིང་། ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྤྱད་ཅིག་མ་  
བཅོ་ལྟ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེའོ། །

འབྲས་གནས་ནི། གང་ཟག་དེས་བཅུ་བྱལ་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེའོ། །དེའི་  
ཆེ་མཐོང་ལམ་སྤྱད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྟ་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབང་རྒྱལ་ལ་དད་  
པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྟོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བཅུ་བྱལ་  
པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་  
བྱའོ། །དེ་ནི་འོག་མ་ནམས་ལའང་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། ལྷགས། གནས་གཉིས་  
ལས།

དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་  
བར་ཅི་རིགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་  
པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེའོ།

གཉིས་པ་ནི། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་  
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་  
རྣམས་དང་པོ་ནས་དགུ་པ་སྟོང་པའི་ཆེ་ས་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་  
ལ། དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དག་བཙུ་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་  
བ་ཡིན་ནོ། **(༡༩༦)**དེ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་འདོད་  
ཉོན་གྱི་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་ལྷགས་ལྷགས་གནས། ཕྱིར་འོང་ལྷགས་གནས། ཕྱིར་མི་  
འོང་ལྷགས་གནས། དག་བཙུ་འབྲས་གནས་དང་བཞིའོ།

དང་པོ་ལ་ལྷགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་སྟོམ་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་  
མ་སྤངས་པའམ་ལམ་ཟག་བཙུ་འབྲས་ཀྱི་འདོད་ཉོན་ལྡན་པ་མན་ཆད་སྤངས་ན་ཡང་  
རུང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ།

འབྲས་གནས་ནི། དེས་ཆེ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་

སྒྲོམ་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པ་དང་། ལམ་  
ཟག་མེད་ཀྱི་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པས་འདོད་པར་  
རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཆེས་སུ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ལྔ་  
པ་སྤངས་ཤིང་དྲུག་པ་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་བའོ། །

འབྲས་གནས་ལ། དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པ་ཙམ་པོ་བ་  
དང་། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་སྤངས་པའི་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་  
དོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་  
ནོ། །

འབྲས་གནས་ལ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཙམ་པོ་བ་  
དང་། བྱད་པར་ཙན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤིང་ཉོན་བརྒྱད་པ་ལ་ཆགས་པ་  
དང་བྲལ་བའི་བར་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས་སུ་ཉིར་འགྲོ། གཞུགས་མེད་ཉིར་འགྲོ། མཐོང་ཆོས་ཞི།  
འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་(༡༩བ)གྱུར། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ལ། བར་འདའ་བ། སྐྱེས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་  
ཉི་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། བོང་འཕོ་དང་ལྔ་འོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་ཙན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞིག་གིས་གཞུགས་ཁམས་སུ་

སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ཡིང་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་  
ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོར་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་མ་སྤངས་པས་སྐྱེས་མ་  
ཟག་ཏུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་འབད་ཚོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་གཟུགས་  
ཁམས་ཀྱི་ཆེའི་དགྱིལ་ཙམ་དུ་འདའ་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཆེའི་མཐུག་ཏུ་འདའ་བའོ། །

ལྔ་པ་ནི། རང་གང་དུ་སྐྱེས་ས་དེར་ཟུང་ན་ལས་འདའ་མ་རུས་པས་ས་གོང་  
མར་འཕོས་ཏེ་འགྲོ་བའོ། །

གོང་འཕོ་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་གས་ཆེ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་ཐོབ་པ་  
འོག་མིན་འགྲོ་དང་། ཞི་གནས་གས་ཆེར་སྦྱོད་པ་སྤེལ་སྒྲོམ་མ་ཐོབ་པ་སྤྱིད་ཅེར་འགྲོ་  
གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། འོག་མིན་འགྲོ་ལ་ཡང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་  
བ་བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཆངས་རིས་སུ་  
སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལས་བསམ་བཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་ཆེས་ཡིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་རྒྱུད་དེ། སྐྱེ་  
བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཟུང་འདས་ཐོབ་པའི་(འཇག)འཕར་བ་དང་། དེས་  
སྤེལ་སྒྲོམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སོར་རྒྱུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་  
མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཟུང་འདས་ཐོབ་པའི་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒྲོམ་དང་པོ་གསུམ་  
པོ་གང་རུང་སོར་རྒྱུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་

དུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལས་སྤེལ་སྒྲིམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་ཚུད་པར་བྱས། དེའི་སྐྱེ་  
བ་བྱི་མ་འོག་མིན་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆེད་དུ་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒྲིམ་  
ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མ་སྐོབ་པས་ཆངས་རིགས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་  
ནམས་སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་། མཐར་འོག་མིན་དུ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་  
ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །

བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ལ་སྤེལ་སྒྲིམ་ཡོད་  
གང་། དང་པོར་བཞི་བ་ཉིད་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྤེལ་བ་ནམས་ཀྱི་ནང་  
ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤེལ་ཚུལ་ནི། ཚུང་དུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་དུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་  
ཏུ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གཙུག་ལྷ་སྤེལ་བ་དང་ལྷ་ཡོད་པ་  
ལས།

དང་པོ་ལ་མཆོན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་རྒྱན་  
ལྷན་དུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་དེ་ནས་ཟག་བཅས་ལ། སྤྱིར་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་  
དང་། ཡང་དེ་གསུམ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྤྱིར་བཤོ། །

དངོས་གཞི་ནི། སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གསུམ་སྤེལ་  
བར་རུས་པ་སྟེ། སྤེལ་སྒྲིམ་གྲུབ་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བསྐྱེད་རུས་པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་(༩༥བ)ཁོ་ནས་

ཡིན་གྱི་གཞན་པས་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱན་ལྡན་དུ་འཇུག་ཅུས་  
པ་ཉིད་ཀྱི་བྲུབ་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤེལ་སྒྲོམ་གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེར་གནས་  
དང་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཙམ་དབང་རྣམས་ཀྱི་བདེར་  
གནས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དབང་རྩལ་གྱིས་ནི་འབྲས་བྱ་ལས་མི་ཉམས་པའི་  
ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་མ་སྲིད་ཅེར་འགྲོ་ནི། གནས་གཙང་མ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དང་  
གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་མཐར་སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལས་མུང་  
འདས་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནི། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་  
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མི་འགྲོ་བར་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དེ། དབྱེ་ན།  
བར་འདའ་བ་མ་གཏོགས་པའི་འདའ་བ་གསུམ་གོང་འཕོ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་  
སྟེ། མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ནི། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་མར་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་  
གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་ཅིང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་འོ། །

ལྔ་པ་ནི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ་ལུས་



ལ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྤྲོད་བ་ནས་  
མིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤྲོད་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཡིན་  
ལ། དེ་སྤྲོད་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རྩོུ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །

འབྲས་གནས་ནི། (༡༩༥ན)མིད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་  
ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་བྱོལ་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །  
གལ་ཉེ་མི་གཡོ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །

སྤྱིར་དག་བཅོམ་ལ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསེད་པའི་  
ཆོས་ཅན། རྩེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་མི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཅན། ཉུགས་  
པའི་སྐལ་བ་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་དུག་དུ་ཡོད། རིགས་དེ་དག་མི་སྐྱོབ་  
པར་མ་ཟད་སྐྱོབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱ་ལ། རོ་པོ། དབྱེ་བ། ཐོབ་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ནི་དགེ་སྤྲོད་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་  
དེའི་ལྟ་བུས་ཀྱིས་སྐྱིབ་པ་ལས་བྱོལ་བ་ལ་ནི་དགེ་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཞེས་  
བྱའོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པས་སྤེལ་བའི་འབྲས་བྱ་བར་བ་གཉིས་  
དགེ་སྤྲོད་ཚུལ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ལམ་ཟག་མེད་གྱི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཆོ།  
མཐོང་སྤངས་དང་སྐྱོམ་སྤངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་བསྐྱེས་པ་དང་། ཟག་

མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་།

གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ནམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་  
འགོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། རྒྱས་བར་བྱེ་ན་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་ཅ་དགུ་ཡོད་  
དེ། མཐོང་སྤངས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་སྒྲོམ་སྤངས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་ལས་གྲོལ་  
བ་དང་ཟད་པའོ། །དེ་དག་གྲང་འབྲས་བྱ་(༡༩༥བ)སྟིང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།  
རྒྱ་ལྡ་ཆོང་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་འབྲས་ལ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བཞེར་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་འབྲས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གང་གིས་ཐོབ་ཅེ་ན།  
འབྲས་བྱ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ནི་འདས་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་མཐོང་  
སྤངས་དང་བྱིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་སྟིང་ཉོན་སྤྱོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་། །འབྲས་བྱ་  
བར་པ་གཉིས་གྲང་མཐོང་ལམ་བྱིས་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདས་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བྱིས་  
ཐོབ་པ་ན་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་  
དང་། བར་པ་གཉིས་ངེས་བྱིས་པ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་  
ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་བྱིས་ཐོབ། དག་བཙམ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་བྱིས་ཐོབ་པོ། །འདས་ལམ་  
བྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ཟག་བཙས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་ཉམས་  
པ་སྟིང་དོ། །ཡང་འབྲས་བྱ་དེ་དག་གི་སེམས་ཉེན་ནི། དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏན་  
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་  
གང་རུང་གིས་ཐོབ་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ལ་ནི་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ལས་རིང་  
བ་བཞིས་རིང་བས་གཉེན་པོར་མི་རུང་ངོ། །དག་བཙམ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་

བྱང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སོ། །ལུས་རྟེན་ནི། འབྲས་བྱ་དང་པོ་གསུམ་འདྲེན་རྟེན་  
དང་། བཞི་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གཤི་རྟེན་ཅན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ། འཛོག་མཆོམས། དབྱེ་བ། ས་  
མཆོམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་གྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ནི། བྱང་སེམས་(ཁ་པ་ན་)སྟོབ་པ་  
ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཆོགས་ཁོ་ན་ལ་ལུས་རྟེན་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སོགས་ཆ་འགའ་ཞིག་  
འབྲ་བའི་སྟོན་ནས་ཉན་རང་དགེ་འདུན་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་  
ཡང་སྤང་བྱའེས་སྐྱབ་རྟོག་པ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་  
བྱང་འཕགས་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྐྱབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟེན་པ་  
དང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱང་གངས་  
ངེས་ཉི་ཤུ་པོ་འདིར་འདུས་ཤིང་འཛོག་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་  
མདོ་ལས་ཞེ་ལྔ་དང་ཉེར་ལྔ་སོགས་གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཉི་ཤུར་བསྟུས་པའི་  
དབྱེ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་མིང་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་སྟོར། ཕྱིར་འོང་གི་སྟོར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྟོར། དག་  
བཅོམ་གྱི་སྟོར་རོ། །

དང་པོ་ལ། ལྷགས། གནས་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག།

ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཙུ་པོ་གང་རྩང་ལ་གནས་པ་དད་པའི་  
རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྫོན་  
པོ་དག་སྟེ། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་གཉིས།

མདོ་ནི།

ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་  
འདི་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཤི་  
འཕོས་ནས།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅམ་པོ་བ་དང་། བྱད་པར་ཅན་ནི། །

དང་པོ་ནི། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས། འབྲས་  
གནས། ཅམ་པོ་བ་དང་གསུམ།

གཉིས་པ་ནི།

རིགས་ནས་རིགས། །

དེས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱི་བ་གསུམ་མམ་བཞི་བ་སྤངས་(ཁ་ཤ་བ)ནས་  
བསམས་བཞིན་དུ་འདོད་སྤྱའི་སྤྱི་བ་གཉིས་སམ། མིའི་སྤྱི་བ་གཉིས་ལེན་པ་རྒྱུན་

ཞུགས་འབྲས་གནས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་བཞི།

ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་  
བྱའམ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱའམ། བྲིམ་བདག་གི་  
རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་  
དང་།

ཡང་ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་  
རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནས། གཞན་  
འབྲུལ་དབང་གྲེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་སྟེ།

ཞེས་སོགས་སོ། །

ཕྱིར་ལོང་སྐོར་ལ། ཞུགས་པ། འབྲས་ཙམ། འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །  
དང་པོ་ནི།

དད་དང་མཐོང་ཐོབ།

འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐོམ་སྤངས་ཤེས་སྤྱིབ་ལྷ་བ་སྤངས་ནས། དྲག་པ་སྤོང་  
བཞིན་པའི་དད་པས་སོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལྷ།

ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་  
གི་དབང་པོ་རྣམས་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་རྣོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་།

ཡོད་དོ། །

ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་  
གནས་ཙམ་པོ་དང་བྱལ། །

གསུམ་པ་ནི།

བར་ཆད་གཅིག་པར།

བསམས་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་ཅིང་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཤེས་  
སྐྱེ་བ་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། དགུ་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་  
གནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་བདུན།

ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་  
མ་འབྲས་པ་བཙོ་(34ན)བརྒྱད་ཐོབ་དང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་  
དཔའ་དེ་ནི་ཆེ་གཅིག་གི་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱོར་ལ། ཞུགས། གནས་གཉིས།  
དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཤེས་སྐྱེ་བ་དགུ་པ་སྒྲོང་བཞིན་པའི་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་གཅིག་  
ཏུ་བབྲངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་བརྒྱད།

མདོ་ནི། སྒར་ཕྱིར་འོང་བྱུགས་པ་བཞེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྐྱེས་ནས་དང་། །

བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགོ། །

འཕར་གསུམ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ། །

གཞུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །

ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །

འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྐྱིབ་དགྲ་པ་སྤངས་མ་ཐག་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་  
བར་དོར་ཐུང་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་འདའ་བ་དང་དགྲ།

ལྷ་རིའི་བྲ། བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲ་བ་  
ནས། ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་  
དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་ཁྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་  
སངས་རྒྱས་ནས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཆེ་སྟོད་ལ་འདའ་བ་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་བཅུ།

ལྷ་རིའི་བྲ། བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དང་པོ་

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་  
ཆུབ།

ཅེས་སོགས་སོ། །

གཞན་སྤྱི་མ་བཞིན་ལ་ཆེ་མཚུག་ཏུ་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་  
དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་བཅུ་གཅིག།

ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་  
པ་བྱུག་ལ་སྦྱོར་བ་གང་དག་ཅེས་པ་ནས། ནམ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཆེག་  
མི་སྦྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

སྤར་བཞིན་ལ་ཆེའི་དཀྱིལ་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ལ་བ་ཆེན་པོ་མེན་པས་  
འདའ་བ་དང་བཅུ་གཉིས།

ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་  
ཆུབ་སེམས་དཔའ་(34བ)སྦྱོན་མེད་པ་ལས་འདས་ཤིང་ཕྱིར་མི་བསྒྲོག་  
པའི་ས་ལ་ཡང་ངེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་  
ཀྱང་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །



བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཐོབ་ནས་  
 འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་དགུ་བ་སྤངས་ཤིང་  
 གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བཞིན་བ་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་ཆངས་རིས་དང་  
 དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྤྱེས་ནས་ཉེན་དེ་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་བ་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་  
 བ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ།

ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་བསྐྱབས་ཏེ། ཡོངས་  
 སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་  
 རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱེས་ཤིང་། དེ་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་  
 བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྤྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲ་ཆོགས་པ་  
 རྣམས་སུ་ཐུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་མཛོན་  
 པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཞན་སྤར་བཞིན་ལ། ཕྱི་མ་ཆངས་རིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མ་འོག་  
 མ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྤྱེས་ནས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པའི་  
 ཕྱིད་དུ་འཕར་བ་དང་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི།

ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་གང་དག་ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་ནས་ཤི་འཕོས་  
 རྣམ་གནས་གཙང་མར་སྤྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་

གཉིས་བཀལ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་སྤྱ་ཆོགས་  
བ་རྣམས་སུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཆང་  
རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཞན་སྤར་བཞིན་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་རྣམས་ལ་  
རིམ་(༣༠ན)པས་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་གནས་  
ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་དང་གསུམ་སྟེ་བཙོ་ལྔའོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་གང་དག་བདག་ཉིད་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པའི་སྐྱ་ལྟ་བུར་སྐྱལ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་  
ཏེ་ཆངས་རིས་ཀྱི་སྤྱ་ནས་འོག་མིན་གྱི་སྤྱའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་ལ་  
མཁས་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་པ་  
ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་ལ་སྤིང་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་  
ཆགས་པ་བཙོམ་པ་དང་བཅུ་བྱག །

ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་  
འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་

སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སངས་  
རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲ་ཆོག་ས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་བཅུ་བདུན།

ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་གང་དག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྲག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་  
ལུས་ལ་སྐྱེས་བྲ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་  
དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་ལ་ཁྲ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ།

ཞེས་སོགས་སོ། །

འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་  
དང་བཅོ་བརྒྱད།

ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གང་  
དག་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་བྲ་བ་ནས། བསམ་གཏན་  
དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་  
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་  
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

(30བ)ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་དག་བཅོམ་གྱི་སྐོར་ནི། སིད་ཅིའི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་དགྲ་བ་སྤོང་  
བཞིན་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཅུ་དགྲ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་  
གྱི་ཆོས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ལྷན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ། ཅེས་སོགས་སོ། །  
གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནི།

བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །

སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྤྱི་མེད་  
ལུས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་འཕགས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་  
བུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་  
བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་  
བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཉི་ཤུའི་གངས་འབྲེན་ཚུལ་འདི་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོའི་དགོངས་  
པ་སོར་བཞག་གོ། །གཞན་གངས་འབྲེན་ཚུལ་ལ་བཞེད་པ་མི་འབྲ་བ་མང་ཡང་མ་  
བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ས་དང་པོ་ལ། དེགས་གནས་དེགས་  
སྐྱེ་གཉིས་ས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་བ་ལྔ་བ་རྣམས་ལ། བྱིར་འོང་འབྲས་ཞུགས་

ས་བྱག་པ་ལ། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ས་བདུན་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་  
པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་པ་  
ལ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བསེ་བྱ་ལྟ་ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་  
བཞག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཨ་རྒྱ་ཡས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །

ཅི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ཡིན་པ་ལ་འདི་སྐབས་རིམ་  
གྱིས་བར་བྱེ་སྟམ་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་(༣༡ན)རྒྱལ་བའི་རིགས་ཅན་  
འགའ་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའོ། ཡང་ན་གདུལ་བྱའི་  
དབང་གིས་ཉན་ཐོས་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་བསྟན་པས་སྤོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བྱ་ངེས་འབྱེད་འཆད་པ་ལ། སྤྱི། གཞུང་  
གཉིས།

དང་པོ་ལ། རྟེན། རོ་བོ། རྩོམ་རིག་དབྱེད་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་མཚུངས་སོ། །

སེམས་རྟེན་ཐེག་དམན་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་ས་བྱག་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན། ཐེག་  
ཆེན་ལུགས་ལ་བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་པས་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་  
སྤྱིར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩོམ་བྱང་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བདེན་པ་མངོན་  
རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ཞིང་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སློན་པ་ཕྱེ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆེ་རབས་  
ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྒྱུར་དུ། དུས་ངེས་པ་ཅ་མ་འབྲིང་པོ།  
ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ།

ངོ་པོའི་སློན་པ་ཕྱེ་ན། རྟོ། ཅེ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་བཞི།

དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། རྟོད་ནི། ཆོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྤངས་  
པའི་མཐུས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་  
སྤང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

ཅེ་མོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་བཙུན་པས་གཞུང་མེད་ལ་གསལ་  
སྤང་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྟོ། །

བཟོད་པ་ནི། གཞུང་མེད་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་བརྟན་ཞིང་གང་ཟག་རྩས་  
ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་(༣༡བ)བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་སྐྱེ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

ཆོས་མཆོག་ནི། བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་  
སྤང་སྐྱེ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྟོ། །

དེ་དག་ངེ་ངེ་ལ་འད་དམིགས་ནམ་ཀྱི་བྱུང་བར་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་  
གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ལམ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་  
རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞིས་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱ་ནམ་རྟོག་བཞི་པོ་

མངོན་ཀྱང་ཅམ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ནི།

མངོན་ལས།

འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། །

སྤྱོད་འཕགས་མིན་གྱི་བས་སོ། །

དང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་ས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །

ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མདོ་སྤེ་རྒྱལ་ལས།

ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཡང་དག་མིན། །

རྟོག་མིན་མི་རྟོག་མ་ཡིན་པ། །

གཤམ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་འཛིག་

རྟོན་པའི་ཡེ་གཤམ་ཞིག་གོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །  
 རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །  
 རྫོད་སོགས་བདག་ཉིད་རི་བཞིན་དུ། །  
 རྣམ་རྟོག་བཞི་སོ་ལྷན་བསྟེན་པ། །  
 རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་སོ་རྣམས། །  
 ཉན་ཐོས་བསེ་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། །  
 བཅས་པ་དག་ལས་བྱད་པར་འཕགས། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ། དེའི་དོན་དམིགས་པ་བྱུག་དང་ཡིད་  
 ལ་བྱེད་པ་བརྩུ་གཅིག་དང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་  
 པས་ཐེག་པ་འོག་མའི་སྒྱུར་ལམ་ལས་བྱད་ཆོས་ལྡན་བྱད་པར་བྱ་འཕགས་པའི་ངེས་  
 འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་དེ་བཤད་པ། དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྐྱུ་མ་  
 ལྟ་བུ་དང་ནི། དེ་དག་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐེག་  
 པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་(༣༩ན)རིགས་ཆང་བའི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་  
 པ་དང་། གྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཟིན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་  
 འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་རྫོད་ལ་སོགས་པ་འདིས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་  
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་  
 རྟོག་བཞི་སོ་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་བྱས་པའི་མངོན་གྲུར་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་



བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ནས་བ་ལྟས་རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ནས་ས་  
དང་ལྟན་པའི་སྒྲིང་ལས་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་བྱ་ལྟ་བུའི་རང་ཀྱལ་དང་བཅས་  
པའི་སྒྲིང་ལས་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་བ་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ། དམིགས་ནས་རྒྱ་གསུམ་བཤད་བ། ལྟན་  
ཆོས་རྟོག་བ་བཤད་བ། བདག་རྒྱུན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ལ། སྟེ། གཞུང་གཉིས།

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་དམིགས་བ་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྟེ་དང་།  
ནས་བ་ནི་ཐོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་འདོད། མདོ་སྡེ་བས་ནས་བ་གཏོད་བྱེད་  
གྱི་རྒྱ་ལ་དམིགས་བ་དང་། དེར་སྤང་བ་ནི་ནས་བར་འདོད། སེམས་ཅམ་བས་གཟུང་  
ཆ་ལ་དམིགས་བ་དང་། འཛིན་ཆ་ལ་ནས་བར་འདོད་དོ། །

འདིར་དམིགས་བ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། ནས་བ་ནི་ཁྲོས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་འཛིན་  
སྤངས་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་སོ། །

དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིང་ལས་ནི་མཆོན་འཛིན་དང་བཅས་ནས་གང་ཟག་གི་  
བདག་འཛིན་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་མོད་ཅེ་གཉིས་བཟོད་བ་རྒྱུང་བུ་  
ནས་ས་ནི། འདོད་བ་དང་ཁམས་གོང་གི་བདེན་བ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་(༣༩བ)མི་  
རྟག་སོགས་ནས་བ་བཅུ་བྱག་བཅུ་བྱག་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རེ་ཆང་བར་བསྐོས་  
ཞིང་།

བཟོད་བ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ནི། ནས་བ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས་དང་

ཐོར་ཁམས་གོང་གི་ལམ་བདེན་གྱི་ཚམས་པ་བཞི་ཐོར་ནས་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད། དེ་ནས་  
འདོད་པའི་བཞི་ཐོར་ནས་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཞན་ཚམས་  
ལའང་ཐི་བས། ཉི་ཤུ། བཅུ་དྲུག་བཅུ་གཉིས། བརྒྱད་དང་། མཐར་འདོད་པའི་སྤྲུག་  
བདེན་གྱི་ཚམས་པ་བཞི། དེ་ནས་ཀྱང་དེའི་ཚམས་པ་གཅིག་ལམ་གཉིས་སུ་སྒྲོམ་པའི་  
བར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཙ་ཙ་དགུ་ཡིན་ནོ། །

བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཚམས་པ་དེ་ཉིད་ལན་ཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་  
གོ། །

ཆོས་མཆོག་ཀྱང་དམིགས་ཚམ་དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟའི་སྒྲིང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། རྗེས་  
འབྲང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་འཁོར་བཅས་སྤང་བོ་ལྟ་བུར་  
འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་  
ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཟིན། འབྲས་བུ་ཚམས་བྱང་གི་གཟུང་བ་  
རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཅེ་མོ། གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་  
བཟོད་པ། སྒྲིམ་བུ་བརྟགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཆོས་མཆོག་  
སྟེ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་དམིགས་ཚམས་བཞུགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ།

དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །

བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །

རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག། །

ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་འཛོལ་པའི་རྒྱ། །

གཞུགས་སོགས་འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །

གནས་དང་བཏགས་དང་བརྗོད་བྱ་མེད། །

བོད་རྒྱལ་དུའི་དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བདེན་  
པ་བཞིའི་རྟེན་ཅན་ཅམ་མོ། །

དེའི་རྣམ་པ་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་མཚན་འགོག་པ་སྟེ་  
ཞེ་བའོ། །

མདོ་ནི།

འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་གཞུགས་མི་རྟག་ཅེས་  
བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།

ཞེས་སོ། །(༣༣ན)

དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆང་བའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་  
བྱེད་པ་ཡིན་མོ། །

མདོ་ནི།

ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆར་བསྟན་ཏོ། །

ཞེས་སོ། །

རྫོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་འདུ་བ་སྟེ་  
སྐྱབ་པ་དང་འགོད་པ་སྟེ་དགག་པས་སྟོང་བ་དེའོ། །

གཞུགས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་འགོད་པ་མ་འཆའ་མ་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

རྣམ་པ་ནི། གནས་དང་བྲལ་བ་དང་སྟེ། མིང་ཙམ་ལས་གཞན་པར་མི་གནས་  
པའི་དོན་ལོ། །

མིང་དེ་ཡང་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས།

ཞེས་སོ། །

རྫོད་ཆེན་སྟེ་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་གནས་  
ཚུལ་དང་། དེར་བཏགས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །

ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

རྣམ་པ་ནི། མིང་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་དགེ་མི་དགེ་སོགས་སུ་བསྐྱར་མེད་པའི་  
ཕྱིར། བརྗོད་ཏུ་མེད་པའོ། །

དཔེར་ན། མི་ལམ་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་  
མཆིས་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུང་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་བྱོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །  
གཉིས་པ་ལ།

གཞུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །

དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །

དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །

དེ་མི་རྟོག་སོགས་པར་མི་གནས། །

དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །

དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །

ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །

དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། །

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོག་པ། །

ཐམས་ཅད་དཔྱད་པས་སུ་མེད་པར་རྟོ། །

ཅེ་མོ་རྒྱུང་དུ་འཛིན་པའི་གསུམ་པོ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་

དག་ནི་གནས་པར་བྱར་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །

ཡུམ་ལ་སྟོང་བས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱེད། །

ཞེས་སོ། །

རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་  
(༣༣བ)པ། དེ་གཟུགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་དུ་གནས། སྟོང་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་  
སྒྲུང་བའི་བྱིར། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལས་སོགས་པར་ཞེན་པ་མི་གནས་པའོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་  
ཀྱིས་སྟོང་སྟེ།

ཞེས་སོ། །

ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་  
རྣམས་རང་རང་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་བྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོང་པ་  
ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པའོ། །

རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་  
གཟུང་ངོ། །

ཞེས་སོ། །

རྣམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕམ་བུ་དང་གང་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་  
པ་དང་།

ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་མི་འདོར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་  
ནི་ཡུམ་ལགས་སོ། །

ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ལ་མཆན་མར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་  
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གསལ་བ་དེའོ། །

བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས།

གང་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན།

ཞེས་སོ། །

རྣམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན་རྣམ་པ་  
ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །

ཡུམ་ནི་གང་། ཡུམ་འདི་ནི་གང་གི། ཡུམ་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་

ཡུམ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཅེ་མོ་  
སྟེ། དེ་ཐོབ་ནས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་ཅེ་མོ། ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ།

གཞུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །

དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད། །

དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །

དག་དང་དེ་དག་མཚན་མ་མེད། །

དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་བརྟེན་པས། །

མོས་མིན་འདུའེས་མེད་པ་ཡིན། །

བཟོད་པ་མུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་  
པ་ཉིད་དོ། །

གཞུགས་(རེ་ན)ནི་གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །

ཞེས་སོ། །

ནམ་པ་ནི། དེ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པའོ། །

གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་འཁོར་བའི་  
རང་བཞིན་དུ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མུང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུའང་  
མེད་པའོ། །

གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བའམ་ངེས་



བར་འབྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

ནམ་པ་ནི། ཚས་ཉིད་དག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པའི་མཐུས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱི་མ་དག་  
པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དང་།

ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།

ཞེས་སོ། །

བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་ལ་སྒྲོས་པའི་མཆན་  
མ་མེད་པར་སྒྲུང་བའོ། །

གཟུགས་ལ་སྒྲིང་ན་མཆན་མ་ལ་སྒྲིང་དོ། །

ཞེས་སོ། །

ནམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཆན་མར་མི་བརྟེན་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་  
ལ་མོས་པ་མིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ལོ། །

གཟུགས་ལ་གནས་པ་མེད།

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནི། དེ་ཚོ་བ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ངན་

སོང་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ།

བཞི་བ་ལ།

ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་བ་ཉིད།

ལུང་སྟོན་བ་དང་རྣམ་པ་ཟད།

གསུམ་པོ་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག།

ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ།

ཆོས་མཆོག་རྒྱུ་དུའི་དམིགས་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་  
མེད་པ་དང་། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ།

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་  
ཞེས་བྱ་སྟེ།

ཞེས་སོ།

རྣམ་པ་ནི། ཉིང་དེ་(༣༥བ)འཛིན་དེའི་བྱེད་པའི་མཐུས་སྤྱར་དུ་མངོན་པར་  
རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་ཉིད་དེ། འབྲས་བུའི་སྟོན་ནས་སོ།

ཉིང་དེ་འཛིན་དེས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱར་དུ་ཆ་  
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱའོ།

ཞེས་སོ།

ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པ་  
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི་སྟོན་  
གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་  
བསྟན་གྲོ། །

རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ན་རྣམས་པ་  
ཟད་པའོ། །

བདག་ནི་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་  
བྱའོ། །བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་རྫོམ་སེམས་སུ་  
འགྱུར་བ་མེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དུམ་ཤེར་བྱིན་དང་ཐབས་མཉམ་བཞག་  
དང་དེ་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་པན་ཆུན་མ་མཐོང་བར་ངོ་བོ་  
གཅིག་པའོ། །

དུམ་ཉིད་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

རྣམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་  
ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ནི། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་གྱི་  
ལམ་འབྲེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཛིན་རྟོག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་  
ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྲལ། །

དེ་ལྟར་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནི། །

རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །

ངེས་པ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་གོང་(༣༥ན)འཕེལ་དུ་གྱུར་པའི་  
ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་ནི་རེ་རེ་ལ་དང་པོ་དང་བར་དང་མཐའ་མར་སྐྱེས་པའི་  
ཚུལ་གྱི་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལྟན་ཆོས་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།

དང་པོ་ལ། སྤྱིར་རྟོག་པའི་ངོས་འཛིན། བྱད་པར་གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་སོ་  
སའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བྱད་འདས་ཀྱི་རིགས་ཀྱན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་དེ། ངོ་པོ་

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། མ་དག་གཞན་དབང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ། སེམས་ཅན། ཡང་དག་མིན་རྟོག་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་ལྡན་ནོ། །གཉིད་ལས་མི་ལམ་འབྱུང་བ་བཞིན། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ལས་སྤྲོ་ཆོགས་བསགས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཟུང་། སྤ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་རྫས་གཞན་རྫས་གཅིག་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་སྤྲོ་དོན་འདྲེས་བར་འཛིན་པ་ལས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་འབྱུང་ཞིང་ཞི་བར་ལྟུང་ངོ། །དེ་ལྟར་བྱི་མ་སྒོ་བྱར་བ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲིབ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་དོན། ཞེན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤེལ་བལོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲོ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཙུག་ཆེ་སྟེ། བདག་གི་གདགས་གཞི་མེད་བཞིན་སྤང་བ་ལ་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་སྤྲིབ། དེས་ན་འདིར་བདག་ལ་འཛིན་རྟོག་བདག་གི་བ་ལ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། **(༣༥བ)**ཤེས་རིག་གི་གཟུང་འཛིན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲོར་ལམ་གྱི་སྤྲུབས་འདིར་སྤང་བུ་ནི་རྣམ་བྱང་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་སྤང་དོར་དང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་པའི་གཞི་སྤང་སོགས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་ནི་བྱང་ལམ་དང་དམན་ལམ་ལ་སྤང་དོར་དང་ཆོས་སུ་བལྟ་བའི་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། སྒོ་མ་སྤང་ནི་ཆོས་ཀྱི་གདགས་གཞི་བཏགས་

བ་ཙམ་བྱ་ཞེན་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོར་འཛིན་པའི་སྒོ་སྤྱང་ཞིང་སྒྲུང་ལམ་གྱིས་  
ནི་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྤྱང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ས་སོན་བྱངས་འབྲིན་  
བ་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་སོ། །

གཉིས་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ། གཞུང་རྟོག་བཤད་པ། འཛིན་རྟོག་བཤད་པའོ། །  
དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །  
དང་པོ་ནི།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །  
གཞུང་བར་རྟོག་བ་རྣམ་བ་གཉིས། །  
མོངས་དང་ཕྱང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །  
དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་བ་དགྲ། །

གཞུང་བའི་གཞི་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བར་མ་དག་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་  
བར་བྱང་བའི་དབྱེ་བ་ཡིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཞུང་བར་  
རྟོག་བ་ཡང་རྣམ་བ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་མོངས་བ་སྟེ་མ་རིག་བ་སོགས་ལ་  
དམིགས་བ་དང་། བྱེ་མ་ལ་རྣམ་བར་བྱང་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་  
བྱེ་བྲག་གིས་གཞུང་རྟོག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་བ་དགྲ་དགྲ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དགྲ་

ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དོར་  
བར་བྱའོ་ལྷན་དུ་ཞེན་པས་སོ། ། ཡུལ་དགུ་ནི། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་  
མོངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ།

མདོ་ནི།

ཆོས་(རྩེན)འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱེ་བོས་ངེ་ལྟར་མངོན་པར་  
ཆགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

དེས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཕྱང་སོགས་  
ཏེ།

གཟུགས་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སྟེ།

མེད་པའི་ཆོས་ལ་དེ་དག་བཏགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་  
ཞེན་

ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་ལྟ་བ་སྟེ།

མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

དེའི་མཐུས་ཀྱན་ཉོན་དང་ནམ་བྱར་གི་སྦྱོན་ཡོན་མི་ཤེས་པ་སྟེ།

གཟུགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་མ་ཤེས་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ།

སྦྱིན་པའི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་གོལ་བས་ཆོས་ནམས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟེ།

ནམ་མཁུན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྩོལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

བདག་གི་ཆ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་སྤང་བ་སྟེ།

ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པའི་བྱིར་བདག་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

ནམ་པར་དག་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་ལ་སོགས་



བས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དག་བའི་ལས་ཏེ།

ནམ་པར་དག་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་བ་མ་བྱང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་མེད་  
བའོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་དང་པོ་ནི་མ་རིག་པ། གསུམ་པ་ནི་འཇིག་ལྷ། བཞི་པ་ནི་མཐར་  
ལྷ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་བྱང་ངོ། །(༣༤བ)གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀྱན་འབྱང་  
ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ། ལྷག་མ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་  
དང་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ནམ་པར་བྱང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་  
ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་ནམ་བྱང་ཡིན་པས་སྒྲང་བྱའོ་སྟུང་དུ་ཞེན་པས་སོ། །

ཡུལ་དགུ་ནི་ནམ་བྱང་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། མདོ་ནི།

ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་བ་ཡིན།

ཞེས་སོ། །

ནམ་བྱང་གི་སྐྱེ་སྐྱོ་སྐྱེ་མཆེད་དེ།

མིག་ལ་རྟོག།

ཞེས་སོ། །

ནམ་བྱང་གི་རྒྱ་རིགས་ཏེ།

མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྟོག །

ཞེས་སོ། །

ནམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིབ་ལུགས་འབྱུང་སྟེ།

མ་རིག་པ་རྟོག་ཅིང་།

ཞེས་སོ། །

སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ།

ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་  
རྟོག །

ཞེས་སོ། །

སྟོང་ཉིད་མེད་ཅམ་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་བྱུང་བས་དེའི་རྒྱ་པར་

ཕྱིན་བྱུག་སྟེ།

ཕྱིན་བྱུག་ལ་རྟོག །

ཞེས་སོ། །

ཤེས་བཞིན་བཅུ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་མཐོང་ལམ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྤྲུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལ་རྟོག།

ཞེས་སོ། །

བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲིམ་ལམ་སྟེ།

གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་རྟོག།

ཞེས་སོ། །

བསྐྱབ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་སྟེ།

རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག།

ཞེས་སོ། །

དེ་དག་ནི་རྣམ་བྱང་གི་དངོས་པོ་དང་རྒྱུན་དང་རྒྱ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་དམིགས་  
པ་དང་སྦྱོད་པ་དང་(རྩམས་)དབྱེ་བ་སྟེ། དང་པོ་རྒྱག་དང་མཐའ་མ་གསུམ་རིམ་བཞིན་  
ནོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྣམ་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས། །

འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །

རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །

ཕྱང་སོགས་རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །

འཛིན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ལ་རྩས་སུ་གྱུབ་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་  
འཛིན་པའི་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་  
རྟོག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། དེའི་དང་པོ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་  
འཛིན་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་  
དབྱེ་བ་ལས་གཟུང་རྟོག་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཆོས་རྩས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་  
རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅམ་དུ་གྱུར་པའི་རྩས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་པའི་ཡུལ་  
དགུ་ཡོད་པས་སོ། །

དགུ་ནི་བདག་དེ་ཡུལ་འཛིན་པ་པོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་ཅན་དུ་  
འཛིན་པ་སྟེ།

མདོ་ནི།

བདག་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བ་པོ་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

དེ་རྒྱ་པོ་མེད་པར་གཅིག་པོར་འཛིན་པ་སྟེ།

གཟུགས་ཉི་བར་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་སྟེ།

མིག་མི་དམིགས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོར་འཛིན་པ་སྟེ།

མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

དེ་ལོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་(༣༥)རྟེན་

ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ།

བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

དེ་མཐོང་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

དེ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཉེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ།

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱི་གནས་པའི་སྒོམས་པར་འབྲུག་པ་  
དགུ་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཟེན་པ་མི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཉེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ།

སྒོམས་བརྩ་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་དང་པོ་བཞི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འབྲུལ་ནས་བདག་གི་  
མཆན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན། ལྷག་མ་ནི་བདག་དང་འབྲེལ་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདགས་གཞི་བཏགས་པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་  
པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །

ཡུལ་དགུ་ནི། གཞུགས་སོགས་གྱི་ཕྱང་པོ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ།

མདོ་ནི།

རབ་འབྱོར་གཞུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྦྱུ་མའང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་

མམ།

ཞེས་སོ། །

བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་ཞེས་པ་བྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་སྤྱར་རོ། །

མིག་སོགས་སྤྱི་མཆེད་དེ།

མིག་ཀྱང་གཞན།

ཞེས་སོ། །

ཁམས་བཙུག་བརྒྱད་དེ།

མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཞན།

ཞེས་སོ། །

མ་རིག་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ།

སྤྱི་མཐའ་གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའང་གཞན།

ཞེས་སོ། །

དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན།

ཞེས་སོ། །

མཐོང་ལམ་སྟེ། (༣༩ན)

སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་གཞན།

ཞེས་སོ། །

སྟོན་པ་འདི་ལམ་སྟེ།

བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོན་པ་འདི་འདྲུག་པ་འདང་གཞན།

ཞེས་སོ། །

ཐེག་དམན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ།

སྟེ་མའང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན།

ཞེས་སོ། །

མི་སྟོན་པ་འདི་ལམ་སྟེ།

བྱང་ཚུབ་ཀྱང་གཞན།

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དང་པོ་བཞི་ལས་ཀྱི་སྟེ་མ་དང་། ལྷག་མ་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེ་  
མས་བསྐྱེད་པའི་བཏགས་པ་ཅམ་སོ། །

གསུམ་པ་བདག་རྒྱེན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པ་ནི། དམིགས་ནམ་རྒྱ་གསུམ་



ལྷན་ཆོས་རྟོག་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོར་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་  
ལ་རག་ལས་པས་བྱང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཉིད་བཤད་  
ཅིང་།

གསུམ་ལས་ཐབས་མཁས་པའི་བྱང་པར་ནི།

སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །

རང་ཉིད་ནམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་དང་མ་བུལ་བས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཟབ་མོ་སྟོང་  
བ་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པས་མི་སྐྱག་པ་དང་  
ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །

མདོ་ནི།

བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པ་ནི། སྒངས་པར་མི་འགྱུར། སྐྱག་  
པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པ་དང་ལྷན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་པར་ནི།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །

གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞེན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་  
ཉིད་མེད་པ་དང་སོགས་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་དང་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་

སོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་  
ཉག་ཅེས་(༣༤བ)བྱ་བར་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ཅིང་། དག་བའི་ཙ་བ་དེ་  
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཐུན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་  
སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་སོ། །

འགལ་རྒྱུན་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་ནི།

དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་བོར་བ། །

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །

སྤྲ་མ་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་  
སྤངས་པ་དང་། སྐྱག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པ་རྣམས་དང་། བྱི་མ་དེའི་མི་མཐུན་  
སྟོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་འབྲས་སུ་སྟོང་ཏུ་འདུག་པའི་སྤྲིག་སྟོགས་ཀྱི་མཆོན་  
ཉིད་བོར་བའོ། །

བྱང་ཆེན་གྱི་སྤྲིག་པའི་སྟོགས་པོ་ནི་ཤར་བྱིན་དང་བལ་བར་བྱེད་པ་དང་།

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དག་བཤེས་བྱང་སེམས་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་  
པ་ཆེན་བོའི་ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་རིགས།

སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་བྱུང་མ་  
ཆགས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གོས་བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་ངོན་  
ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་འཕགས་རིགས་དང་། སྟོང་བ་དང་སྟོམ་བ་ལ་དགའ་བ་  
འཕགས་པའི་རིགས་བཞི། དེའི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དང་། མཐའ་མས་ལས་  
བསྟན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ནི་རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས་ཅམ་བསྟན་གྱི་དེའི་རང་  
མཆན་དངོས་མ་བསྟན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། གང་འབྲས་(༣༥ན)བྱ་འབྱུང་རུང་གི་ཉིང་ལེན་གྱི་རྒྱ་  
ནི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མུང་འདས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་  
བའི་རྒྱ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་བ་སྟེ།

ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །

ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །

ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། བདེ་ག་ཤེགས་སྟོང་པོ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་བྱུབ།  
དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ།

ཆོས་ཀྱི་སྐུ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། སྤྱི་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར། ཟག་པ་མེད་པའི་  
ས་བོན་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་གསལ་ལྟོང་བྱུང་འཇུག་འགྱུར་  
མེད་རྟག་པའི་བདག་དམ་པ་སྟེ། འདི་སྐབས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་  
གནས་རིགས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ནའོ། །

དེ་ལྟར་ཉི་མུང་དུ།

རྟག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་རིགས་དེ་ནི་རྟག་  
པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

ཀུན་གཞི་འདི་སྐྱབ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་  
ནས་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་བདེན་འཛིན་འགོག་གི། དེའི་རང་བཞིན་མི་  
འགོག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཆད་ཅིང་།

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི།

དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །

བརྟན་ཡང་བདེན་པ་ལྟ་བུར་ནི། །

ཞེས་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ནི་རང་ངོ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར།

དུས་ནམས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་མེད། །

ཐོག་མ་བར་མཐའ་ངེ་མ་བྲལ། །

ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སྙིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྒྲིབ་ནི་དོན་དམ་དུ་  
མི་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པའི་ཆ་(༣༥)གཞིན་ནས་  
བྱལ་མ་སྤོང་བ་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཅི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།  
སྟོབྱར་འཛིག་ངེས་ཏེ། ཉག་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར། སྙིང་པོ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་  
ཆ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས། མ་འབྲེས། མ་འབྲེལ་བར་  
ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གཞིའི་དུས་སུ་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ།

རྒྱུད་ཟླར།

མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །

ཞེས་སོ། །

སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སངས་  
རྒྱས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་འདི་བཟུང་ངོ། །

འདི་དང་མཐུན་པར་དཔལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དེ། རང་དོན་རང་

འགེལ་གྱི་སྤྱང་པོའི་སྐྱབས་སུ།

རྒྱ་མཚན་འདི་མ་རྟོགས་པར་ད་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་།  
ཉོན་མོངས་སྤང་དུ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དུ་  
མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་  
སུ་འཆད་པ་ནི་རྩོུ་ཐེག་པ་ལས་རིང་ངོ་། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅ་བའི་དབྱེ་བ། རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །  
དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཐུང་འདས་ཀྱི་ཉེན་ནམ། རོ་བོར་གྱུར་  
པའི་ངི་བཅས་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངི་མ་དང་བལ་ན་ཆོས་སྤྱར་འགྱུར་བའི་རང་  
བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེའི་ངི་མ་ཟད་བཞིན་པ་གཟུགས་སྤྱེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་  
རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པའི་རིགས་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་  
དང་། རིགས་ཆད་པ་སྟེ་ལྟར་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི། རང་རང་གི་ཐུང་འདས་མ་(༤༠ན)ཐོབ་བར་དུ་རང་ལམ་  
ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའོ། །

དེ་ནི་ཉི་མེ་སྤང་བར།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་སོ། །

འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་རྟོགས་བྱའི་སྒྲིང་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་པའི་དོན་དུ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མུང་འདས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འདོད་པར་དབྱ་སེམས་མཚུངས་ལ། བྱང་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སོ། །

མ་དེས་པ་ནི། རང་ལམ་མ་རྟོགས་པ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སོ་སྟེ་ནི་རིགས་མ་དེས་པར་བྱོད་ཅེ་ལ་གནས་པ་ཐེག་ཆེན་དང་བཟོད་འབྲིང་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད། འཕགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་སྟོན་ལམ་དང་སྤུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པར་སྟེ་བ་བླངས་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མིད་དོ། །

རང་རྒྱལ་ནི་བསེ་དུ་ཉ་བྱུང་། ཆོགས་སྟོད་ཆེན་པོ་བཟོད་ཆེན། ལྷུང་དུ་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་མ་དེས་སོ། །

བྱང་སེམས་ནི་དབང་ནོན་སྟོར་ལམ། དབང་འབྲིང་མཐོང་ལམ། དབང་རྒྱལ་ས་

བརྒྱད་པ་མན་ཆད་མ་ངེས་པའོ། །

རིགས་ཆད་པ་ནི། རྣམ་ཐོལ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། མཆམས་མེད་སྤྱད་  
པ། ལོག་ལྟ་ཅན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་སྦྱིས་པ། ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཆོགས་མ་རྫོགས་  
པ་(༤༠བ)དང་བཞི་ལ་བཏགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །  
དང་པོ་ནི།

རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་ཟུག་དང་། །

གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་བ་དང་། །

དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །

ཤེས་རབ་སྦྱང་བརྩེར་བཅས་པ་དང་། །

སློབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། །

ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར། །

འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། །

ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་  
བ་ཡིན་ལ། འདིའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ནི། སྟོད་དུ་བརྟེན་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི།  
རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མདོར་དུ་གྱུར་པ་ན་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱབ་པ་བརྟེན་གསུམ་རིམ་



གྲིས་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བརྩ་གསུམ་ནི། སྒྲོར་ལམ་བཞི། མཐོང་ལམ། ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒྲོམ་  
ལམ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ནི་ཆོས་དྲུག་གི་རྟོན་རིགས་དྲུག་ལས།  
དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་  
དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་མེད་  
ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

མི་ལས། སྒྲུ་མ། སྒྲིག་གྲུ། སྒྲ་བརྟན། མིག་ཡོར། གཟུགས་བརྟན། བྱི་ཟེའི་གྲོང་  
ཁྲིར། སྒྲུ་ལ་བ་ལ། གནས་མེད་ཅེས་དཔེ་དགྲུས་ཐོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དགྲུ་མཆོན་ནས།  
དེ་དག་གནས་མེད་ཅེས་བཀའ་པའི་བྱུང་གི་ཆོས་དབྱིངས་ཐོད་ཀྱི་རྟོན་རིགས་སུ་  
བརྟན་པའོ། །

དེ་བཞིན་སྒྲོར་ལམ་གཞན་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་  
སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་དང་དཔེ་སྒྲུར་ནས་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་རྟོག་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་མཐུས་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་  
ཆད་མེད་ལམ་འབྱུང་བས་དེའི་རྟོན་རིགས་དང་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལམོར་མངོན་པར་  
འཆར་བའི་ཆེ་ལྷན་པའི་(༤༡ན)གནས་མེད་ཅེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་དེ་ཡི་མཐུས་ཉོན་ཐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཉོན་  
དང་། བསྐྱལ་བའི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །

དགུ་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བའི་  
རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཉོན་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །

འདིའི་སྤང་གཉེན་ནི། རྒྱན་པོ་འབྲེན་པ་དང་སྟོ་གཅོད་པ་བཞིན། གཉེན་པོ་བར་  
ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་ཕྱོགས་ཤིང་། དེ་འགགས་པ་ན་  
རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་པ་སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་  
སྟོང་བཅེར་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉོན་དང་། ཉི་མ་དང་ཆེ་བའི་འོད་  
ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །

སྤང་གཉེན་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་རྗེའི་སྦྱབ་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པར་བཞག་སྟེ།  
འདུག་པ་ལས།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་ངེ་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །

ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྒྲ་མར་གྱུར་གྱང་། །

ཞེས་སོ། །

རྒྱན་ལས།

ཡིད་དང་འཇིན་དང་ནམ་པར་རྟོག་།

གྱུར་ཕྱིར་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ། །

ཞེས་སོ། །

སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །

ཞེས་སོ། །

ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ལ་ཤེས་པའི་ལམ་ཡན་ཆད་  
ལ་སྒྲོང་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་མདོན་ནོ། །

བཙུ་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་  
མིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་དུ་མེད་པར་བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་  
དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་  
ཆེ་དང་སྒོག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །

བཙུ་གཉིས་པ་གཏུམ་བྱ་གཞན་ཐེག་པ་གསུམ་(༧༡བ)གྱི་རིགས་ཅན་དག་རང་  
རང་གི་བསམ་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ། ལྷེས་  
པོར་དགོངས་པ་དང་དགོངས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་  
བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་བཞི་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་  
ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚོགས་ཚོས་སྐྱེ་འགྲོ་དོན་ཏེ་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་རྒྱ་མཚན་དུ་

མཛད་ནས།

ང་དེའི་ཆེ་ནམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །

ཞེས་སོ། །

དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རྒྱ་མཚན་དུ་མཛད་ནས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། དུས་ནམ་ཞིག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་མཛད་ནས།

བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སློན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེ་འོ། །

ཞེས་སོ། །

གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་གཞན་ལ་གཞུག་པར་དགོངས་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱད་སྐྱིན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷེམ་དགོངས་ལ་བཞི་ལས། གཞུག་པ་ལྷེམ་དགོངས་ནི། ཉན་ཅོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་སྐྱབས་པ་སྤང་བའི་བྱིར།

གཟུགས་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རང་མཚན་གསལ་  
བར་སྟོན་པར་བཞེད་ནས།

རོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་  
ལྟ་བུའོ། །

བསྐྱར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ལ་(༤༩ན)ལ་ཞིག་དམ་ཚུལ་འདི་གོ་སྒྲ་  
བའི་ཕྱིར་མི་ཐབ་པར་རྟོག་པ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར།

པ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །

རྒྱལ་པོ་གཙང་སྤྱ་ཅན་གཉིས་དང་། །

ཡུལ་འཁོར་བསྐྱོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །

མི་དེ་དག་པ་ཉིད་བྱ་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་དོན་པ་མ་ནི་སྤེད་ལེན། རྒྱལ་པོ་ཀུན་གཞི། ལྟ་བ་མཐའ་མ་གཉིས་གཙང་

སྒྲ་ཅན་གཉིས། སྐྱེ་འཆེད་དྲུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་འཁོར་བསྐྱོར་དང་བཅས་  
པའི་མིང་གིས་བསྟན་ནས་དེ་དག་མེད་པར་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་སྒོའ་པའི་དོན་ནོ། །

དགོངས་ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་ནི། གསུང་བ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་  
ལ་བཞག་པ་ཅམ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བ་རོལ་གཟུང་པའི་དོན་དུ་ལོ། །

དེ་ཡང་། འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དང་། འདིའི་ཆེད་དུ་གསུངས།  
ཞེས་སྐྱེ་ཇི་བཞུག་ལས་དོན་ལོགས་ན་བཅའ་དགོས་པས་གཉིས་ཀྱི་དང་དོན་ཡིན་  
ནོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་སྦྱན་གྱུ་དུ་འབྱུག་པའི་རྟེན་ལ་  
རིགས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་  
རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད།

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རིགས་ལ་བཞེན་པའི་སྦྱུ་བ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་ནམས་ཀྱི་རིམ་པ་  
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཆུལ་དང་མཐུན་ཅིང་རྫོགས་སངས་དོན་གཉེར་  
ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་ཆང་བ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །

འདི་དག་གི་ས་མཆམས་ནི། དང་པོ་དྲུག་ས་བདུན་པ་མན་ཆད། དེ་ལོག་བཞི་  
ས་བརྒྱད་པ་ན། དེ་ནས་རིམ་བཞེན་ས་དགུ་པ། བཅུ་པ། རྒྱན་མཐའ་ནམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚད་པ་ལ། ཟླ་གསུམ་སྤྱི་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །

རིགས་ནི་ཐ་དད་རྩལ་མ་ཡིན། །

སྤྱི་པོ་སྤྱོ་སྤྱོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་(༤༡)ཁྱེད་ཅག་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་འདོད་  
པ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་  
ནི་གསུམ་དང་བརྩ་གསུམ་སོགས་སུ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་རྩལ་པ་མ་ཡིན་ཞོ་སྤྱོ་སྤྱོས་སྤྱོ་  
ན་ཞེས་དོགས་སྤྱོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བརྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །

དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟོན། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་མི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན། རྟན་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་  
བརྟན་པའི་ཆོས་བརྩད་སྤྱང་ཅི་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རེས་འགའ་  
སྤྱང་ཅིའི་བུམ་པ། རེས་ལི་ཁ་རའི་བུམ་པ་ཞེས་རྟན་དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟོན་པ་  
ལྟར། རྟན་རྟོགས་བྱའི་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟན་ནས། དེ་རྟོགས་ཚུལ་  
མཆོག་དམན་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། མི་རུང་བ་དགག། རང་ལྷགས་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཕགས་སང་གིས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ། ཡང་  
དག་ཀྱན་ཚོའི་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟ་འོག་གི་རི་མོ་ལྟར་མ་འབྲེས་གསལ་བར་སྤང་  
བར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་མི་འཐད་པ་ནི། མཉམ་བཞག་དེ་སྟོས་པར་ཐལ། ཀྱན་ཚོའི་སྤང་བའི་སྟེང་དུ་  
སྟོ་འདོགས་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་སང་གི་དགོངས་པ། འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་  
འབྱོར་དག་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་  
ཐོབ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་མི་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའམ། གཅིག་དུ་ན།  
འབྲུལ་པས་མ་བསྐྱད་པའི་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཀྱན་ལྡན་གྱི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་དང་དབྱེར་  
མེད་དུ་སྤང་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེའི་ཆེ་གཉིས་སྤང་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་  
ངང་གིས་(༤༣ན)ལྷུ་བ་པ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་དམིགས་པའི་སྐྱབས་འདི་མཉམ་རྗེས་  
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའམ། ཡང་ན་མཉམ་བཞག་གི་སྟོར་བའི་དུས་སྟོ་  
འདོགས་དཔྱད་བྱར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རི་ལྟར་  
དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །



རིགས་ལ་བཞུག་པའི་སྐབ་བ་དེ་དག་གི་དམིགས་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚས་རྣམས་  
ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི།

དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་བ་ཡིན། །

ཚས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར།  
དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་བས་  
དེའི་མི་མཐུན་ཚུགས་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་བཞན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་  
ལས་ཏེ་གསུམ་ནི་དབྱེ་སྒོ་དང་སོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དགེ་བ་ནི། འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྦྱིན་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ངོ་སོ་ཉིད་གྱིས་དགེ་  
བར་གནས་བ་ནི། དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གོ། །

མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་སེམས་སེམས་  
བྱུང་ངོ་། །

ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་  
དག་གི་ལས་སོགས་སོ། །

མི་དགེ་བ་ནི། རྣམ་སྦྱིན་སྦྱུག་བསྐྱེད་འབྱེད་བྱེད་དེ། ངོ་སོ་ཉིད་གྱི་མི་དགེ་བ་  
ནི། འཛིག་མཐར་གཉིས། དེ་དག་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་བ་མ་གཏོགས་  
པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཅ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་བ་

ནམས་དང་འཇིག་མཐར། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་དེག་པ་ནམས་སྤྱིབས་  
ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །(༤༣བ)

མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་  
བྱུང་ངོ་། །

ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་  
ལུས་དག་གིས་ལས་སོ། །

ལུང་མ་བསྟན་ནི། རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་མི་རྣམས་པ་ས་སོན་རུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱིབས་  
ལུང་མ་བསྟན་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་དག་གི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་མི་བྱེད་དོ། །མ་སྤྱིབས་  
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ལ་དོན་  
དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྲ་ཞིང་། དེས་ཀུན་སྟོང་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་མཚུངས་  
ལྡན་གྱི་ཐ་སྟན་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ལ་མ་འབད་པར་ངང་  
གིས་སྦྱེས་པའི་སེམས་དང་། འགྲོ་འཆག་སོགས་སྟོད་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་  
ལ་དམིགས་པའི་དང་། བཅོ་སྟོབ་པ་དང་བྱེད་དུས་གནས་པའི་དང་། སྦྱལ་བ་བྲ་  
འདོད་དང་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བཞིའོ། །དེ་དག་མ་སྤྱིབས་  
ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། འདོད་པ་ན་བཞི་ཆར། གཟུགས་ན་བཅོ་མ་གཉོགས་  
པ། གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱེས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །

མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་

བྱང་ངོ་ །

ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཕྱང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་  
པའི་ཕྱས་དག་གི་ལས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དོ། །

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །

གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། །

ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །

གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །

སློབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །

གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །

འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དགེ་  
བརྒྱ་བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་དག་དང་། གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་  
འདོད་པ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་(༤༤ན)ཡི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་  
གཏན། ཆོས་སོ་བདུན། དབང་པོ། ཉིང་ངེ་འཛིན། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད། མཐར་གནས་  
དབྱེ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། ཡང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པའི་  
ཟག་བཅས་དང་། དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་།  
འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་

སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱེ་སྐྱ་ལྟར་ན། ལམ་བཤེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་  
བྱས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས། ལམ་བཤེན་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཟག་མེད་དུ་  
འདོད། དེས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་ཟག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ། གུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་མ་ཞི་བའི་དང་། བྱེ་ནང་འགྱུར་བའི་  
དང་། ཉེས་སྦྱོད་གུན་ནས་སྦོང་བར་བྱེད་པའི་དང་། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་  
སྟེ། ཉེས་པ་རྣམ་བཞི་སྦྱོད་བྱེད་ལ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དག་མི་བསྦྱོད་པ་ལ་ཟག་  
མེད་དུ་འཆད་པས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་ཡང་ཟག་མེད་དུ་འདོད་དོ། །

ཟག་པ་དེ་དག་རྒྱུས་པར་འགྱུར་ཚུལ། མཛོད་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་གོང་དུ་  
བཤད་ཟིན་ལ།

གུན་བརྟུས་སུ་ནི། རྒྱུས་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་བྱག་གསུངས་ཏེ། ཅ་ཉོན་དང་ཉེ་  
ཉོན་ལྟ་བུ་ཟག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །

དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ། །  
ས་གཞན་གྱི་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་  
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལོ། །

རྒྱུད་ཟག་པ་ལས་མ་ཁྲོལ་དུས་ཀྱི་དགེ་བ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་  
པས་བཅེངས་པའི་ལོ། །

ཟག་པ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པ་ཆོགས་ལམ་ལྟ་བུ་ནི་(༤༤བ)ཟག་པ་དང་  
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལོ། །

དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི། ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་  
སྒོའོ། །

ཡང་ཆོས་གང་དག་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་བྱང་བ་འདུས་བྱས་  
དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལུས་ཤིང་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་འདུས་  
མ་བྱས་ཏེ་གཉིས་སུ་བྲེ་བ་དང་།

ཡང་སྒོ་བ་མ་སྟེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསམ་  
གཏན་བཞེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གང་དག་སྤུངས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དང་  
ཐུན་མོང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བརྩུ་སོགས་ཏེ་གཉིས་སུ་བྲེ་བ་དེ་ལྟར་དམིགས་  
པ་བརྩུ་གཅིག་གོ། །

མདོ་ནི།

དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་བྱ་མ་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་  
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་  
པ་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཐུན་མོང་དང་།  
ཐུན་མོང་མེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་ཁྱང་བྱའོ། །འདི་ནི་དོར་  
བྱའོ། །འདི་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་བྱའོ་སྟུང་བྱ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས། དེའི་

གླང་བྱ་ལ་ཡང་དང་པོ་གླང་བྱ་འདི། ཕྱིས་གླང་བྱ་འདི་སྙམ་དུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་  
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་ནས་འདས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་འདི། རོ་བོ་འདི་སྙམ་  
 དུ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་ལམ་དེའི་དམིགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་འདུས་  
 བྱས་ཀྱན་རྫོབ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེའི་སྤང་མ་ས་བྱུབ་  
 པར་རྟོགས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་པས་འབྲས་བྱ་དམན་མཆོག་འདི་ལྟར་འབྱུང་  
 སྙམ་དུ་བྱུན་མོང་དང་། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའོ། །

གསུམ་པ་(༤༥)སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀྱན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །

སྤོང་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །

ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་འབྱུང་གི།

ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །

འོ་ན་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་  
 གྱི། དམིགས་པ་ནི་ད་ལྟར་ག། དཔེར་ན། མདའ་ལྟོང་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཆེད་དུ་  
 གཉེར་བྱ་ནི་མ་འོངས་པར་འབྱུང་རུང་མདའ་འབེན་ལ་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་  
 བྱ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་ས་བརྟ་རྒྱན་མཐར་གནས་པའི་  
 པར་གྱི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་སེམས་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་  
 ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དང་། དེ་ལ་སྐྱེབ་བྱེད་སྐྱོ་བྱར་གྱི་རི་མ་སྤངས་པའི་སྤོང་བ་དང་། དེའི་

གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་དང་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་བྱེད་ཆེན་  
པོ་གསུམ་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །

དེ་ལས་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སོགས་  
བྱུག་གོ། །

མདོ་ནི།

སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཀྱན་གྱི་  
མཆོག་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་  
བྱལོ། །

ཞེས་སོ། །

སྤྱིར་བ་ཆེན་པོ་ནི། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་སྤྱིར་བྱེད་ཀྱི་  
བར་ཆད་མེད་ལམ་སོ། །

ཐབས་མཁས་པས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤྱིར་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་  
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། དེ་རྒྱད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེ།

བཙུམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་

སེམས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་སེམས་ཞེས་བགྱི་བའི་གངས་སུ་མཆོད། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་  
སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་འདི་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གཡུལ་སྟོང་  
པའི་ཆེད་དུ་(༤༥)བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་འབྲན་ཆེ་མེད་པར་བྱ་བ་དང་། ས་རོལ་དག་  
གཞོམ་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་སོགས་རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ངེས་པ་  
བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྐྱབ་པ་སྤྱིའི་ངོ་བོ། གྲེ་བྲག་གི་ས་མཆམས།  
ས་སའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་  
རང་གཞན་གྱི་དོན་ཚུལ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་ངེས་པའི་བྱ་བ་དོ། །  
འདིར་ནི་རྣམ་ཀུན་སོགས་སྦྱོར་བཞི་ཉིད་ལ། མཐུན་གསུམ་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་  
ཆ་དང་། སར་བྱིན་བྲག་སྐྱབ་པ་སྦྱོང་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི། སྤྲ་མ་ནི། སྦྱོར་  
བཞིའི་རྒྱལ་བ་འདད་དུ་འཆད་ལ། བྱི་མ་ནི་གོ་སྐྱབ་སོགས་བཞི་སྟེ། རྒྱ་བསམ་སྦྱོར་  
གྱི་བཙུན་འབྲས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་གཉིས། འབྲས་བུ་རྒྱུད་ནས་དང་དངོས་  
སུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཆམས་  
སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་སྦྱར་ལ། བརྒྱད་སྟོར་འབྲེལ་



ཆེན་དུ་ནི། སྒྲོང་ལམ་ལ་བརྒྱད་ནས་དང་ཉེ་བར་དང་དངོས་སུ་སྒྲོང་བའི་སྒོ་ནས་  
ཆོགས་ལམ་རྟོད་སོགས་གསུམ། ཆོས་མཆོག་ནམས་སུ་སྐྱབ་བ་དང་པོ་གསུམ་  
དང་པོར་ཐོབ་བའི་ས་མཆམས་དང་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་བའི་ས་མཆམས་སྤར་བཞིན་  
ནོ། །

གསུམ་བ་ལ། འུག་ཆོན་འུག་གོ་ཆའི་སྐྱབ་བ། འཇུག་བ་ནམ་བ་དགའི་སྐྱབ་  
བ། ཆོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྐྱབ་བ། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་བ་བརྒྱད་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། བར་ཕྱིན་འུག་སོ་སའི་(༤༦ན)རང་བཞིན། གངས་ངེས། གོ་ངེས།  
འབྲས་བུ། སྐྱ་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏོར་བའི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནས། སྒོར་བའི་སེམས། མི་འབྲུགས་བ།  
དགེ་ལ་སྒྲོ་བ། སེམས་ཅེ་གཅིག་བ། ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནམས་  
ངེས་བཞིན་ཕྱིན་འུག་གི་ངོ་བོའོ། །

ཆོས་བཞི་ནི། རྒྱུ་ལས།

སྤྱིན་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་བྱེད། །

ནམ་བར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །

འདོད་བ་ཐམས་ཅད་སྒོངས་རྫོགས་བྱེད། །

སེམས་ཅན་ནམ་སྤིན་བྱེད་ནམ་གསུམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤར་རོ། །

དེ་དག་ལ་དབྱེན་རིམ་བ་བཞིན། སྤྱན་པ་ལ། ཚེས་དང་། ཟང་ཟེང་། མི་འཛིགས་  
བཤོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་སོ་ཐར་ཕྱོམ་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་  
ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱོམ་བཤོ། །

བཟོད་པ་ལ། གཞོད་པ་ལ་མི་མཛེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ངེ་མི་སྦྱམ་པ་  
དང་། ཚེས་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་བཤོ། །

བཙོན་འགྲུས་ལ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྷུས་དང་སེམས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ཙམ་  
པ་རྒྱག་ཐུན་མོང་དུ་གྲུས་སྦྱར་དང་རྟག་སྦྱར་ཉེ་བདུན་ནོ། །

བསམ་གཏན་ལ། རྟོག་དཔྱོད་བཅས་པ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་དང་། རྟོག་  
མེད་དཔྱོད་མེད་དོ། །

ཤེས་རབ་ལ། འཛིག་རྟོན་པའི་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་རྒྱང་དུ་ཉན་རང་  
གི་དང་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཉེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་  
ཁྲིམས། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་དང་ཤེས་རབ། བཙོན་འགྲུས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
གྲོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལས།

སྤྲ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྤྱོ། །

དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་ཕྱི་དང་། །

རགས་པ་(༥༦)དང་ནི་སྤ་བའི་ཕྱིར། །

དེ་དག་རིམ་བར་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྒྲུང་བ་ལས།

སྤྱན་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །

བཟོད་བས་མདངས་ལྡན་བཙོན་བས་བརྟེན། །

བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྒོ་ཡིས་གྲོལ། །

སྤྱང་བཙེ་བས་ནི་དོན་ཀྱན་འབྱུང། །

བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །

ཅིག་ཅར་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །

ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ། །

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །

ཅེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། རྒྱན་ལས།

དབྱུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །

བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །

མཆོག་སྒྲུང་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །

དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི།

དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སོགས། །

ནཱ་པ་དྲག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡིས། །

གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །

དྲག་ཆན་དྲག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། །

རིགས་ལ་བཞེན་པའི་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་ལས་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པར་  
བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་སོག་མར་བསྐྱན་པ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞན་དོན་ཁོ་  
ནར་དམིགས་ནས། སྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོང་དུ་བསྐྱན་པའི་པར་ཕྱིན་དྲག་སོ་དེ་དག་  
སོ་སོར་ཉ། རེ་རེར་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ནཱ་པ་དྲག་དྲག་ཏུ་བསྐྱས་  
པའི་སློན་ས་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲག་ཆན་དྲག་གིས་མདོ་ངེ་ལྟ་བ་  
བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །

མདོ་ནི།

བྱང་ཆེན་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིད་པ་ནི་པར་ཕྱིན་དྲག་སོ་  
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཉ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་སོ་བགོས་ཞེས་

བྱལོ། །

ཞེས་སོ། །

རེ་རེ་ལ་བྱག་བྱག་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཚས་དང་། ཟང་ཟེང་། མི་འཇིགས་པ་  
སྦྱན་པ་སྦྱན་པའི་སྦྱན་པ། (༤༡ན)རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་སྟོང་བ་སྦྱན་པའི་ཚུལ་  
ཁྲིམས། སྟོང་བ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་སྦྱན་པར་སྦྱ་བ་ལ་མི་ཁྲོ་བ་ནི་སྦྱན་པའི་བཟོད་  
པ། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སྦྱན་པའི་བཙོན་འགྲུས།  
ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དང་མ་འབྲས་པར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་དུ་  
བསྟོ་བ་སྦྱན་པའི་བསམ་གཏན། སྦྱན་བྱ་སྦྱན་བྱེད་སྦྱན་ཡུལ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་  
འདེབས་པ་སྦྱན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྦྱན་པའི་པར་བྱན་གྱི་གོ་ཆའི་སྦྱབ་  
པའོ། །

དེ་ལྟར་ལྷག་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྦྱར་ཏེ། ལེ་བརྒྱད་མར།  
དགེ་བ་སེམས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་  
ཀྱི་སྦྱན་པ་དང་། དེ་འོག་གསུམ་འབྲེལ་། རྣམ་མཁུན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་དགེ་  
ཅ་བསྟོ་བ་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱང་སྦྱ་མ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དགྲའི་སྦྱབ་པ་ལ། སྦྱིར་བཤད་པ། རྫོགས་དཀའ་  
བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱན་སོགས་དང་། །

ལམ་དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །

དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་བྱུག །

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །

འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །

འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

དེ་ལྟར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་རྗེས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་དགྲ་  
ལས། དང་པོ་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་  
ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རྣམ་ཏྲགས་མཚན་མ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་།  
མདོ་ནི།

སྤྱན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འདོད་བས་དབེན།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོགས་གསོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱན་སོགས་པར་ཕྱིན་བྱུག་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པར་

བྱའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་པའི་པར་ཕྱིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ། ས་བདུན་པ་མན་  
གྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྒོམ་ལམ་(༧༥)ལྟེ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་དགུ་  
པ་དང་བཅུ་པ་དང་།

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་སྒོམ་  
པ་དང་།

ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མེད་བཞི་དང་།

བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་བ།

ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་དེ་ལ་འཆིང་བྱེད་བདེན་འཛིན་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པ་  
མེད་པའི་ཞེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་།

ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གྲང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

དྲུག་པ་དེའི་མཐུས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་ནམ་པར་  
དག་པ་དང་།

སྤྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་སྤྱིན་པ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད།

ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་རང་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་།

སྒོམ་པ་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་  
ཅུ་ཅ་བདུན་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ།

ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་མཐུའི་བྱད་པར་ཐོབ་ཕྱིར་མངོན་ཤེས་དུག་ལ།

མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན།

ཞེས་སོ། །

དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའོ། །

རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་དགུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་  
འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །



ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྔ་ན་པ་ལ་འཛིག་ཅིང་། བདུན་ནི།  
གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་(༤༡ན)པོ་ལ་དམིགས་པ། དོན་གཉིས་སྐྱབ་པ། བདག་མེད་  
གཉིས་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བཙུན་འབྱུགས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཐབས་  
མཁས། སྟོབས་སོགས་ཡང་དག་པར་བྱུང་པ། མེན་ལས་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉོགས་དགའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཟུགས་དང་།  
ཆོད་མེད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། སྐྱེ་བའི་རྟེན། ཐོབ་པའི་རྒྱ། རང་གི་ངོ་པོ། འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་གསུམ། སྐྱེ་མི་སྟུན་དང་། ལས་  
སྐྱིབ་ཅན་ཐ་མ་མ་ནིང་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །

དེ་ཡང་རྒྱུའི་སྟོམས་འཇུག་འོག་ས་དང་། འབྲས་བུའི་སྟོམས་འཇུག་རང་སའི་  
རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་  
འདོད་རྟེན། ཆངས་མདུན་གྱི་དེ་ཆངས་རིས་མན། དེ་ལྟར་ཆངས་ཆེན་ནས་འདུ་  
ཤེས་མེད་མེན་གྱི་བར་ལ་འགྲེལ། ཐོབ་ཐེན་གནས་པ་འདོད་པ་ནས་སྤྱིད་ཅིའི་བར་  
ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །

འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་གང་ཟག་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གང་ལྔ་ན་  
དབྱེད་ན། ལམ་མ་ཁྱེད་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དང་དང་པོ་བརྒྱུད་གང་  
རུང་དང་ལྔ་ན་པ་ཡོད་ཅིང་།

ལམ་ཁྱེད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་

བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་མན་ལ་ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཁོ་ན་ལྟན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་  
རྒྱུ་གྲོལ་ཡིན་ལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དངོས་གཞི་སྤྱབ་པ་དག་བཅོམ་རྒྱུ་  
ཅན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་ལྟན་མི་  
ལྟན་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །

ཆགས་བྲལ་(༤༥)ཕྱོད་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སྤྱིར་ལམ་ཆོས་  
མཆོག་མན་དུ་ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་དང་པོ་བཞི་དང་དེས་པར་ལྟན། ཕྱི་མ་  
གཉིས་ལྟན་མི་ལྟན་ཅི་རིགས་ཡོད། དེའི་སྤྱག་བསྟུན་ཆོས་བཟོད་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་  
འབྲས་བུ་ཐོབ་བར་ཕྱི་མ་གསུམ་ལྟན་མི་ལྟན་ཅི་རིགས་སོ། །

ཆགས་བྲལ་ཕྱོད་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ཆོས་མཆོག་མན་དུ་  
ཆངས་རིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དེས་པར་ལྟན། ཆངས་མདུན་ནས་སྤྱི་ཅིའི་བར་ལྟན་  
མི་ལྟན་ཅི་རིགས་སོ། །དེའི་སྤྱག་བསྟུན་ཆོས་བཟོད་ནས་རྒྱུ་མཐའ་མན་ལ། ཆངས་  
མདུན་ཡན་ལྟན་མི་ལྟན་ཅི་རིགས་སོ། །

རིས་གྲིས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱིར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ལ་ཆངས་རིས་ཀྱི་  
ཉིར་བསྟོགས་དང་པོ་དེས་པར་ལྟན། བར་ལ་གསུམ་ལྟན་མི་ལྟན་ཅི་རིགས། ཕྱི་མ་  
གཉིས་དེས་པར་མ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཡན་གྱི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ལ་རིག་པའི་བར་དེ་དང་  
འབྲ།

ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟན་མི་ལྟན་ཅི་རིགས།  
དངོས་གཞི་དེས་པར་མི་ལྟན་ནོ། །

རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་མི་འོང་ནི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །

རང་རྒྱལ་ལ། སྤྱི་བ་དང་། ལམ་གྱི་སྟོན་སྟེན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྤྱི་བ་གཅིག་ཐོགས་མན་དུ་ཆོངས་རིས་ཀྱི་ཉིང་བསྟོགས་ཉིང་ལྗན།  
སྤྱི་བ་མཐའ་མ་ཡན་དུ་དེའི་དངོས་གཞི་དང་ལྗན་མི་ལྗན་ཅི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་སྦྱར་ལམ་ཡན་ནས་ངེས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་  
དངོས་གཞི་དང་ལྗན། ཆོགས་སྦྱོར་ཆོགས་ལམ་ནས་མི་སྦྱོབ་པའི་བར་ལ་བསམ་  
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །

ཐོག་ཆེན་ལ་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་(༧༩ན)ཡུང་ཡོད་དོ། །ཐོག་  
ཆེན་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། ཆོགས་ལམ་  
ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ལྗན་ཞིང་། སྦྱོར་  
ལམ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཅེའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ཐོབ་སོ། །

སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་སྟོམས་འཇུག་ནམས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་སྦྱིབ་བྲལ་  
དུ་ལྗན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་སྤྱི་བའི་  
ལས་རྒྱ་ཆེ་བ། སྟོམས་འཇུག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ། གཞན་  
ཀྱི་མན་ངག་གི་མཐུ་ལས། བསྐལ་པ་འཛིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིང་གྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་ལྟོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཉིང་བསྟོགས། དངོས་གཞིའོ། །

དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། རབ་  
ཏུ་དབེན་བ། དགའ་བ་སྤྲད་བ། དཔྱོད་བ། སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་དང་བྱག་གོ། །

དེའི་དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་རགས་བ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་  
ཐོས་བསམ་གྱི་སེམས་ཏེ་སྤང་སྤང་གི་ཕྱིར་སེམས་འཛོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞི་རགས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྟག་བྱུང་འབྱུག་སྒོམ་པ་དེ་སྤང་  
སྤང་གི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཙམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤོང་ངོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་གཞན་ཡང་  
སྤོང་བར་སྦྱོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གསུམ་སྤོང་ངོ། །

ལྔ་པ་ནི། སྤང་སྤོང་རྒྱ་ཡོད་མེད་དབྱེད་(༤༥)པས་སྤྱོ་མོ་ཡོད་པར་རྟོགས་  
ནས་སྤྲུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་  
ང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །

དྲུག་པ་ནི། སྤྱོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་  
གསུམ་སྤོང་ངོ། །

འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྩ་བདུན་དུ་འང་  
འགྲུང་རོ། །

དྲུག་པོ་དེ་དག་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དང་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་ཡང་འདུ་སྟེ། མཚན་  
ཉིད་རབ་རིག་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་སྦྱོར་

བའི་ལམ་དང་། རབ་དབེན་དང་སྦྱར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་  
 དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དགའ་སྤྱད་ནི་དང་བར་གྱུར་བ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལམ་བཞི་  
 ཆར་དང་། དཔྱེད་བ་ཡིད་བྱེད་ནི་སོ་སོར་རྟོག་བ་ཡིད་བྱེད་དེ་བྱེད་བར་གྱི་ལམ་གྱིས་  
 བསྐྱས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ནི་དག་བ་བ་དང་། ཟག་  
 མེད་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱང་འོག་སའི་དངོས་གཞིའི་  
 རྟེན་ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དངོས་གཞི་མ་  
 ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་  
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་བྱས་པས་དེ་ལ་མི་  
 སྟོགས་མེད་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཉེར་བསྟོགས་ནམས་འོག་ས་ལ་ཆགས་བ་དང་  
 བལ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྲིད་དོ། །དངོས་གཞི་དག་  
 གིས་ནི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། བྱེད་བར་ཟག་བཅས་ནི་མཐོང་ཆོས་  
 བདེར་གནས་དང་ཡོན་ཏན་(༥༠ན)མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བ་དང་  
 བལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སའི་སྲིད་པས་བཅིངས་བ་དང་གོང་ས་ལས་དམན་པའི་  
 ཕྱིར། ཟག་མེད་གྱིས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་  
 བལ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་  
 གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ནམས་སྟོམ་ཚུལ་པལ་ཆར་མཚུངས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་  
 གྱི་རྟེན་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་སྟོམ་བྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་སྒྲིན་ལོག་ས་ལས་འདས་པ་བསམ་གཏན་བཞི།  
འདྲ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིན་ལོག་ས་ལས་འདས་པ་གཟུགས་མེད་བཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ཉ། སེམས་  
ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་  
ལུས་ལ་བདེ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་  
ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འདི་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་རགས་པས་བསམ་གཏན་  
དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བུལ་བས་ཀྱང་སྤོང་བུས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་  
ཀ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་ཅམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱད་ཅམ་གྱི་དངོས་གཞི་བྱང་  
པར་ཅན་གཉིས་སུ་ཡང་བྱེད། །

གཉིས་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་རྟོག་དཔྱད་ལས་འདས་  
པའི་ནང་རབ་དང་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཆོར་བ་ཡིད་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགའ་  
བདེ་གཉིས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །(༥༠བ)

གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། དམིགས་ནམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་བླ་བ་  
བསམ་གཏན་ལ་སྒྲིན་བྱང་མ་བྱང་དཔྱད་པའི་ཤེས་བཞིན་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཀྱི་འདྲ་  
བྱེད་དང་བུལ་པའི་འདྲ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་སེམས་ཆོར་  
བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །

བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་བརྒྱད་ལས་ཁྲོལ་བའི་བླ་  
བ་དང་འདྲ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གཉིས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་

བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །  
 ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དོན་ནི་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལོ། །  
 འདི་རྣམས་ལ་གནས་གྱིས་སྤྱོད་བཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་།  
 རོ་བོའི་སློ་ནས་སྤྱོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་གསུམ།  
 དང་པོ་ནི། རང་སའི་ཅ་ཉོན་ནས་ཉེ་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པ་ལོ། །  
 གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། ཉམས་པ་  
 ཆ་མཐུན་སོགས་བཞི་ཡོད་དོ། །  
 གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་  
 རྟོག་དཔྱད་དང་མི་ལྟན་ནོ། །  
 གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཞི་ནི། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་  
 འདུ་ཤེས་བཤེག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སྟོན་པ་དང་།  
 རྣམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟོན་པ་དང་། གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟོན་  
 པ་དང་། གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སྤྱོད་མེད་པ་མ་ཡིན་སྟོན་དུ་ཡིད་ལ་  
 བྱས་པས་དེ་རྣམས་(༡༡)རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་འདྲུག་གོ། །  
 དེ་དག་ལ་ངོ་བོས་སྤྱོད་ན། དབུ་མ་པས་སྤར་ལྟར་གསུམ་དུ་འདོད། གྲེ་སྟོན་སྤྱིད་  
 ཅིང་ནི་ཟག་མེད་མི་འདོད་དོ། །  
 བཞི་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྟེས་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་དེའི་གང་ཟག་རྣམས་དོན་  
 གཅིག་ཅིང་། གཟུགས་ཁམས་གྱི་སྟོད་དང་སྦྱོར་མངོན་ཤེས་རྣམས་བདག་འབྲས།

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་ལྟ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་ཚུལ། རོ་བོ། འབྲས་ལྟའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་རྒྱུན་རིགས། བདག་པོའི་རྒྱུན་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་དགེ་བཤེས། དམིགས་རྒྱུན་བདེ་བ་མེད་པ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཞོན་པ། བདེ་བ་ཅན། ཆགས་སྤང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན། རྩེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི། ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་དང་། མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉིས་དམིགས་ལ་བརྟགས་ནས་གོམས་པ་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་] (མ་དཔེར། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དཔེ་འབྲེལ་ཆོག་རྣམས་མི་སྤང་བས། བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དྲུག་ཇེ་ཉི་གསུང་ཤེར་ཕྱིན་འབྲེལ་པ་རྩེ་བརྟན་དལ་གསོ་ལས་བརྟུས་ཏེ་ཁ་བསྐྱོངས་ཁྱུས། དེ་ཁྱིེ་པར་མ། ཤོག་གངས། ༡༩༩ན) ཏེ་རྒྱུན་བཞི་ཆད་བ་ལས་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་སྤང་འདོད། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་འདོད། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ། དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པར་སྐྱབ་འདོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་གཞོད་སེམས། རྣམ་འཆོ། མི་དགའ་བ། ཆགས་སྤང་མེད་པའི་དགེ་ཅ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀར་དོན་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། འགའ་ཞིག་གི་བྲལ་བ་ཏུ་བཤད་པའོ། །



དང་པོ་ནི།

བཅེ་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག །  
ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །  
བྱུང་དུ་འབྲེལ་པའི་ལམ་གང་དང་། །  
ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །  
ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །  
ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །  
གཉེན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། །  
རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཚུལ་དེ་ནམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ། ཚོགས་གཉིས་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་  
བས་ཚོགས་སྐྱབ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་བདུན་ལས། བསམ་པ་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་དང་།  
མདོ་ནི། སེམས་(༥༡བ)ཅན་དཔྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་རབ་ཏུ་བཅེལ་  
ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་དང་པོ་ལོ། །ཚོགས་དང་ཞེས་པ་འོག་མ་ནམས་ལ་ཡང་ངོ་། །  
སྦྱར་བ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་དྲུག་དང་། སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་གནས་  
ཤིང་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ནམས་དགེ་བཅུའི་ལམ་ལ་འགོད་དོ་ཞེས་སོགས་  
ཏེ་བདུན་ནོ། །

མཉམ་པར་བཞག་པ་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ནི་གནས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་

ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། །

ཞི་གནས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་གཤེད་ཞི་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེའི་དམིགས་པ་ལ་མཆན་མ་དང་མཆན་མེད་གཉིས་རང་ངོ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད།

སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ནི་དགུ་ལྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པར་བྱེད། ཡུན་སྤངས་ནས་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པར་བྱེད། འཕྲོ་ན་སྤར་སྤར་ཏེ་འཇོག་པར་བྱེད། མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་བྲན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད། འདོད་ཡོན་ལ་མི་བལྟ་བར་སེམས་དུལ་བར་བྱེད། རྣམ་གཤེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བས་སེམས་ཞི་བར་བྱེད། རྣམ་རྟོག་མདོན་གྱུར་བྱུང་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། བྱིང་གོད་བཀག་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། གོམས་པ་ན་འབད་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཆེ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་དུ་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ་དགུ་པའོ། །

འདིའི་སྐུ་དོན་ནི། (༥༩ན)དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་ནས་ཞུགས་པས་དེ་མི་བསྐྱུ་བར་ལྷག་གི་མཐོང་བའམ་ཐོབ་པའོ། །དབྱེད་ཞུགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་མོས་སྦྱོད་ན་ཡང་ཡོད། ཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་འདས་ལམ་ཁོ་ན་པའོ། །དེས་ནི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོས་གསུམ་ག་སེལ་ལོ། །ངོ་ཐོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇོན་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་  
བཅའ་ས་མ་གྲོལ་བ་དེ་ཡིས་རྣམ་མཁྲིན་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བརྩུ་བའོ། །

མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་  
པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་ཏེ་བརྩུ་གཅིག་པའོ། །

ལྟ་བུ་ཡི་ཤེས་དང་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་  
སོགས་ཏེ་བརྩུ་གཉིས་པའོ། །

སྟོད་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། འདི་  
ལྟ་སྟེ་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བརྩུ་གསུམ་པའོ། །

འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སྟེ་ཆོན་བདུན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ཤེས་  
པ་བརྩུ་གཅིག་དབང་པོ་གསུམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། རྗེས་བྲན་བརྩུ། ཆོད་མེད་  
བཞི། བསམ་གཏན་བཞི། གཞུགས་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་ཀྱི་  
སྟོམས་འཇུག་དགུ། སྟོབས་བརྩུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོར་རིག་པ་བཞི། མ་  
འདྲེས་པའི་ཆོས་(༥༩བ)བཙུ་བརྒྱད་དེ་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་བྲན་པ་  
ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བརྩུ་བཞི་པའོ། །

ལེགས་པའི་ལམ་མི་བརྗེད་པའི་གཞུངས་དང་། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་  
ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཙུ་ལྔ་པའོ། །

གཞུངས་འདི་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཆེག་གམ་ཆོས་ཀྱི་གཞུངས་ནི།

སར་ཁྱལ་གྱི་སེམས་དབང་ལ་མངའ་ཞེ། མིང་ཚིག་ཡི་གཤེས་ཆོག་སྐྱེ་བའི་  
ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཟེན་ཅིང་མི་བཟེད་པའོ། །

དོན་གྱི་གཞུངས་ནི། དེ་དག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཤིང་མི་བཟེད་པའོ། །

བཟོད་པའི་གཞུངས་ནི། སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ལྡན་ཏེ། ཨ་ཞེས་བ་སྦྱེ་མེད་  
མཚོན་བ་དེས་བར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་གདབ་མྱེ་སྒོམ་  
པས་གོམས་བ་རྩོགས་བ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་བར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་  
རྒྱས་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསང་སྤྲུགས་གྱི་གཞུངས་ནི། སར་གནས་གྱི་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་  
སྤྲུགས་གྱི་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། སྤྲུགས་དེས་རིམས་ནད་སོགས་  
འཛུམས་རྒྱས་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་གཉིས་གཞུངས་དངོས་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱང་  
སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་རྒྱས་བ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །

བཅུ་དྲུག་བ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་དང་། ཉེས་བ་སེལ་བའི་  
གཉེན་པའི་ཆོག་གྱི་སྦྱབ་བ་ཡིས་ནི་བཅུ་བདུན་བ་སྦྱེ་དེ་དག་གི་མདོ་ནི་འོག་ནས་  
འཆད་དོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་བ་ནི། ཐེག་པ་ལ་གནས་ནས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པར་འཛོག་  
བྱེད་དང་། ཐེག་པ་རང་གི་ངོ་སོ་གཉིས་ཡོད་པས།

དང་(༥༣ན)པོ་ནི། སྦྱབ་བ་དང་པོ་བཅུ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཕྲོད་བྱེད་ལམ། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་པས།  
 དང་པོ་ནི། ལྷུ་བ་བ་དེ་ལོག་ལྟའོ། །  
 གཉིས་པ་ནི། ལྷུ་བ་བ་མཐའ་མ་གཉིས་སྟེ། ལྷུ་བ་བ་དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤྲ་མ་  
 སྤྲ་མ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །  
 གཉིས་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས། ས། གཉིན་པོའི་  
 ཆོག་ས་བཤད་པའོ། །  
 དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་སོ། །  
 དང་པོ་ནི། བར་དུ་བདག་ཆོག་གི་སྐབས་དང་བསྐྱུན་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་  
 ཀུན་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པ་ལས་དབྱེ་བར་མཛད་པས་འདི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་  
 བྱི་སྟོང་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱའི། སྟོང་གཞི་གོ་ཆོད་པོ་འགྲུར་མེད་ཡོངས་བྱབ་ནི་མ་  
 ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒོ་ལས་འདས་ཤིང་བགྱང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་སོགས་ནང་  
 གོ་ཆོས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་གྲུབ་པ་དབང་  
 རྟེན་ལུས་དང་། སྟོང་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་  
 རྟོགས་བརྩུ་དང་། རྟོན་དམ་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། རྒྱ་ཆེན་འདུ་བྱས་  
 པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཁམས་གསུམ་དང་། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་  
 འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་  
 དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་འཁོར་བ་དང་། དག་ཕྱོགས་དོར་བ་མེད་པ་བྱང་  
 ཕྱོགས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་(༥༣བ)དང་།  
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་རུང་སོགས་མཆན་ཉིད་དང་། བན་ཚུན་མི་  
 དམིགས་བ་འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་དང་། ཆོགས་བ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་  
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་ལུང་པོ་ལུང་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་སོགས་  
 དངོས་པོ་མེད་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཚུར་མཐོང་  
 གི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞན་འཕགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་རང་རང་  
 གི་ངོ་བོས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཉི་ཤུ་པོ་ལ་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ལྟར་  
 དམིགས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་འོ། །

གངས་འདི་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་བ་ལྟར་ཉེ། མདོ་ལས་ཐོག་མར་  
 སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གྲང་ནས་ཐ་མ་བཞི་གསུངས་བ་རྣམས་བསྟོམས་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ནི། དང་པོ་གསུམ་ནི་མོས་སྟོང་ན་སྤྱིར་གཞག་བཞི་བ་ནི་ཆོས་མཆོག་  
 ལ། དེ་འོག་བདུན་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ། དེ་འོག་གཉིས་དང་གཉིས་  
 དང་གཉིས་རྣམས་དག་ས་གསུམ་ལ། དེ་འོག་གསུམ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་བཞག་  
 བོ། །དེའི་ཆོ་མོས་སྟོང་དུ་རྩེས་མཐུན་དང་གཞན་རྣམས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་  
 སོ། །

གཉིས་བ་སའི་ཆོགས་ལ། སའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་བ། ཡོངས་སྟོང་གི་  
 བྱད་པར་གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཚན། མཚོན། གཞི་གསུམ། སྤང་བའི་རྣམ་བཞག་གོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་  
དུ་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མའི་སྤྱ་ལས་གོང་ནས་གོང་(༥༥ན)དུ་བཟོད་པའི་དོན་ནི་སྤྱིར་  
བཞག་ལ། སོ་སའི་སྤྱ་བ་ཤད་ནི་འོག་ནས་རིམ་བས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ། གངས་ངེས། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བར་སྤྱན་བཙུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བཙུར་དབྱེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཙུར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། རེས་ཐོབ་དུ་སྤྱུ་མ་ལྟར་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། རྟོགས་  
ཟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སའི་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་  
དང་། མཉམ་བཞག་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་བཅད་ནས་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱི་  
ཡོད་པའི་སྤང་བ་ལ་དམིགས་པ་སྤྱིབ་གཉིས་བྱངས་འབྱིན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་གཉེན་  
པོའི་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ།

ས་རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་ཟད་རིམ་  
གྱིས་རྣམ་མཁའ་མཐོང་བ་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དེའི་ཆེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་  
སྤྱིན་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆ་ཤས་འདྲིག་པ་ལྟར། རྟོགས་བྱ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་རང་  
རྒྱུད་ཀྱི་འབྲུལ་པ་ཟད་རིམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་དོ། །

དེས་ན་ཁྱད་པར་དེ་ལས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་དེ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་  
ཁྱབ་པ་ཀུན་འབྱེད་དོན། གཉིས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་བྱི་མ་སྤང་རུང་དུ་

ཉོགས་པ་མཆོག་གི་དོན། གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་  
 པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན། བཞི་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སླེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་  
 པའི་དོན། ལྷ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩ་རིག་པས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་ཉིད་  
 ཐ་དད་མེད་པའི་དོན། རྒྱག་པར་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་སྟོ་བྱུང་བའི་དོན།  
 བདུན་པར་མདོ་སོགས་(༥༥)ཆོས་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་བས་མཚན་  
 འཛིན་བྲལ་བའི་དོན། བརྒྱད་པར་ཀུན་བྱང་གི་གང་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་  
 གྱི་ས་བོན་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་  
 ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་དགྲ་བ་དང་བརྩ་པར་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་  
 པས་རིམ་བཞིན་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འཕྲོ་དོན་བསྐྱེ་  
 བའི་ཐིན་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་རྣམས་སུ་རྟོགས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཞུགས་པ་དང་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཡོན་  
 ཏན་དང་། སྤྱི་བ་ལེན་ཚུལ། སར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་འདིར་ཡི་གེ་  
 བསྟུ་བའི་ཕྱིར་མ་སྟོས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། ཤེས་སྤྱིབ། ཉོན་སྤྱིབ། རི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དང་། བྱུང་  
 སར་ས་རེ་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས། དེའི་གནས་ངན་ལེན་རེ་རེར་ཡོད་  
 དེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་དང་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་  
 པའི་དང་། གཉིས་པར་ལྷུང་བ་སྤྲ་མའི་འབྲུལ་པ་དང་ལས་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱོ་ཆོགས་པའི་



དང་། གསུམ་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་  
 དང་། བཞི་པར་སྟོམས་འབྲུག་ལ་སླེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སླེད་པའི་དང་། ལྷ་པར་  
 འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་ལྷ་པར་འདས་ལ་གཅིག་  
 ཏུ་མི་སྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དང་། རྟུག་པ་འདུ་བྱེད་འབྲུང་བ་མངོན་སུམ་  
 དུ་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་མཆན་མ་མང་པོ་འབྲུང་བའི་དང་། བདུན་པར་ཆོས་  
 ཅོམ་གྱི་མཆན་མ་སྤྲ་(༥༥ན)མོ་འབྲུང་བ་དང་། མཆན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་  
 ལ་དང་། བརྒྱད་པར་མཆན་མེད་ལ་རྩོམ་བ་དང་མཆན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བའི་  
 དང་། དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེག་དང་ཡི་གེ་ཆད་མེད་པ་དང་གོང་ནས་  
 གོང་དུ་ཤེས་རབ་སྟོབས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་དང་སྟོབས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་  
 པའི་དང་། བརྟ་པར་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་གསང་བ་སྤྲ་མོ་ལ་འབྲུག་པའི་དང་།  
 བརྟ་གཅིག་པར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་ཆགས་ཐོགས་  
 ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྫོངས་པའོ་ཞེས་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་། སྟོམ་གྱི་སྤྲ་བྱ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། འོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་གྱི་སྤྱེ་ན། དངོས་སུ། བརྒྱད་ནས། དབང་  
 གིས་འོག་ཞུགས་གསུམ།

དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ། མ་རིག་པ་དང་། ཟེ་ཆོམ་སྟེ། རིམ་བཞིན་  
 བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་དང་། ཉག་ཆད་དུ་དང་། བདེན་པ་མེད་པར་  
 འཛིན་པ་དང་། བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པ་དང་། དེ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་

ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་བདེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པར་  
འབྲུག།

གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། འདོད་  
ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་ཉེ་དུས་པས། ལྟ་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་  
སྟོད་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་སེམས་ཁེངས་པ་དང་དེ་དག་ལ་  
ཐེད་པ་སྟེ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་ནས་འབྲུག།

གསུམ་པ་ནི། ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་རང་ལྟ་དང་མི་མཐུན་(༥༥བ)པ་ལ་མནར་སེམས་པའི་  
དབང་གི་འབྲུག་གོ། ཉོན་མོངས་པས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དངོས་ལ་མི་དམིགས་  
ཀྱང་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་པའོ། འོག་པར་འབྲུག་གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་འབྲུག་  
ཚུལ་སྒྲུག་ཀྱང་ལ་པན་ཚུན་རྒྱ་བྱེད་པས་དང་འགོག་ལམ་ལ་སྒྲུག་པའི་སྟོན་ས་  
སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་བཞོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ལྟན་སྒྲིམ་དྲུག་པོ་ནམས་ཉེ་ཡུལ་ལ་འོག་ཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེ། རྒྱུད་གི་ལུགས་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་  
བྱེད་ལ་ནི། དེམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་  
དེག་པ་ཞེས་བྱ་ལ།

དང་པོ་ལ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དངོས་དང་། དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་  
འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས།

ཕྱི་མ་ལའང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་གཉིས་  
ཡོད་ཅིང་།

དེ་དག་གི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ས་དང་པོ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་སྒྲོང་ངོ་། །

དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱ་ཅིག་བཅུ་བྱུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲུག་བསྐལ་ཆོས་  
བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གཤི་སྒྲུག་བསྐལ་མཐོང་སྤངས་སྦྱིབ་བ་གཉིས་ཀ་སྒྲོང་།  
ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད། རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་གཉིས་དང་  
རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་འཛིན།

ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེལ། །

སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་སྤངས་ཐམས་ཅད་དུས་(༥༩ན)མཐའི་  
སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲོང་ངོ་། །

སྒྲོམ་སྤང་ནི། ས་གཉིས་བ་ནས་བདུན་པའི་བར་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུང་འབྱིར་སྒྲོར་  
གསུམ་གསུམ་ཀྱིས་རྟོག་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྱིར་སྒྲོར་གསུམ་གསུམ་སྒྲོང་།  
དག་ས་མཉེ་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་ཀྱིས་རྟོག་བ་རྒྱུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་སྒྲོང་  
ཞིང་། སྒྲོང་ཚུལ་ནི་ཅིག་ཅར་བ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་བ་ནི། འདོད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་མཐོང་སྤངས་རྣམས་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་  
ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་རྣམས་སྒྲུག་བསྐལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་  
ཀྱིས་སྒྲོང་ཞིང་གཞན་ཡང་དེས་མཆོན་ནོ། །སྒྲོམ་སྤང་རྣམས་རིམ་ཅན་དང་ཅིག་  
ཅར་སྒྲོང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱིས་ཞི་རགས་

སུ་བལྟ་བས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཕགས་ལམ་  
བདེན་པ་མངོན་ཉོགས་ཀྱིས་ནི་བག་ཉལ་ཡང་བྱངས་ནས་འབྲིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བྱང་པར་གཞུང་དང་སྤྱར་བ་ལ། རྒྱ་ས་དགུའི་ཡོངས་  
སྤྱོད་། འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ས་གང་དང་གང་ལ་གནས་པའི་ཆེ་ས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རི་མ་རང་སྐབས་  
ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱོད་ཞིང་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྤྱོད་བ་ཡིན་པས་  
དེ་འཆད་པ་ལ་དགུ་ལས།

དང་པོ་ལ། སྤྱོད་བྱེད་ཐབས། སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་རབ་བོ། །

དང་པོ་ནི།

ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ནམ་བཅུ་ཡིས། །

ས་ནི་དང་པོ་འཛོལ་འགྱུར་ཏེ། །

བསམ་དང་པན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །

གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །

དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། །

རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། །

སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་འདོད་དགའ་བ་དང་། །

ཆོས་སྟོན་པ་དང་བདེན་པ་ཡི། །

ཆོག་ནི་བཙུ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །

ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་བཙུ་ཡིས། ས་ནི་དང་པོ་སྟོན་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་  
པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་(༥༩བ)པ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་  
ལྷག་བསམ་དང་། བན་པའི་དངོས་པོ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཉིད་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་  
ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མེད་བཞི་སྐྱབ་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་  
འཁོར་གསུམ་དག་པས་གཏོང་བ་དང་། རྣམ་མཁུན་ལ་འགོད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་  
བསྟེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནས་དོན་འཆོལ་བ་དང་།  
རྟག་ཏུ་བྱིས་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱར་སྐྱབ་  
འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོན་བྱེད་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཟོལ་མེད་བདེན་  
པར་སྤྱོ་བའི་ཆོག་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བཙུ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །

ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

འདི་བྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱོར་དོ། །

མདོ་ནི།

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བཙུ་བོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ།

ཞེས་སོ། །

ས་གཉིས་པ་འཆལ་ཚུལ་དང་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བྱི་མ་མེད་པ་ནི།

ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཅོད། །

རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྙིང་བཅེ་ཆེ། །

བཀྱར་སྟེ་ཁྱ་མ་ལ་གྲས་ཉན། །

བརྒྱད་པ་སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་བཅོན། །

ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་། གཞན་གྱི་བྱས་པ་ལ་བྱིན་དུ་བཅོ་བ་དང་། གཞོད་པ་  
ལ་བཅོད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་མི་འགྲོད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་།  
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྙིང་བཅེ་ཆེ་བ་དང་། ཁྱ་མ་ལ་བཀྱར་བ་སྙིང་བཅོན་པ་དང་། ཁྱ་  
མ་ལ་གྲས་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་  
སྦྱིན་དུག་ལ་བཅོན་པ་ནམས་སོ། ། (༥༥ན)

ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ།

ཞེས་སོ། །

ས་གསུམ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་རང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་བྱེད་པའི་  
འོད་བྱེད་པ་ནི།

ཐོས་པས་མི་འོས་ཉིད་དང་ནི། །

ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཚོས་སྒྲིན་དང་། །

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱང་བ་དང་། །

འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོད་དང་། །

ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། །

ཚྲོམ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་ལྔ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ནི། ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པ་ལ་  
སྒྲིན་པ་མེད་པར་ཚོས་སྒྲིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་སྦྱང་  
བ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོད་བ་དང་། ཉན་རང་གི་སེམས་ལས་  
བསྐྱོག་པ་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཚྲོམ་སེམས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་  
ཡོངས་སྦྱང་རྣམ་པ་ལྔའོ། །

བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཚོས་ལྔ་ལ་གནས་པར་  
བྱ་སྟེ།

ཞེས་སོ། །

ས་བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མ་ཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་  
མེད་འོད་འཛོལ་བ་ནི།

ནགས་གནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །

སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྒྲོམ་བསྟེན་དང་། །

བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །

འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །

སྤྱང་ན་འདས་དང་བདོག་ཀྱན་གཏོང་། །

མི་ཞུས་པ་དང་ལྟ་བ་མེད། །

དཔེན་པའི་ནགས་སུ་གནས་པ་དང་། རང་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་མི་འདོད་པ་འདོད་  
པ་ཚུང་བ་དང་། རྟེན་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་  
དག་པའི་སྒྲིམ་རྟེན་དུ་བཟུང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་སོག་གི་བྱིར་ཡང་ཡོངས་  
སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མི་དགའ་བས་སྒྲིབ་པ་དང་།  
གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཆོམས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་  
བརྩོན་པ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བདོག་པ་ཀྱན་གཏོང་བ་དང་། དགེ་བྱུགས་ལ་  
སེམས་མི་ཞུས་པ་དང་། དངོས་སོར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་དོ། །

བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་

ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

ས་ལྟ་བ་སེམས་ཅན་(༥༥བ)སྒྲིབ་པ་དང་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་བར་མི་འགྱུར་  
བ་སྟེ་བྱ་དགའ་བ་གཉིས་བྱེད་པའི་སྦྱང་དགའ་བ་ནི།

འདིས་དང་བྲིས་ལ་འབྲེན་པ་དང་། །



འདྲུ་འཛིན་གྲུར་པའི་གནས་དང་ནི། །  
 བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྟམས་པ་དང་། །  
 མི་དགའེ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། །  
 རྫོམ་པས་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །  
 རྫོ་ངན་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། །  
 བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྤངས་ན། །  
 ས་ལྗེ་པ་ནི་ཡང་དག་འཛོལ། །

བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་ལ་ཉ་ཅང་འབྲིས་པ་དང་། རང་གི་སྤྱིན་བདག་གི་བྱིས་ལ་  
 འཁྲེན་པ་སྟེ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། འདྲུ་འཛིན་ཡོད་པར་གྲུར་པའི་གནས་བསྟེན་པ་  
 དང་ནི། བདག་ཉིད་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟམས་པ་དང་། སྟོག་གཅོད་སོགས་  
 མི་དགའེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྫོམ་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། རྫོང་  
 རོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྫོ་ངན་པ་དང་ནི། ཉོན་མོངས་  
 བཟོད་པ་དེ་ལ་སྟོན་དུ་མི་བལྟ་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་སྟོན་བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་  
 སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ས་ལྗེ་པ་ནི་ཡང་དག་འཛོལ་བོ། །

བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་ལྗེ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྤང་  
 བར་བྱ་སྟེ།

ཞེས་སོ། །

ས་བྱག་པ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱིར་འཁོར་  
འདས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི།

ཕྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས། །

བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །

སྟོབ་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ། །

དགའ་དང་སྐྱག་པའི་སེམས་སྤངས་པ། །

བསྐྱངས་ན་མི་ཁྱམ་བདོག་པ་ཀྱུན། །

བཏང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་། །

དབུལ་ཡང་སྟོང་བ་མི་སྟོང་བས། །

ས་ནི་བྱག་པ་ཡང་དག་འཛོལ། །

ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་  
དང་། ཤེས་རབ་སྟེ། ཕྱིན་བྱག་རབ་དུ་རྫོགས་པས་ལམ་བསྐྱེད་པ་བྱག་དང་། སྟོབ་  
མ་ཉན་ཐོས་དང་ནི། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགའ་བ་སྤངས་པ་  
གཉིས་དང་། ཟབ་རྒྱས་ལ་སྐྱག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་། སྟོང་བ་པོས་སྤངས་ན་  
སེམས་མི་ཁྱམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཀྱུན་གཏོང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། རང་  
དབུལ་ཡང་སྟོང་བ་པོ་མི་སྟོང་བ་སྟེ་ལམ་མིན་སྟོང་བ་བྱག་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་  
ནི་བྱག་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སྟོང་ངོ་། །(༥༡ན)

བྱང་ཆེན་ས་རྒྱག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་རྒྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་  
མྱེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་རྒྱག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་མྱེ།

ཞེས་སོ། །

ས་བདུན་པ་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་མཚན་མར་འཛིན་པ་  
ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། སྤང་བྱ། སྤང་བྱ་གཉིས།  
དང་པོ་ནི།

བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །

སྒོག་དང་གང་ཟག་ཆད་ཉག་དང་། །

མཚན་མ་རྩུ་དང་བྱང་པོ་དང་། །

ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དག་དང་ནི། །

ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །

སེམས་ནི་ཀུན་རྒྱུ་ལ་དང་། །

དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །

དེར་ལྟ་བུ་མཛོན་ཞེན་དང་། །

སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ཚོད་པ་དང་། །

དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། །

ཉི་ཤུ་གང་ལ་ནམ་ཆད་པ། །

དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཛོམ། །

བདག་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་དང་། གང་ཟག་དང་། ཆད་པ་  
དང་། ཉག་པ་དང་། མཆན་མ་ཉོན་མོངས་དང་། ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་འཛིན་པ་ནི་ཉོན་  
སྲིབ་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ནི། ཁམས་  
གསུམ་པོ་ལ་གནས་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་  
འདའ་མི་རུས་སོ་སྟམ་ནས་སེམས་ནི་ཀྱན་ཏུ་ཁྱུ་པ་དང་བྱག་ནི་ཤེས་སྲིབ་གཞི་  
ལ་མཆན་མར་སྦྱོད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེ་དང་དེར་  
མཆན་མར་ལྟ་བུའི་མངོན་ཞེན་དང་བཅས་པ་ནི་ལམ་ལ་མཆན་མར་སྦྱོད་པ་བཞི།  
ཆོས་ཅན་གྲོ་བུར་བ་སྦྱོང་པའི་དོན་ཉིད་ལ་ཚུད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་  
དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྦྱོང་བར་གསུངས་པ་འགལ་བར་སེམས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལ་མཆན་  
མར་འཛིན་པ་གཉིས་ཉེ་ཉེས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་པར་ཆད་ཅིང་སྤངས་པ་ན་དེ་  
ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །

སྦྱང་རྗེ་དང་ནི་རྣོ་མ་མེད་དང་། །

ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིག་ཤེས། །

མི་སྐྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་། །  
 ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན། །  
 ཉོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། །  
 འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྟོང་། །  
 ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །  
 ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །  
 སེམས་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །  
 རོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །  
 ཆགས་པའི་ས་མེན་གར་འདོད་པར། །  
 ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་དང་། །  
 ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། །  
 སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་  
 ཤེས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་དགེ་བཅུ་སྟུབ་པ་ཉིད་དང་། རིས་  
 མེད་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ནི། གང་ལ་ཡང་རྣོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་(༥༩བ)  
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་རྩལ་གཅིག་  
 ཏུ་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་  
 པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་གྱི་

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། མཚན་  
 མའི་འདུལ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་མཐུན་  
 ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་བྱུག་གཞི་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་སྟོ།  
 ལྷག་མཐོང་གིས་ཤེས་རབ་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། སེམས་དུལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་  
 ཅད་ལ་རྫོངས་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་ལ་སེམས་ཆགས་པའི་  
 ས་མིན་པ་ཤེས་པ་དང་གཞི་ལམ་མ་རྟོགས་པའི་གཉེན་སྟོ། རང་གར་འདོད་པའི་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་ནི་ཅིག་ཅར་དུས་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་།  
 ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་  
 པ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་སྟོ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་འདོགས་  
 གཅོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུ་ལོ། །

བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་  
 དང་། བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་  
 རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།

ཞེས་སོ། །

ས་བརྒྱད་པ་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བའི་འདུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མི་  
 གཡོ་བ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །

མངོན་པར་ཤེས་པས་བརྟེན་པ་དང་། །  
 སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྦྱབ་པ་དང་། །  
 ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན། །  
 དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །  
 ཞིང་སྤྱོད་སྦྱ་མ་ལྟར་གནས་དང་། །  
 བསམས་བཞིན་སྲིད་པ་ལེན་པ་དང་། །  
 ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད། །

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་དང་། དག་མ་དག་གི་ཞིང་སྦྱ་ཆོགས་  
 (༥༩ན)སུ་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་རྩལ་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་བརྟེན་པ་དང་། སངས་  
 རྒྱས་གྱི་ཞིང་བཟང་པོ་སྦྱབ་པ་དང་། གནས་སྦྱང་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་  
 སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་དབང་པོས་འཆི་འཕོ་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་།  
 སྤྱོད་བཅུད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྦྱ་མ་ལྟར་གནས་  
 པ་དང་། བསམས་བཞིན་རང་དབང་དུ་སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་དང་སྟེ་ཡོངས་སྤྱོད་  
 གི་ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད་དོ། །

བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་  
 རྩོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི།

ཞེས་སོ། །

ས་དགལ་བ་ཚས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཚྲོ་གྲོས་  
བཟང་པོ་ཐོབ་པས་ན་ལེགས་པའི་ཚྲོ་གྲོས་ནི།

སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །

སྟེ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། །

སྟོབས་པ་རྩ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། །

མངལ་དུ་འབྱུག་པ་མཆོག་དང་ནི། །

རིགས་དང་རྩས་དང་ཆོ་འབྲང་དང་། །

འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། །

ངེས་འབྲུང་བྱང་རྩལ་གིང་རྣམས་དང་། །

ཡོན་ཏན་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བཞིན་འབྱུབ་པའི་སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། ཚས་སྟོན་པའི་  
སྟེ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བའི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་སྟོབས་  
པ་རྩ་བོ་ལྟ་བུ་རྩལ་མི་འཆད་པ་དང་། རྩས་སྐྱེས་སོགས་མིན་པ་སྟོན་མེད་པའི་  
མངལ་དུ་འབྱུག་པ་མཆོག་ཉིད་དང་ནི། རྩལ་རིགས་སོགས་འཛིག་ཉེན་ན་མཆོག་  
ཏུ་གྲགས་པ་དང་། ཉེ་མའི་གཉེན་སོགས་རྩས་མཆོག་དང་། བ་མ་སོགས་གཉེན་  
བཤེས་རྣམས་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་འབྲང་མཆོག་རྣམས་  
སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་འཁོར་དག་པ་འདུ་བ་དང་། ཅི་བ་མའི་གོ་བར་སོགས་ནས་



སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་(༥༩བ)ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བསྐྱེལ་  
བ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་བྱང་རྣམས་སུ་གནས་པ་དང་།  
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་སྟོབས་བཅུ་སོགས་རྫོགས་པ་ལ་  
བཙུན་པར་བྱེད་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་ཡིན།

བྱང་ཆེན་ས་དགུ་བ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་  
པར་བྱ་སྟེ།

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཆན་ཉིད་ནི།

ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །

གང་གིས་སངས་རྒྱལ་སར་གནས་པ། །

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །

བཅུ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན། རང་རྒྱལ་གྱི་ས་གཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་  
བཟངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྗན་དུ་  
གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་མཆན་གང་གིས་རྗེས་  
ཐོབ་ཏུ་སངས་རྒྱལ་སྐུ་པའི་སྦྱར་སྟོན་རྒྱལ་བས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་གནས་པ་  
ཞེས་བརྗོད་དུང་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དངོས་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ་བའི་གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་མྱོ་  
གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་ཅིང་ཆོས་  
ཀྱི་ཆར་འབབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགྲུ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་  
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་  
ཀྱི་ས་བཙུ་བའོ། །

ཞེས་སོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་ནི། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྤང་  
བའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོག་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་  
རྣམས་(༤༠ན)ཏེ། རིམ་པས་ཆོས་མཚོག་དང་། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱན་ཞུགས་  
འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གསུམ་དེ་གསུམ་  
ཀྱི་ཞུགས་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཉིན་པོའི་ཆོགས་ནི།

མཐོང་དང་གོསས་པའི་ལམ་དག་ལ། །

གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །

ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར། །

གཉིན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །

མཐོང་བ་དང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་  
དག་ལ་སོ་སོར་སྤང་བྱ་གཞུང་རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་རྣམས་  
བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཉེན་  
པོ་ཡང་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅས་བྱའོ། །

མདོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་གྱིས་གསུངས་ཏེ།  
ཐེག་ཆེན་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ། དེས་པར་འབྱུང་  
ས། འབྱུང་བྱེད། འབྱུང་ཚུལ་རྣམས་ཁས་ལྡངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ལན་གྱིས་མཐོང་  
སྤང་གཉེན་པོ་དང་། འབྱུང་ས་སོགས་མི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ལན་གྱིས་སྒྲོམ་  
སྤང་གཉེན་པོ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྐབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །

སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །

མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། །

ཐོབ་པའི་མཆན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་དང་། །

ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །

རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །

ངེས་འབྱུང་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཤེས་བྱ། །

ཆོགས་རྫོགས་པས་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ངེས་པའི་བྱིར། ཆོས་མ་ལུས་པ་མི་  
 དམིགས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་  
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆད་མེད་པ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་  
 འབད་ཚེལ་མེད་པར་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་(༤༠བ)ལས་  
 འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གཏན་དུ་བའི་མཆོན་  
 ཉིད་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་དང་དུག་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རྩ་  
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་སྟོབ་པ་མཐར་ཐུག་དང་།  
 དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ས་བཙུ་པའི་བྱེད་པར་ལམ་སྟོབ་  
 ལམ་མཐར་ཐུག་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོན་ས་བཞག་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་  
 པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་སྔ་མ་སྔ་མ་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་  
 ལྟོས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་ནི།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་  
 རྟེན་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་  
 པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལུང་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་  
རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་བཤེ། །

## སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས།

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ། མཆོན་བྱེད་ནམས་  
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྩས་མཆོན་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནམས་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་  
ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་གནས་གཙང་མའི་  
ལྷའི་འཁོར་གསར་དུ་འདུས་པ་ན། དེ་དག་ལ་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ནམས་གསུངས་  
པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

ལྷ་ནམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །

ཡུལ་ངེས་པ་དང་བྱུང་བ་དང་། །

རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས། །

འགལ་རྒྱུན་སེམས་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་(༤༡ན)པའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་ན།  
ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་སྟོན་པ་ནི། ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལམ་  
ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་འོད་ཀྱིས་ལྷ་

ནམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་བེལ་གྱིས་མནན་ནས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་མེད་པར་  
མཛད་པ་དང་།

མདོ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་བྱང་ན་ལྷ་དེ་ནམས་ཀྱི་  
ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་ནམས་ནི་ལྷ་མ་མེ་མ་ཡིན།

ཞེས་སོ། །

མཐུན་ཀྱིན་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་  
དང་།

ལྷའི་བྱ་གང་དག་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་  
མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་གནས་པའི་རིགས་བདེ་བར་  
གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་དང་སྟེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་ཐེག་པ་ཡིན་  
ཞིང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་འདི་ཡི་བྱི་མ་མ་ལུས་སངས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་ངེས་  
པས་སོ། །

གལ་ཉིད་དག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་

ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

འཕེལ་བྱེད་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་  
མོངས་མི་སྲོང་བའི་རང་བཞིན་དང་ནི་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་  
ཉོན་མོངས་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ས་དང་པོ་ནས་ངང་གིས་སྤངས་ཐེན་ལ།

འདིར་བསྟན་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་(༩༡བ)  
ཆེད་དུ་མ་སྤངས་པ་དེ་དང་། སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་  
རིག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མ་དག་སའི་སྐྱབས་སུ་ཡོད་དེ་ཐག་  
བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབྱུབ་པོ། །

ཕྱི་མ་ནི། དག་ས་གསུམ་དང་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱབས་ཀྱི་ས་འོག་  
མ་རྣམས་སུ་བཞག་དགོས་ཤིང་ཐག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབྱུབ་པོ། །

དམན་པའི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ལས་སད་ནས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་དུ་  
འཇུག་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་འདིའོ། །

ཁོ་པོ་ནི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་སྟོན་སྤང་གསུམ་མ་བྱས་པར་  
ཡང་དག་མཐའ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་གོལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ལས་  
ལ་བཅོལ་བ་རྣམས་སོ། །



བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱད་པར་དུ་  
འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །  
དང་པོ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།  
དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལོ། །  
དང་པོ་ལ་ཆོགས་ལམ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྤྱེ་  
སྤྱོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཉེ་བཞག་བཞི་སྟོམ་པའོ། །

སྦྱོར་ལམ་ནི། བདེན་པར་དམིགས་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ལ། ཡང་དག་སྦྱོར་བ་བཞི།  
རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི། དཔལ་པོ་ལ། སྦྱོར་ལམ་ལྟ་བུ་གིས་སྟོམ་པའོ། །

མཐོང་(༤༩ན)ལམ་ནི། འདོད་པའི་སྤྲུག་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་བར་  
ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཆོས་བཟོད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཆོས་  
ཤེས། ཁམས་གོང་གི་སྤྲུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་  
དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས། དེ་བཞིན་བདེན་པ་གཞན་  
གསུམ་ལ་འང་སྦྱར་བས་སེམས་གི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། སྤྱི་མ་བཙུ་ལ་མཐོང་  
ལམ་སྟེ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

སྟོམ་ལམ་ནི། ས་དགྲུང་སྤྱང་བྱ་རིམ་གྱིས་བས་ཕྱེ་ན་གྲུ་གཅིག་ཅིག་ཅར་བ་  
ཡིན་ན་དགྲུ་ཡིན་ལ། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

མི་སྒོའ་ལམ་ནི། མིད་ཉེན་དགུ་པ་ཟད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་པ་སྟེ། རི་སྤྱིད་འཆོ་  
བར་ལྷག་བཅས་ཤི་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཉིད་དུ་  
ཡར་ལྡན་དུ་རྟོགས་པ་ས་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པ་འི་ལམ་རྣམས་ནི་ཆོས་  
ཀྱི་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ས་ཤེས་ལ། རང་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་དུ་ཆོས་  
བདག་མེད་པ་འི་རྣམ་པ་ས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་ཤིང་ཉན་རང་གི་རྩལ་དང་མཐུན་  
པས་སྒོམ་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། འབགས་ལམ་ཤེས་རྩལ། དེའི་རྒྱ་སྤྱོད་ལམ་བཤད་པ་ལོ། །  
དང་པོ་ནི།

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ལ་ནི། །

འབགས་པ་འི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི།

རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །

ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །

ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་འབགས་པ་འི་བདེན་པ་  
བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་ལས། སྤྱག་བདེན་ལ། མི་ཉག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་།  
སྤྱོད་པ་(༤༩བ)དང་། བདག་མེད་པ་སྟེ་རང་ངོ་ཞི་བ་དང་བཞི་ལོ། །

ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ། རྒྱ་ནད་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རང་ངོ་འབྲས་

འབྲ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཟུག་རྩ་འབྲ་དང་། རྒྱན་དགེ་བ་འཛོམས་པའི་སྤྲིག་པ་འབྲ་  
བ་སྟེ་བཞིའོ། །

སྤྲིག་ཀུན་སྤྲན་མོང་དུ། བ་རོལ་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། གཡོ་བ་  
དང་། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་དང་། འཇིགས་པ་ཉིད་དང་། ཉན་འགོ་བ་དང་། འཆེ་བའི་  
རྣམ་པ་དང་བདུན་ནོ། །

དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡིད་འབྱུང་བའི་དང་། དེ་འོག་གཉིས་  
སྒོམ་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དང་། དེ་འོག་གསུམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་སྤྲིག་  
ཀུན་འགོག་པའི་དམིགས་པས་བྱེ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་བསྐྱ་བར་གསུངས་པའོ། །

འགོག་བདེན་ལ། ཉོན་མོངས་འགོག་པས་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་།  
སྤང་བྱས་དབེན་པས་འབྲས་བྱ་བྱ་ཅོམ་དང་། དེས་འབྱུང་ལ་བྱེ་བ། སྤྲོང་བ་ཉིད་  
དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་  
སྟེ་བདུན་ནོ། །

ལམ་བདེན་ལ། ལམ་དང་། དེགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། དེས་འབྱེན་དང་  
བཞིའོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་འདི་  
ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

མདོ་ནི།

བྱང་སེམས་གྱི་ཡུམ་གང་ཞེན་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁའ་

ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་  
གཞུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

འདིས་ནི་ལམ་དང་དེ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །  
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་བྱིར། །  
སྟོང་པ་ཉིད་ནམས་དབྱེར་མེད་པས། །  
ངོ་བ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས། །  
ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །  
དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །  
གནས་པ་བཀག་པས་བཞེད་པ་ནམས། །  
ས་བཅུ་དག་ལས་བཅུམས་ནས་ནི། །  
མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །  
ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཤད་དེ། །  
ཅི་བྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །  
མཁྱེན་ནས་ཆོས་ནམས་མ་གཟིགས་བྱིར། །

བདེན་པ་མངོན་ཏོགས་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དམིགས་ནས་ཆ་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་ལས་  
 ལས་(༤༣ན)སྤྱི་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ལས་ཡང་རྫོགས་ཚུལ་བསྟན་པ། འཕགས་  
 པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་ལས་བདེན་པ་བཞི་ལ་ནི་དམིགས་ནས། གཞུགས་ལ་  
 སོགས་པའི་ཆོས་ནམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ནམས་པན་ཚུན་དབྱེར་མེད་  
 གཅིག་ཁོ་ནར་སྟོམ་པ་བློ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་  
 དམིགས་པར་སྟོམ་པ་ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་འདོད་ལ། ཆོས་དེ་རྣམས་  
 ལ་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་ཏུ་ཡང་མི་  
 རྟག་པའི་ཚུལ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་སྟོམ་པ་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་  
 དང་། མདོ་ལས་ས་བཅུ་དག་ལས་བཅུ་མས་ནས་ནི། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་  
 ལ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པས་མི་གནས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གོ་  
 བ་ཡིས། གུན་རྫོབ་པའི་སྤང་བ་དང་བལ་བར་སྟོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་  
 བའི་རྣམ་པར་བཤད་ཅིང་།

འོ་ན་དེའི་ཆེ་ཡུལ་མེད་དགག་འཇལ་བྱེད་དེ་སྒོ་ཆད་མར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།  
 འགྱུར་ཏེ། ཅའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྤང་མཐུན་  
 ནས་འཁྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ནི།

ཀོ་ཞི་ཀ་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།

དང་པོ་ལ། མཚོན་བྲ། དབྱེ་བ། ཁྱད་པར་རྟོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པས་རྒྱུན་རྟོགས། གཞན་

(༤༣བ)ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ། ཚོགས་སྦྱོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ། དབང་  
པོ་རྟོ་འབྱེད་རྒྱལ་གསུམ་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལམ་བཟོད་ཚུལ། འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་ཚོགས་བསགས་ནས་ཚོགས་ལམ་  
རྟོགས་པ་ན། ད་དུང་སྟེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་ནས་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་བདེན་པ་རྟོན་  
འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་དུག་ལ་སྦྱངས་  
ཏིང་ཆེ་ཁར། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག་དེར་ཡང་  
གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལམ་བཟོད་པར་གྱུར་ཅིག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་  
ལུས་ཀྱི་ཅེ་བར་བྱེད་ཅིང་རག་གི་ཆོས་སྟོན་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟོབ་  
སྟེ་འཆི་འཕོས་ནས། སྟེ་བ་བྱི་མ་ཞིང་སྟོང་པར་དམངས་རིགས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིང་  
གསུམ་གྱི་སྟེས་པའི་ལུས་རྟོན་ལས་དུར་ཁོད་དུ་ཡིད་སྟོ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བསམ་གཏན་  
བཞི་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་ནམས་སྟོམ་པས་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་  
མི་སྟོབ་ལམ་ནམས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཤིང་། མཐོང་སྤང་ཉན་སྤྱིབ་དང་གཞུང་རྟོག་

སྲོང་། རྟོམ་སྤང་གཟུང་རྟོག་ནམས་དང་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་ཐྱིབ་ནམས་དགའ་ཐིམ་  
ནས་སྲོང་ལ། འདོད་ཉོན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲ་ནས་སྤངས་པའོ། །ཆོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་  
ནི་ཐིམ་པས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་སྤྲུལ་ཉིས་དང་སྤྲུལ་ཆ་ཙམ་དུ་ཆོགས་བསལ་གསལ་གིང་  
ཆེ་དེ་ལ་བཟོད་ཆེན་(༤༤ན)དང་མཐོང་ལམ་མན་ཐོབ་ཅིང་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་  
མ་བཟོད་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་གཅིག་བྱུང་འདུག །གསུང་མི་སྤྱི། ལྷགས་  
བདེན་པ་སོགས་ལ་རྟོག་ཅིང་བསོད་སྟོམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ལུས་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་  
གདུལ་བྱ་འདུལ་ཞིང་གཅིག་བྱུང་རྒྱུའོ། །ཆོགས་སྤྱོད་གཉིས་དེ་ལས་རྩ་བཙས་གྱི་  
ཁྱད་ཙམ་མོ། །

རང་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སེམས་ཙམ་ནམ་བདེན་པའོ། །ལམ་གྱི་ནམ་བཞག་  
ཉན་ཐོས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ལ། ཁྱད་བར་འཕགས་ཚུལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་རྒྱ་སྤྱོད་ལམ་  
མོ། །

དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཚུལ། ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །

གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །

བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །

ཟབ་པ་ཉིད་བྱ་མངོན་པར་བརྟེན། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་ལས་རང་རྒྱལ་གང་ཟག་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་  
མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་བདག་ཉིད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་སྲིད་  
པ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ལ་བསེ་བྱ་ལྟ་བུའི་ཡེ་  
ཤེས་ནི་ཆེས་ཟབ་པ་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །  
ལུང་ལས།

ཉན་ཐོས་ནམས་ནི་ནམ་གྲོལ་སྤྱི་ཕྱིར་འགོ། །

ཞེས་བརྟེན་པའི་བྲགས་ལས་གསལ་ལོ། །  
མདོ་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤུས་ཀྱང་བསྟན་པ་  
མེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །

རི་ལྟ་རི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ། །

དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །



ལྷ་མེད་གྲང་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲང་། །

གཏུག་བྱ་གང་དང་གང་དག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གང་དང་གང་དག་ཉན་པ་དང་ཉོག་པ་  
 བར་འདོད་པ་(༩༩བ)པ་རིམ་རིམ་ཉན་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་ལ་དོན་དང་  
 ཆོག་དེ་དང་དེ་ལྟམ་གཡང་དང་བཅས་པའི་སྒྲུལ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་གོ་ཞིང་རིག་  
 བར་འཇུག་བདེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ལྟམ་འཇུག་སྤང་བར་མཛད་པའོ།

མདོ་ནི།

ལྷའི་བྱ་དག་བདག་པ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་མི་ལས་ཀྱི་ཕྱིས་བྱ་རྟ་བྱར་པོད་  
པར་བྱལོ།

ཞེས་སོ། །

འདི་དག་ནི་གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་ལྟ་བུར་བསྐྱར་བའོ།

གཉིས་པ་ནི།

གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤང་ཕྱིར་དང་།

འཛིན་པ་མི་སྤྲོད་ཕྱིར་དང་ནི། །

རྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །

ཡང་དག་བསྐྱུས་པར་ཞེས་པར་བྱ། །

གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་སྟེ་གཟུང་མེད་རྟོགས་པ་ལོ། །

མདོ་ནི།

གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན།

ཞེས་སོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་ནི་སྤང་མ་རྒྱས་  
པ་ལོ། །

མདོ་ནི།

ཅི་ཡང་ཉན་པ་མེད་ཅིང་།

ཞེས་སོ། །

ལ་ལ་དག། གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་མེད། ། ཅེས་པ་མ་ཡིན་ན་མ་སྟམ་ན།  
སྟོན་མེད་དེ། དཔེར་ན། སྤྱུ་མ་ལ་བདེན་འཛིན་བྲལ་ཡང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་  
བདེན་འཛིན་མ་བྲལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

རྟོན་གྱི་བྱང་པར་ལ། ལམ་དང་། རིགས་གཉིས་གྱི།

སྤྲ་མ་ནི།

ཡུམ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པ་སྲ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ཞེས་པའི་ངེས་པའི་ལན་དུ་བསྟན་པའི་མདོ་དོན་ཏེ། སྤྱིར་ལམ་པ་མཐོང་ལམ་པ་དག་

བཅོམ་པ་ཚོགས་ལམ་པ་རྣམས་བསྟན།

ཕྱི་མ་ནི། མདོ་ལས།

ལྷ་རྣམས་གྲིས་མངོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་འདི་དག

ཅེས་དཔེས་བསྟན་ཏེ། སྤྱལ་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་སྟོང་པ་ཅིག་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་སྤང་  
ཚུལ་ཐ་དད་བྱང་བ་ལྟར། དེགས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་  
ཀྱིན་གྲིས་རང་རྒྱལ་ཏུ་བྱུར་བའོ། །(༤༥ན)

དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསེ་བུ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་  
བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་  
ལམ་དང་ཤེས་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུར་ལམ་ཡང་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

བཏགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །

སྟོན་པའི་རྣམ་པ་རྟོར་བྱུར་བ། །

ཅེ་མོར་བྱུར་བ་གཞུགས་ལ་སོགས། །

འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ། །

ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །

གཞུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་བ། །

གཞུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་གྱི། །

## རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །

བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྒོ་བཀྲགས་པའི་ཀླན་རྒྱུ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་  
ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཉེ། མེད་པར་སྟོན་ཞིང་སྟོམ་པའི་རྣམ་པ་བྱོན་ཏུ་གྱུར་བ་དང་  
ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་  
འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་འཕེལ་བ་མེད་པར་བྱེ་ནས་སྟོམ་པའོ། །ནང་  
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་བསྟོམ་པའི་རྣམ་པས་གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་  
གྲུབ་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནི་བཟོད་པའོ། །གཞུགས་སོགས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་  
སོགས་པས་འགག་པ་མེད་པར་སྟོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །

མདོ་ནི།

ཀློག་ཀྱི་གཞུགས་ནི་བཀྲགས་པ་ཙམ་མོ། །བཀྲགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་  
པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ།

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལ། མཐོང་ལམ། སྟོམ་ལམ་སོ། །  
དང་པོ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།  
དང་པོ་ལ། རྟེན། མཆོན། མཆོན། གཞི་གསུམ།  
དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་གླིང་གསུམ་ཀྱི་སྦྱེས་པ་བྱུང་མེད་འདོད་ལྷ་གང་རུང་  
དང་། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་གང་རུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་ཏོགས་གང་ཞིག་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་  
རྒྱར་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་(༦༥བ)རང་རིག་གི་ཚུལ་དུ་གསུང་དུ་མཐོང་ཞིང་བྱང་  
འདས་ཀྱི་ལམ་དུ་རྒྱར་པ་ལོ། །

སོ་སོར་ན། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་།  
དེ་ལས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་ལ་མི་སྒྲག་པས་བཟོད་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར།

ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །

འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ།

དེ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར་དོན་དམ་སྟོས་མེད་ཀྱི་དབང་  
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ།

དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སེམས་

ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་ཉེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུང་པར་

འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་ངོར་ཡང་། བསྐྱ་བ་ལས།

ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། མཐུག་  
ཏུ་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ། སེམས་རྣམ་པ་དགུས་  
མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར།

ཞེས་སོ། །

ཀུན་བདུས་སུ་ནི། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གཉིས། སྤྱ་མ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་  
དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཕྱི་མའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས། དེའི་  
དང་པོ་ལ་ཆོས་བཟོད་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི། གཉིས་པ་ལ་རྗེས་བཟོད་བཞི། རྗེས་  
ཤེས་བཞི་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

འདི་དང་རྒྱན་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མཐུན་ཅིང་། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་  
གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་ཐུན་ཅིག་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་  
(༤༩)བའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལས་བྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །

ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །

ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །

ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །

སྤྱག་ཀྱན་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་  
པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སྤྱུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སྤྱུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྐད་  
ཅིག་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས་ནི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ལས་  
བྱང་མེས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་བྱིད་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །

མདོན།

རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །

ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་བྱིང། །

རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །

ཆེན་པོ་ཆད་མ་མེད་བཅས་དང་། །

ཆད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་དང་། །

དེར་གནས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། །

སྤང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་། །

བྱམས་ལ་སོགས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །  
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཛོལ་བ་དང་། །  
 རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཡོངས་བསྐྱུས་དང་། །  
 ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ། །  
 ཟུང་ན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། །  
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་ལ་སོགས། །  
 སོག་མི་གཙོང་བ་ལ་སོགས་བ། །  
 རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །  
 བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག །  
 འགོད་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་བ། །  
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ། །  
 ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིག་མ། །

དེས་པ་འབྲེན་ཚུལ་སྒོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་  
 ཉིད་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དག་རང་ངོ་དབྱེར་མི་རུང་བས་པན་ཚུན་དང་།  
 བརྟེན་པ་དང་རྟེན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མེད་པའི་བྱིར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་  
 པ་སྟེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་  
 ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་བརྟགས་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་འཕགས་  
 པའི་ཆད་མས་གཟིགས་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་



གཟུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་  
བཞི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །  
མདོ་ནི།

གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས།

ཞེས་སོགས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེར་གནས་མཉམ་  
གཞག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་  
དུ་ངེས་(༤༤བ)པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲང་བྱ་མེད་ཅིང་དོར་བ་  
མེད་པ་དང་སོགས་པས་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲགས་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། མི་  
དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མེད་བཞི་རྟོགས་པ་དང་བཞི་ཀྱན་འབྱུང་  
ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །

གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐའ་  
ཡས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
ཞིང་དག་པར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ན་ཐོབ་པར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་  
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་པར་བྱང་བ་ཀྱན་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་ཉམ་ང་བ་དང་ནད་གདོན་ཀུན་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་  
བཟོད་སོགས་སོ། །

ནད་སྟོང་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་བྱིར།

ཞེས་སོ། །

ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པའི་འཛིན་པ་ཞི་ཞིང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་  
དང་། རྩོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱོབ་  
པ་དང་སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒོག་མི་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བརྩུ་  
སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་  
གཞན་དག་གྲང་དེ་ལ་འགོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་  
པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྤུངས་མོང་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱེད་  
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །

ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཛིན་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱེད་དེ་རྣམ་པར་འཕེལ་  
བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །(༤༥ན)

ཞེས་སོ། །

དེ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ལས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱེད་ཅིག་མ་  
བརྩུ་དུག་གོ། །འདི་དག་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་པ་དག་གྲང་  
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་བ། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་མོ། །  
དང་པོ་ནི།

ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །  
འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །  
གཞོད་པས་བརྩི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །  
བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །

ལམ་ལ་བྱོད་པ་སྦྱི་བའི་བྱིར་ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་བ། འཁོར་  
གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་ཞི་བ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པས་སྦྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་  
བ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སེམས་འཁྲུག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བརྩོན་  
གྱི་གཞོད་པས་བརྩི་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྦྱར་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཉིད་  
དང་ནི། བྱང་སེམས་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ཤིང་རྟེན་པའི་གནས་སོགས་ཀྱང་འགྲོ་བས་  
མཆོད་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་བྱུག་གོ། །

མདོ་ནི།

ཡུམ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་བ་དང་།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།  
དང་པོ་ལ། རྟེན། མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྤར་མེད་གསར་སྐྱེའི་ལུས་  
རྟེན་ནི་མཐོང་ལམ་གང་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ནོ། །

གནས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ག་རང་རྒྱལ་ལྟར་ན་འདོད་རྟེན།  
བྱང་སེམས་ལྟར་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །

བྱང་སེམས་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་སོགས་ནི། སྤྱལ་པས་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བའི་  
རྣམས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། ། (༤༥)

སེམས་རྟེན་ནི། མཛོན་པ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན། འདིར་  
ནི་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་  
མོངས་ཀྱིས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བས་འདོད་པ་དང་སྲིད་ཅེ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་  
བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཛོན་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་འཕགས་ལམ་  
ཀྱི་ངོ་མོར་གྱུར་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ན། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་  
ལམ་གཉིས། གྲེ་ཟག་ཏུ་ཕྱི་མ་དེ་ལས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ། ཟག་  
བཅས། ཟག་མེད་གཉིས། འདིའི་ཟག་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་ཅན་ཡང་དག་  
མིན་རྟོག་གོ། །

དེས་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཆེ་རྟོག་པ་དེ་མཛོན་གྱུར་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཟག་མེད་  
དང་རྗེས་སོབ་ཀྱི་ཆེ་དེ་སྤང་བ་དང་བཅས་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་

ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སྤང་གི་ཆ་ནས་ལམ་མིན་ཡང་  
འཛིན་ཆ་སྤྲུམ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ནས་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་སྤང་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་  
ཏིང་འདིར་མཉམ་བཞག་གི་སྒྲིབ་བར་ཞུགས་པ་ན། གཉིས་སྤང་སྤྲུམ་ཆོགས་དབྱེད་  
གཞིར་གཟུང་ཞིང་སྤང་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དབྱེད་གཞིར་བཟུང་བའི་  
ཁྱད་དང་དོན་དམ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྤང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ། ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་སོ། །

དང་པོ་ལ། དགོ་བ་སོག་བྱེད་མོས་པ། རྒྱུད་མི་བ་བར་བྱེད་པ་བསྡེ་བ། སྤེལ་  
བར་(༦༩ན)བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་སོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། བན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །

རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། །

ནམ་གསུམ་ཤེས་བྱ།

ཤེར་བྱིན་དོན་གསུམ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི་མོས་པ་སྒྲིམ་  
ལམ་རྟེ། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ནི་ཡུམ་རང་གི་དོན་ངོ་ཤོ་ཉིད་སྐྱའི་འབྱུང་གནས་སུ་  
མོས་ཤིང་གཞན་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་དོན་སྦྱབ་པ་དང་ནི་ས་བརྒྱུད་དགྲ་གཉིས་སུ་ཡུམ་  
རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་། ཆོས་སྐྱའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་རང་གཞན་

གྲི་དོན་གཉིས་མཉམ་དུ་སྦྱབ་པ་དང་། ས་བཙུ་བར་ཡུམ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྦྱེའི་  
འབྲུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་བསྦྱབས་པས་རང་དོན་ཞར་ལ་  
འབྲུབ་པ་དང་། ཅ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ།  
དེ་ལས་བྱེ་བ།

དེ་ཡང་ནི། །  
ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །  
སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །  
ཆུང་དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །  
དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །  
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །

ཅས་སོ། །

མདོ་ནི།

ཡུམ་ཟབ་མོ་ནི་བྲིས་ཤིང་སྒྲེགས་བམ་དུ་བསྐྱེད་དོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ། །

མོས་པའི་གནས་སྐབས་ནམས་ལ་ནི། །

དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་བ་དང་། །

བཀུར་བ་དང་ནི་བསྐྱགས་པར་འདོད། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་ནམས་  
ལ་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་རང་  
དོན། གཉིས་དོན། གཞན་དོན་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེ། སོ་སོར་  
དང་པོ་ལ་བསྟོད་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཀུར་བ་དང་ནི། གསུམ་པ་ལ་བསྐྱགས་  
པར་མཛད་པར་འདོད་དོ། །

མདོ་ནི།

གཤམ་འེ་བྱེ་སྟེད་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་(༤༩བ)སྐྱུ་གཤུང་གིས་བཀའ་བ་  
གང་ཡིན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་གང་རུང་འདམ་དུ་སྦྱལ་ན་  
འདི་ཉིད་ལེན།

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཚུད་མི་བྱ་བར་བྱེད་པའི་བསྟོད་བ་སྟོོས་ལམ་ལ། གྲུ་བཤད།  
སྤྱིའི་ནམ་བཞག །གཞུང་དང་སྦྱར་བའོ། །  
དང་པོ་ནི། བ་རི་རྩ་ཡ་ཀ་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་བསྦྱར་བ་སྟེ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་  
རྩོགས་བྱང་དུ་བསྦྱར་བའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མྱོན་ལམ་ནི་དག་ཅ་མཆོན་བྱེད་དུ་མ་བཟུང་བར་སྤྱི་ཙམ་ནས་  
མོས་པ་ལ་བཞག །

བསྡེ་བ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དག་བ་གང་རུང་ཞིག་མཆོན་  
བྱར་བྱས་ནས་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡེ་བའོ། །

ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་རང་བཞིན་འགྲུར་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་བྱི་མ་ཉམས་  
སྤང་བས་རང་ངོ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་འགྲུར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་རང་སྤྱོད་ནས་  
བསྡེ་རྒྱ་མིན་ཡང་མོས་པའི་རྣམས་ཆོད་དུ་བསྡེས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དག་བ་བསྡེས་  
པ་ལས་ལྷག་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཡོངས་སུ་བསྡེ་བ་བྱེད་པར་ཅན། །

དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་དོ། །

དབེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཆོགས། །

རང་བཞིན་བློ་བའི་སྤྱོད་ལྷལ་ཅན། །

ཐབས་བཅས་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། །

སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །

ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །



ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །  
བསྟོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །  
བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་  
བ་ནི་དེའི་བྱེད་པ་འབྲས་སུ་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བཤོ། །  
མདོ་ནི།

ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་སྟོག་པས་བྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བྱེད་  
པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་བསྟོ་བ། བསྟོ་བ་ཞེས་འོག་མ་  
རྣམས་ལ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྟོ་བའི་རྣམ་དེ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ། གསུམ་པ་  
སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅེ་མ་ལོག་(༤༩ན)པའི་མཆན་ཉིད་དུ། བཞི་བ་བྱེད་པོ་རང་  
ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པས་དབེན་པར་དང་། ལྷ་པ་དགེ་བ་རང་བཞིན་  
སྟོང་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་པོ་རྣམས་  
ཀྱང་རང་བཞིན་དམིགས་མེད་འདུས་མ་བྱས་ལས་བྱུང་བར་བྲན་པའི་སྟོན་ལྷལ་ཅན་  
ཀྱི། འུག་པ་ཕྱིན་འུག་ལ་བཟང་ངན་མི་ལྟ་བར་ཐབས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་

བར་དང་། བདུན་པ་དངོས་མེད་ཁོ་ནར་འཛིན་པའི་མཆོན་མ་མེད་པར་དང་། བརྒྱད་  
 པ་གང་དུའང་མི་འཛིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟོན་བར་མཛད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་  
 བ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དང་། དགུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ་གནས་པ་མ་ཡིན་  
 པ་དང་། བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི། རྒྱུ་དུ་དང་འབྲིང་དང་  
 ཆེན་པོའི་བསྟོན་བ་སྟེ་ས་རྒྱལ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ནི་རྒྱལ་པ་གསུམ་པོ་སྟེ། རིམ་  
 པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུ་ནས་མཛོན་ལེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་བར་དུ་  
 བཀོད་པ་དང་། དེ་རྒྱལ་ས་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་དག་བཙམ་གྱི་བར་དུ་གྲུར་པ་ལ་མཆོད་  
 པ་དང་། དེ་རྒྱལ་ས་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུར་པ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་མཆོད་པའི་དགེ་  
 བ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་དེའི་དགེ་བ་མི་དམིགས་  
 པས་བསྟོན་བ་གསུམ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ་ལྷག་པའི་བདག་ཉིད་  
 ཏོ། །

མདོ་ནི།

ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་  
 ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་བསྟོན་བ་འདི་རབ་  
 ཅེས་བྱའོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་དགེ་བ་(༤༥)ཟླེལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོན་ལམ་ནི།

ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །

དག་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་བ། །

རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་བ། །

བསྐྱོམ་བ་ཡིན་པར་འདྲིར་བརྗོད་དོ། །

གཞན་གྱི་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
ཚོགས་དག་གི་དག་བའི་རྩ་བ་བསྐྱབས་པ་ལ་ཡི་རང་བ་སྟེ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་  
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཟག་བཅས་སྐྱོམ་བའི་ལམ་ཡིན་པར་འདྲིར་  
བརྗོད་དོ། །

མདོ་ནི།

རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་  
པའི།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྐྱོམ་ལམ་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་བ་སྐྱོམ་  
ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ་སོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །

ཀུན་ལ་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །

ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི།

གཉིད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །

ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནས་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་འཛོག་པ་  
ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་  
དང་། འདི་ནི་ལམ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། སྒོམ་རྩལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་  
ལ་མཆོན་མས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀྱང་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་  
སྟེ་མེད་པར་ནི་སྦྱོར་བའི་དུས་ནས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་གཞིའི་དུས་  
སྟེ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་དོན་ཆེན་སོ་ཆོས་སྐྱེ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །  
མདོ་ནི།

ལྷ་རིའི་བྱས་གསལ་བ། ཡུལ་འདི་ནི་སྤང་བར་བཞུད་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་སྤང་བའོས་གཞུང་བ། འབྲས་ཀྱི་རྣམ་  
དག་དོས་སོ། །  
དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་སྐྱེན་སྲིག་སྲོག་སྲུང་།

ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །

འདི་ལ་མེས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། །

ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་རྒྱ་དག་ནི། །

བདུད་ཀྱིས་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །

ཟབ་མའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་། །

ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །

སྤྲིག་པའི་སྒྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ། །

ཤེར་བྱིན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གང་ཞེན། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྟེན་པ་དང་། བསྐྱལ་  
པ་དཔག་མེད་ནས་སྦྱིན་སོགས་པར་བྱིན་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་  
(༥༠ན)དེདག་མི་དམིགས་ཤིང་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཆམས་པར་ལུང་སྟོན་པ་  
སོགས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ལེམས་དབང་རྟོན་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་མོས་པའི་  
རྒྱ་དག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་དག་སྦྱེ་བའི་རྒྱའོ། །

མདོ་ནི།

སངས་རྒྱས་གངས་མེད་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ནས་འདྲིར་འོངས།

ཞེས་སོ། །

ལུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོངས་པ་སྟེ་སྟོང་བའི་རྒྱ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་  
ཀྱིས་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། ཟབ་མའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་  
པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་སྒྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་  
པའོ། །

ནམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ན་སྐྱེས་བུ་སྐྱེན་པ།

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དེས་དོན་དུ་བཞག་ན་ངེ་མ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་བྱིར་ཤིན་  
ཏུ་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་  
གནས་སྐབས་སྒོས་གཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལ་ནམ་དག་ཅེས་བྱའོ། །

བར་དོན་ལྟར་བཞག་ན། འབྲས་ལྷིག་ཏུ།

གཞུགས་སོགས་ནི་དག་པར་བྱ་བའོ། །ཡུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའོ། །

འབྲས་བུ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་སུ་མེད་  
པ་ནི་ངོ་བོའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་ནམ་གྲོལ་དག་པ་སྤང་བྱ་དག་པ་ལ་ལྟོས། སྤང་  
བྱ་དག་པ་ནམ་གྲོལ་གྱི་རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ལྟོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ནམ་དག་སྤྱིར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པ། ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་  
རྒྱ་མཚན། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། (༥༠བ)

འབྲས་བུ་དག་པ་གཞུགས་ལ་སོགས། །

དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་བྱིར། །

དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །

བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །

འབྲས་བྱ་ཚོས་དབྱིངས་རང་ངོ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་དག་པ་དང་སྟོ་བྱར་རི་མ་  
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཞོད་ནས་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།  
གང་གི་ཕྱིར་ན་དག་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དབྱེད་དུ་  
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པར་རོག་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །

མདོ་ནི།

གཟུགས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་འབྲས་བྱ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ཡུམ་  
རྣམས་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་།

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །

ཉམས་ཕྱིར་སྟོབ་མ་བསེ་བྱ་དང་། །

རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་བ། །

ཉོན་མོངས་པའི་རི་མ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱའི་རི་མ་གཟུང་ཉོག་དང་བཅས་པ་དང་།

དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་རྟོག་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་ཆར་གྱི་དྲི་མ་ཉམས་པའི་སྐོ་  
ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་  
ཉམས་གྱི་མཛོན་རྟོག་གསུམ་ལ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གྱི་  
ཉམས་ཀྱི་མཛོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོབ་གཉིས་བག་  
ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བས་སོ། །

མདོ་ནི།

བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །

ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །

གཉེན་པོ་རྩུང་དུ་འཛིན་ཏུ་ལ། །

སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །

སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བཞེད་དེ། འདོད་པ་སོགས་  
ས་དགུ་ལ་ནི་ཐེག་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྤང་གང་ཡིན་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་  
དྲི་མའི་ཆ་རྣམས། གཉེན་པོ་རང་རང་གི་སྟོན་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རྩུང་དུ་  
རྩུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་དག་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་



པའི་བྱིར།

མདོ་ནི། (༥༡ན)

གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་  
རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ།

ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །

ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག །

མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི། །

གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །

སྤང་བྱ་རྩུང་དུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་གཉེན་  
པོས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སེལ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་ལྷན་ཀ་འཆོལ་  
ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཇི་མ་ཤ་མོ་འབྱུང་པ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟར་སྤང་  
བྱ་སྤངས་པའི་བྱིར་དང་། ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་ལམ་ཤེས་ནི་འཇལ་བྱེད་དང་  
ཀུན་ཁབ་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དག་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་  
ཉིད་ཀྱིས་བྱིར། སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་གོ་བར་བྱ་བ། སྤང་གཉེན་མངོན་གྱུར་གཉིས་ལྟན་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ།

ཡིད་ཤེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས་སོ། །

དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་ཞི་ནས་ཀྱན་  
གཞིའི་སྤེང་དུ་ས་བོན་ཙམ་གནས་པ་དེ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི།

ནམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས།

ཞེས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་  
པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐྱབས་གཉིས་པའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་  
རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐྱབས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

## སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས།

གསུམ་པ་དེའི་ཙུ་བ་གོལ་ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་  
པ། གཞི་ཤེས་ཉིད་བཤད་པ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྟུ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གིས་མཆོན་ནས་བཤད་(༡༡༧)བའི་ལམ་ཤེས་  
ཀྱང་རང་རྒྱ་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཞི་བའི་མཐར་མ་ལྷུང་  
བ་དགོས་པས། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡུམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་བསྟན་པ་  
ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་གཏན་ལ་པག། ཤེས་བྱེད་ཀྱན་ཤེས་གྱི་རབ་  
དབྱེ་བཤད་པཤོ། །

དང་པོ་ལ། སྤང་པོ་ལྔ་བཤད། དེ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། རབ་  
དབྱེ་གཞན་བསྟན་པཤོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། སོ་སོའི་དོན། དེས་པ་བསྟན་པཤོ། །

དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་གང་ཞིག་དུ་མ་སྤྱངས་པཤོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་སྤང་ནི་ཕྱོགས་དང་། མིང་བཞི་ནི་དུས་གྱི་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་  
ཡང་སྤྲོག་ཆ་དུ་མ་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་ནམ་ཤེས་གྱི་བར་སྤང་པོ་ལྔ་ལས།

གཟུགས་ནི། བེམ་དངོས་ཏེ། མིག་དབང་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་དབང་པོ་ལྔ་

དང་། གཞུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་དོན་ལྟ། དེ་ལས་ཀྱང་གཞུགས་ལ། སྟོ། སེར།  
དམར། དཀར་བཞི། རིང་པོ། སྤང་བྲ། ལྷས་པ། ལྷམ་པོ། མཐོ་བ། དམའ་བ། བྱ་ལེ་  
བ། བྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ། སྤྲིན། ཏུ་བ། ཏུ་ལ། ལྷག་སྒ། གྲིབ་མ། ཉི་མ། ལྷང་བ། ལུན་  
བ་སྟེ་ཉི་བྱའོ། །

སྒྲ་ལ། སྒྲེས་བྲས་ཐེན་མ་ཐེན་གཉིས། རེ་རེ་ལ་དོན་ལྷང་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་  
གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །

རྩེ་ལ། ཞེས་མི་ཞེས་གཉིས། རེ་རེ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞེདོ། །

རོ་ལ། མངར། སྒྱར། ལན་ཚུ། ཚ་བ། ཁ་བ། བསྐྱ་བ་སྟེ་བྲག་གོ། །

རེག་བྱ་ལ། འབྲུང་བའི་ཆ། (ཤམན)སྒྲ་བ། གཤེར་བ། རྩོ་བ། གཡོ་བ།

འབྲུང་འགྱུར་ལ། འངས་པ། རྩབ་པ། ལྷེ་བ། ཡང་བ། གང་བ། བགྲེས་པ།  
སྒྲོམ་པ་སྟེ་བརྩ་གཅིག་གོ། །

དེ་ལས་གཞུགས་ནི་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས། དབང་པོ་ལྟ་དང་སྒྲ་སོགས་ནི་  
བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས། ཀུན་བཅགས་པའི་རེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་དང་  
ཟད་བར་གྱི་གཞུགས་སོགས་ནི་དབང་དོན་བརྩ་པོ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་མེད་ཅ་སྟན་  
འདོགས་ན་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་གྱི་གཞུགས་སོ། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་མིང་གིས་བྱེ་བ་  
ཅམ་ཡིན་ལ།

དེ་ལས་ཆོར་བ་ནི། ལྷོང་བར་གནས་པ་སྟེ། བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་  
སོ། །མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་སོགས་བྲག་གོ། །

འདུ་ཤེས་ནི། བྱད་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་  
ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་བྱུག་གོ། །

འདུ་བྱེད་ནི། སྤང་པོ་སྡ་མ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཏེ། སེམས་དང་  
མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གཟུགས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྒོའ་པ་ལ་སོགས་བཅུ་བཞི་སྟེ་  
བྱེ་སྡེ་ཁོ་ནས་སྒོ་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཙུ་སེམས་དང་རྟེན་དབང་པོ་མཚུངས། རྗས་རེ་རེ་བར་མཚུངས།  
སྟེ་བའི་དུས་མཚུངས། གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ལྡན་  
དེ་ལས་ཚེར་འདུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་འདུ་བྱེད་དོ། །

འདིར་དོན་གྱི་བྱད་པར་རིག་པའི་མཚུངས་ལྡན་ལྔ་བཅུ་ཅ་གཅིག་ཀྱན་བཏུས་  
ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཆོགས་བཅད་དུ་མཛད་པ།

ཚེར་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་དང་། །

ཡིད་ལ་བྱེད་དང་(ཤཉབ)རིག་པ་ལ། །

སེམས་ཀྱན་བྱེད་བྱེད་ཀྱན་འགྲོ་ཡིན། །

འདུན་དང་མོས་དང་བྲན་པ་དང་། །

ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་འདོད་སོགས་ལ། །

འཇུག་པའི་བྱིར་ན་ཡུལ་ངེས་ལ། །

དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་བྲེལ་ཡོད། །

མ་ཆགས་ཞེ་སྒྲ་གཏི་ཐུག་མེད། །  
 བཙུན་འགྲུས་ཡིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། །  
 བག་ཡོད་བཏང་སྟོམས་ནམ་མེ་འཆོ། །  
 བཅུ་གཅིག་དག་བ་ཞེས་བྱར་སྒྲགས། །  
 ཆགས་སོགས་བྱུག་ནི་ཅ་ཉོན་མོངས། །  
 ཁྲོ་དང་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་ཆོག། །  
 ཐུག་དོག་སེར་སྒྲ་སྦྱང་དང་གཡོ། །  
 རྒྱགས་དང་ནམ་འཆོ་ངོ་ཆ་མེད། །  
 ཁྲིལ་མེད་ཐུགས་མོད་མ་དད་པ། །  
 ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྗེད་ངས་དང་། །  
 ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་གཡེང་སྟེ། །  
 ཉི་ཤུ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན། །  
 གཉིད་དང་འགྱོད་དང་རྟོག་དཔྱད་བཞི། །  
 དག་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སོགས། །  
 དུ་མར་འགྱུར་བྱིར་གཞན་འགྱུར་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། རོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སོ་སོར་རིག་པ་སྟེ། ཐེག་དམན་ལྟར་  
 ན་མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་བར་བྱུག་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་ཀྱན་གཞི་དང་དེ་ལ་ངར་

འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་བརྒྱུད་དོ། །ཕྱི་མ་  
བདུན་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། མེ་མོང་དང་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་  
ནོ། །གཉིད་འཇུག་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་ཀུན་གཞི་མི་འགག་ལ་གཞན་རྣམས་  
འགག་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱུ་པ་ན་ལྷོག་ཡེ་ཤེས་ནི་མྱང་འདས་  
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ལ། རང་དང་རང་གི་འཁོར་  
ཏུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་རྣམ་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། (ཤ་ནན)གཟུགས་སེམས་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་གནས་ཤིང་།  
སེམས་བྱུང་ལས་ཆོར་འདུག་ཉིས་ཁྱིམ་པ་དང་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཅོད་  
པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པས་རགས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བསྐྱུལ། ལྷག་མ་རྣམས་འབྲ་བས་  
གཅིག་ཏུ་བྲས། རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་ཀྱང་དངོས་པོར་གནས་པས་གངས་དེས་ལ།  
གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆོར་བ་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུལ་ཤིང་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒྱུར།  
དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་བཞི་པོ་དེས་རྣམ་ཤེས་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པས་  
རགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུར་བས་གོ་རིམ་མོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བའི་  
སྐྱོ་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཐ་དད་པར་གནས་པས་དེ་དང་དེའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་  
དང་དོན་ལྔ་ལས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་འགྱུར་དོ། །  
ཡིད་དབང་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ནི་སྐྱེད་ཅིག་སྐྱེ་བྱེ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཁམས་ནི། ཆོར་  
བ་སོགས་གསུམ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྐྱུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ། རྣམ་

མཁའ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་། བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སྦྱི་བ་ལ་གོགས་  
བྱེད་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། འདུཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་སྟེ། འདུས་  
མ་བྱས་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་དང་། སེམས་དང་། སེམས་  
བྱུང་དང་། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ།  
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྗང་འདུས་པར་བྱེ་སྤྲུམ་འདོད་པའོ། །

ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཆོས་ལྗང་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་དང་། རྣམ་པར་  
རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྡན། (༥༣བ)

དེ་ལས་དང་སོ་གསུམ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་། བྱི་མ་གཉིས་  
ཡོངས་གྲུབ་ལོ། །

ཐུན་མོང་དུ། ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་བཞིར་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་  
གཉིས་སུ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སོགས་གང་  
རུང་དུ་ཡང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། འཇུག་ལུལ་གཞི་  
ཤེས། འཇུག་པ་སྦྱར་བ། ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་སོ། །

དང་སོ་ལ། སྟྱ། གཞུང་གཉིས།

དང་སོ་ནི། ལྷགས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། མིད་ཞིར་མི་གནས་པ་  
བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཤུགས་ལས་བསྟན་ནོ། །



འོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལས་ཤེས་ཉིད་དུ་འདུས་པས་སྒྲར་ལོགས་སུ་  
བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཚུལ་དང་།  
དེ་ལ་མི་གནས་པར་འདའ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་  
ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་དགོས་པར་སྟོན་པས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་པ་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་  
པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་བསྒྲགས་པ་བརྗོད་པའམ། ཡང་  
ན་ཆམཤས་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདིར་ཡང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛོན་  
རྟོགས་ཡུམ་ཀྱི་ཆམཤས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཉེ་རིང་གི་རྒྱ་མཚན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་  
གཉིན་པའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་བསྟན། རྒྱགས་བསྟན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །

དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །

དུས་རྒྱུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །

བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུམ་ནི། རྒྱ་རོལ་སྲིད་པ་དང་པ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་

གནས་པ་མིན་(༡༤ན)ཞིང་། དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་བ་  
དང་སྤྱང་ཇེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བྱིར་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་  
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་འེ་བྱིར། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས་གཞིཤེས་  
དངོས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

མདོ་ནི།

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས།

ཞེས་སོ། །

འུགས་བསྟན་ནི། སྤྱང་བ་ལ་སྐྱག་ཅིང་ཞི་བ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་གནས་  
སྐབས་ཉན་རང་གི་གཞིཤེས་ཏེ།

སྤྱད་པར།

ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། །

ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །

དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །

ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད། །

གཞི་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་བྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་དེ་ནི་  
རང་གི་བྱང་ཚུབ་ལ་མཆན་མར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ཐབས་བསོད་ནམས་  
རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་དེ་ནི་བྱང་  
ཚུབ་ལ་ཡང་མཆན་མར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འབྲས་ཡུམ་ལ་  
ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །

མདོ་ནི།

ཡུམ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་ཡུམ་  
འདོན་བར་བགྱིད། ཅས་དང་། ཡུམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་བ་དང་  
ལེགས་པར་མཐར་ཐུང་བ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེའོ། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱབས་པའོ། །  
དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན། འབྲས་བུའི་སྤང་གཉེན་ནོ། །  
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།  
སྤང་བྱ་ནི།

གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་སྤང་ཉིད་དང་། །

དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །

སྤྱན་སོགས་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་ནམས་ལ། །

སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

དེ་ལྟར་མཚན་བཅས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་མ་ཟད། དེའི་མཚན་  
མའི་(ཤེས་ཀྱི་ཆ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་སྤྱོད་ན་དེ་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་སྟེ། གཟུགས་  
སོགས་བྱང་པོ་ལྷ་ལ་གང་ཟག་དང་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་  
མོད། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་  
ནམས་རྒྱས་ཐ་དད་དང་། སྤྱན་སོགས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནམས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་  
དང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །

གཉེན་པོ་ནི།

སྤྱན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །

གཞན་དག་དེ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ། །

དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །

འཁོར་གསུམ་དུ་ཉོག་པ་བྲལ་བས་ལམ་སྤྱན་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་བྱག་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་  
པའི་མངོན་ཞེན་མེད་ཅིང་གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དེ་  
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་དུ་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས་སོ། །

མདོ་ནི།

གཟུགས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །

ཞེས་དང་།

གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུག་པ་མེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ། སྒང་གཉེན་གཉིས། ཡུམ་ཟབ་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་བ་སྤ། །

ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །

དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །

རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་བ་ལ་ཞེན་བ་ཡང་ཆགས་བ་སྤ་མོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་  
ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྒྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་  
ཟབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཉིད་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆེད་དུ་མི་གཟུང་ངོ། །

མདོ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཆགས་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

བཀའ་སྐྱེལ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་སོ། །

གཉིན་པོ་ནི།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །

ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྒྲོང་བ་ཡིན། །

དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱིས་(ཤ་ལ་ན)སྒྲོང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་གྲུབ་པས་  
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་པར་ནི་ཤེས་པས་ཆགས་པ་  
སྤྲ་མོ་ཡང་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

མདོ་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་པས་ཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །

དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །

གཞུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་བྱིར། །

དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། །

ཡུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པ་དང་། རེག་

མྱོང་གི་ཡུལ་དུ་བཀག་པ་ཡིས་ཉེ་ཡུམ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྩལ་  
ཆེར་མ་རྫོགས་ན་དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་དེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་  
ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་  
ཕྱིར། དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད་དོ། །

མདོ་ནི།

ཡུམ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་དང་། ཡུམ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་  
བོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །

མི་མཐུན་གཉིན་སའི་སྟོགས་དག་གི།

ནམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །

རི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །

གཉིས་པ་འབྲུག་པ་སྦྱར་བ་ལ། དབྱེ་བ། མཉམ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་  
དངོས་དང་ནམ་གཞག་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །

དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །

དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །

སྟོང་པ་བཀག་པའི་སྟོར་བ་དང་། །

མི་འགྱུར་བྱེད་སོ་མེད་ཉིད་དང་། །

བྱ་དཀའ་ནམ་གསུམ་སྟོར་བ་དང་། །

སྐལ་བ་རྩི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །

འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །

གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང་། །

སྤང་བ་ནམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །

བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྟོར་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གིས་ནི་  
དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྟེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་ནོ། །

དེ་ལ་བཅུ་ལྔ། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་དང་། གཉིས་པ་བྱང་  
པར་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་སོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་ཡོན་  
ཏན་གྱི་བསྟེན་དེར་(ཤ་ལ་བ)མ་རྫོགས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། ལྟོབས་  
སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ཡོངས་བྱུང་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་  
དང་། བཞི་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞི་ཀ་ལ་ཞེན་པ་དང་སྟོང་  
པ་བཀག་པའི་སྟོར་བ་དང་ཞེས་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །



དེ་ཀླུ་ས་ནི་སྐྱོར་བའི་ཀླུ་འབྱོར་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་མན་ནི་ཞར་ལ་འཕྲོས་བའོ། །  
 ལྷ་པ་ཡུམ་རང་ངོ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱག་པ་ཡུམ་ལ་སླིབ་པར་བྱེད་པ་པོའི་བྱི་  
 མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བདུན་པ་ཡུམ་བསྟན་པའི་ཆེ་མི་ཞུམ་པ། ཡུམ་ལ་བཙུན་པ།  
 ཡུམ་ལས་མི་ལྟོག་པ་སྟེ་བྱ་དགའ་བ་ཀླུ་པ་གསུམ་ལ་བྱང་སེམས་ཀླུ་པ་སྐྱོར་བ་  
 དང་། བརྒྱད་པ་ཐེག་གསུམ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གཉེར་བྱའི་འབྲས་  
 བྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀླུ་པ་སེམས་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་སྐྱབ་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཡུམ་ལ་  
 ཀླུ་པ་འབྱོར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ་དང་ནི། དགུ་པ་ཡུམ་ལ་གནས་པ་གཞན་  
 བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་སོགས་ལ་རག་ལས་མེད་པ་གང་དང་། བཅུ་པ་  
 དེའི་རྒྱ་མཚན། དཔེར་ན། རྒྱ་མ་སླིག་རྒྱ་མི་ལས་མིག་ཡོར་ཅུ་ཟླ་སྐྱལ་བ་སྟེ་མེད་  
 བཞིན་དུ་སྐྱང་བ་ཀླུ་པ་བདུན་པོ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱང་སྟོབ་མི་དགོས་པ་བཞིན།  
 ཞེས་དཔེའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

མདོ་ནི།

རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་  
 མི་སྐྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྐྱོད།

ཅེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བཞི་པོ་འདི་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སྐྱབས་ཏེ་སྐྱོར་ལས་ནས་  
 རྒྱན་མཐའ་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

འདིར་(༡༩ན)དེ་མ་རྫོགས་ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་  
བཤད་པ་ལ། མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ། རྣམ་འབྱོར་སྟོང་གཞུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་  
ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་གཞུགས་སོགས་ལ་མ་རྫོགས་པ། ཡང་དག་  
མེན་རྟོག་གི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཞུགས་སོགས་ལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་གཉིས་  
ཀ ཡོངས་བྱུང་གི་གཞུགས་སོགས་ལ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། དེམ་བས་  
འཁྲུལ་བ་འབའ་ཞིག་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཡིན་  
པ་ལ་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དཔེས་ངོས་བཟུང་། སོ་སོར་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་མ་ལ་དཔེར་བྱ་ན། སྤྱུལ་གཞི་ཤིང་བྱ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་  
བྱུང་བམ་དག་པ་གཞན་དབང་། དེའི་ཆེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་མ་དག་  
གཞན་དབང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས། དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྤྱི་མ་ལ་སྟོངས་  
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་རྩལ་ཕྱན་སོགས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་  
དང་། རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་དང་། དབང་ཤེས་ལ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བ་དང་།  
རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས། གཉིས་སྒྲིབ་ཅན་མ་དག་པ་དང་། གཉིས་  
སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་འོད་གསལ་བའི་ཆ་དག་པ་གཞན་དབང་གཉིས། དག་པ་གཞན་  
དབང་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དང་། དེའི་ཡུལ་དེ་བཞེན་ཉིད་འགྲུར་མེད་ཡོངས་

གྲུབ་གཉིས་རྣམས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ནི་བྱང་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཆོས་  
ཀྱི་སྐྱ་སྟེ་བདེན་མི་བདེན་སོགས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་(༥༦བ)གི་ཀུན་  
བརྟགས་ཀུན་རྫོབ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ། མ་དག་གཞན་དབང་ཡང་ཀུན་  
རྫོབ་བདེན་པའོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།

གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྫོམ་མེད་པ། །

རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །

ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའི་འོག་དུ་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་  
པའི་ཆོས་རྣམས་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ཀྱི་དང་།  
གཞུགས་བདག་གི་དང་། གཞུགས་ལ་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་དེ་ཡི་  
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའོ། །མདོ་ནི་འབྲས་བུ་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །

ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །

བཟོད་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །

ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །

ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་གྱིས་བཏགས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག །མི་  
རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །  
གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །  
མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་དང་། །  
མ་སྐྱེས་མི་འགགས་ལ་སོགས་དང་། །  
མཁའ་འབྲེལ་གསལ་པ་སྤངས་པ་དང་། །  
ཡོངས་སུ་འཇིག་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །  
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྗོད་མེད་དང་། །  
གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །  
གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། །  
དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །  
ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནད་མི་འབྱུང་། །  
ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བྱ་ནི། །  
མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །  
མཆན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །  
དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །  
ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །

## ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་མ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་མིན་པར་གང་དུ་ཡང་མི་  
འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་མིན་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ལྷོང་མི་ལྷོང་གི་  
རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་ཡོད་མེད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་  
སོགས་པ་དང་བཞི་ནི་སྤྱག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

རྒྱ་ཡིན་མིན་ནམ་མཁའ་འབྲེལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་མིན་དུ་ལྟ་བ་མེད་པས་  
ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་། རབ་དུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་  
པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་  
ཀུན་(ཤེས་)འབྱུང་གིའོ། །

འགོག་མི་འགོག་མི་དམིགས་པ་གང་གི་ཕྱིར་འདི་དོན་ཆེག་དུ་བརྗོད་པ་ཡིས་  
གཞན་ལ་སྤྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞི་མ་ཞིའི་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱ་  
ཅོམ་ཡིན་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེས་འབྱུང་ཡིན་མིན་མི་དམིགས་པས་  
ནད་མི་འབྱུང་བ་དང་བཞི་ནི་འགོག་པའིའོ། །

ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོས་པ་བྲལ་བས་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། དེགས་པ་ཡིན་  
མིན་མེད་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་།  
སྐྱབ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་མཆན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། དེས་འབྱེན་ཡིན་མིན་མ་  
དམིགས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དང་རྗོད་བྱེད་མིང་དང་ཆེག་གཉིས་པོ་ལ་བདེན་  
འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་

འཕགས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མཛོ། །

ཉན་རང་ནི་མཐའ་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་ལྟོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འདའ་བའི་བྱིར་  
འདིར་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་གྱི། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་བསྐྱོམ་བྱ་  
མིན་པས་སྐྱོམ་ལམ་སྟོན་མི་དགོས་པའོ། །

མདོ་ནི།

བྱམས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བའམ་མི་  
རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་མཁུན་གསུམ་ཀྱི་འཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །

ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་སོ། །

འདི་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་སོ་དག །

རྟོགས་(ཤ་ཤབ)པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་བ་ཡིན། །

ཞེས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།

མདོ་ནི།

ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མིན།

ཞེས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་  
པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་  
རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

## སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་ཐོག་སྒྲུབ་པ།

གཉེས་པ་ཐབས་སྒྲུབ་བཞི་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པ་རྣམ་  
ཐོག་སྒྲུབ་པ། དེར་བ་ཏུ་གྱུར་པ་ཅེ་མའི་སྒྲུབ་པ། དེ་གོ་རིམ་ཏུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་  
པའི་སྒྲུབ་པ། དེ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བཞོད་པ། མངོན་ཉིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་མཆོན་ཁྱེད་གྱི་ཆོས་དགྲ་བསྟན་ཟེན་པའི་རྗེས་ནས། སྒྲུབ་  
པ་བཞི་འཆད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་མཆོན་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་  
པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་ཡུལ་དང་ངོ་ཤོ་དང་སྤང་གཉེན་སོགས་གྱི་མཆོན་  
ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། མཐོང་སྒྲོམ་སོགས་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུངས་པ་འགའ་  
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་དེ་བར་ཟད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་  
སྒྲུགས་(༥༡ན)མཆོན་འཛིན་འཛོམས་པ་དང་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཉིགས་པའི་ཆེད་ཏུ་མཁྱེན་  
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་གཉེན་པོའི་ཚུལ་ཏུ་སྒྲོམ་པ་བསྟན་ཞིང་།

དེ་ཡང་སྐྱ་ཡངས་པར་བྱས་ན། རྣམ་ཐོག་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པ་བཞི་ག་ལ་  
འབྲུག་སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ཉིད་སྒྲོམ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲུབ་པ་  
དང་པོ་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་གཅིག་ལ་སྟོས་ན་སྟེལ་མར་སྐྱེ་སྟེ་རྣམ་ཀུན་ཆོགས་ལམ་  
ཏུ་སྒྲོམ་པ་ནི། མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ། སྒྲུབ་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་དེ་  
སྒྲུབ་པ་གཉེན་པོའི་ཆལས་དང་། དེ་སྒྲོན་ཏུ་སོང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་



གྲིས་པ་ནི་ཐག་སྤྱང་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་  
ནི་འདིར་མ་བསྟན་ནོ། །

དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་མཁུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ། དབང་ཐོབ་  
ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པ་རྣམས་རྫོགས་ཕྱིར་བ་བསྟན་སྟེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ཡུམ་མ་མཆིས་པའི་  
ཕར་ཕྱིན་དུ་བསྟན་པ་སོགས་གྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །རྣམ་རྫོགས་རྒྱུར་བ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །  
དང་པོ་ལ། བསྒྲོམ་བྱ་རྣམས་ལ། སྒྲོམ་མཁན་གང་ཟག་རྒྱུར་བའི་ངོ་བོ། རྒྱུར་བའི་  
སྟོན་འགྲེལ། །

དང་པོ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།

དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་དམིགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་རྣམ་པ་  
སྟེ། དམིགས་པ་ནི། སྤྱི་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེད་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོམ་  
ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་མེད་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའོ། །

རྣམ་པ་ལ། ཤེས་པ་བྱེ་དོན་གྱི་(པ་དབ)རྣམ་པར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཀྱང་རྫོགས་པའི་  
རྣམ་པ་དང་། བྱེ་དོན་འཕུལ་པའི་སྤྱི་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བར་རང་  
གི་ངོ་བོ་རང་གི་རིག་པ། འོད་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་འཆར་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་  
ལས་འདིར་བྱེ་མ་སྟེ། དམིགས་རྣམས་གཉིས་དོན་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་བྱི་  
མ་བྲལ་རིམ་གྱིས་རང་འོད་རྗེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

དེའི་ཕྱིར་མོས་སྐྱོད་དུ་བསྐྱོམ་བྱའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་སྟོབ་ལམ་དུ་  
བསྐྱོམ་བྱའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་དངོས་མིན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཙམ་  
ཡིན་ལ། སྟོམ་པ་སྐྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཆན་ཉིད་པའོ། །

འདིར་གཞིཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྟོམ་པས་གང་ཟག་མེད་པར་སྟོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་  
སྟོམ་ལམ་སྟོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་བལྟ་བའི་མཆན་མ་ཡིན་པས་  
བྱང་མེམས་གྱི་ཆེད་དུ་མི་སྟོམ་ཡང་གཞི་སྟེ་མེད་དུ་སྟོམ་པས་དེ་ཡར་ལྡན་དུ་འདུས་  
ཏེ། ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་གསལ་བ་  
ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཞིཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །

རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆན་ཉིད་དེ། །

ཀུན་མཁུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །

དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

ཤེས་བྱའི་གཞི་སྟེ་མེད་གསུམ་དངོས་རྗེས་མཐུན་པར་ཤེས་པའི་སྟོ་སྟོས་གྱི་བྱེ་བྲག་  
སོ་སོར་སྟེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་དེ། སྤྱིར་དབྱེ་ན། ཀུན་  
མཁུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། གཞིཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་

གྱི་རྣམ་པ་སོ་བླ་ལ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པའོ། །  
དང་པོ་ནི།

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །  
མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། །  
བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །  
ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙོ་ལྟར་བཤད། །

དེ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་ན། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་(༡༥ན)རྣམ་  
པའི་བར། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་།  
ལམ་བདེན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཙོ་ལྟར་བཤད་དོ། །  
མདོ་ནི།

རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ནི་མེད་པའི་པར་ཕྱིན་ནོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལས་སྟུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཉག་དངོས་སུ་མེད་པ་  
དང་། ཚས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། མི་དམིགས་པས་མི་  
བརྗེ་བའོ། །

ཀྱན་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། བསྐྱེད་པའི་གཞི་མིན་པས་གནས་མེད་པ་དང་། ཉན་  
མོངས་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་། ཉྱག་དབྱེད་བྲལ་བས་སྐྱས་བརྗོད་བྱ་

མེད་པ་དང་། མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་མེད་པའོ། །

འགོག་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། གང་དུའང་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་སོང་ནས་ཐོབ་བྱ་མིན་པ་དང་། གཞོད་ནས་ཞི་བས་གསར་དུ་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་བད་པ་དང་གཞོད་ནས་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །

ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུ་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པས་ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འདོར་ལེན་གྱི་འཕྲོ་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྤང་བྱ་འདུལ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་སོགས་བཞིའི་མཆན་ཉིད་དག་གོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་ལམ་དང་མཐུན་པར་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་སྟོའི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་(༥༧)གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ལས།

རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་ནི། གཟུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མི་ལམ་དང་། བདེན་པའི་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱ་བརྟན་ཟག་ཆ་དང་། རྣམ་པ་ཙམ་མ་འགགས་པ་མིག་ཡིང་གིབ་མ་དང་། གཞོད་ནས་ཞི་བ་སྐྱིག་རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའོ། །

ཟག་མེད་མཉམ་བཞག་གི་ཆེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བྱག་ནི། རྟོར་བྱ་གྲུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྒང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དེའི་  
བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པའི་གཞི་མེད་པ་འོད་གསལ་བ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་  
པའི་དབྱེ་བའི་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཚྲིམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་སྣང་  
པར་འཛིན་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་འོ། །

འདི་དག་གྱང་བྱང་སེམས་རང་རྒྱལ་ལས་སློའི་རྣམ་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་  
ཡང་རྟོག་པ་ལ་སྟན་སྒྲིམ་དང་། གུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་སྤྱོད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་།  
གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གཉིས་ནི། དེས་པས་དག་པ་གཉིས་ལའང་  
སྤྱིབ་བྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པ་འོ། །

ཕྱི་མ་འདི་ལ། དངོས་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མིང་ཅན། ཇི་  
ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆགས་སོགས་གཉིས་ཡོད་  
པ་ནི་རྒྱན་མཐའི་མཉམ་ཇེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དེས་པས་སྤྱོད་ངོ། །

རང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་དེ་དག་སྤྱོད་མི་རུས་ཀྱི་གཞུང་བ་གུན་བརྟགས་གཞུང་འཛིན་  
ཇེས་(༡༠ན)གཞན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་སྤྱོད་བ་སྟེ། རོན་སྤང་ཕྱི་རོན་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སྟོམ་  
ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཏུ་དང་། སྤང་བ་དེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྤྱོད་  
བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བཤད་པ་ནི།

རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་དང་། །

འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །

དེ་དག་བརྒྱད་དང་བརྟན་དང་ནི། །

ལྷ་དང་བཙུ་བྱ་ཅེས་བསྐྱགས་སོ། །

རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་དམིགས་  
ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བརྟན་དང་ནི། ལྷ་དང་  
བཙུ་བྱ་ཅེས་བསྐྱགས་སོ། །

མདོ་ནི།

འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར།

ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལས་ཀུན་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ལ་འདུན་པ་  
དང་། ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བ་སྟེ། རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་  
ཀྱི་གཉེན་པོར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདུན་པ་མེད་པས་མི་གནས་པ་  
དང་། མཚན་མ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །དུག་གསུམ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་གི་གསུམ་  
ཀྱི་གཉེན་པོར་དུག་གསུམ་མེད་པ་གསུམ་སོ། །གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཀུན་འབྱུང་སྟེ་  
རབ་སྐྱེའི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་འཛིན་ཞི་བ་གཅིག་གོ། །  
སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་པ་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་སེམས་  
ཅན་མེད་པ་གཅིག་གོ། །

ལམ་གྱི་བདུན་ནི། ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི། སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་  
 རབ་དང་སྣང་རྗེས་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་པ་  
 དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་  
 པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་  
 དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ནི། བདག་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པའི་སྐབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་  
 བོ་སྒོས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། (༡༠བ)ཆགས་པ་མེད་པ་ནི། རིགས་པ་ཆོས་རྣམས་  
 བོ་མཁའ་འབྲུ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འཐད་པ་མ་བཞུགས་པའོ། །

སྤྱག་བདེན་གྱི་ལྔ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་རྟོག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་  
 སྣོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་བཞི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་ལྟ་བ་གཅིག་  
 ལོ། །

འགོག་བདེན་གྱི་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྣོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་  
 གསུམ་ནི་འགོག་པ་དང་། སྣོང་པ་ཉིད་དང་ཆེན་པོ་དང་དོན་དམ་དང་འདུས་བྱས་  
 དང་འདུས་མ་བྱས་དང་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྣོང་པ་  
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཞེ་བ་དང་། རང་བཞིན་སྣོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་  
 གྲུ་ཞོམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྣོང་ཉིད་  
 དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ནི་རྗེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་ཐོ་  
 ཉིད་སྣོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་

བྲལ་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་  
འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་སོའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པ་ནི།

འན་པ་ཉིར་གཞག་ནས་གཟུང་སྟེ། །

སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །

གང་ཟག་འཕགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་བདེན་དོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་དང་  
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཁོག་ཏུ་གཞི་ལམ་སྟེ་མེད་དུ་  
ཤེས་པ་ཡང་འདུས་པའི་དབང་གིས།

ཀུན་མཁུན་གསུམ་དུ་སྟེ་བས་ན། །

སྟོབ་མ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་དང་། ། (༡༡ན)

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ། །

སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །

སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །

ཅེས་སོ། །

མདོ་ནི།



ལུས་དང་ཚེར་བ་དང་སེམས་དང་ཚེས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར།

ཞེས་སོགས་སོ། །

འོན་ཀྱང་དུ་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་མི་སྒྲོལ་སམ་སྙམ་ན། སྒྲོན་  
མེད་དེ། གོང་དུ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་སྒྲོན་པ་བཞག་པའམ་ཡང་ན། གོང་དུ་བདེན་བཞིའི་གནས་  
ཚུལ་དང་སྤྱར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དང་། འདིར་ལམ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་པ་བཞག་  
པས་སོ། །

དེ་ལ་གཞི་ལེས་དང་སྤྱན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན། ལམ་ལེས་དང་སྤྱན་མོང་  
བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི། རྣམ་མཐུན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ལམ། ཚུལ་བྱུང་གི་ལམ། ཉིང་འཛིན་ཡོངས་  
སྤྱོད་གི་ལམ། མངོན་རྟོགས་ལ་སྤྱོད་བའི་ལམ། མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ།  
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ། རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་སོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་རྟོན་ལུས། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འཛིན་པའི་  
རྟོན་ཚེར་བ། བདག་གི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྟོན་སེམས། བདག་ཀྱན་ཉོན་དང་  
རྣམ་བྱང་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོན་སེམས་བྱུང་། དད་སོགས་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཚེས་  
ལ་ལེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པས་མི་གཙང་བ། སྤྱག་བསྐལ་བ། མི་རྟག་པ། བདག་མེད་  
པའི་བླན་པ་ཉེ་བར་འཛིག་པའོ། །དེ་ཡང་ནང་བྱི་གཉིས་ཀའི་ལུས་དབང་པོ་ཡུལ་  
དབང་རྟོན་ལྔ་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་དུར་ཁྲིད་ཀྱི་ལུས་ལྟར་རང་(༡༡བ)མཚན་མི་གཙང་བ་

སྤྱི་མཆན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ། དེ་ལྟར་ལུས་གསུམ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། དམིགས་  
ཤིང་སྦྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམས་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་  
དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒོམ་ཚུལ་ཡང་སྤར་གྱིས་འགྲེལ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་མི་དགེ་སྦྱེས་པ་སྤོང་བ། མ་སྦྱེས་པ་མི་བསྦྱེད་  
པ། དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྦེལ་བ། མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་ཙམ་མོ། །དེ་  
རེ་རེ་ཡང་དང་པོར་བྱེད་འདོད་པའི་འདུན་པ་དེ་ལས་ཞི་ལྷག་ལ་འབད་བ་དེ་ལ་ཞུས་  
ཟོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཙོན་འགྲུས་ཙམ་ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་སྤྱད་ཅིང་།  
ཞི་གནས་ཀྱིས་དེའི་སྤྱིང་དུ་སེམས་འཛོག་པས་སྒོམ་མོ། །འདིའི་དགེ་མི་དགེ་ནི།  
ལུས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་གྲུས་སྦྱོར་གྱི་འདུན་པར་བརྟེན་པའི་ཉིང་རེ་  
འཛིན། ཏྲག་སྦྱོར་གྱི་བཙོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། སྦྱོན་ཉིང་རེ་འཛིན་  
ཐོབ་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཚོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་  
ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྦྱེ་ཞིང་དེ་སྦྱེས་པ་ན་རྩ་འབྲལ་ཡང་  
ཐོབ་པོ། །དེ་ནི་ཉེས་པ་ལེ་ལོ། གདམ་ངག་བརྗེད་པ། བྱིང་ཟོད། དེ་ཞི་བས་སེམས་  
འདུ་མི་བྱེད་པ། མ་ཞི་བས་སེམས་འཕྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་པ་ལྷའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར།  
འདུན་པ། བཙོན་འགྲུས། དད་པ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་སྒོམ། ལྷག་མ་  
བཞིའི་གཉེན་པོར། འདུན་པ། ཤིན་པ། ཤིན་པ། ཤིན་པ། ཤིན་པ། ཤིན་པ། ཤིན་པ། ཤིན་པ།  
བཏང་སྒོམས་བཞི་སྒོ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྒོམ་པའོ། །དེ་གསུམ་(༡༩ན)ཚོགས་

ལས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནས་གཙོ་བོར་སྒྲིམ་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་བསྒྲིམས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། བྱང་སེམས་  
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱར་བའི་བཙུན་འགྲུས། དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་བླ་པ། སེམས་  
མི་འསྐྱོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་རང་རང་གི་སྣ་  
མ་སྣ་མ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས། དེས་ན་དེ་ཉིད་གས་པ་  
ལ་སྟོ། ཉིད་གས་ནས་མི་བརྗེད། མ་བརྗེད་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་གནས། དེའི་དོན་རྣམ་པར་  
ངེས་པའི་ཆུལ་གྱིས་སྒྲིམ་མོ། །

ལྔ་པ་ནི། དེ་བསྒྲིམས་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བརྗེད་ངེས།  
རྣམ་གཤམ་དུ། གཏི་ཐུག་རྣམས་འཛོམས་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལྔ་མཐུ་ཆེར་གྱུར་པའོ།  
།སྒྲིམ་ཆུལ་སྣར་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་བོད་ཅེ་དང་བཟོད་མཆོག་ནས་སྒྲིམ་པའོ། །

དྲུག་པ་ནི། དེ་བསྒྲིམས་པས་གནས་ཆུལ་མི་བརྗེད་པའི་བླ་པ། རྣམ་ཉིད་  
འཛོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་འབྱེད། མངོན་ཤེས་སྤྱར་དུ་སྤྱུབ་པའི་བཙུན་  
འགྲུས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བས་ལུས་སེམས་ཆེས་པའི་དགའ་བ། ལུས་སེམས་  
ལས་བྱང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཕྲོར་བ་སྟེ་བའི་ཅེ་གཅིག་  
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། རྣམ་པར་མི་ཉིད་པའི་ཡེ་ཤེས་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་རྣམས་ནི་  
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་སོགས་ཡན་ལག་རྟུ་འགྱུར་ཉི། བླ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས།  
ཆོས་རྣམ་འབྱེད་ནི་ངོ་བོ། བཙུན་འགྲུས་ནི་ངེས་འབྱུང་། དགའ་བ་ནི་སེམས་ལོན། ལྔ་ག་  
མ་རྣམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་དག་རེ་རེར་ཡང་བདེན་བཞིར་

དམིགས་ནས། ཤེས་བྱ། (༡༩བ)སྒྲུབ་བྱ། མངོན་དུ་བྱ་བ། རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱར་སྒྲོམ་  
ཞིང་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །

བདུན་པ་ནི། དེ་བསྒྲོམས་པས་གནས་ཚུལ་རིམ་བུ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་  
པའི་ལྟ་བ། དེའི་མཐུས་མདོ་སྟེ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟོག་བ། དག་གི་ལས་  
དག་པའི་དགའ་ལྟས་ཀྱི་ལས་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། དག་གི་ཁ་གསག་དང་ལུས་  
ཀྱི་བཙུམས་མ་སོགས་དག་པའི་འཆོ་བ། དུན་རིང་པོར་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བ་ལ་མི་སྤྱི་  
པའི་ཚུལ་བ། བྱིང་ཆོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྲན་བ། མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་སྤྱིབ་པའི་  
སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཉིང་རེ་འཛིན་ནམས་ནི་འབགས་ལམ་ཀྱི་  
ཡོངས་སུ་གཙོད་བ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བས་མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྟོག་  
པ་ཡོངས་སུ་གཙོད། རྟོག་པ་དང་དག་གི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད། དག་ལས་ཀྱི་མཐའ་  
འཆོ་བ་གསུམ་ཀྱི་ལྟ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བར་བྱེད།  
ལྟ་བ་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །སྒྲོམ་ཚུལ་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ལ་  
ས་གཉིས་པ་ནས་སྒྲོམ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་པའི་ནམས་པ་སོ་བཞི་བཤད་པ་ལ། གཉེན་  
པོའི་ལམ། སྤོང་པའི་ལམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ། འཛིག་རྟོག་ལས་  
འདས་པའི་ལམ། སྤྱུལ་པའི་ལམ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། དུལ་བདག་གཉིས། བདག་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་སྤང་པོ་ལ། རྟོག་དེ་ཞི་  
བ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས། སྤོང་པ་ཉིད། སྤོན་པ་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་

དེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱན་མི་རྟག་པ་དང་ནམ་རྟོག་ཀྱན་(༡༣ན)  
 སྤྱག་བསྐལ་བར་སྒོམ་པ་སྒོན་མེད་ཀྱི་རྒྱ། བདག་མེད་པར་སྒོམ་པ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ།  
 བྱང་འདས་རྟོག་པ་ཉེར་ཁིར་སྒོམ་པ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱའོ། །བདེན་བཞིའི་ནམ་པ་  
 རྣམས་ཀྱང་འདིར་འདུས་ཏེ་སྒོ་དང་ཐོར་སྒྲོང་བདག་མེད་གཉིས། གཉིས་པར་མི་  
 རྟག་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམས། གསུམ་པར་འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱན་འདུས་  
 མོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་གཞུགས་ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་བའོ། བྲལ་ཀྱང་གཞུགས་  
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བཞིག་པར་སྒོད་བརྟུང་གྱི་གཞུགས་ཆེ་ཆུང་མཛེས་མི་མཛེས་སོགས་  
 ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤྱལ་བ་གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བ། རང་གི་གཞུགས་ལ་འདོད་  
 ཆགས་བྲལ་བའོ། མ་བྲལ་ཀྱང་འདུ་ཤེས་བཞིག་ནས་སྤྱིའི་གཞུགས་ལ་སྤར་ལྟར་  
 སྤྱལ་བ་གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་ནི། སྤྱལ་བའི་སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་  
 པར་ཐར་བྱེད་ཀྱི་སྒོའོ། །ཐངས་དདུལ་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་དདུལ་  
 བྱམ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱག་མི་སྤྱག་གཉིས་ཀར་ལྟ། ཡང་  
 དེ་གཞན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ། དེ་བཞིན་དུ་མི་སྤྱག་པ་ཡང་སྤྱག་པ་དང་འབྲེལ་  
 བར་ལྟ་བས་ཆོས་ཀྱན་ལ་སྤྱེ་བ་བྱུང་བར་སྤྱག་པ་སྤྱེ། སྤྱག་པ་འབའ་ཞིག་སྤྱལ་འདོད་  
 ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་ཐར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞུགས་མེད་བཞི་སེམས་སེམས་བྱང་འགོག་པའི་སྒོམ་འཇུག་  
 རྟེ་རང་སའི་རོ་བྱང་གི་སྟེང་པ་དང་ཆོར་འདུ་ལས་ཐར་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སྤྲ་མ་

གསུམ་(༥༣བ)བསྐྱན་ན་ཅམ་ཐར་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ན་ལུས་  
ཏེན་དང་པོར་ཐོབ་པ་མེད་ཏེན་སྤེས་ཟེན། གནས་པ་གཟུགས་ཁམས་པའི་ཏེན་ལའང་  
ཡོད། སེམས་ཏེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐར་བསྟེན་པ་མཚུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་  
སྟེ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགའོ། །དང་པོ་བརྒྱད་འདས་ལམ་གྱི་ཏེན། ཕྱི་  
མ་འདས་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་སམ་ཕྱི་མ་ངོ་པོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །སྟོམས་  
འཇུག་དང་ཅམ་ཐར་གྱི་བྱུང་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཅམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བཞིའོ། །

རྒྱག་པ་ནི། པར་ཕྱིན་བརྩམས། །

འདིར་འགོག་སྟོམས་བཤད་ན། ཐེག་དམན་ལུགས། ཐེག་ཆེན་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ལ། ཏེན། རོ་པོ།

དང་པོ་ནི། ལུས་ཏེན་ལྷར་བཞེན་སེམས་ཏེན་ལ་འཇུག་པའི་ཏེན་སྲིད་ཅེ་སྟེ་  
སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འགོག་སྤྲ་བས་སོ། །ལྷར་བའི་ཆེ་སྲིད་ཅེའི་དག་པ་དང་ཅེ་ཡང་མེད་  
གང་རུང་གི་སེམས་ལ་བཏེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོར་འདུ་རགས་པས་སུན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་སེམས་  
བྱུང་འགོག་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་ཅིང་ལུས་མཛོན་བྱེད་  
དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ཅམ་གྲོལ་གྱི་དག་བཅོམ་གང་རུང་གི་ཀུན་སྟོང་གིས་ངེ་  
ཅོམ་འཕངས་པའི་བར་དུ་འཇུག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་ནི་ཆོར་འདུ་འགོག་པ་ཙམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་  
ཞིང་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་སོ། །(༡༥ན)

ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ། དབྱ། སེམས་ཀྱི་ལུགས།

དང་སོ་ནི། ས་དྲུག་པ་ནས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལ་ས་བདུན་པར་རང་གི་འདུག་ལྡང་  
རུས། ས་བརྒྱད་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མཆན་འཛིན་མེད་པས་དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་  
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་  
སྒྲོས་མཆན་བཀག་པའོ། །

སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་ན་  
མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་  
ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་འགོག་པའོ། །དེ་རང་ངོ་ཡེ་ཤེས་མིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མི་  
ཆད་དུ་ཡོད་ལ། མི་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་ན་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟོ་བྱུང་གི་བི་མ་  
ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྡང་བ་མེད་པའོ། །རྒྱན་འདིར་ནི་  
དབྱ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལྡང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པ་ལ། སྟོབས་  
བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ཆོས་མ་འདྲེས་པ་  
བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད། རང་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །

དང་སོ་ནི། སྟོན་པ་ལས་འོངས་སྟོད་འབྱུང་བ་གནས་སེར་སྣ་ལས་དེ་འབྱུང་  
བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་

འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལྔ་མས་ཀྱི་མོས་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཆོག་པ་དང་།  
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་འཇིག་དང་མཆོག་(༥༩བ)དམན་དུ་མ་དང་། དད་པ་  
 སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣེ་བ་མཆོག་དང་རྩལ་འབྱེད་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་  
 གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ལྷོ་མ་འབྱུག་ལ་སློབ་པའི་རོ་སྤང་སོགས་  
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དེ་དང་བྲལ་བའི་མཆོན་མེད་དང་དུས་སྟུ་ལྡང་བ་ནས་པར་  
 བྱང་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སྟུ་  
 བན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། སློབ་གཉིས་ཀྱི་  
 ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའོ། །

དེ་ལས་དང་པོ་ནི། བདེ་འགྲོའི་ཐབས་ལ་བསྟུ་བ། གཉིས་པ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་  
 སྐྱབས་སྟུ་བསྟུ་བ། བདུན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དག་པ་ལ་བསྟུ་བ། ལྷག་མ་ནམས་ཐེག་  
 ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསྟུ་བའི་བདུན་ནམས་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དབུས་སྟུ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། ཟག་པ་  
 ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པའི་  
 དམ་བཅའ་གཉིས། སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོགས་བྱེད་  
 པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་ཉན་རང་དང་ལམ་ཤེས་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་  
 ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཞན་དོན་སྤང་བྱ་དང་ལམ་ལ་  
 དམ་བཅའ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟོག་བར་རྩོམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་  
 འབྱུང་བས་མི་འཇིགས་པའོ། །



གསུམ་པ་ནི། རྟེན་རྒྱུ་ཆོས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་མཐུན་པ་ཆོས་  
 དང་། བརྟེན་པ་བརྟེན་བྱའམ་འབྲས་བྱའི་ཆོས་མཐུན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་  
 དེག་པ་བཤད་བྱ་མཐུན་པ་གཉིས། (༡༥ན)གཅིག་བརྟེན་པས་ཡུལ་སོ་སའི་སྐད་དུ་  
 གོ་བར་འགྱུར་བ་དེས་པའི་ཆོག་དང་། རྩས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་  
 དབྱེ་མཐུན་པའི་སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་དེག་པ་འཆད་བྱེད་མཐུན་པ་གཉིས་  
 སོ། །

བཞེ་པ་ནི། སྤང་ཆེན་གཏུམ་པོ་དང་ལྷན་དུ་འཛོང་བ་སོགས་སྐྱུ་ལ་འཁྲུལ་པ།  
 བཞད་གད་དང་འོ་དོད་སོགས་གསུང་ལ་ཅ་ཅོ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་དུས་ཡོལ་  
 སོགས་སྤྲུགས་ལ་བྲན་པ་ཉམས་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་བཞུགས་གང་  
 ལའང་སྤྲུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས། སོ་  
 སོར་མ་བརྟག་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་རྣམས་མི་མངའ་  
 བ་ནི་སྟོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག །ཆོས་སྟོན་པའི་འདུན་པ། གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་  
 བཅོན་འགྲུས། བསམ་མི་དགོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་བྲན་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་  
 འཛིན་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་  
 ཁྲོལ་བ་རྣམས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག །སྐྱའི་ཆ་བྱད་  
 དང་སྟོད་ལམ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་སྐྱའི། འབྲས་བྱ་ལྷན་པའི་ཆོས་  
 སྟོན་པ་གསུང་གི། ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྩེས་སུ་སོན་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིན་ལས་  
 རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་ཐིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་

གསུམ། ཉུས་གསུམ་གྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བར་མཐུན་པས་མ་ཆགས་པ། དེ་  
སྟེན་པར་མཐུན་པས་མ་ཐོགས་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་འབྲུག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་  
མ་འདྲེས་པ་གསུམ་མོ། །

ལྷ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་(༥༥བ)པའི་སྤང་འདས་གྱི་ངོ་བོ་  
ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །

དྲུག་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཚས་དེ་སྟེན་པ་  
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ངོ། །

བདུན་པ་ནི། ཚས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་  
སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་སྤང་བ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་མཁན་གང་ཟག་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །

དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད། །

དགེ་བའི་བཤེས་གྱི་མགོན་བཅས་པ། །

འདི་མཉན་པ་ཡི་སྟོད་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཀྱན་འདི་དང་། །

སྟེན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྟོད་པས། །

ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །

སྟོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་པེའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། སྒྲོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་  
བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་།  
དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པས་མགོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་  
མོ་འདི་ཉན་པའི་སྒོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་བསྟེན་པ་  
དང་དེ་དག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཀུན་འབྲི་བ་དང་། སྒྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་  
གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པས་ནི། ཉན་པར་མ་ཟད་ཐོས་ནས་མི་སྐྱབ་ཅིང་དང་དྲུ་ལེན་པ་  
དང་ཆོག་དོན་འཛིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་ཁོང་དྲུ་ཚུད་པར་འགྱུར་བའི་  
སྒོད་དྲུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

མདོ་ནི།

ཡུམ་འདི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་  
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བཤེས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ངོ་ཐོ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ། གནས་སྐབས་གྱི་སྦྱོར་  
བ་བཙོ་ལྷོ། །

དང་པོ་ནི།

གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །

དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །

དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །

དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །

གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་པས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་  
དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་།  
དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་  
ཉིད་ཆད་(༡༩ན)ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱང་བ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་  
པ་དང་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་གཞི་ལས་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་  
ཉིང་རེ་འཛིན་ལྟ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་  
བྱའོ། །འདི་རྣམས་ཆོགས་ལས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །

ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཉིད་དང་། །

ངེས་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། །

བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལྟར་བ་དང་། །

གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་འབྲིབ་མེད་ཕྱིར། །

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །

གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱའ་མི་མཐོང་། །

གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །

དེ་ཡི་ངོ་བོར་ནམ་མི་རྟོག་།

འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྱན་བྱེད་དང་། །

དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས་། །

ཡུམ་ལ་སྐྱག་པ་སྤྱེ་མིད་པས་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་ནས་ཡུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་  
དང་། ཡུམ་ལ་མི་སྐྱག་པས་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་  
ཐོས་ནས་སྤར་དུ་འཛིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་གྱི་འགལ་ཆུ་  
ས་གཉིས་སོགས་ལས་ངས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཆད་མཐོང་  
སྤང་རྟོགས་པ་རགས་པ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་  
པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་དུ་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་  
རིམ་པས་ཆོགས་ལས་པ་དབང་རྒྱལ་དང་བློན་ཅེ་བཟོད་མཆོག་མཐོང་ལས་ས་གཉིས་  
པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བདུན་པོ་ནམས་  
ལ་དེ་དང་དེའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་བསྐྱུལ་བའི་གཞན་དོན་  
སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་འཕེལ་བ་མེད་འགྲིབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།  
ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་སོགས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།  
གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱའ་པར་མི་མཐོང་བས་མི་རྣོན་པའི་ཕྱིར་དང་།  
གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་

བར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་(༥༩བ)ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་བར་ལྷ་ལ་དེ་དང་དེའི་  
 སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱན་ཞུགས་ནས་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲས་  
 བུ་རིན་ཆེན་བྱག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངེ་  
 མ་སྤྲ་མོ་དེ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་ལྔའི་ས་མཚམས་དང་བཅས་པར་  
 དུམ་འབྲེ་བ་སོགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ལས་ཕྱིར་མི་རྒྱར་བའི་ཕྱིར་ས་དགུ་བ་བརྩ་  
 པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་  
 བགྱི་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མདོ་ནི།

གཞུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་གཞུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་  
 ཡིན།

ཅེས་སོགས་སོ། །

བཞི་བ་སྦྱོར་བའི་སྡོན་འགྲུའི་ཆོས་ལ། ཡོན་ཏན། སྦྱོན། མཚན་ཉིད། ཐར་བ་  
 ཆ་མཐུན་ཤེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །

ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྩ་བཞིའོ། །

དུམ་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་

ཐོབ་མོད་ལེགས་པར་སྒྱར་བ་སྒྱུར་ལམ་ཡན་དུའོ། །

མདོ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་སྤིག་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་  
བྱ་བར་མི་བྱས་སོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

བཅུ་བཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་  
གཅིགས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་  
གྱིས་གཟིགས་པ་གསུམ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བ་བཞི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མ་  
གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་ངན་འཁོར་མི་སྤྱེ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་  
བ་དུག །ཕྱིན་དུག་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བ་བདུན། དུལ་ལྟོ་བྱང་  
(༡༥ན)རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་  
གྱིས་བསྐྱུགས་པ་བརྒྱད། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དགུ།  
དུམ་མི་སྤོང་ཞིང་ཐོས་པའི་ཆེ་དགའ་བདེ་ཆེན་པོ་སྤྱེ་བ་བཅུ། དམ་བཅའ་བརྟན་པས་  
བདུད་ཀྱིས་བསྒྱུར་མི་བྱས་པ་བཅུ་གཅིག་སྤྱེ་བོ་མང་པོ་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་བྱས་  
པ་བཅུ་གཉིས། རྣམ་སྤྱོན་ཕྱན་ཆོགས་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་བཅུ་གསུམ། སེམས་  
ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་བཅུ་བཞིའོ། །

འདི་སྐབས་ཀྱི་མདོར། ལྟ་བུའི་ཐ་མ་ལ་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་བསྟན་པའི་

གནས་ཆད་བཤད་ན། གླུ་བཟང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་འདས་ནས་བསྟན་  
 པ་ལོ་ལྟ་སྟོང་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་དག་བཅོམ་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱུ་ཞུགས་གཙོ་བོར་ཐོབ་  
 པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དུས་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱུ་བ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 གཙོ་ཆེར་སྒྲུབ་པའི་དུས་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱུ་བ་གསུམ། མཛོན་པ་མདོ་སྤེལ་འདུལ་བ་གཙོ་ཆེར་  
 སྟོན་པ་ལུང་གི་དུས་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱུ་བ་གསུམ། ལྟ་སྟོང་ནལ་མ་མེད་པར་རབ་བྱུང་གི་  
 ཉགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱུ་བ་གཅིག་ནམས་སོ། །

དེར་སངས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་བཞེས་པའི་དུས་འདི་ནི། དུས་  
 འཁོར་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་སྟོང་བ་  
 སྟེ། དེས་ན་ཏིང་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་བསྐྱུ་བ་ནང་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་སྟོང་  
 ཞིང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྟ་སྟོང་བའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་ཤེས་པ་ནི།

སྟོན་ནི་བཅུ་(༡༥)ཆོན་བཞིར་བཅས་པ། །

རྟག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །

ལུས་སྒྲིམ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་བསལ་དགོས་པས་གསུངས་པ་ཞེས་ཞེ་  
 རྟག་སྟེ། ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཡོད་ཅིང་གཙོ་ཆེར་ཆོགས་སྟུང་ནའོ། །  
 མདོ་སྟུང་པར།

འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་སྟོག་བཞིན་སྒྱུར་དུ་ཡང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་



པར་འགྲུར་བ་འདི་ནི་བདུན་གྱི་ལས།

ཞེས་སོགས་སོ། །

ཞི་བྱུག་ནི། སློབས་པ་ཉ་ཅང་འབྲིས་པ་གཅིག་ཉ་ཅང་སྤྱར་བ་གཉིས། སྒྲུལ་བ་  
ཆོད་པ་པན་ཚུན་བརྟོག་པ་གསུམ། སེམས་གཡེང་བ་བཞི། ཡི་གེ་གཞན་ལ་ཆགས་  
པ་ལྔ། ཡུམ་གྱི་རོ་མ་སྤྱང་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བ་བྱུག །སྒྲུལ་ཞིང་ལུང་  
འཕོགས་པ་བདུན། ཡུམ་རྩ་བ་འབྲ་བ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ཡལ་ག་འབྲ་བ་  
སློབ་པར་སེམས་པ་བརྒྱན། རྟེན་བཀྲར་གྱི་ཕྱིར་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་  
ལ་སློབ་པ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཆོལ་བ་བཅུ།

རྒྱལ་ཐན་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་བསྐྱེན་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་དང་  
ཡུམ་མཉམ་པར་སོས་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་སློབ་པ་གཅིག་འོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་  
དང་འོར་བྱ་མཆིང་བྱ་མཉམ་པར་སེམས་པ་ལྟར་ཡུམ་རྟེན་པ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་  
མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་བཅའ་བར་སེམས་པ་གཉིས། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་  
ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སློབས་པ་འཕྲོ་བ་གསུམ། དངོས་པོ་མེད་  
པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་བཞི། ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་ལྔ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་  
ཞེན་པ་བྱུག །ཆོས་སྤྱོད་གྱི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་བདུན། སྤོང་གི་སྐྱེས་  
པ་བྱུད་མེད་དང་དེ་དག་གི་ལས་སྒྲ་ཆོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱན། (༡༡ན)རྟེན་བཀྲར་  
གྱི་རོ་སྤྱང་བ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་བདུན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཉན་རང་གི་མདོ་ལས་  
ཐབས་མཁས་འཆོལ་བ་བཅུ་ལོ། །

ཡུམ་གྱི་ཚེས་སྟོད་ལ་འཆད་པོ་བཙུན་ལ་ཉན་པོ་མི་བཙུན་པ་གཅིག་འཆད་པོ་  
 ཉེད་བཀྲར་འདོད་ལ་ཉན་པོ་མི་འདོད་པ་གཉིས། འཆད་པོ་སྤངས་ཡོན་བཙུན་གཉིས་  
 དང་ལྡན་ལ་ཉན་པོ་མི་ལྡན་པ་གསུམ། འཆད་པོ་བདོག་པ་གཏོང་ཞིང་དགེ་ལ་བཙུན་  
 ལ་དབང་པོ་ཚེ་བ་ཉན་པོ་སེར་སྒྲ་ལེ་ལོ་ཅན་དབང་པོ་རྩལ་བ་བཞི། འཆད་པོ་གསུང་  
 རབ་ཡན་ལག་བཙུན་གཉིས་ཤེས་ལ་ཉན་པོ་མི་ཤེས་པ་ལྔ། དེ་དག་ལས་ལྗོག་པ་ལྔ་  
 དང་བཙུངོ། །

དཔོན་སློབ་གང་རུང་གཅིག་ཐབས་མཁས་ལྡན་ལ་གཅིག་མི་ལྡན་པ་གཅིག་དེ་  
 བཞིན་དུ་གཟུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས། ཡུམ་གྱི་ཚེས་སྟོད་ལ་འདུན་མི་འདུན་གསུམ།  
 སློབ་པ་ལྔ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་བཞི། འཁོར་བས་འཛིགས་ནས་སྤང་འདས་ད་ལྟ་ཉིད་  
 དུ་འདོད་མི་འདོད་ལྔ། རྩ་མེད་གཅིག་སྤང་བཙུན་མི་བཙུན་དུག །འཆད་པ་པོ་རྗེས་  
 སུ་འབྲང་བ་མི་འདོད་ལ་ཉན་པོ་སྤྱི་བཞིན་འབྲང་བ་བདུན། ཟང་ཟེང་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་  
 ཚེས་སྟོད་ལ་བཙུན་མི་བཙུན་བརྒྱད། སྟོག་གི་བར་ཆད་འོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་  
 འགྲོ་དགུ། འཆོ་བ་པོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བཙུངོ། །

འཆད་པོ་འཆོ་བ་མདོ་ཕྱོགས་འགྲོ་ཞིང་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་ལྗོག་པ་  
 གཅིག་འཆད་པོ་འཛིགས་བཅས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་བཙུན་ནས་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་  
 བ་ལྗོག་པ་གཉིས། འཆད་པོ་བསོད་སྟོམས་མོད་པའི་ཁྱོང་ལ་ཆགས་པས་བལྟ་ཞིང་  
 ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྗོག་པ་གསུམ། གསུམ་ལས་ལྗོག་(༡༡བ)པའི་ཕྱིར་བདུད་  
 གྱིས་ཡུམ་ནི་དེད་ཀྱི་འདི་ཡིན་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོད་པ་དེ་མིན་ནོ་ཞེས་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་

ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་ནས་ཡུམ་སྤོང་བ་བཞི། དེའི་མཐུས་ཡུམ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་སྒོ་བ་པ་ལ།  
བདུད་རྟིག་ཅན་དག་སྤོང་གི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྐྱར་ནས་དེ་ལ་དང་བར་བྱེད་པ་  
བྱུག་གོ། །

གསུམ་པ་མཆན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།  
དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད་སྤྱིའི་ནམ་གཞག། སྐབས་བབ་བཤད་པའོ། །  
དང་པོ་ནི། མཆན་ཉིད་ལ། མའི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཆན་ཉིད། མི་རྟག་པ་ལྟ་  
བུ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལའང་ལོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟོག་པ་དུ་མ་ཅན་  
ནི་ནམ་པར་དབྱེ་བའི་མཆན་ཉིད། མ་ཁྲབ་ཁྲབ་ཆེས་སོགས་གཅོད་པ་རིགས་མི་  
མཐུན་སེལ་བའི་མཆན་ཉིད། རོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྒོ་ངོར་དགོས་པ་སེལ་བྱིང་བཞོད་  
པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཆན་ཉིད་ནམས་ལས་འདིར་བཤད་པ་ནི་སྤྲ་མའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར་ནམ་པར་བཞག་འཛིག་མཆན་ཉིད་པར་མི་བཟུང་  
ལ། གང་བཟུང་ན། མཆན་གཞི་དང་མཆོན་བྱ་ནི་དོན་དང་སྐད་དོད་གཉིས་ཀར་  
གཅིག་པས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དཔེར་ན། འཆོད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་  
གཅིག་ཉིད། གང་གིས་འཆོད་པ་གང་འཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་བར་བྱུང་  
བ་བཞིན། མཆན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་ཉིད། གང་གིས་མཆོན་པ་གང་མཆོན་  
པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ། །

དེས་ན་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་ནི་གང་གིས་མཆོན་བྱེད་སྐྱབ་པོ། རོ་བོ་ཉིད་  
མཆན་ནི་གང་མཆོན་པ་ལས་སྐྱབ་པོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུ་

ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱའོ། །(༡༩༩)དེ་ཡང་། རི་ལྷར་མཆོན་ན། ཤེས་མཆོན་བྱེད་  
 མཆོན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་བར་མཁུན་གསུམ་སྒྲིབ་བའི་སྟེང་གི་རང་དོན་ཉོགས་པ་དང་  
 གཞན་དོན་ཐིན་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་མཆོན་པ་སྟེ་མི་ལྷན་  
 རྣམ་གཅོད་དོ། །བྱད་མཆོན་གྱིས་ཉན་རང་གིས་སྒྲིབ་པ་ལའང་རྒྱས་པ་དེ་གཉིས་  
 ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་བསལ་ནས་འདི་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་མཆོན་པ་སྟེ་གཞན་ལྷན་རྣམ་  
 གཅོད་དོ། །གང་མཆོན་པའི་མཆོན་གཞིར་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་དེ་སྟེང་གི་རྒྱས་པ་གཉིས་  
 ཀ་བཟུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་བྱ། །

ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཤེས་པ་བྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཆོན་བྱ་ཡང་། །

སྒྲིབ་པ་སྒྲོམ་པ་ལའང་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་དགོས་པས་གསུངས་པ། གང་གི་མཆོན་  
 དེ་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད་བྱ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་  
 པ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་བྱད་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་  
 ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་བྱུག་གིས་མཁུན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གང་མཆོན་པར་བྱ་བའོ། །

ཡང་ནི་སྤྲ་མར་མ་ཟད་འདི་ཡང་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ས་  
མཚམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུའོ། །

གཉིས་བ་ལ། རྟོག་བ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་རྒྱས་བར་སྟོན་བ་ཤེས་བ། རྒྱས་བ་  
ཐུན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་བར་སྟོན་བ་ཁྱད་བར། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྤྱབ་  
རྒྱས་བར་སྟོན་བ་བྱེད་བ། ཁྱད་ཚོས་དེ་རྣམས་དང་ཐུན་བའི་སྤྱོད་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚོན་  
ནོ། །

དང་སོ་ལ་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཐུན་ཀྱི་ཤེས་མཚན་ནོ། །

དང་སོ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་འབྱུང་བ་དང་། །

འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། །

སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དང་། །

དེ་བསྐྱུས་བ་དང་ཕྱིར་ལྟས་དང་། །

མི་ཟད་ལི་རྣམ་བ་དང་། །

ཆགས་བཅས་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེན་དང་། །

ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཆད་མེད་དང་། །

རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་བ་དང་། །

སེམས་བལྟར་མེད་དང་ཤེས་བ་དེ། །

གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །

དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །  
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །  
 སྤྱབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དེ། །  
 གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི། །  
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། །  
 ཤེས་པའི་མཆོད་ཉིད་བསྐྱས་པ་ཡིན། །

དང་པོ་ཡུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་སྤང་(༡༩༧)ལྔའི་  
 འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱན་དང་སྐྱད་ཅིག་གི་འཇིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་།  
 གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་སེམས་  
 དེ་ནང་དུ་བསྐྱས་པ་དང་། ལྔ་པ་སེམས་དེ་ཕྱིར་བལྟས་པས་རྣམ་པར་གཤམས་པ་  
 དང་། རྟག་པ་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པ་སེམས་དེ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་།  
 བདུན་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཆགས་པ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པས་  
 བརྒྱད་པ་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དགུ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་  
 སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བརྩ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ་པས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་  
 དང་། བརྩ་གཅིག་པ་རྟེན་མེད་པས་སེམས་ཆད་མེད་པ་དང་། བརྩ་གཉིས་པ་རང་  
 གི་མཆོད་ཉིད་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། བརྩ་གསུམ་  
 པ་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཀྱང་བལྟར་མེད་པ་དང་། བརྩ་བཞི་པ་  
 ཤེས་པ་དེ་གཡོ་སྟེ་ཡུམ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་འབྱུག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་འདུ་བ་

སྟེ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འབྲུག་པའོ། །

དེ་ཡང་། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་  
གཉིས་མེན་དུ་འདོད་པ་སྟོན་མཐར་བཞེན་པ། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་དང་  
མི་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མེན་དུ་འདོད་པ་བྱེ་མཐར་བཞེན་པ། སངས་  
རྒྱུ་མྱོངས་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མེན་དུ་འདོད་  
པ་ལྷང་འདས་ལ་བཞེན་པ། ལུས་སྟོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལུས་སྟོག་ལ་  
བཞེན་པའོ། །དེ་ལས་རྟག་པ་དང་མཐའ་མི་ལྡན་པ་དང་མྱོངས་ནས་འབྱུང་བ་ནི་གཡོ་  
བ་སྟེ་རྟག་(༥༠ན)ལྟའོ། །དེ་ལས་ཐྟོག་པ་རྣམས་ནི་འདུ་བ་སྟེ་ཆད་ལྟའོ། །གཉིས་ཀ་  
རྣམས་ནི་གཅིང་བྱ་པའི་ལྟ་བ་བཟུང་བ་སྟེ་སྦྱབ་པའོ། །གཉིས་མེན་རྣམས་ནི་གནས་  
མ་བྱ་པའི་ལྟ་བ་བཅུ་མས་པ་སྟེ་དགག་པའོ། །ལུས་སྟོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པ་  
དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གངས་ཅན་ཏེ་སྔ་མ་སྦྱབ་པ་བྱེ་མ་དགག་པའོ། །འདི་དག་ནི་  
འཛམ་གླིང་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་ཕྱིར་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་ཙ་  
གཉིས་ཀྱི་དོན་མཐའ་བཅུ་བཞིར་བཅད་ནས་ཁྱེས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ལས་  
བཅུ་མས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་མེད་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་ལ། ཁྱད་གཞི་བཀག་  
ན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་ལན་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །

དེས་ན་གང་ཟག་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ནི། རྣམ་པ་གསལ་བྱིར་ཅམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་  
ཀྱང་བྱེ་རོལ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཡུལ་མེད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་།  
བཙེ་ལྟ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཕྱང་སོ་ལྟ་སོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དང་། བཙུ་བྱུག་པ་ཐུབ་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་དེ་  
གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་  
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་འི་མཆན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དེ་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་  
ཡུལ་འདི་རྣམས་ཤེས་པ་འི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི།

ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟོང་ཉིད་མཆན་མ་མེད་བཅས་དང་། །

སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །

སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། །

ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲུག་མེད་དང་། །

འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག།

རབ་དབྱེ་མཆན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི། །

ཤེས་པ་འི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །

དང་པོ་ཡུམ་སྟོས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་རྒྱའི་མཆན་མ་མེད་པ་དང་



བཅས་པ་དང་། གསུམ་པ་འབྲས་བྱ་ལ་སྒོན་པ་(༥༠བ)ནམ་པར་སྤང་པ་དང་། བཞི་  
 པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷ་པ་སྤར་ཡོད་འགོག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་  
 པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དད་སོགས་ནམ་བྱང་དང་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་དང་  
 ཟུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རྟེན་དང་འགྲུར་བའི་ཆོས་སུ་མེད་  
 པ་བྱུག་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ལྷ་མིའི་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་ནམ་པར་འབྲུག་ཏུ་མེད་  
 པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་  
 ཡང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བཅོ་ལྷ་པ་སྒྲོང་ཉིད་སོགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་  
 དང་། བཅུ་བྱུག་པ་མཆན་ཉིད་ནམས་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་  
 འདི་ནམས་ཀྱིས་བྱ་དགའ་བ་སོགས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ནི་ཤེས་  
 པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

མདོ་ནི།

ཡུམ་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །

གནས་དང་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། །

ཟླ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །

དེ་ལ་མཆོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །  
 ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཐུན་གང་ཡིན་དང་། །  
 མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །  
 འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །  
 བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མཛོན་སུམ་མཛད། །  
 བསམ་མི་བྱུང་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །  
 འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །  
 རྣམ་པ་ཀུན་མཐུན་ཚུལ་ལ་ནི། །  
 ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་  
 ལུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་བླ་  
 མ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། བཞི་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་པ་དེ་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་དུ་  
 སྟོན་པ་དང་། འཇུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་ཤེས་བྱ་  
 ཀུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པས་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་མཆོན་མའི་སྒོ་  
 རས་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། དགུ་པ་  
 ཀུན་རྗེ་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བརྒྱ་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐོས་  
 པའི་ངོར་སྟོང་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་པ་(༥༡ན)བསམ་པའི་ངོར་དེ་ཤེས་  
 པ་མཛད་པ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་ངོར་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་

བ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་མིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པར་སྟོན་པ་དང་།  
བཅུ་བཞི་པ་སྟོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་  
གཟུང་བ་འགོག་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་འདུ་ཤེས་འཇིན་པ་འགོག་པ་  
ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་རྣམས་པ་  
ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །  
མདོ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་སྤུན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་བྱང་མཆོན་ལ།  
བསྟན། བཤད་གཉིས།  
དང་པོ་ནི།

བསམ་མི་བྲབ་སོགས་བྱང་བར་གྱིས། །

བྱང་ཞུགས་བདེན་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན། །

སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །

བྱང་བར་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །

དངོས་སུ་མཐོང་ལམ་བྱང་འཕགས་པར་བསྟན་པས་སྒྲོམ་ལམ་དང་མི་སྟོབ་ལམ་  
ཡང་བྱང་ཞུགས་པ་གོ་རྒྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བསམ་མི་བྱའད་མི་མཉམ་དང་། །

གཞལ་དང་བགྲང་ལས་ཡང་དག་འདས། །

འཕགས་པ་ཀུན་སྤྱད་མཁས་པ་ཡིས། །

རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་ཤེས་ཉིད། །

ཤེས་སྤྱར་བྱི་དང་གང་མེད་དང་། །

སྤྱབ་དང་ཡང་དག་འགྱུར་བ་དང་། །

དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །

མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །

རོ་སྤང་མེད་དང་བྱད་པར་ནི། །

བཅུ་བྱག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །

བྱད་བྱ་འཕགས་པས་བྱད་པར་ལམ། །

བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བྱད་པར་བཅུ་བྱག་གོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཆད་མེད་པའི་མཐུས་བསམ་གྱིས་མི་བྱའད་པ་དང་། མི་  
མཉམ་པ་དང་སྒྲོས་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་དང་གྲངས་གྱིས་བགྲང་བ་ལས་ཡང་  
དག་པར་འདས་པ་རྟོགས་པ་དང་བཞི། གཉིས་པ་འཕགས་པ་ཀུན་གྱིས་ཡོན་ཏན་

སྤྲད་པ་དང་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གི་དོན་ལ་མཁས་(༥༡བ)པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཉན་  
རང་དང་བྱུན་མོང་མིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་དང་མངོན་ཤེས་ཉན་རང་ལས་སྦྱར་བ་  
ཐོབ་པ་སྟེ་བཞི། གསུམ་པ་བྲི་བ་སྦྱར་འདེབས་དང་གང་བ་སྟོ་འདོགས་མེད་པ་དང་  
འཁོར་གསུམ་དག་པས་ཡུམ་སྦྱབ་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པ་  
དང་ཚོས་ཀུན་ལ་མི་རྟོག་པར་དམིགས་པ་དང་བཞི། བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་  
མཆོག་དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མཐའ་དག་ཚང་བ་དང་ཡོངས་འཛིན་  
ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་དང་སྤང་རྟོགས་ལ་རོ་སྤང་མེད་པ་དང་བཞིའོ། །

དེས་ན་བྲད་པར་ནི།

བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །

བྲད་དུ་འཕགས་པས་བྲད་པར་ལམ། །

ཞེས་པ་སྟེ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པས་སོ།

མདོ་ནི།

གཞུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྦྱབ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་བྲེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི།

བན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་བ་དང་། །  
 མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། །  
 གནས་དང་དབྱང་གཉེན་སྲིང་དང་ནི། །  
 ཡོངས་འབྲེན་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །  
 ལྷན་གྱིས་བྱུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །  
 འབྲས་བྱ་མཛོན་སུམ་མི་བྱེད་བདག །  
 ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་བ་སྟེ། །  
 འདི་ནི་བྱེད་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཆེ་བྱི་མ་པན་བ་དང་ཆེ་འདིར་བདེ་བ་དང་གཏན་དུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་  
 ལས་སྐྱོབ་བ་གསུམ་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འོ། །

དང་པོ་ལྷག་མེད་ལ་འགོད་བས་མི་སོགས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་  
 དང་། གཉིས་བ་བདེན་འཛིན་བརྗོན་བ་གནས་དང་། གསུམ་བ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་  
 དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་བ་དབྱང་གཉེན་དང་། བཞི་བ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་བ་གཏན་  
 གྱི་དོན་སྲིང་དང་ནི། ལྷ་བ་རང་དོན་ལ་སྲིད་བ་བྲལ་བས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འབྲེན་བ་  
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱག་བ་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་བ་དང་། བདུན་བ་  
 (༤༩ན) ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་ཀྱང་། ཡང་དག་མཐའི་  
 འབྲས་བྱ་མཛོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དག་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་  
 བའི་བྱེད་བ། ཐ་མ་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་འགྲོ་བའི་རྟེན་དུ་སྦྱར་བའི་མཛད་

བ་སྟེ་ནམ་མཁུན་སྒྲུང་བའི་ལོ། །དེ་ལྟར་བརྩུ་གཅིག་པ་འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་  
ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི།

བྱང་ཆེན་ནམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་པན་པ་དང་།

ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་བ་ཁྱད་ཆས་དེ་ནམས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུང་བ་ངོ་སོ་ཉིད་མཆན་ལ། ཀྱན་  
ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་བཞི། ལམ་ཤེས་གྱི་ལྷ། རྣམ་མཁུན་གྱི་བདུན་ནོ། །  
དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆན་མ་དང་། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །

ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་དག་གི་རྩལ་མིན་དང་། དེའི་  
མཆན་མ་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤིད་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྤྱང་  
འདས་ལ་རྟགས་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་དག་གིས་དབེན་པའོ། །  
གཉིས་པ་ནི།

དབེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་། །

མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །

གཞིན་ནས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བས་སྒྲིད་པ་བྱ་དཀའ་བས་དབེན་པ་དང་།  
ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ངེས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོ་  
གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། དུམ་ལའང་མངོན་  
པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི།

དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །

མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ། །

གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྒྲི་མེད་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །

ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །

མཆོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཆོན་པས་ན། །

མཆོན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འབྲུལ་པའི་  
སྒྲིང་བ་དང་། མི་མཐུན་པ་དོན་དམ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་  
འབྲུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབྲུལ་པའི་གཞིའམ་གནས་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་  
མེད་པ་དང་། སྒྲི་འགག་མེད་པ་དང་། དེ་(༥༩བ)བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་



དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡི་ཤེས་སྒྲིབ་པས་དབེན་  
པའི་ཆ་བརྩ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་དེ་སྤྲ་མ་གསུམ་གྱིས་འདི་མཚན་པར་བྱ་བའི་གཞི་  
ལྟ་བུར་མཚན་པས་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུར་ཞེས་པ་  
ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །

མདོ་ནི།

འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པ་ལ། རོ་སོ། དབྱེ་བའོ། །

དང་སོ་ནི།

མཚན་མེད་རབ་དུ་སྒྱུན་ལ་སོགས། །

ཡང་དག་སྒྲུབ་ལ་མཁས་པ་ནི། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །

ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །

སྒྲིབ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས། སྤྲ་མ་ནི། ལམ་མ་  
ལྷགས་ཀྱི་དགོ་བའོ། །བྱི་མ་ནི། སྒྲུག་བསྐལ་ལས་ཐར་བ། དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཞོལ་  
བའི་ཆ། མི་འགྱུར་བས་མཐུན་པ་སྟེ་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་སྟོམ་བྱུང་  
ཡང་ཡོད་ལ། ལུས་རྟེན་ཟ་མ་མ་ནིང་མཚམས་མེད་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་

མི་དང་འདོད་ལྟ་དང་། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གང་རུང་ལ་སྐྱེ་བའོ། །འདིར་གྱེ་  
བྲག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་མཚན་མ་མེད་པར་མོས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྐྱེན་  
པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བཙུན་ཞིང་མཁས་པ་ནི་  
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲིབ་བ་འདི་ལ་སྡོན་དུ་  
འགྲོ་བའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །

མདོ་ནི།

ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱང་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སེམས་  
དང་མ་བྲལ་བར་སྐྱེན་པ་གཏོང་བ་དང་།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དུལ་གྱི་(༤༣ན)དགྱེ་བ། དབང་པོའི་དགྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །

སྐྱེན་སོགས་སྒྲིད་ཡུལ་བཙུན་འགྲུས་དང་། །

བསམ་པ་སུན་ཆོགས་བྲན་པ་དང་། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །

ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །

ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །

ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་།  
སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་ཞུས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་བཙུན་འགྲུས་དང་། སེམས་  
བསྐྱེད་སོགས་བསམ་པ་བྱུན་ཆོགས་ལ་དམིགས་པའི་བླན་པ་དང་། གཡེང་བ་ལ་  
ཞུས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཆོས་ཞུས་ཀྱི་ཞུས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་  
ཏུ་ཤེས་པར་རུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟེ་སྟོམ་བྱུང་བུ་མ་ངེས་པས་དབང་པོ་མ་ཡིན་  
པ་ཞུས་པ་ལྟོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམས་པོ་ཡིས། །

རྟོགས་སྒྲ་རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། །

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཡིས་ཉེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སོགས་ཀྱིས་  
རྟོགས་སྒྲ་ལ། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉན་རང་གི་དད་སོགས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་  
དཀར་བར་བཞེད་དོ། །

མདོ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཞུས་ཡིད་ལ་སེམས་ཉེ་མཆོན་མར་མི་བྱེད་དོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞུས་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། དེ་སྤྱིས་པའི་གནས་སྐབས།  
རྟོན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག །སྟོམ་བྱ་སྦྱོར་པའི་ངོ་བོ།

དང་སོ་ལ། དངོས། ཞར་བྱང་ངོ། །

དང་སོ་ནི།

རྫོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྟགས། །

དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །

རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །

བདག་ཉིད་སྟིག་པ་ལས་ལྟོག་ཅིང་། །

སྟིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །

དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །

བསྟགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །

ཅིར་གྱུར་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །

རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །

ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །

སྟིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །

མཁའ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་  
བསྟུས་ནས་བསྟོམས་པ་ན་སྦྱར་ལམ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་ཆ་བསྟན་པ།  
རྫོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྟགས།

|ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་  
 གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པས་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིར་རྗེ་  
 དང་། ར་རྒྱལ་དང་། གཡོ་མེད་པ་པན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་མེད་ཅིང་མི་འཆེ་  
 (༤༣བ)པའི་སེམས་དང་། བ་མ་དང་། སུ་བ་དང་། མོགས་པོ་དང་། གཉེན་དང་།  
 དུས་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྟེ་འོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །

བདག་ཉིད་ཐྱིག་པ་ལས་ཆོག་ཅིང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་བྱིན་ལ་གནས་པས་  
 སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱབ་པ་ལ་བསྐྱལས་  
 པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྤྱབ་པ་རྣམས་དང་སེམས་མཐུན་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་ཅེ་མོར་གྱུར་  
 པའི་ལོ། |ཅེ་མོར་གཉིས་དོན་ལ་བཅོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་ཆེ་ནི་རང་གཞན་  
 གཉིས་ཀར་བཞེན་པ་ཅན་ཏེ་རང་གི་བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་  
 དེ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་འབྲས་བུ་བཞི་དང་སྦྱོན་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཤེས་  
 པ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། |ཆོས་མཆོག་གྱང་སྤྲ་མ་དེ་དག་བཞིན་དུ་རང་  
 གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་སྤྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
 ཞིང་དག་ལ། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། ཆེ་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་  
 ལ། དམ་ཆོས་གནས་པ་འཛིན་པ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྤྱིར་ཞིང་དེར་གནས་པ་ལ་  
 ཤེགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐབས་དང་པོ་བྲག་ཏུ་སྦྱར་མཐོང་སྟོམ་པའི་ལམ་ཅི་རིགས་  
པར་གསུངས་པ་ནི་རྫོམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་ནི་གཞི་ལམ་ནམ་པ་  
གསུམ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དང་ཐོབ་ནས་  
དང་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྟོམ་པ་སྦྱོད་པ་ཕྱིན་བྲག་(༥༥ན)གི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །

ཡང་ན་རྫོམ་པ་ལ། སྐྱ་རྫོམ། འོན་རྫོམ། སྦྱོན་ཅན། སྦྱོན་མེད་བཞི་ལས། འདི་  
ནི་སྦྱོན་མེད་དེ། གདུལ་བྱ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
ཕྱོགས་ཀྱིས་སྒྲུང་པོས་ཀྱང་།

སྤར་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས།

དོན་དམ་ཉིད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས།  
དང་པོ་ནི།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །

མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །

བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །

དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་ལས་ཐོབ་པ་ཉིད་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་  
ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ལ་  
ཆུ་ལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པ་སོགས་རྟོག་གཏི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་  
ཅིང་། མཐར་ཐུག་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའང་མིན་ལ།  
དེས་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟགས་དེ་རྣམས་རྗེས་ཐོབ་དུ་མཐོང་བ་ལས་གང་ཟག་དེའི་  
རྒྱད་ལ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པར་དཔོག་པའམ། བྱང་ལ་བརྟེན་  
ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོང་། མཐོང་། སྟོམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སོ། །  
དང་པོ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས།  
དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་སོགས་རྟགས། །  
རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །  
ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །  
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་འདི། །

ཞེས་སོ། །(༥༥བ)  
གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་དང་། །

རྩེ་ཚོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །  
 བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། །  
 གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། །  
 གཞན་གྱི་རྩོན་ཅན་སྤྱོད་སོགས་དང་། །  
 ཟབ་མེད་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད། །  
 བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྤྱིབ་པ་ནི། །  
 རྣམ་པ་ལྡ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །  
 བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་དང་། །  
 ཟན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །  
 གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། །  
 ལུས་ལ་སྤྱོད་བྱ་རྣམས་མི་འབྱུང་། །  
 གྲུ་གྲུ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་ནི། །  
 ལེན་དང་སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་། །  
 ཚོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། །  
 སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱལ་ཚོལ་དང་། །  
 གཞན་གྱིས་དགྱི་བར་མི་བརྟུབ་དང་། །  
 ལམ་གཞན་ཉི་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །  
 བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། །



## སངས་རྒྱུ་དབྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། །

དང་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་  
པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ལ་བཟང་པོ་ཡིན་ནས་སྦྲུམ་པའི་ཐེ་ཆོས་ཟད་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་  
སོང་གསུམ། གླ་གློ། འབྲས་བྲུ་ཆེ་བའི་ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ལྟ་ཆེ་རིང་  
པོ། རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་གསེད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན། སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་དང་འཁོར་རྣམ་  
བཞིས་སྟོངས་པ། རོན་མི་གོ་བ་ལྟགས་པ་སྟེ་མི་དལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྦྱེ་བ་ཟད་པ་དང་།  
བཞི་པ་བདག་ཉིད་དགོ་བ་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྷ་  
པ་གཞན་དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་པ་གཤེས་ལུགས་ཟབ་  
མའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་བྲམས་པ་དང་ལྷན་པའི་ལུས་དག་  
ཡིད་གསུམ་དང་སོགས་པས་དེས་སྦྱེས་པའི་ལས་དང་། བརྒྱད་པ་འདོད་པར་འདུན་  
པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་གཉིད་རྒྱགས་དང་རྟོད་འགྲོད་དང་ཐེ་ཆོས་སྟེ་སྦྱིབ་པ་ནི་  
རྣམ་པ་ལྷ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། དགྲ་པ་ལྟ་བུ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་  
དང་། བཅུ་པ་སྤྱོད་ལས་ཀྱན་ཏུ་བྱ་བ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པ་དང་། བཅུ་  
གཅིག་པ་གོས་ལ་སློ་མ་སོགས་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ནད་ཉུང་ཞིང་བྱིང་བ་མེད་  
པས་གཙང་བ་དང་རྣམས་ནི་དོད་ལ་གནས་པའི་ལོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ལུས་ལ་སྤྱིན་  
བྱའི་རིགས་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་དམན་  
སེམས་གྱི་གྲ་གྲུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བཅུ་བཞི་པ་བསོད་སྟོམས་པ། སྟན་གཅིག་  
པ། ཕྱིས་མི་ལེན་པ་(༥༥ན)སྟེ་ཟས་གྱི་གསུམ། ཕྱག་དར་ཁོད་པ། ཕྱིང་བ་པ། ཆོས་

གོས་གསུམ་པ་སྟེ་གོས་ཀྱིས་གསུམ། དགོན་པ་པ། སྒྲ་གཤམ་མེད་པ། ཤིང་བྱང་པ།  
 དུར་ཁྱིད་པ་སྟེ་གནས་ཀྱི་བཞེ། ཙོག་ཕྱ་པ། གཞི་རི་བཞེན་པ་སྟེ་སྒྱུད་ལམ་ཀྱི་གཉིས།  
 དེ་ལྟར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལེན་པ་དང་། བཙུ་ལྷ་པ་སེར་སྒྲ་མེད་པ་  
 དང་སོགས་པས་ཕྱིན་དུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲལ་བ་དང་། བཅུ་དུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་  
 ཡུམ་དང་ལྷན་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། བཅུ་བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་དཔྱལ་བ་  
 འཆོལ་བ་དང་སྟེ་དེར་སྦྱེས་ཀྱང་བག་ཆ་མེད་པ་ནམས་ནི་ཅེ་མོར་རྟོ། །བཙུ་བརྒྱད་  
 པ་དག་བཞེས་ལས་གཞན་བདུད་སྦྱལ་སོགས་ཀྱི་ལོག་པར་བཀྱི་བར་མི་བདུབ་པ་  
 དང་། བཅུ་དགུ་པ་བྱང་ལམ་ལས་གཞན་དམན་ལམ་ཉི་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་  
 བདུད་ཅས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བཟོད་པར་རྟོ། །

ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་སྒྱུད་པ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་པར་  
 ཕྱིན་སྒྱུད་པ་སྟེ།

རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །

བོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །

ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྟོག། །

ཅས་སོ། །

མདོ་ནི།

གཟུགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རིག་  
པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཛོང་ལས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས།  
དང་སོ་ནི།

མཛོང་པའི་ལས་ལ་བཟོད་པ་དང་། །

ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ནི། །

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་མི་ལྟོག་པའི། །

མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་(༥༥བ)པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདེན་བཞིར་དམིགས་པའི་བཞི་ལས།  
དང་སོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་དང་། །

སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །

རྣམ་ལོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །

ཡན་ལག་ཡོངས་སྟུ་ཟད་པ་དང་། །

གཟུགས་སོགས་ལ་མཚན་མའི་འདུཤེས་ལྟོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་  
པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དག་ལས་ནམ་པར་ལྟོག་པ་དང་། བསམ་  
གཏན་ལ་སོགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་  
བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་བྱེད་པ་དང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །

འདོད་ལ་སྤྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་། །

རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྤྱོད་ཉིད་དང་། །

འཆོ་བ་ནམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །

ཀྱན་ཉོན་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ལྡང་བ་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་  
སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་སྤྱོད་སོགས་ཐབས་མཁས་པས་ཟེན་པ་དང་། རང་  
ཉིད་འདོད་ཡོན་ལ་རོ་བྱང་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་།

རིན་ཆེན་གྲེང་བར།

ཚུལ་འཆོས་ཉིད་དང་བཀུར་སྟེའི་བྱིར། །

དབང་པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །

ཁ་གསལ་ཉིད་དང་བཀུར་སྟེའི་བྱིར། །

ཆོག་འཇམ་པར་ནི་སྤྲོ་བའོ། །

གཞོགས་སྒྲོང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །  
 གཞན་གྱིས་རྩས་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་བ། །  
 ཐབས་ཀྱི་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་བྱིར། །  
 མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྒྲོན་བྱེད་བ། །  
 རྟེན་པས་རྟེན་བ་རྣམས་འདོད་བ། །  
 སྒར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱགས་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ལོག་འཆོ་ལྷ་དང་དབང་སྟུང་ལུང་སྟོན་སོགས་མི་བྱེད་པས་འཆོ་  
 བ་རྣམས་པར་དག་པས་འཆོ་བ་ཉིད་དང་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལུང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། །  
 ཆོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །  
 གཡུལ་འགྱེད།

ལུང་སོགས་ཁམས་དང་སྦྱི་མཆེད་དང་བར་ཆད་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་  
 པ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་དང་། སྒྲོང་གི་ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ཀྱུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་  
 དང་སོགས་པས་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་གྱི་གཏམ་དང་བཅས་(༥༦ན)པ་དང་། དམག་  
 གི་གཡུལ་འགྱེད་པའི་གཏམ་ལ་སྦྱར་སོགས་བཀག་པ་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ནི།

སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་ལ། །  
 སྒྲོར་དང་རྗེས་སུ་སྒྲོར་བ་ཡི། །  
 གནས་བ་སོ་སོར་བཀག་བ་དང་། །  
 ཆོས་ནི་རྒྱལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཉིད། །  
 རང་གི་ས་ལ་ངེས་བ་ཉིད། །  
 ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་བ་དང་། །  
 ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སློབ་གཏོང་བ། །  
 དེ་འབྲེལ་སྐད་ཅིག་བརྩ་བྱ་གི། །  
 རྒྱུ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །  
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །

སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དང་པོར་སྒྲོར་བ་  
 དང་རྗེས་སུ་རྒྱན་དུ་སྒྲོར་བའི་གནས་བ་སོ་སོར་བཀག་བ་སྟེ་མི་སྒྲིབ་དང་། གྲུན་རྩོམ་  
 པའི་ཆོས་ནི་དོན་དུ་བྱུང་བར་རྒྱལ་ཐན་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་བ་ཉིད་དང་རང་གི་ས་  
 དང་པོ་ལ་ནི་གནས་བར་ངེས་བ་ཉིད་དང་། བར་ཆད་མེད་བ། རྣམ་གྲོལ། བྱད་པར་  
 ལམ་སྟེ་རང་སའི་ལམ་གསུམ་ལ་ནི་གནས་བ་དང་། དམ་ཆོས་གནས་ཕྱིར་སོགས་  
 ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་སློབ་གྲང་གཏོང་པོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །

དེ་འབྲེལ་སྐད་ཅིག་བརྩ་བྱ་གནས་པའི་མཆན་མ་ནི། རྒྱུ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་  
 གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །

མདོ་ནི།

གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་བྱེད་ཐོག་གོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

འདིར་དབང་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས་དབང་པོ་བཤད་ན། དབྱེ་བ། ས་གང་  
ན་ཡོད་པ། སྤྱོད་ཚུལ། དུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། རྣམ་བྱུང་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་བའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་དད་སོགས་ལ། ཟག་  
མེད་ཀྱི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྦྱོར་ལས་ཀྱི་ཆེའི་དད་སོགས་ལ་སྟེ་མི་ཤེས་པ་  
ཀྱན་ཤེས་བའི་དབང་པོ། འཕགས་པ་སྟོབ་བའི་དེ་ལྟ་སྟེ་ཀྱན་ཤེས་བའི་དབང་པོ། མི་  
སྟོབ་བའི་དེ་ལྟ་སྟེ་ཀྱན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཉེར་སྦྱོད་ལ་དབང་བྱེད་པ་བདེ་བ། སྤྱུག་བསྐྱེད། ཡིད་  
བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྟོམས་སྟེ་(༤༦བ)ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལ། དུལ་ལ་དབང་  
བྱེད་པ་སྟོ་ལྟ་ཡིད་དབང་དང་སྤྱུག །ལུས་གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་སྟོག་གི་དབང་  
པོ། སྦྱེ་བར་དབང་བྱེད་པ་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་བཅུ་བཞི་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པར་ཀྱན་ཉོན་ཀྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད། དེ་ལས་  
གཟུགས་ན་པོ་པོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་མེད། གཟུགས་མེད་ན་སྟོག་ཡིད་བཏང་  
སྟོམས་གསུམ་ཡོད་པ་ལོ། །དབང་རྟེན་ནི། འདོད་པར་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད།

གཟུགས་ན་བློ་རྩ་གཏོགས་པ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ན་སློག་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཏེ། ཡིད་དབང་། སེམས་བདེ། ཡིད་  
བདེ། བཏང་སྟོམས་བཞི་ལ་མཐོང་སྤང་སྟོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་  
ཡོད། ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐོང་སྤངས་སྟོམ་སྤངས་གཉིས་ཡོད། སྟོ་ལྷ་པོ་མོ་སློག་སྤྱག་  
བསྐལ་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་སྟོམ་སྤངས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དད་སོགས་ཟག་བཅས་དང་  
ཐེག་ཆེན་ལྷར་ན་ཟག་བཅས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་སྟོམ་སྤངས་ཡིན་  
ནོ། །དབང་རྟེན་ནི་བརྒྱད་ཀ་སྟོམ་སྤངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འདོད་པར་ལུལ་དུག །གཟུགས་ན་བློ་རྩ་གཏོགས་པ། གཟུགས་  
མེད་ན་ཆོས་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་སྟོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ། སྤྱིར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།  
དེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ། གྲེ་བྲག་སྟོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། བོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཅོད་  
སྤངས། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཅོད་སྤྱིང་རོ། །

དང་པོ་ནི།

བསྟོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །

ཟབ་པ་དེ་ནི་སྟོ་འདོགས་དང་། །

སྤྱིར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །



བྱང་འཕགས་ནམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་ལས། (༤༧ན)

བྱང་སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་  
པར་བྱེད་པའི་གནས་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་  
དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། འདྲ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འདོད་  
ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་དང་སྤང་འདས་དང་ཞི་བ་དང་དེ་བཞིན་  
ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེག་སྒྲ་དྲགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྐོ་བྱར་དེ་མའི་གནས་མེད་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་  
པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞི་དང་འབྲས་བུ་དང་ཐེག་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །

ཟབ་མོ་དེ་ནི་མདོར་གཟུགས་སོགས་ལས་ཀྱང་བསྒྲིག་སྤྱད་ལས་འདས་པར་  
ཡང་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མོ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྒྲི་འདོགས་  
པ་དང་སྤང་འདས་མེན་པའི་སྤྱར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐོ་ནམ་  
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །

ལམ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །

ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །

འཇལ་དང་ངེས་ཏྲིག་སྒྲིམ་པའི་ལམ། །

དེ་ལྟའི་ཟབ་མོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་། མཐོང་བའི་  
ལམ་དང་། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ངེས་པས། སྤྲ་མའི་ཆོ་ཟབ་མོ་དེ་ཡང་  
དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་པའི་ཆོ་རང་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་  
དུ་འཇལ་བ་དང་། གསུམ་པའི་ཆོ་དེ་ངེས་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་རྣམས་སོ། །

མདོ་འོག་ནས་ཐོན།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་བྱིར། །

རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །

རྒྱང་དུའི་རྒྱང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །

རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགྲུང་བཞེད་དོ། །

གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །

དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །

ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་སྤྲུགས་བཅེ་བའི། །

རྒྱ་མཐུན་དེ་དག་སྤྲུབ་པ་བཞེད། །

རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་གསུམ་དུ་རྟོགས་མེས་བྱེ་ན། རང་རིག་པའི་  
ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གདོད་ནས་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་(༩༥)བྱིར། དེ་

ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱི་མ་ཅུང་ཟད་བྲལ་བ། ཆེར་བྲལ་བ། ཆེས་ཆེར་བྲལ་བས་ཡི་ཤེས་རྟེན་གསལ་བྱ་གྲུར་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ། རྒྱུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནམས། །རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །ནམ་པས་ནམ་པ་དགྲར་བཞེད་དོ། །

མདོ་ནི།

ཟབ་མོ་འདི་དག་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་རྟོག་པར་བྱེད་ན་  
གངས་མེད་ཆད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བ་འཁེལ།

ཞེས་སོ། །

འདི་ལས་འཕྲོས་པ་མདོར། གངས་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་ཅི་མཆིས་  
ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་གྱི་དོན་ནི། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་ནམས། །མིང་ཅ་མ་  
སྟེ། དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །

མདོ་ནི།

ཆོས་ཉིད་དེ་དག་ལ་དོན་དང་ཡི་གས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས།

ཞེས་སོ། །

འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྲུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྟེན་  
འབྲེལ་ལས་བསོད་ནམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་  
པར་སྤྲུབ་པ་བཞེད་དེ།

བརྗོད་དུ་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་  
མཐུན་གྱི་བསྟན་པ་ལོ། །

ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། རོགས་པ། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །

ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་བ་མི་རུང་། །

སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །

ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་ཐོབ། །

དངོས་པོའི་གནས་རྒྱུ་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་  
ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་བ་མི་རུང་བའི་བྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྒྲིམ་བྱ་ཞེས་  
བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉིན་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་  
ཐལ་ཞེས་སོ། །

མདོ་ནི།

བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་(༥༩ན)མེད་ན་དེས་སྤྱིན་  
སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །

འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད། །

བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆན་ཉིད། །

དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་བཞེད། །

དེ་ལྟའི་སྐོན་མེད་དེ། །འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་རི་ལྟར་གདུལ་བུའི་དོན་  
སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་དབྱིངས་འདིས་ཀྱང་ནི་གདུལ་བུའི་མངོན་རྟོགས་འཕེལ་  
བ་དང་སྤང་བུ་ཟད་པའི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྐུ་མཆན་ནི།  
འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཆན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་  
དེའི་མཆན་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །

མདོ་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་སོ། །

ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ། ཚུད་པ། ལན་ནོ། །

དང་སོ་ནི།

སེམས་ནི་སྒྲ་མས་བྱང་ཚུབ་བར། །

རིགས་མེད་བྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

འོན་དོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དང་བྱང་ཚུབ་གཅིག་མོད། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་  
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ལའང་མི་རིགས་པ་མཐོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་  
ཀྱི་ནི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་བྱི་མ་དང་བྱི་མ་སྒྲ་མ་དང་མི་འགྲོགས་པས་དགེ་བའི་ཆོགས་  
མི་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན།  
མདོ་ནི།

སེམས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགྲོགས།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དཔེས་ལན་འཕང་བ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་པའི་རྟགས་  
བཤད་པའོ། །  
དང་པོ་ནི།

མར་མའི་དཔེ་ཡི་རྩལ་གྱིས་ནི། །

སེམས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་བྱང་ཚུབ་མི་བསྐྱེད་ན་ཡང་དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྟོས་པ་  
ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཡོད་དོ། །

དེ་ཡང་མར་མེའི་(༥༩བ)སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་རེ་རེས་སྤྱང་བྱ་མི་སྲིག་ཀྱང་གཉིས་  
ཆར་ལྷོས་པ་ན་སྤྱང་བྱ་ཆོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་དཔེ་འདིའི་ཚུལ་གྱི་ནི་ཤེས་  
པར་གྱིས། མདོ་གཞུང་གིས་ཐོན་ནོ། །  
གཉིས་པ་ནི།

ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །

སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །

ཤེས་དང་སྦྱོང་དང་གཉིས་མེད་དང་། །

ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །

དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྟོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་སྒྲིམ་ལམ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་  
རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་བྱེ་བྲག་དུ་བརྒྱད་ཡོད་  
པའི་དང་པོ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་ནི། གཉིས་པ་དོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་མ་བྱུང་བས་  
འགག་པ་དང་། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བཞི་བ་བདེན་གཉིས་  
གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་བྱ་དང་། ལྷ་པ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་པ་  
ཅི་ལའང་མི་སྦྱོང་བའི་སྦྱོང་པ་དང་། བདུན་པ་དོན་དུ་རྟོག་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་  
མེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཟེན་པ་སྤྱར་སངས་རྒྱས་སུ་སྟོན་པ་  
ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའོ། །

མདོ་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཟབ་པ་དེ་ནི་ངོ་མཆར་རོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱོམ་བྱ་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ལ། ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད། འོངས་  
སྤྱིའི་རྒྱ་ཞིང་དག་པ། སྤེན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།

དང་པོ་ནི། འདིའི་འཁོར་བ་ནི་འབྲུལ་སྤྲང་སྤྲ་ཆོགས། བྱང་འདས་ནི་དེའི་རང་  
བཞིན་སྦྱང་ཉིད་ཡིན་ལ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། དུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལ་དུལ་  
ཅན་འབྲུལ་པས་དམིགས་ན་སྤྱི་བ། མ་འབྲུལ་པས་དམིགས་ན་ཞི་བ་འབྱུང་བ་  
ཡིན་གྱི། དོན་དུ་དུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་མི་(༤༤ན)  
རྟོག་པའོ། །དེ་སྐོམ་པའི་སྦྱར་བ་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། འདིར་ནམ་རྫོགས་  
སྦྱར་བ་གཞན་མ་བསྟན་པས་སོ། །རྒྱུད་ལ་མདོན་སུམ་འཆར་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་  
སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཟུག་ཀ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འབྲ་བའི་བྱིད། །

སྤྱི་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །



ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚེས་རྒྱུ་མེ་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར། མིང་པ་ཡོད་དངོས་  
དང་ཞི་བ་མེད་དགག་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྒྲོམ་པའོ། །

མདོ་ནི།

ཤེར་བྱིན་ཉིན་པར་སྒྲོམ་པས་རྒྱུ་པར་འཕེལ་ན་མི་ལམ་དུ་སྒྲོམ་པས་  
ཀྲང་རྒྱུ་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ན། མི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྒྱུ་  
པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལས་མེད་ལ་སོགས་སྐྱེ་ཀ་ཡི། །

ལན་ནི་ངེ་སྐྱད་བཤད་པར་ཟད། །

མི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ལའང་འབྲས་  
བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ་སྙམ་ན། ལས་བསོག་པ་དང་འབྲས་  
བུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཀའི་སྒྱུ་མེད་དེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་ན་ལས་  
ཀྱི་གནས་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་ལ། སད་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ན་མི་ལམ་གྱི་  
ལས་ལའང་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། མདོ་ལས། ངེ་སྐྱད་བཤད་པ་དེར་  
ཟད་ཅིང་འདུས་པའི་བྱིར། མདོར་ངེ་བ་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ལས་  
བསོག་པའམ་འབྲི་བ་མེད་དོ། །

ལན་ནི། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་མ་  
པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལ་སོག་པའམ་འབྲེ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་ལ་ལོངས་སྤྱི་རྒྱ་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི།

སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །

སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་པ། །

དེ་ལ་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡི། །

སངས་རྒྱུ་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །

དཔེར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་གི་རྒྱ་མ་རྒྱུ་མ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདྲེ་  
བ་མེད་(༤༥བ)པས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་རྒྱ་མ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་  
འབྲུལ་ངོར་སྒྲུང་བའི་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་པ་ངན་སོང་སོགས་དེ་དག་ལ་  
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འབྲུལ་བ་བསལ་ནས་སྟོང་དག་པ་སྤར་ཡོད་གསལ་  
བར་བྱས་ནས་སྐྱབ་ཅིང་སྟོམ་པ་ཡིས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་གོ་ཆོད་པ་ནི་དག་  
པའི་སེམས་ལ་སྒྲུང་བ་ཉིད་དོ། །

འདི་ནི་ལོངས་སྤྱི་ཞིང་ཉིད་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ། །མདོར་འབྲུལ་ངོར་དཔེས་  
གསུངས་པ་ས་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་རྒྱུ་སྟོན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐེན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ། ཅ་བ་ཞེས་རབ། དེ་  
སྟོང་རྗེས་ཐེན་པས་ཐབས་མཁས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཡུལ་དང་སྒྲོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །

ཡུལ་ཤེར་སྤྱོད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་པའི་ཡེ་  
ཤེས་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྒྲོར་བ་ཅན་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་  
ངོས་བཟུང་བའོ། །

མདོ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངེ་ལྟར་འདྲིས་པར་བསྐྱེ་ཞེས་པའི་ལན་  
དུ། གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བའོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །

འདི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།

སྒྲོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །  
དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྒྲོང་འགྱུར་ཞིང་། །  
ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པ་ཡིས། །  
དེ་ཡང་བྱིས་ནས་སྒྲོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །

མི་གནས་ཇི་བཞིན་ལྷགས་དང་ནི། །

སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །

མ་ཆགས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་། །

མཚན་མ་སྒྲོན་ལས་ཟད་པ་དང་། །

དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཚད་མེད་པ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །

དང་པོར་དེ་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་སྤྱང་པོ་ལྟའི་བདུད། འཁོར་བར་འཆིང་  
བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་  
བདག་པོ་ལྟའི་བྱའི་བདུད་བཞིའི་དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། (༡༠༠ན)  
གཉིས་པ་ནི་བའི་སྤྱིར་ཉིད་ལ་མི་གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་དགོ་བ་རྣམས་མདའ་  
མཁས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཕེན་པ་ལྟར་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བའི་ལྷགས་  
དང་ནི། བཞི་པ་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་ཉན་རང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་  
པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟ་པ་སེམས་ཅན་དང་ལྟ་ཅིག་བག་བསྐྱེས་ཀྱང་དེའི་ངེ་མ་  
མ་ཆགས་པ་དང་། རྟག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་པ་དང་།  
བདུན་པ་མཚན་མར་ལྟ་བ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་འབྲས་བྱ་ལ་སྒྲོན་པར་  
ལྟ་བའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། དགུ་པ་ཐབས་མཁས་དང་ལྟ་པ་དེའི་རྟགས་  
སྤྱ་རྒྱལ་བས་སྤྱང་སྒྲོན་པ་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་པ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་

གངས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། རེ་རེའི་མཚུག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྒྲུང་  
བས་ནས་པ་བཅུ་ལོ། །

མདོ་ནི།

བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས།

ཞེས་སོགས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་  
པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བཞི་པའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་  
རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

## སྐབས་ལྔ་པ་ཙེ་མའི་སྒྱུར་བ།

གཉིས་པ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཙེ་མའི་སྒྱུར་བ་ལ། འབྲེལ་བཞོད་པ། མངོན་རྟགས་  
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་དེ་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་གྱུར་  
པ་ཡིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། མདོར་བྱིར་མི་སྒྲིག་གི་རྟགས་  
གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

ཙེ་སྒྱུར་གྱི་གོང་དུ་རྣམ་ཀུན་ཐམས་ཅད་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་(༡༠༠བ)ཏེ། ལམ་  
རང་རང་གི་གནས་སྐབས་ན་སྤང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་  
པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྱུར། མཐོང་། སྒྲོམ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཙེ་སྒྱུར་དོ། །

དང་པོ་ལ། རྟོད། ཙེ། བཟོད། མཆོག་གི་ཙེ་སྒྱུར།

དང་པོ་ནི།

མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །

མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །

ཙེ་མོར་བྱིན་པ་སྒྱུར་བའི་རྟགས། །

རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་དག་དུ་བཞེད། །

ཏྲགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིན་པར་ཆོས་རྣམས་སྤང་སྟོང་དུ་མོས་པའི་མཐུས།  
 མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་སོགས་དང་། དམན་སེམས་  
 ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེས་སྤྱལ་  
 པ་འགྲུང་བ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཙུག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་  
 དང་། རན་སོང་མཐོང་ན་རང་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་འདི་དག་མེད་པར་སྤྱང་ངོ་  
 སྟམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དུག་ནི་མི་ལྟས་སོ། །མའི་གནོད་པ་སོགས་ལ་བདག་ཕྱིར་  
 མི་ལྟོག་ཡིན་ན་ནི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་བདེན་ཆོག་གིས་ནི་རུས་པ་དང་། དེ་  
 ལྟས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་སེལ་རུས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གྱིས་མི་བཟླ་བའི་  
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ཏྲག་པར་ཡུམ་ལ་སྟོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱན་ལ་མངོན་  
 ཞེན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་སྟེ་དུག་ནི་སད་པའི་ཏྲགས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱོང་གི་མཉམ་བཞག །

མདོ་ནི།

མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྟོའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི།

འཛམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟེད། །

སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས། །

ནམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། །

ནམ་འཕེལ་བཅུ་བྱུག་བདག་ཉིད་དོ། །

བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཉེ། འཛམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྟེད་སངས་རྒྱས་  
སུ་གྲུར་པ་(༡༠༡ན)ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཇི་སྟེད་འཛོའི་བར་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་དང་།  
ལ་སོགས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་སྟེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུར་པ་ལ་མཆོད་པ་  
གཉིས། འཛམ་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད། བསམ་གཟུགས་སོགས་འཛིག་ཏེན་  
པའི་ཕུན་ཚོགས། རྒྱན་ལྷགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དབྱ་བཙུག་ རང་བྱུང་  
ཚུབ། སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་བདུན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་  
ཇི་སྟེད་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་བདུན་སྟེ་དགེ་བ་བཅུ་བྱུག་གི་ནམ་པ་  
མང་དུ་བསྟན་པ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། རྩེ་མོའི་མཉམ་བཞག་ནི་དཔེ་དེ་དང་དེ་དག་  
ལས་ནམ་པར་འཕེལ་བའི་བསོད་ནམས་བཅུ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །མདོ་གཞུང་  
གིས་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་མེད་བ། །

སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །

བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མདོན་པར་བརྟེན། །



ཡུམ་ལས་མི་ལྟོག་པ་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ། གུན་མཁའ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་རང་  
བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་  
པའི་དགེ་བ་སློབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་  
ཉན་རང་དུ་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བསྟོན་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བརྟན་པ་  
ཞེས་ནི་མཛོན་བརྫོན་དོ། །

མདོ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །

ཅས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

སྒྲིང་བཞི་པ་དང་སྒྲོང་དག་དང་། །

སྒྲོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས། །

བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །

ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན། །

སྒྲི་མེད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཉེ། སྒྲིང་བཞི་པ་དང་དེ་སྒྲོང་དག་ནི་སྒྲོང་  
སྒྲི་ལུད་དེ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོང་གཉིས་བར་མ་དང་དེ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོང་གསུམ་མི་མཛེད་དེ། དེ་  
དག་སྐྱ་ཅེ་ཅམ་དུ་བསིལ་བའི་ཆོད་ཀྱང་གཟུང་བྱས་པ་སྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་  
དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཆོད་མེད་(༡༠༡བ)དོ་ཞེས་བྲ་བ་

དག་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གི་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་  
འཛིན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི།

དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་  
ནམས་ལ་ནི་ཆད་མེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཛོང་ལམ་ཅེ་སྟུང་ལ། སྤང་བ། གཉེན་པོའོ། །

དང་པོ་ལ། བསྐྱེད། བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ལ། གཞུང་། འཛིན་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

འཇུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་ལ། །

གཞུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། །

དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་རི་བཞིན་ཡུལ། །

མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། །

འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ནི་ལྟོག་པའི་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་  
འབྲས་ལ་སྒྲུང་དོར་དུ་འཛིན་པ་ནི་གཞུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་སོ་  
སོར་ཡུལ་དེའི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཆོན།

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་བ་མེན་བས་  
ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སྒྲིའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །  
མདོ་ནི།

གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྡོམས་བར་བྱའོ། །

ཞེས་དང་།

ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སོ་སའི་སྤྱི་སོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །

སེམས་ཅན་རྣམ་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །

རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །

དེ་དག་སོ་སོར་དགྲ་བདག་ཉིད། །

གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞེན་མེད། །

དེ་དག་གང་གིས་འཛིན་པ་འདོད། །

དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །

ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས། ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་གདགས་  
 གཞི་སེམས་ཅན་ཏེ་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སེམས་ལ། སྤྲ་མས་རྩས་སུ་ཞེན་པ་དང་ཕྱི་  
 མས་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་དག་ཏུ་འདོད་  
 ཅིང་དེ་དག་གྲང་སོ་སོར་ཡུལ་གྱིས་སྒོ་ནས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། ། འཇུལ་པའི་  
 དོན་ནི། གལ་ཏེ་རྩས་བཏགས་གང་རུང་དུ་གཟུང་བའི་དོན་ཡུལ་དེ་མེད་པ་བཞིན་  
 དུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཡུལ་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་མི་རུང་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་  
 (༡༠༩ན) དོན་ལ་མེད་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་འཇུལ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་  
 བ་དེ་དག་གྲང་འཛིན་པའི་རང་གིས་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །

མདོ་ནི།

གཟུགས་དབེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དབེན་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལའང་། གཟུང་། འཛིན་གཉིས།  
 དང་སོ་ལ། འཇུག་ཡུལ། རྟོག་ཡུལ་ལོ། །  
 དང་སོ་ནི།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །

ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །

ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཇུལ་དང་། །

མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། །

རང་གིས་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་། །

དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བྱ་ལ། །

འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི། །

རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད། །

ཡུལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཐག་མེད་  
གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ནི། དེས་ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པ་མཉམ་བཞག་  
གི་དམིགས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་མ་འབྲུལ་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་  
གཉེན་པོ་ལ་འདོར་ལེན་དང་། བྱང་སེམས་རང་གི་རྟོགས་པ་དང་། རང་དོན་སློང་  
བར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ལས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཆོགས་  
གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགྲ་ཡོད་པས། དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་  
རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད།

མདོ་ནི།

གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཡུམ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པ་ལོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤང་དང་ནི་བར་ལྷུང་བའི་བྱིར། །

རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །  
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །  
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་དང་། །  
 གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། །  
 ཆད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། །  
 ཉི་ཆེ་བ་དང་སྣ་ཆོགས་ཉིད། །  
 གནས་དང་འཇུག་ལ་སྔོངས་པ་དང་། །  
 རྗེས་ལ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །  
 རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །  
 ལྷོག་པའི་སྤྱོད་པ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །  
 ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་འབྱུང་། །

ཡུལ་སྤིད་དང་ནི་བར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི།  
 ཐབས་མཁས་གྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་སྐུ་བ་པའི་ལམ་གྱི་  
 རྣམ་པ་པལ་ཆེར་མ་ཆང་བ་དང་། སྐར་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་  
 བར་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཆད་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་འབྲས་  
 གུ་རྣམ་མཁུན་ལ་ལོག་པ་དང་། སྤངས་པ་ཉི་ཆེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་མཆོན་(༡༠༩བ)  
 འཛིན་སྣ་ཆོགས་ཅན་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁུན་ལ་གནས་པ་དང་དེའི་སློ་ནས་གཞན་  
 དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྔོངས་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་ལྷ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་ལ་འགྲོ་

བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

ནམ་ཉིག་དགྲ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །

ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་བྱུང་། །

མདོ་ནི།

ཉི་ལྔས་སྒྲིང་བཞིར་ལས་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སྤྱ་འབྲང་བའི་དཔེས་སོ། །

གཉིས་བ་འཛིན་བ་ལ། རྩས་དང་། བཏགས་བར་འཛིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འཛིན་བ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །

ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་ནམས་ནི། །

གསུམ་པོ་དག་དང་ཉིར་འབྲེལ་དང་། །

གནས་དང་མངོན་བར་ཞེན་བ་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་བ་དང་། །

ཆགས་བ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །

རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། །

འཛིན་བ་དང་པོར་ཤེས་བར་བྱ། །

ཡུལ་གཞུགས་སོགས་འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།  
 དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུམ་སྟོང་ག་དང་ཉེར་འབྲེལ་  
 བ་དང་། གཞུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་  
 བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་སྟོང་མེད་པ་ལ་རྣམས་སུ་བཏགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ལ་  
 ཞེན་པའི་ཆགས་པ་དང་ནི་དེའི་གཉིན་སྟོང་རྣམས་ལ་འང་རྣམས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་  
 རྒྱུ་ཀྱི་སར་རིམ་ལྔ་འདོད་བཞིན་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། དགྲ་སྟོང་རྣམས་ལ་རྣམས་  
 སུ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་པ་དང་སྟོང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་ནི།

ཡུམ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འཕམ་གཏོང་བ་མེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །

ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་། །

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། །

དངོས་སྟོང་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །

གནས་དང་རིགས་ནི་འཛིན་པ་དང་། །

དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱ་མེད་དང་། །



ཕྱིར་ཚོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ། །

འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཡུལ་ཅན་རང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་  
དང་། དམན་ལམ་ལ་རང་ལམ་མིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་འགག་པ་  
དང་བཅས་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་དང་། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལྡན་པ་དང་ཇུས་ཀྱི་  
དངོས་པོ་མི་ལྡན་པ་དང་། དེས་གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་པ་(༡༠༣ན)འཛིག་པ་  
དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ནི་འཛིག་པ་དང་། ཕྱིན་དུག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དོན་  
དུ་རྒྱ་ལམ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་སྟོན་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་བའི་བདུད་རྣམས་ནི་བཏགས་  
པ་ཅན་དུ་དམིགས་པ་དགྲུ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི།

རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་འགྲོའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་བྲལ་འབྲས་བྱང་རྒྱུ། བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་  
པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཐོབ་པའི་རྒྱ། བྲང་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

བྲང་རྒྱུ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །

དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏང་དང་། །

དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །

བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་ཞེན་གྱི་ངི་མ་བྲལ་བྱེད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་  
གསུམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞན་ལུང་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཤེར་  
ཕྱིན་ནི་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་  
ལས་རང་རིག་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱང་རྩེ་དང་ལྡན་པས་  
བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཅན་མཐོང་ལས་རྣམས་སོ། །

མདོ་ནི།

བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིས་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། དེ་ཁྲམ་ཀ་སྤང་། དེ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ངི་མ་ཟད་དང་མི་སྤྱེ་བའི། །

ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །

ཟད་མེད་སྤྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག། །

གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཇི་མ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཟད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་དང་  
 བྲལ་བར་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ། དེ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱང་ཆུབ་  
 ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ལྷོམ་ལམ་དུ་གཉིས་སྤང་རིམ་བས་  
 འགགས་པས་ཆོས་སྐྱོ་རིམ་པ་(༡༠༣བ)རྟོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གནས་ཆུལ་ལ་  
 ཟུགས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ནད་ཀྱི་འབྲུལ་བས་ཡུལ་དུང་ལ་སེར་པོར་མཐོང་ཞིང་། ནད་  
 སངས་ན་དཀར་པོ་ཉིད་མཐོང་མོད། ཡུལ་དུང་སྟེང་དུ་སེར་པོ་ཟད་པ་དང་དཀར་པོ་  
 གསར་སྐྱེས་མེད་པ་ལྟར། ཇི་མ་ཟད་པ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རོན་དེ་  
 དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་ནི།

ཡུམ་ནི་མ་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར།

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཇི་མ་བདེན་དངོས་ཞིག་གཉེན་པོ་གསར་སྐྱེ་ཞིག་གིས་བཙམ་པ་  
 ཡིན་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་སྟམ་དུ་དངོས་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་ལ་  
 འཆར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །

མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །  
 རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །  
 སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཛོལ། །  
 གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །  
 ཞེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །  
 སྤྱི་བ་བདེ་བར་བརྟུན་པ་གང་། །  
 དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་བརྟེན། །

གནས་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་མ་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་  
 ཞེས་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ལ། རང་ངོ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི། སྤང་བྱ་རྣམ་  
 པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་གསར་དུ་སྐྱེ་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཛོལ་  
 པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་སད་པ་ན་མི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར།  
 དེ་ལྟར་ཐུགས་རྟེན་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོར།

ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མིན། །  
 སྟོན་ནས་ཟད་པས་དེ་བྱིར་ཟད། །

ཅེས་སོ། །

རྒྱད་ཁྲར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་སྤང་བཞིན་བྱིས་དེ་བཞིན། །

འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་སྤྱི་བ་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་  
ལ། རང་ལུགས་ཤེས་བྱ་ཁས་(༡༠༩ན)ལེན་ལ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྤྱི་བ་  
ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་ཡང་བརྗོད་པ་གང་འགལ་བར་སྤྱོད་བའི་བྱ་བ་མཐའ་  
དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་བཅིས་ཞེས་སྤྱགས་ཁེལ་བའོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་སྟོང་མི་བྱས་ཏེ།

ཅ་ཤེད།

རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །

ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོམ་ཚུལ་ནི།

འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །

བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །

ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །

ཐེག་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་རིམ་འབྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལྟ་བུ།  
རང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བུ། དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་པོའི་སྤྱོད་གི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ཉོན་སྤྱིབ་ལས་གྲོལ་  
བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཞུང་འཛིན་  
རགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་གཉིས་ཞེན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་བསྐྱོམས་  
པས་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་  
བའོ། །

དེ་ཡང་།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །

གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །

མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །

དེ་ནི་དབྱ་མ་པ་ཡིས་རིག།

ཞེས་སོ། །

འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཐལ་རང་གི་དབྱ་མ་རང་  
སྤྱོད་སྤྱོད་བདག་གིས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ནས་བཤད་དེ། དེ་

དག་གང་དུ་གཞུང་ཡང་གཉིས་འཛིན་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར། ཟླ་བཅུན་  
དང་ཐོགས་མེད་མཆེད་རང་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ནི། དེ་བཞིན་(༡༠༩བ)ཉིད་གཉིས་  
སྒང་གི་ཡུལ་དུ་མི་འོང་བས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་བྱུང་དོགས་མེད་ཀྱི། གཞུང་འདིས་  
ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྷར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མེན་སོགས་གང་  
དུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ངོ་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུར་མཐར།

སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་  
པས། །

ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སྙིང་པོ་དག་པ་གཞན་དབང་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་ངེ་མ་མེད་པའི་  
ཕྱིར་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་གསར་  
དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱི། འོན་ཅིང་ལྷར་སྟོམ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་རང་  
སེམས་ཉིད་ལ་རང་གིས་ཡང་དག་པར་ལྷ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོམ་སོ། །

དེ་ཆེ་གཉིས་འཛིན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་ནས་བལྟ་བུ་གྱུ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཡང་  
དག་པའི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་  
བར་འགྱུར་རོ། །

མདོ་སྙེད་པར།

སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། །

ཉི་མ་སྤྱིན་མེད། །

ཅེས་སོ། །

ཡང་གཤེགས་ལས།

སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། །

ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་རྟོག་གོ།

སྣང་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །

སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱ། །

ཡང་དག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །

སྣང་བ་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྣང་གཉིན་དངོས་བར་ཆད་མེད་

ལམ། གཞིའི་གཉིན་སོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ཐག་སྤྱིང་བའི་གཉིན་སོ་བྱེད་པར་

གྱི་ལམ་སོ། །(༡༠༥ན)

དང་སོ་ནི།

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །

དེ་དག་པན་རྩྭ་བསྐྱས་པ་གང་། །



སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཅོད་པ་ཡིས། །

བསྐྱས་པ་དེ་འདྲིར་མཐོང་བའི་ལམ། །

སྒྲིང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཐོང་སྤངས་རྣམ་པར་སུན་དབྱང་ནས། ས་བོན་སྒྲིང་བྱེད་  
ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་བྱིན་རེ་རེར་ནི། རང་རང་མ་གཏོགས་པའི་པར་བྱིན་  
ལྷ་ལོ་དེ་དག་པན་ཚུན་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ལམ་སྐྱད་སྐྱད་ཅིག་  
མ་གཅིག་པའི་བཅོད་པ་ཡིས་བསྐྱས་པ་དེ་འདྲིར་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །

མདོ་ནི།

སྒྲིན་སོགས་པར་བྱིན་རེ་རེ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན།

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཅུ་བྱུག་པའི་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་  
ཀྱང་རྗེས་མཐུན་བཤོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ནས་སང་གི་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །

ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཞུགས་ནས། །

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །

ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །

མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དེས་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་འགོག་པ་  
ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ཉེ་སྒྲིབ་བ་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་  
ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལུགས་མཐུན་དང་  
ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །

མདོ་ནི།

སང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་གོ། །

ཞེས་དང་།

མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་གོ། །

ཞེས་སོ། །

འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དབྱེ་གཞི། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བའོ། །  
དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །

འདི་འབྲེལ་ཐུན་ནག་རྣམ་པ་ཅེ་ཞིག་ཀྱ།

ཞེས་པའི་གཉིས་སྒྲུང་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །

འདི་ནི་འཁོར་བ་སྟེ་ཡེ་ནས་མེད་པས་ཐོག་མཐའ་གང་ཡང་དོན་ལ་མེད་ཅིང་ཐ་

སྟོན་བྱ།

ཐོག་མེད་གྲུང་གྲང་མཐའ་མ་དང་ལྡན་པ། །(༡༠༥བ)

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལ་རྟེན་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སོ་སོར་དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲུལ་ངོར་རྒྱ་འབྲས་མི་ཟད་པར་འཁོར་བ་སྟེ། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་  
མ་རིག་པ་ལ། མཐོང་སྤང་དང་། རྫོམ་སྤངས་གཉིས།

དང་པོ་ལ། བདེན་པ་ལ་ཚོངས་པ་སྟེ་བྱག་ཡིད་ཁོ་ནའི་འཁོར་བ་འབྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཡིད་འཁོར་དང་། བྱག་ཡིད་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་གཉིས།

སྤྱི་མ་ལའང་། བདེན་པ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཚོངས་པ་གཉིས།

དེ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་མ་སྟེ། དེས་ཡང་སྤིང་  
འཕེན་བྱེད་གྱི་ཀུན་སྒོར་བྱེད་པའི་བྱིར།

འདུ་བྱེད་ནི། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས་སོ། །

རྣམ་ཤེས་ནི། ལས་དེའི་ས་བོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟངས་ལྟར་བ་དང་  
དེ་འབྲས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་བའི་སྐབས་སོ། །

མིང་གཟུགས་ནི། དེ་ནས་ཕྱང་པོ་གཞན་བཞི་འགྲུབ་པའོ། །

སྦྱེ་མཆེད་བྱག་ནི། དེ་རྣམས་སོ་སོར་དོད་པའོ། །

རིག་པ་ནི། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཙོད་  
པ་སྟེ་མིག་ནས་ཡིད་གྱི་འདུས་རིག་བྱག་གོ། །

ཚོར་བ་ནི། དེག་པ་ལས་སེམ་གདུང་བར་མར་ཐོང་བ་སྟེ་ལུས་ཚོར་སེམས་  
ཚོར་གཉིས་སོ། །

སྟེང་བ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་ལ་མྱེད་དོར་དུ་ཆགས་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ལ་  
སྟེང་བ་གསུམ་སོ། །

ལེན་བ་ནི། དེ་དག་འཚོལ་བ་ལ་འདུན་བ་སྟེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ལོག་  
རེ་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་ཚོམ་བ་བདག་ལ་ཆགས་པ་(༡༠༩ན)སྟེ།  
ཉར་ལེན་བཞིའོ། །

སྟེང་བ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་སད་ནས་རུས་བ་  
མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྟེང་བ་སྟེ་སྟེང་འཆི་སྟེང་བར་སྟེང་བཞིའོ། །

སྟེ་བ་ནི། ཡང་སྟེ་གནས་སུ་འཇུག་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཉེ་སྟོང་མངལ་དོད་  
གཤེར་རྩལ་སྟེས་བཞིའོ། །

གཤེན་ནི། ཚེ་དབང་པོ་གཟུགས་སྟོབས་དྲན་བཤེས་རབ་བདེ་བ་འགྱུར་བ་དང་  
དུས་དང་དུས་མིན་དུ་ཤི་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་དེག་འགག་པ་ནས་གཤེན་འགགས་པའི་བར་ནས་བྱང་གི་རྟེན་  
འབྲེལ་ལོ། །

ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་མངལ་སྟེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་  
ལས་དང་པོ་གཉིས་ཆེ་སྟོན། ཐ་མ་གཉིས་ཆེ་བྱི་མ། ལྷག་མ་ནམས་ད་ལྟར་ཀྱི་སྐབས་  
ཡིན་ལ།

བསྐྱུ་ན།

དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉེན་མོངས། །

གཉིས་པ་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །

སྟག་མ་བདུན་ནི་སྟག་བཟུལ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟུར་ལ། གཉེན་པོའི་སྟོམ་ལམ། སྤང་བྱ་ཉོག་པ། བཞེན་  
ལ་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། མྱི། གཞུང་གཉིས།

དང་པོ་ལ། གཉེན་པོ་ཐོང་གལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག །དེས་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོམ་སྤངས་གྱི་ས་པོན་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་སྟུར་བ་སེང་གེ་  
ནམ་བསྐྱེདས་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་ནས། ཏུངས་འབྲེན་བྱེད་པར་ཆད་མེད་ལམ་དངོས་  
གཞི་ཐོང་གལ་ལ་ཆུང་ཏུ་ནི་སྟོམ་ཚུལ་སེང་གེ་ནམ་བསྐྱེདས་དང་འབྲེན་ལ། འབྲེད་ནི་  
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པར་འཇུག །དེ་ནས་གཉིས་པར་ཏེ་  
དེ་ལྟར་མཐར་གནས་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་སྟེལ་(༡༠༩བ)ཞིང་འགོག་པ་ལས་སྟེད་  
ཅེའི་སེམས་གྱིས་སྤང་ཞིང་ལངས་རྗེས་སུ་མཉམ་བཞག་ལས་སད་པར་འགྱུར་ལ།  
དེའི་སེམས་ཐ་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གནས་བརྒྱ་བདུན། ཆེན་པོ་ནི་སྤྱར་  
འགོག་པར་ཞུགས། དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས། དེ་ནས་སྟེད་ཅེ་ཡང་ལངས། དེ་

ལྟར་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་དང་ཐེས་ཐོབ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་སྤེལ་བ་བཙེ་བ་བྱས། ཡར་ཡོང་ཕྱེ་  
ན་སུམ་ཅུ་ཅ་བྲག་གོ། །ཐོད་ཀྲལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རེ་རེར་ཡང་ནང་གསེས་ཆུང་  
འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཕྱེ་བ་ནི་ས་རེ་རེའོ། །དེའི་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིདས་  
བ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲངས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་ནི་བཏེན་བ་  
ཙམ་ཡིན་གྱི། རོ་ཐོ་ནི་སྐྱབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱབ་བ་སྟོམ་ལམ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། མཐོ་བྱར་རྣམ་དག་ལ་སྤྲིབ་བྱེད་གཉིས་སྒྲུང་ཙན་དང་དེས་བསྐྱེད་  
པའི་གཟུང་འཛིན་ལ་བཏགས་བ་ཙམ་དུ་ཞེན་བ་ཅི་རིགས་ཡུལ་གྲིས་དགྲ་མཆོན་  
བཞིར་ཕྱེ་བའི་རེ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ། དེ་རེ་རེར་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་  
གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་སྟོང་ངོ། །

གཉིས་བ་གཞུང་དོན་ནི།

འགོག་དང་བཙས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྲར། །

རྣམ་བ་གཉིས་སུ་སོང་ཡོངས་ནས། །

འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །

མཉམ་བཞག་མིན་པས་མཆོམས་བཟུང་སྟེ། །

ཐོད་ཀྲལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །

གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །

དུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བཀྲལ་ནས། །

འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འབྲར་འགོ། །

ཐོད་ཀྱི་ཆུང་དུ་ནི་འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྲར། རྣམ་པ་གཉིས་  
སྟུང་མོང་དང་ཕྱིར་ཡོངས་ནས་སོ། །

ཆེན་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་བཞག་མེན་པ་  
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཆོམས་བཟུང་ཅན་ཏེ། ཐོད་ཀྱི་དུ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་  
མཐར་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། སྟག་དང་བདུན་དང་  
བརྒྱད་ལ་རྗེས་ཐོབ་དང་སྤེལ་ཏེ་ཀྱི་ནས་འགོག་པར་འཇུག་པ་དེའི་བར་དུ་(༡༠༧ན)  
མཉམ་རྗེས་མི་འདྲ་བ་སྤེལ་མར་འགྲོ་བའོ། །འབྲིང་ནི་གཞུང་གིས་མ་བསྟན་ནོ། །  
མདོ་ནི།

ཐོད་ཀྱི་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ། གཟུང་། འཛིན་གཉིས།  
དང་པོ་ལ། འཇུག །ཐོག་གཉིས།  
དང་པོ་ནི།

མདོར་བསྟན་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །

བཏང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་དང་། །

དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །

ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ། །

གཟུང་བའི་ནམ་ཉིག་འདི་གཅིག་སྟེ། །

སྒྱུར་བའི་ནམ་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན། །

ཡུལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྐྱས་དང་ཚོས་ཅན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པ་  
དང་ཡུམ་ལ་མི་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟར་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་དང་ཡང་  
སྟོབ་མ་རྣམས་མ་བཟང་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཡུམ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་  
རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་འཛིན་ལས་སྒྲོག་སྟེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་  
བར་རྟོགས་པ་གསུམ་དང་ལེགས་པའི་ལམ་ནི་མོས་སྒྱུད་མ་དག་པ་དག་པ་རྣམ་པ་  
གསུམ་ལ་འཇུག་བྱར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དགྲ་ནི། གཟུང་བའི་ནམ་ཉིག་འདི་ལ་གཉིས་  
ཡོད་པའི་དང་པོ་གཅིག་སྟེ། ཡུམ་ལ་སྒྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དང་སྒྱུད་  
པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

མདོ་ནི།

གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་  
པར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །

འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ། །



སེམས་མི་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི།  
 སྤྱང་བོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་།  
 ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་།  
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱེད།  
 སྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་།  
 དེ་དག་ལས་ནི་བརྫོག་ཉིད་དང་།  
 ཇི་བཞིན་དོན་མིན་ནས་རྟོག་པ།  
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ།

གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནམས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་  
 ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཙམ་ལྟན་འདས་བཞེད་  
 ཅིང་། དེ་ལ་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱང་བོ་ཡུལ་ཡིད་  
 ལ་མི་བྱེད་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཅན་རྫོགས་པའི་བྱང་  
 ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རབ་དུ་སྒྲོམ་པས་ནམ་མཁུན་ཐོབ་བམ་སྤྲུམ་པ་དང་།  
 སྒྲོམ་པ་མེད་(༡༠༥)པས་ཐོབ་བམ་སྤྲུམ་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་བརྫོག་པ་སྒྲོམས་  
 ཀྱང་བསྒྲོམས་ལ་མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་མ་བསྒྲོམས་པས་ཐོབ་བམ་སྤྲུམ་པ་དང་། སྒྲོམས་  
 པ་ཡང་མིན་མི་སྒྲོམ་པ་ཡང་མིན་པས་ཐོབ་བམ་སྤྲུམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱན་  
 གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་དོན་མིན་ནས་སྤྲུམ་པའི་སེམས་  
 བྱུང་གི་ནམ་རྟོག་འཛོལ་ལ་སྦྱོན་ཅན་དུ་ལྟ་བུའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ནི། སྒྲོམ་པའི་

ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་རྒྱ་བ་དེ་  
ལྟར་ཤེར་བྱིན་ལ་སྤྱད་སྤྱབ་བསྒོམས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བཏགས་པ་དང་། འདོགས་པའི་རྒྱ་གཉིས།  
དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །

ཆོས་བཏགས་པ་དང་སྤྱོད་མིན་ཉིད། །

ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད་དང་། །

དངོས་པོར་བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །

ཡོན་ནི་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། །

སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་འཁྲགས་པ་ལ། །

འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོར་དེ། །

ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །

ཡུལ་ཆོས་བདག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་  
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་། དེ་ལ་སྤྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་བཏགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་  
མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་སྤྱང་ཙམ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དང་། དམིགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་

བ་དང་། ཚེས་ཀྱི་མཁས་པ་ལྟ་བུ་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། དངོས་  
 སོར་འདུ་བྱེད་པའི་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་ཞེན་པ་དང་། དུམ་ལ་མི་  
 གཞོལ་བ་ཡོན་གྱི་གནས་ནི་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པས་སྦྱོན་  
 སོགས་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྲུགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་ཅིང་  
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་དང་སོར་དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྐྱགས་པ་ཡིན་  
 འོ། །གང་ཟག་མི་དམིགས་ན་རི་ལྟར་གདགས་པར་བྱ་དེ་ལྟར་ཚེས་ཐམས་ཅད་དུ་  
 མ་བཏགས་པས་རྣམ་མཁུན་སྟོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། (༡༠༩ན)

སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱ་ཡི། །  
 དུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་འཛོམས་པས། །  
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །  
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་རྣམ་པ་དག། །  
 བདག་ཉིད་རི་བཞིན་ཀུན་མཁུན་ནི། །  
 གསུམ་གྱི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །  
 ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། །  
 མཚུངས་པར་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །  
 མི་མཉམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་དང་། །  
 ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །

གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀུན་ཚེངས་ལ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། །

སེམས་ཅན་ཆོས་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པ་དེའི་གཞིའམ་རྒྱའི་ཡུལ་  
ཅན་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེའི་རྣམ་པར་འཛོམས་པས་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་  
པའི་ལམ་དང་སྤང་བྱར་འབྲེལ་བའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཤེས་པ་འཛིན་རྟོག་སྤྲོ་མ་ལས་གཞན་  
རྣམ་པ་དགུ་འཆད་དེ་ཞེས་མགོ་འཛེན་པའོ། །

དགུ་ནི། ཡུལ་མཁའ་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བདག་ཉིད་རི་ལྗ་བ་བཞིན་དུ་  
ཀུན་མཁའ་ནི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྤྱི་བ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་  
གསུམ་གྱི་ཞི་བའི་ལམ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། ཡུལ་མཚུངས་  
པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་མི་མཉམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་  
སོགས་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་དང་།  
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་  
པ་ནི་འཛིན་རྟོག་མཐའ་མར་བཞེད་དོ། །རྣམ་མཁའ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་  
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནི།

ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །

ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་སྤྱིན་ལྟར། །

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི། །

བདེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་སྤྱན་ཚོགས་ཀུན། །

རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྩ་བོ་བཞིན། །

འབྲས་བུ་མཚོག་གིས་སྤྲོ་བ་ཡི། །

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད། །

ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བའི་གེས་སྤྱི་ལ་དེ་ནམས་སྤྱན་དང་འདྲ་བའི་སྤྱོས་མེད་ཡེ་གེས་  
གྱིས་ཟད་པར་བྱས་ནས་སྤངས་པ་དེ་ནི་ནད་ཀྱི་ངལ་དུ་བ་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དེ་ལས་  
གྲོལ་བས་དབྱགས་ཕྱིན་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ལྟར་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་  
ལ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡོན་  
ཏན་སྤྱན་ཚོགས་ཟད་མེད་ཀུན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྩ་བོ་འབབ་པ་བཞིན་རྒྱན་མི་ཆད་  
དུ་འབྱུང་ཞིང་དེར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་རྒྱུ་གཉིས་ནམས་ཀྱི་མཚོག་ཐོབ་(༡༠༩བ)པ་  
དག་གི་མཛེས་ཤིང་དཔའ་བའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་ནམ་པ་ཀུན་  
ཏུ་རྟེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་དེ་ནི་སྤྱར་དུ་འཁོང་རྒྱལོ། །

མདོ་ནི།

ལོ་མ་དང་མེ་ཉིག་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་  
འཚོ་བར་འབྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཅེ་སྒྲོང་ལ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་དངོས། ལམ་གྱི་  
དམིགས་ནམས་ལ་ལྷན་ཀ་བསལ་བའོ། །  
དང་པོ་ནི།

སྒྲོང་གསུམ་སྒྲེ་བོ་ཉན་ཐོས་གང་། །  
བསེ་རུའི་རྟོགས་པ་སྤྱན་ཆོགས་དང་། །  
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་ལ། །  
བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས། །  
བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ནི། །  
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ། །  
བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །  
དེ་ནི་ནམ་པ་ཀུན་མཐུན་ཉིད། །

གནས་ངན་ལེན་གྱི་རིེ་མ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ས་བོན་ཆགས་ཐོགས་གྱི་སྒྲིབ་པ་  
གཞོམ་བྱེད་རྫོ་རྩེ་ལྷ་རུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དཔེས་  
བསྟན་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་  
ཅད་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་པ་དང་རང་རྒྱལ་བསེ་རུའི་རྟོགས་པ་སྤྱན་ཆོགས་དང་། བྱང་  
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་སྒྲོན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་ནམས་གྱི་ཉིང་རེ་

འཛིན་འདིའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་  
 མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་འདི་དང་སངས་རྒྱས་  
 ཉིད་ཀྱི་བར་ན་སྤྲིབ་པས་ཆོད་པ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་  
 དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི།

བྱང་སེམས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་  
 མི་འགྲོ་

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དཔེགས་རྣམས་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག །གཞུང་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་འབྲས་བུའི་རོ་བོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔྱེ་  
 བ། རང་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུའི་རོ་བོ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་རྒྱ། ཆོགས་པ་(༡༠༥ན)  
 གཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ། སྤང་བུ་  
 རང་རིག་དང་ས་མཚུངས་ལྟ་བུའི་འབྲ་བ་བསྐྱེད་པ་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ། གཙོ་སེམས་  
 དང་རང་འཁོར་སེམས་བྱང་པན་ཚུན་པན་འདོགས་པ་མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱ། ཉན་  
 མོངས་ཅན་ཕྱི་མ་རྣམས་རང་སའི་ཀུན་འགྲོ་སྤྱ་མས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ། མི་  
 དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་སྟེ་བྱུག་གོ། །

ཀྱེན་ནི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། རྒྱ་ཐ་མ་ལྔ་རྒྱུའི་རྒྱན།  
སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཅིག་སྔ་མ་ནི་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་  
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱན། རྟེན་རྒྱ་ནི་བདག་རྒྱན་ཏེ་བཞེད། །

དེས་ན་འཇིག་པས་བུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱེན་མཚུངས་པའང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །

བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །

རྣམ་པ་ནི་ཉིད།

ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། རྒྱེ་འགག་  
སོགས་ཀྱུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། བདག་པོ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་བམ་དྲན་  
པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། རྣམ་པ་ནི་སྒྲོམ་མཚན་ནི་བ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་ཅུ་བཞག་པ་སྟེ། རོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་སོགས་  
བཞག་དུ་མེད་པའི་སྟེར།

མདོ་ནི།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། ལོག་རྟོག་འབྱུང་རྒྱལ། དེ་བསལ་རྒྱལ་



ལ། །

དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་ནི། །

རབ་ཏུ་སྤྲོ་ནམས་བརྒྱད་མར་གྲོལ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་གསུངས་པ་འདི་ལ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་  
རང་བཞིན་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཉིན་(༡༠༩བ)འབྲེལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཟད་མེད་དུ་འཆར་བ་  
བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཚུལ་སྒྲོར་མི་ཤོང་བའི་རྟོག་གི་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནམས་ཀྱིས་  
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ནམས་མེད་ན། ལམ་ཀྱིས་དམིགས་པ་ནས་ཡུམ་སྒྲོམ་པའི་  
བར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྒྱད་མར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

མདོ་ནི།

རབ་འབྱོར་ཀྱི་ཐི་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐུན་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་དང་། ལྷོན་པས་དེ་དག་  
གི་ལན་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་དངོས་སུ་གྲོལ་བ་མེད་ཀྱང་དོགས་  
སྒྲོངས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །

ངོ་མོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། །

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །  
 དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། །  
 སྦྱོར་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །  
 ཐབས་བཅས་སྤྱབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། །  
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། །  
 གཉིན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། །  
 མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒྲིམ་པ་ལ། །  
 སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། །  
 རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་བརྟེན་ཅན། །  
 རྣམ་པ་བརྩ་བྱུག་དག་ཏུ་བཞེད། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་སྒྲང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་ཆེན་གྱི་མཉམ་བཞག་  
 གི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་འཐད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་ནི་ངོ་ཤོ་དངོས་མེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་འཐད་པ་དང་།  
 ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་  
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཐད་པ་དང་། བན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་  
 པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཐད་པ་དང་།  
 དེ་ནི་རྩ་ཤིང་།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བཞེན་པར། །

དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོར་བ་འཐད་པ་དང་། ཡང་  
དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་  
ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་  
སྦོལ་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ་གསུམ་པོ་འཐད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་  
མི་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པ་འཐད་པ་དང་། སྦྱོས་  
པ་རྣམས་མེད་ངེས་སུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་(༡༡༠ན)ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་འཐད་པ་  
དང་། གཟུགས་སོགས་ཉམ་མི་ཉག་གང་དུ་གཟུང་ཡང་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་  
ལོག་ནི་འཐད་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦོལ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་  
ལམ་བཅས་འཐད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲང་དོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་འཐད་  
པ་དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྤྱོད་དག་འཐད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་  
སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད་འཐད་པ་དང་ནི་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟོམ་  
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་སྟོམ་པ་འཐད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་འབྲུལ་པར་སྦྱོ་བ་རྣམས་ཀྱི་  
ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ལོག་ལྟ་  
རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་བསལ་བ་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་  
པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་  
རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

## སྐབས་ཐུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་དུ་སྒྲིམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ།  
མངོན་ཉིགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སྤངས་ནས་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་  
རིམ་གྱི་འཕེལ་བ།

ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར།

རི་ལྟར་ཆོས་པའི་རྒྱ་བ་ནི།

རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་ནམས་ཀྱང་། །

ཞེས་པ་ལྟ་རོ། །

ལོག་ཉིག་བཅུ་ཐུག་བསལ་བའི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་སོ་མེད་པའི་རྩ་  
བོ་ཉིད་དུ་ཉིགས་ནས་འཆང་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཛོམས་པའི་དོན།

གཉིས་པ་ལ། སྒྱུད་པ་(༡༡༠བ)བསོད་ནམས་གཙུག་པོར་གྱུར་པ་ཕྱིན་ཐུག། ཟུང་  
འཇུག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་བྲན་ཐུག། ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་གཙུག་པོར་སྒྲིམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་  
གྱི་སྒྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྒྱུན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །

འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྱུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་བར་དག་ལ་སྒྲིད་  
པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་མེད་ཀྱང་སྒྲིད་སྒྲོམ་གང་ལ་ཡང་དེས་ཟིན་  
དགོས་པས་གང་དུ་ཡང་བསྐྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་དང་ཆོས། །

སངས་རྒྱུ་ཉི་ཤེས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་བློ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་དགེ་མི་  
དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་དང་། བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་དང་  
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ལྟར་སྒྲུལ་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རྗེས་སུ་བློ་བའོ། །

དེ་དག་ཀྱང་བློ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པས་བློ་ཞིང་སྒྲོམ་པ་སྟེ་དགོན་  
མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན། སྒྱུན་ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་དུག་གི་གཞིར་བཟུང་ལྟ་ལ་དཔང་  
སོར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ། །

མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །

རྣམ་པ་བསྐྱས་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མཆོན་འཛིན་གྱི་དངོས་སོས་

གོས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ། དེ་དག་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་སྦྱར་བར་  
བཞེད་དོ། །

མདོ་ནི།

མཐར་གྱི་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱི་བསྐྱབ་བ་དང་། མཐར་གྱི་སྦྱབ་བ་ཚུམ་  
མོ། །

ཞེས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་  
པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བྱུག་པའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་  
རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བྱུག་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

## སྐབས་བརྒྱུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ།

བཞི་བ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ལ། འབྲེལ་བཞོད་པ། མངོན་  
རྟོགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། (༡༡༡ན)བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་ནལ་འཕྱོར་དེ་ནམས་གྱི་སྦྱོས་པ་མ་ལུས་  
བསལ་བས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཁོར་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ། སྤྱིན་དུག་མི་  
དམིགས་པར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངེ་མ་བྲལ་བཞེན་པ་ནམ་སྤྱིན་མིན་པ། དེ་  
དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཁ་མ་ནམ་པར་སྤྱིན་པ། མཚན་  
ཉིད་མིན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །

ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། །

བྱུང་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། །

རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

སྤྱིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་  
མེད་ཀྱི་ཆོས་ནམ་མཁའ་གང་པ་ཀྱན་བསྐྱུས་པས་ཅིག་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ངེ་མ་དང་བྲལ་



ན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་པར་སྐབ་པའི་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་རྟོགས་པ་ཡིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་  
འདི་ནི་རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་ནི།

སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཕྱིན་ཏུག་རྟོགས་པར་བྱེད།

ཅས་སོ། །

གཅིག་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

རི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཐོ་ཆུན་རྒྱད། །

རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ན། །

ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲལ་བ་ལྟར། །

སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

རང་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །

ནམ་སྤེལ་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྐྱེས། །

དེ་ཆེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། །

དུས་གང་གི་ཆེ་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱན་གཞི་  
ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་གཞོན་ནས་ངེ་མས་མ་གོས་མོད། དེ་ལྟ་  
ནའང་མ་རིག་པས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྐྱད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་  
རྫོགས་མ་མཐོང་ལ། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་སྤྲ་བའི་ངེ་མ་ཡང་བཅོམ་པའི་  
རྣམ་སྤྲིན་(༡༡༡༡)ཀྱི་ཚུལ་དུ་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཤེར་བྱིན་  
ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་  
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྣམ་མཐའི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེའི་སྐད་  
ཅིག་མ་སྤྲ་མ་གཅིག་ནི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱ་སྦྱབ་ཀྱིས།

ནམ་ཞིག་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །

ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །

ཞེས་སོ། །

མདོ་ནི།

ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོང་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

ཐོབ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐའི་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ།

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱན་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཡིས། །

ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས། །

ཆོས་རྣམས་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །

སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས། །

ཡུམ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཤུགས་འབྱུང་དུ་འབྱུང་བས་མཉམ་  
གཞག་དེའི་ཆེ་ཡང་སྤྱན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱན་ཀྱང་མི་ལམ་  
དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བར་གནས་ནས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་  
རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་མཛོད་དུ་བྱེད་པའོ། །

མདོ་ནི།

སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་གནས་ཤིང་བྱིན་ཏུག་ལ་

སྤྱོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཛོད་ཉིད། །

གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར། །  
ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །  
དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། །

དཔེར་ན། ཡུལ་མི་ལམ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ནི་ཡུལ་ཅན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱང་  
ཤེས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟར་  
མ་རིག་གཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་། གཉིད་སང་  
པ་ན་མི་ལམ་དང་དེ་མཐོང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་  
མི་མཐོང་བ་ལྟར། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ན་ཆོས་རྣམས་ཡོད་  
མེད་གཉིས་སུ་མི་མཐོང་བར་གཉིས་སུ་(༡༡༩༩)མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་དེ་ཉིད་  
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བཤོ། །

མདོ་ནི།

ཡུལ་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་མི་ལམ་མི་མཐོང་མི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་།

ཞེས་སོ། །

འདི་རྣམས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་རུས་པ་  
སོ་སའི་ཆ་ཡོད་པས་བྱེ་བཤོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་  
པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བདུན་པའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་  
རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

## སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། འབྲེལ་བཞོན་པ། དབྲེ་བ་རྒྱས་པར་  
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལམ་སྒྱུར་བཞི་ནལ་འཁྱར་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ནས་ལམ་སྒྲུབ་པ་  
གསལ་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་འོད་ཀྱིས་རང་གི་སྒྲུབ་པ་བསལ་བ་ལྟར་སྒྲེབ་མེད་པ་གསུམ་  
ཅར་མངོན་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་  
བཞི་པའི་མདོ་ལས་འཕྲོས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི། གཞུང་གཉིས།

དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་ཐུགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་། དེས་ཤེས་བྱ་མཐུན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཆེན་མོ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་  
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གྲང་བྱ། རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་འཆར་  
བས། ཐུགས་ནས་ནམ་པ་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་གྲང་  
གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཆོས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་སྟེ་དབྲེ་གཞིའོ། །དེ་ལ་གདོད་ནས་བྱི་  
མས་གོས་མ་སྒྲིང་བ་འོད་གསལ་པའི་ཆ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད། །དེའི་  
(༡༡༩བ)དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་ཆེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་  
ཁྱབ་པའི་ཆ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཆོགས་འཆར་བའི་ཆ་  
ནས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་

གྲིཾཆ་ནས་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱལ་པའི་སྐྱའོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་  
 གྲིཾཐི་མ་བྲལ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་  
 མེན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྲིན་བསལ་བས་ཉི་འོད་འགྱུར་ཡང་སྤྲིན་ཉི་འོད་ཏུ་གྱུར་བ་མ་  
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་  
 ལ། གཏུལ་བྱ་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་སྐྱ་དང་གསུང་དབྱངས་མཛད་པ་རྣམས་ནི་བྱ་  
 བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཐིན་ལས་གྲིཾཆ་གཏུལ་བྱ་རང་རྒྱད་གཉིས་སྤང་གི་ཆས་བསྐྱས་  
 པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་མེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་ལ་  
 བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རོར་མཉམ་གཞག་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་  
 ཆེ་གཉིས་སྤང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་མི་སྤང་  
 འོ། །དཔེར་ན། རབ་རིབ་བྲལ་ན་སྐྱ་ཤད་མི་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་  
 མཐེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། རྫོན་མེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་  
 དེས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས།

དེ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དག །

རྫོ་གྲོས་མིག་ནི་བྱེ་གྱུར་ཅིང་། །

མི་ཤེས་གཉིད་དང་བྲལ་གྱུར་ནས། །

སད་པའི་ཆེ་ན་མི་གཟིགས་སོ། །

སྒང་ཚུལ་མཐུན་པ་ནི། སྒང་ཚུལ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་གཟུགས་སྐྱར་  
སྒང་བ་དང་ཆོས་གསུང་བར་སྒང་(༡༡༣ན)བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། ལོངས་སྐྱུ། སྐྱུལ་སྐྱུ། ཐིན་ལས་བཤད་  
བའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྐབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི། །

ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག། །

ཐོབ་གྱུར་ནས་ཀུན་ནས་དག་ལ། །

དེ་དག་རང་བཞིན་མཆན་ཉིད་ཅན། །

སྐབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་ནི། དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡོད་པ་  
ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཆ་དང་། དེ་སྤར་ནས་ངི་མས་ནས་པ་ཀུན་  
ཏུ་ནས་པར་དག་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་དཔྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་དོན་  
ལ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཞིག་གོ། །

མདོ་ནི།

མཆན་ཉིད་མེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བའོ། །

ཞེས་སོ། །



གཉིས་པ་ལ། ཟག་མེད་གྱི་ཚོས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སོ་སོར་བཤད། ཉོན་མོངས་  
མེད་པ་དང་སྒོན་གནས་མཁའ་བ་དམིགས་གྱིས་སྤེལ། ཁྲབ་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་  
བསྟན་བཤོ། །  
དང་སོ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་། །

རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །

སྒྲིམས་འཇུག་དགྲ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །

ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །

ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད་ནི། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །

ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྒོན་མཁའ་དང་། །

མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །

དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། །

མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །

བསྐྱང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །

བྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །

བསྐྱེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །

བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་བ་དང་། །

སྐྱེ་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །

སྤྱབ་བ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །

བཅོ་བརྒྱད་བཤད་བ་གང་ཡིན་དང་། །

རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན། །

ཐག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞེ་ན། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རི་མ་བྲལ་  
རིམ་གྱིས་ཐོབ་པས་རྩང་ཐད་རྩང་ཐད་བྲལ་བ་དག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་  
བྱང་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་སྐྱེའི་བར་རྣམས་བསྟན་བ། བྱང་རྩལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་  
མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་  
དང་། །ཞེས་བ་རྣམས་བསྟན་ཟིན་ལ།

འབྱུང་བ་བཞི། ཁ་དོག་བཞི། རྣམ་མཁའ། རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་  
ཉེ། ཟད་པར་བརྩེ་ཡི་བདག་ཉིད་ལ། རྟེན། སྟོམ་རྩལ། སྤྱོད་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་སྟོམ་རྩལ། ས་ལ་དམིགས་རྟེན་མ་གསུངས་ལ། གཞན་  
སྟོད་རྩལ་བཀང་བ་མེ་འབར་བ་རྒྱང་ལུས་ལ་སོག་བ་ཆོན་སྟོ་སེར་དམར་དཀར་གྱི་  
དཀྱིལ་འཁོར་མཐོ་གང་ངམ་(༡༡༣བ)སོར་བཞི་པའི་བྱག་པ་མར་མའི་འོད་ཅིག་ངོས་  
ལ་སོག་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་མིང་ས་སོགས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་

དང་དེས་ཆོས་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་བརྟན་པའི་མཚན་མར་ནམ་མཁར་  
 གནས་པའི་ཁོར་བུའི་སྤྱང་གཡབ་དང་སྒྲ་བ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་དང་འདུག་པ་ལྟར་མི་  
 གཡོ་བ་དང་དམིགས་ཏེན་ཁ་དོག་དེ་ནམས་ནམ་མཁར་འཕགས་ནས་ཁོར་བུའི་སྤྱང་  
 ཡབ་ལྟར་མཁར་སྤང་བ་དང་བུ་ག་བསྐྱེད་ནས་ནམ་མཁར་ལྟར་འཕེལ་བ་དང་རབ་  
 ཏུ་དང་བས་ཕྱོགས་ཀྱན་སྤང་བ་འབྲ་བ་ནམས་འབྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཆུ་ཕྱ་བ་ཅན།  
 མེ་བུ་བ་ཅན། སྤྱང་སྤངས་པ་ཅན་སྡོ་སོགས་བཞི་ལ་མེ་ཏོག་གི་སར་དང་སྤྱང་བུ་མེད་  
 པ་ལྟ་བུ། བུ་ག་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་སྤང་བ་ནི་མི་འབྲུབ་པའི་རྟགས་  
 སོ། །ཕྱིས་གོམས་ནས་སོ་སོར་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསལ་  
 བར་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་ནས་མང་པོ་སོགས་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁར་གོམ་པ་འདོར་  
 བ་དང་སར་འཇུག་པ་དང་མེ་སྤར་བ་དང་སྤྱང་ལྟར་མཐོགས་པ་དང་བེ་རྩུ་སོགས་  
 གྱི་ས་གཞིར་བསྐྱར་བ་དང་ཅིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད་འགོ་བ་དང་གཉིད་སྤྱགས་རྒྱང་  
 རིང་བུ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་མི་འཆད་དུ་མཐའ་ཡས་པར་སྤྱོད་བཤོ། །

ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད་ནི། རང་ལ་གཞུགས་ལ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་  
 གྱི་གཞུགས་རྒྱང་དུ་བརྟུང་གི་སེམས་ཅན་དང་ཆེན་པོ་སྣོད་གྱི་འཛིག་ཏེན། བཟང་  
 པོ་ལྟ་དང་ངན་པ་མི་ལ་བལྟ་ཞིང་གཞུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཞི་གནས་  
 གྱིས་ཤེས། ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་བ་ནི་ཟེལ་གཞོན་གཉིས། རང་ལ་གཞུགས་མེད་  
 པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ཟེལ་གཞོན་གཉིས་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་

གཉིས་ལས་འབྱུང་བའོ། །(༡༡༤ན)རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུའེས་པ་ཁོ་ནས་  
 གྱིའེ་གཟུགས་ཁ་དོག་ལྷན་སྦྲེས་སྟོན་པོ་དང་སྦྲུང་བའི་སྟོན་པོ་ལྷ་བྱར་སྟོན་པ་གཉིས་  
 ཀར་འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་བལྟ་ཞིང་ཟེལ་གྱིས་མཐུན་ནས་ཤེས་མཐོང་ངོ་། །  
 དེ་བཞིན་སེར་དཀར་དཔར་པོར་བལྟ་བ་ནི་ཟེལ་གཞོན་བཞི་སྟེ་དབྱིབས་ཀྱི་བཞི་ཁ་  
 དོག་གི་བཞིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྟུན་དང་། མདོར་ཁ་དོག་ལ་ལྷན་སྦྲེས་དང་  
 སྦྲུང་བྱེད་གི་དཔེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་  
 དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའོ། །

དེ་ནས། ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་མཐུན་དང་། །མདོན་ཤེས་སོ་སོར་ཡང་  
 དག་རིག་ལེན་པ་གནས་པ་གཏོང་བ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་ལུས་ཡོངས་དག་དང་།  
 སྦྱལ་སྦྱར་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་དམིགས་པ་ཡོངས་དག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་  
 མངའ་བརྟེས་པས་སྤྱགས་ཡོངས་དག་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་མཐུན་  
 པ་ཡོངས་དག་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་  
 བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་གནས་ཏུས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཉིང་ངེ་  
 འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་ཞོར་གྱི་ཆར་འབབས་ཏུས་པ་དང་། ཁམས་  
 བོང་ན་སྤོང་འབྱུར་ལས་འདོད་པར་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལྷ་བྱ་དང་། བསམ་གཏན་ལས་  
 མ་ཉམས་པར་འདོད་པར་སྦྱེ་ཏུས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། ས་རྒྱར་རྒྱ་སར་སོགས་མོས་པ་  
 ཅམ་གྱིས་བསྦྱར་ཏུས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཟད་པ་མེད་པའི་སྟོན་ལམ་འབྲུག་པ་  
 དང་། རྩ་འཁྱལ་དཔག་མེད་གཏུལ་བྱ་འདུལ་ཕྱིར་སྟོན་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་

དེག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བསམ་པ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་དབང་བཅུ་  
 དང་ནི། སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་ནི་བཞི་དག་(༡༡༥བ)དང་། སྟོ་གསུམ་གྱི་  
 སྟོད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པས་གཞན་ལ་བཅབ་དགོས་མི་འབྱུང་བས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་  
 བག་བརྒྱང་ནས་གསུང་བ་ནི་བསྐྱང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་གྲུས་  
 མ་གྲུས་ཆ་མཉམ་ཅན་གསུམ་ལ་ཆགས་སྤང་ཆ་མཉམ་གྱི་གཡེང་བ་གསུམ་མི་  
 མངའ་བར་བཏང་སྟོམས་གྱི་བྲན་པ་ཉིང་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་  
 རོན་དུས་ཡོལ་གྱི་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཛད་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་  
 དང་། སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་རྒྱ་བ་དང་གནས་པ་  
 རམ་དུ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྟོད་པ་ལུས་དག་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སྤྱད་པ་  
 སྤྱ་རྒྱད་ཅེས་ཉིན་མཆན་ལན་དུག་ཏུ་སྟེ་ཐོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་  
 གཟིགས་པ་དང་།

ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །

བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །

སྤྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཆོས་གཙོང་པའི་རྣམ་པ་  
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་  
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི།

ཐག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལགས། བཀའ་ཙམ་པ། བྱང་  
རྒྱུ་གི་ཕྱོགས་གི་ཚོས་སོ་བདུན་དང་།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །

མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤྱོད་ཉིད། །

གྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་ནམས། །

རྒྱན་གཙོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད། །

སངས་རྒྱས་སྟོན་ནས་མཐུན་པ་ནི། །

སྤྱན་གྱིས་བྱུང་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། །

ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །

འདི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། །

ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ནི་གཞན་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་  
བའི་རྒྱན་སྤྱོད་བ་ཙམ་དང་རང་རྒྱན་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་  
བྱ་མང་པོའི་རྒྱན་གི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ནམས་  
སུ་ཐེབས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་གནས་པའི་སྦྱེ་བོ་ནམས་གི་ཉོན་མོངས་ནམས་རྒྱན་  
གཙོད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་གི་ཉོན་མོངས་མེད་

(༡༡༥ན)པའོ། །ཡང་ཉན་རང་གི་སྟོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་གང་རུང་ཞིག་ཤེས་  
 བར་སྟོན་ནས་སྟོན་ལས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྟོན་པའི་གནས་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ།  
 སངས་རྒྱུ་གི་སྟོན་གནས་མཁུན་པ་ནི། གཞོད་ནས་ལྷན་གི་གྲུབ་པ་དང་ཆགས་པ་  
 སྤངས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་རྟག་དུ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་  
 དང་། དེའི་རང་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གི་བྱི་བ་ཀུན་གི་ལན་འདེབས་རྒྱས་པར་བཞེད་དོ། །  
 གསུམ་པ་ནི།

རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་གྱུར་ན། །  
 གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །  
 གང་ཆེ་བྱ་བ་པན་གྱུར་པ། །  
 དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྤང་རོ། །  
 ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པཔ་ཀྱང་། །  
 ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྲུང་ལྟར། །  
 སངས་རྒྱུ་ནམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །  
 རྒྱལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་སྟོང་། །  
 དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆའི་ཕྱིར། །  
 སངས་རྒྱུ་བྲུབ་པར་ངེས་པར་བཟོད། །

ཆོས་སྐྱ་ཡེ་གདོད་ནས་ལྷན་གྲུབ་དུ་བཞུགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྤང་

བ་ཅི། གཞན་དོན་མི་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། ཅི་མ་སྒོ་  
 བྱར་བར་ཤེས་ནས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་སྒོམ་བའི་རྒྱ་ནི། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་  
 བྱུར་བ་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་  
 ལ་འདུལ་བྱེད་གང་དང་ནི་གང་གི་ཆེ་མེན་ལས་ཀྱི་བྱ་བས་ཅི་མ་བསལ་ཞིང་རྟོགས་  
 པ་འཕེལ་བའི་སྒོ་ནས་པན་པར་བྱུར་བ་ན་གདུལ་བྱ་དེའི་དག་སྒྲུང་དང་འཆོས་པར་  
 དེ་ལ་དེ་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་  
 བྱི། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་སྟོགས་རིས་མེད་པར་པབ་པས། ས་བོན་རུས་  
 ལྷན་ལས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་ཀྱང་། ས་བོན་རུལ་པ་ལྟ་བུའི་མི་རུང་བ་ལས་འབྲས་  
 བྱ་མི་འཁྲུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་རུས་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱུང་  
 བར་བྱུང་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱེབས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཟང་  
 པོ་མི་སྟོང་ཞིང་མི་འཛོལ་བོ། །དེས་ན་ནམ་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བས་ཆོས་སྐུ་བྱབ་རྟག་  
 མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷའི་ཆར་དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་  
 བྱབ་པར་ངེས་པར་(༡༡༥བ)བརྗོད།

འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱི་བྱལ། །

ཅེས་རྒྱུད་ཐུང་གསུངས་པ་ལྟར།

དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །



ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

མཚན་ནི་སྤྱི་ཙུ་ཙ་ཙ་གཉིས་དང་། །

དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཙུ་ཙ་བདག་ཉིད་ལོ། །

ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་བྱིར། །

ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་བཞེད། །

སངས་རྒྱུ་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་འབར་ལ། ཐེག་ཆེན་  
འཕགས་པ་ལ་དེ་ལས་དམན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་རགས་  
པའི་མཚན་དཔེ་སྤྱད་བཞོ། །

དེས་ན་གཞན་སྤྱད་གི་ལོངས་སྤྱོད་དབང་དུ་བྱས་ནས།

མཚན་ནི་སྤྱི་ཙུ་ཙ་ཙ་གཉིས་དང་། །

དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཙུ་ཙ་བདག་ཉིད་ལོ། །

ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱིར། ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་  
སྤྱོད་བཞེད་དོ། །

མདོ་ནི།

སངས་ཀྱི་བཙུན་ལྷན་འདས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་  
སྐུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་།

ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆན། དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆན་དང་རུས་སྤལ་ཞབས། །

བྱག་དང་ཞབས་སོར་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །

བྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤེས་ཆགས། །

འདི་ཡི་སྐྱེ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །

སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐྱེ་ཆེ་བ་དང་། །

ཞབས་འབྱར་མི་མངོན་སྐྱེ་ནི་གྲེན་དུ་སྤྱོད་པ། །

བྱིན་པ་ཨིན་ཡའི་འབྲ་བྱག་རིང་མཛེས། །

འདོམས་ཀྱི་སྤྲ་བ་སྤྲེགས་སུ་བྱུང་བའི་མཆོག་ །

བགས་པ་གསེར་མདོག་བགས་པ་སྤུང་བ་དང་། །

སྐྱེ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འཁྱུངས་དང་། །

ཞལ་མཛོད་སྐྱུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གའི་འབྲ། །

འདི་ཡི་དབྱང་པའི་མགོ་རྒྱུ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །

འདི་ལ་རོ་མི་ཞིས་པ་རོ་མཆོག་སྣང་། །  
 སྐྱེ་ནི་ཉ་གོ་ཉ་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གཤམ། །  
 གཞུག་གཏོར་དབྱར་ལྟན་ལྟགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །  
 ཆངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་ཆེས་ས། །  
 ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཆེས་ས་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །  
 གངས་ནི་བཞི་བརྩ་ཐམ་པ་ཆང་བ་དང་། །  
 སྐྱེ་ནི་མཐོན་མཐིང་སྐྱེ་རྩི་བ་མཆོག་གི།  
 འདྲ་བ་འདི་དག་སྐྱམ་ཏུ་ཅ་གཉིས་མཆོན། །

སྟོན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་དང་མཆོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་དང་སྤྲ་ལྟས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གསུམ་  
 གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། སྟོན་ཁྲ་མ་བསྐྱེལ་དང་ཆོས་ཉན་ལ་བསྟོད་པ་དང་མཆོད་  
 རྟེན་ལ་བསྟེ་སྣང་བྱས་པའི་རྒྱས་ཕྱག་ཞབས་ལ་ཅིབས་སྟོང་ལྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བ་  
 སོ་ལ་བརྟོན་པ་འདྲ་བས་མཆོན་པ་དང་དེ་ནི་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མངའ་བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །

དེ་བཞིན་སྦྱར་ནས། དམ་བཅའ་བརྟན་པས་རྩས་སྤལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་ཞབས་  
 ཐེལ་མཉམ་པ་ནི་མི་གཡོ་བའི་དང་། བསྐྱེལ་བ་བཞིར་གྲོམས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་  
 ཀྱི་སོར་མའི་བར་སོར་གཤུབ་བཞེས་པ་ལ་མི་གཞོད་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་བྱ་རང་པའི་  
 ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་སྦྱར་བྱ་འདྲུ་བའི་དང་། བཟའ་བདུང་ཞིས་ལ་མང་བ་གཞན་ལ་སྦྱིན་  
 པས་ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། (༡༡༩ན)འདིའི་སྐྱེ་  
 ནི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ཕྱག་བ་གཉིས་ལྟག་བ་སྟེ་བདུན་པོ་དག་

ཏུ་སྐྱོད་མེད་པར་གཞན་དང་མཉམ་པས་མཐོ་བ་དེ་གཉིས་ནི་བཟང་བཅའ་དང་བརྟུང་  
 བ་ཉམས་སུ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ལྷ་ས་དང་བཅིངས་པ་བཀོལ་བས་སོར་མོ་རིང་བ་  
 ཞབས་མཐིལ་གྱི་དཔྱུས་དང་མཐོ་མཉམ་པ་དང་། རྟོག་བསྐྱབས་པས་རྟིང་བ་ཡངས་  
 པ་ཞབས་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པ་དང་། རྟོག་གཙོད་སྤངས་པས་སྐྱའི་རིང་ཐུང་ལ་  
 མི་པལ་པའི་ཁྱ་བྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་བྱིན་ལས་ཁྱ་བརྟན་གྱི་ཆེ་ཞིང་དགེ་  
 སྤྱར་མ་སོར་བས་བྱང་བ་དང་གསུམ་ནི་སྐྱ་ཆེ་རིང་བའི་དང་། དག་བའི་ཆོས་སྤངས་  
 པས་ཞབས་བྱས་མའི་ལྷ་ང་དང་ལོང་བྱ་ཕྱིར་འབྱར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། དག་བ་  
 སྤངས་པ་ཆེར་སྐེལ་བས་སྐྱའི་སྐྱ་ནི་གྲོན་དུ་ཅེ་མོ་ཕྱོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་མི་མཉམ་  
 པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་དང་། དེག་བ་དང་བཟོའི་ལས་རང་གི་སྤངས་ཤིང་གཞན་ལ་  
 སྐྱོན་པས་བྱིན་པ་འཆོམ་ལ་རྒྱུ་པ་དེ་དྲགས་ཨེ་ཏ་ཡ་སྟེ་ཤ་བའི་བྱིན་པ་འབྲ་བ་ནི་  
 སྤྱར་དུ་འཛོན་པའི་དང་། སེར་སྐྱ་མ་བྱས་པས་མ་བརྟུད་པར་བྱག་མཐིལ་བྱས་མའི་  
 ལྷ་ངར་སྐེབས་པས་རིང་ཞིང་མངོས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་མང་བ་དང་དུལ་བའི་དང་། མངོང་  
 བ་མ་བྱེ་བ་དང་གཞན་ཆངས་སྐྱོད་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་གསང་ཆོག་བསྤངས་པས་རྟ་ཅང་  
 ཤེས་ལྟར་འདོམས་གྱི་སྤྲ་བ་སྤྱབས་སུ་རུབ་པ་མཆོག་ནི་བྱ་མང་བའི་དང་། གཞན་  
 ལ་གོས་སྟན་བྱིན་པས་ལྷགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་སྐྱུ་པ་དང་། ཁང་བ་དང་  
 དུལ་གནས་སྐྱིན་པས་ལྷགས་པ་སྐྱེ་སྤྲལ་ལ་འཇམ་པ་དང་གཉིས་ནི་གོས་སྟན་ཁང་  
 བཟང་གནས་བཟང་ཐོབ་པའི་དང་། འདུ་འཛི་སྤངས་པས་བ་སྐྱ་ནི་བྱ་ག་གཅིག་ན་  
 གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་(༡༡༦བ)ནས་གཡས་འབྲིལ་ལེགས་འཁྱུངས་དང་། མཁན་

སྒོ་བ་པ་མ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བཀུར་བས་ཞལ་གྱི་སྒྲིན་མཆོམས་སུ་སྤྱོད་ཀྱང་འཇམ་  
 འོད་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་སུམ་ཅུ་ཙུག་གཉིས་གྱི་མཛོད་སྤྱོད་གཡམས་འབྲིལ་གྱིས་  
 བརྒྱན་པ་དག་གཉིས་ནི་མཉམ་པར་མེད་པའི་དང་། སྒོད་ལན་དུ་སྟོན་པར་སྤྲས་པས་  
 རོ་སྟོད་ཐེལ་ཀ་ཆེ་བ་སེང་གཤེེ་འདྲ་བ་དང་། ལེགས་བཤའ་མཐུན་པར་འཛིན་པས་  
 འདིའི་དབྱང་པའི་མགོ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱུ་བ་དང་གཉིས་ནི་བྱབ་པ་མེད་པའི་དང་། ཉན་  
 པ་སྟོན་དབྱེད་རིམ་གྱི་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་མཁྱིན་པ་རྒྱུ་ཞིང་མཐོང་ག་རྒྱས་པ་  
 དང་། འདི་ལ་ཅི་དང་པན་པའི་ཟས་སྤྱིན་པས་པལ་ལ་རོ་མི་ཞེས་ལ་ཡང་རོ་མཆོག་  
 ཏུ་སྤང་བ་དང་གཉིས་ནི་ནད་ཉུང་བའི་དང་། གཞན་ལ་སྦྱེད་མོས་ཆལ་བྱིན་པས་སྤྱོད་  
 བྱི་རིང་བྱང་དང་འདོམ་ཆད་སྟོམས་པས་ཤིང་ཉ་གྲོ་རྩ་ལྟར་མཚུ་ཞིང་གལ་བ་དང་།  
 གཙུག་ལག་ཁང་བྱིན་པས་གཙུག་ཏྱར་གཡམས་འབྲིལ་རྒྱུ་པོ་དབྱའི་སྟེང་དུ་སོར་  
 བཞེ་ཙམ་འཕགས་པ་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ནི་མངའ་བར་ཆེ་བའི་དང་། ཆོག་སྟོན་ཅིང་  
 འཇམ་པ་ཁོ་ན་སྤྲས་པས་ལྡགས་གྱིས་སྤྱོད་མཆོམས་དང་སྟོན་གྱི་བར་དུ་ཁེབས་པས་  
 རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་གསུང་  
 ཆངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་ནད་དུ་རི་ལྟ་བར་བྱིར་ཐག་རིང་དུ་འང་ཐོས་པ་དང་གཉིས་  
 བྱི་ཡན་ལག་ལྡན་གྱི་གསུང་མངའ་བའི་དང་། ཡན་ལག་ལྡན་གྱི་ ཡོངས་སུ་ཤེས་  
 ཤིང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་ན་དགའ་བ་དང་ཟབ་ཅིང་དབྱངས་རྗེས་སུ་  
 འབྱུང་བ་དང་བཏང་མི་བྲ་བ་དང་མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའོ། །ཆོག་འབྲལ་སྤངས་  
 པས་འགམ་པ་རྒྱུ་རྒྱས་སེང་གཤེེ་འདྲ་བ་ནི་ཆོག་ལ་(༡༡༥ན)ཀུན་གྱིས་ཉན་པའི་

དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བས་ཆེས་མཁའ་ལྷན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། འཆོ་བ་རྣམ་  
 བར་དག་པས་ཆེས་མཁའ་མེད་ཐུང་མེད་པར་ཆད་མཉམ་པ་གཉིས་ནི་འཁོར་ཕྱ་ནས་  
 སོགས་པའི་དང་། བདེན་པའི་ཆོག་འབའ་ཞིག་སྤྲས་པས་ཆེས་མཁའ་ཐགས་བཟང་བ་  
 དང་། སྤ་མ་སྤངས་པས་ཆེས་མཁའ་གངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཆད་བ་དང་གཉིས་ནི་  
 འཁོར་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དང་། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས་པས་སྤྲོན་དཀར་ནག་  
 མ་འདྲེས་པ་ནག་པོའི་ས་ནི་མཐོན་མཐོང་འབྲ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་ཚོངས་པ་མེད་  
 བར་བལྟས་པས་སྤྲོན་གྱི་རྩི་མ་ལ་འདྲེས་པ་བ་བླ་མཆོག་གི་དང་འབྲ་བ་གཉིས་ནི་  
 ཀུན་ནས་འདྲེས་པའི་ཕྱ་ལྟས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འདི་དག་སྤྲུམ་བཅུ་ཙ་གཉིས་མཆོན།  
 དེ་དག་གི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ལ་མཆོན་ནི་གང་གང་གི།  
 སྤྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །  
 དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །  
 མཆོན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འབྲུག། །

ཅས་པས་བསྟན།  
 དེ་གང་ཞེ་ན།

ལྷ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །  
 ཡང་དག་ལྷངས་པ་བཏན་པ་དང་། །

བསྐྱ་བ་བཞེན་དང་བྱ་ལོ་མ་པའི།  
དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་གསལ་བྱ་བ།  
ཐར་པར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི།  
ཡང་དག་སྒྲངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས།  
སྦྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཆན་ཉིད་དེ།  
མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་བཞིན།

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བཀོལ་ཟིན་ཏོ།  
གཉིས་པ་ནི།

ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་།  
མདོག་སྦྱུང་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས།  
རྒྱུ་རྒྱས་བྱིན་བྱིས་ཕ་བ་དང་།  
ཅ་མི་མདོན་དང་མདུད་པ་མེད།  
མོངས་བྱ་མི་མདོན་ཞབས་མཉམ་དང་།  
སེང་གེ་སྒྲང་ཆེན་བྱ་དང་ནི།  
རྒྱ་མཆོག་སྦྱབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་།  
མཛེས་གཤེགས་བྱང་དང་འབྲིལ་བུ་ཆགས།  
བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཆམ།

གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྒྲི། །  
 མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །  
 སྒྲི་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །  
 གོམ་སྟོམས་པ་དང་སྤྱན་གཉིས་ནི། །  
 དག་དང་གཞོན་ཤིང་ཅན་ཉིད་དང་། །  
 སྒྲི་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །  
 ཤིན་རྒྱ་གྲིམས་པའི་སྒྲི་ཉིད་དང་། །  
 ཡན་ལག་ཤིན་རྒྱ་རྣམ་འབྲེས་དང་། །  
 གཟིགས་པ་སྤྱི་བ་མེད་དག་པ་དང་། །  
 དཀྱ་རྒྱུམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྟོངས་དང་། །  
 བྱང་རེ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནི། །  
 ཟབ་དང་གཡས་སྟོགས་འབྲིལ་བ་དང་། །  
 ཀུན་ནས་བཟླ་ན་སྤྱག་པ་དང་། །  
 ཀུན་སྟོང་གཙང་དང་སྒྲི་ལ་ནི། །  
 མེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། །  
 བྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། །  
 བྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། །  
 ཞལ་ནི་རྟ་ཅང་མི་རིང་དང་། །



མཆུ་ནི་བིམ་བ་ལྟར་དམར་དང་། །  
 ལྷགས་མཉེན་བ་དང་སྒབ་བ་དང་། །  
 དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲིལ་དང་། །  
 གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་རྒྱུ། །  
 རོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་བ་དང་། །  
 ཕྱིན་གྱིས་སྒྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །  
 མཆོག་ཏུ་དག་བ་དག་དང་ནི། །  
 སྤྱན་ཡངས་བ་དང་རྩེ་མ་སྤྱག།  
 བརྒྱའི་འདབ་མ་འབྲ་བ་དང་། །  
 སྤྱན་ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་བ་དང་། །  
 སྤྱམ་དང་སྤྱ་ནི་མཉམ་བ་དང་། །  
 བྲག་རིང་རྒྱས་དང་སྤྱན་མཉམ་དང་། །  
 ཉམས་བ་ནམ་བར་སྤངས་བ་དང་། །  
 དབྱལ་བ་ལེགས་བར་འབྲེས་བ་དང་། །  
 དབྲེས་ཆེ་བ་དང་དབྱ་རྒྱས་དང་། །  
 དབྱ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་དང་། །  
 སྤྱག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །  
 མི་བཤོར་ངེ་ཞིམ་སྤྱེས་བྱ་ཡི། །

ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །

དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཟ་ཤིས་ནི། །

སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱ་བཟང་པོར་བཞིན། །

འདུ་བྱེད་ལས་དཔེན་པས་སྐྱབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། བན་བདེའི་ཐུགས་  
མངའ་བས་སེན་མོ་མདོག་སྒྲུལ་པ་དང་། རིགས་མཐོ་བས་སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། ཁ་  
ན་མ་ཐོ་མེད་པས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱུལ་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོགས་པས་སོར་མོ་རྒྱས་  
པ་དང་། དགེ་བ་བྱུང་པས་སོར་མོའི་ཅེ་མོ་བྱིན་གྱིས་སྤ་བ་དང་། འཆོ་བ་རབ་ཏུ་  
བསྐྱངས་པས་(༡༡༡བ)རྩ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་མི་མདོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པས་  
རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། དཔེན་པའི་ཆོས་མངའ་བས་ལོང་བྱ་ནང་དུ་འབྱར་བ་མི་  
མདོན་པ་དང་། འགྲན་རྒྱ་མེད་པས་ཞབས་གཉིས་རིང་ཐུང་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་  
པ་དང་། མིའི་སང་གོ་ཡིན་པས་བརྗེད་པར་སང་གོ་དང་། མིའི་སྤང་ཆེན་ཡིན་པས་  
ཐད་ཀར་སྤང་ཆེན་དང་། ཉམ་མཁར་གཤེགས་པས་བྱ་ངང་པའི་དང་ནི། མིའི་བྱ་  
མཆོག་ཡིན་པས་འཁོར་གྱི་སྒྲ་འབྲེན་པ་བྱ་མཆོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་དང་།  
མཐུན་པའི་ལམ་མངའ་བས་གཡས་སྟོགས་ནས་འབྱོར་ཞིང་གཡས་ནས་སྟོག་པ་དང་།  
བཏྲས་ན་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ཐུགས་མ་ཡོ་བར་སྐྱུ་བྱང་པོར་གཤེགས་  
པ་དང་། དག་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས་སྐྱུ་འགྱིང་ལེགས་པ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་  
དང་། སྤྱིག་པ་མེད་པས་སྐྱུ་བྱི་མེད་བྱི་དོར་བྱས་འབྲ་དང་། གཤུལ་བྱར་འཆོམ་པའི་  
ཆོས་སྟོན་པས་སྟོམ་སྤ་དང་། སྐབས་བྱེད་པའི་རིམ་པར་འཆོམ་པ་དང་། ཀུན་སྟོན་

དག་པས་སྐྱ་གཙང་བ་དང་། རྒྱགས་འཇམ་པས་སྐྱ་འཇམ་པ་རེག་ན་བདེ་བ་དང་།  
 རྒྱགས་དག་པས་སྐྱ་དག་པ་དང་། ཚེས་འདུལ་བ་རྫོགས་པས་མཆན་སོ་གཉིས་ནི་  
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡངས་ཤིང་བཟང་བས་སྐྱའི་ཁོ་ལག་ཁྱོན་ཆེ་  
 བ་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། རྒྱགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པས་གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་  
 སྟོམས་པ་དང་། རྒྱན་གཉིས་ནི་གཟིགས་པ་དག་པ་དང་། འཇམ་པའི་ཚེས་སྟོན་པས་  
 སྐྱ་གཞོན་ལ་ཅན་ཉིད་དང་། རྒྱགས་མི་ལྷམ་པས་སྐྱ་ལ་ལྷམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་  
 བ་ཐམས་ཅད་བྱང་བས་སྐྱ་ལ་ཁེངས་ཏེ་རྒྱས་པ་དང་། ཡང་སྤྱིད་བཅོམ་པས་སྐྱ་མི་  
 སྟོད་པར་གྱིན་ཏུ་གྱིམས་པའི་སྐྱ་ཉིད་དང་། ཉེན་འབྲེལ་སྟོན་པས་ཡན་ལག་ནམས་  
 གྱུ་རིང་འོས་རིང་(༡༡༩ན)ཐུང་འོས་ཐུང་བ་གྱིན་ཏུ་ནམ་པར་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱན་ལ་  
 དབ་རིབ་སོགས་གཟིགས་པར་སྤྱིབ་པ་མེད་ཅིང་མིག་ནག་སོགས་མི་འབྱུང་བས་  
 དག་པ་དང་། སྟོབ་མ་ཁྲིམས་ལྡན་འཁོར་བས་སྐྱའི་བྱལ་རྒྱུ་པ་དང་། འཁོར་བའི་  
 སྟོན་མེད་པས་ཞེད་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པས་བྱལ་མ་རྟོངས་པ་རྒྱ་  
 ལྟངས་མེན་པ་དང་། ཚེས་སྟོན་པ་ཟད་པ་མེད་པས་བྱལ་ལ་མཐོ་གྱིང་མེད་པ་བྱང་  
 དེ་བ་དང་ཚེས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པས་ལྟེ་བའི་ཁྲུང་བུ་ནི་གཉིང་ཟབ་པ་དང་། གདམ་  
 དག་འཛིན་པའི་སྟོབ་མ་འདུ་བས་ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་འབྲིལ་བ་དང་། སྟོད་  
 ལམ་མཛེས་པའི་དགེ་འདུན་འདུ་བས་སྐྱའི་སྟོད་པ་ཀྱན་ནས་ལྷ་ན་སྤྲུག་པ་དང་། རྫོ་  
 གསུམ་གྱི་ཀྱན་སྟོད་གཙང་བ་དང་། ཚེས་ནག་པོ་བྲལ་བས་སྐྱ་ལ་ནི་མེ་བ་དང་ལ་  
 མཆན་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བའི་ཚེས་སྟོན་པས་བྱག་ནི་གིང་

བལ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། དག་སྒྲིང་ཆེན་པོ་བརྟེན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ལ་སྦྱས་པའི་  
 མདངས་ཡོད་པ་དང་། བརྟན་པར་བཞུགས་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། བཟོད་  
 པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྤྲོ་མོ་ནས་འཆའ་བས་  
 ཞལ་སྒྲོས་ནི་ཏ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། གཞུགས་བརྟན་འཛིག་ཏེན་དུ་བཤེ་བས་མཆུ་  
 ནི་མེ་ཏོག་བེམ་པ་ལྟར་དམར་ཞིང་གཞུགས་བརྟན་སྤང་བ་དང་། ཆོག་འཇམ་པོས་  
 འདུལ་བས་ལྡགས་བདེ་ཞིང་མཉེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སྤྲ་བའི་ཆོགས་དང་ལྡན་  
 པས་ལྡགས་སྤབ་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་གཏིང་དཔག་དགའ་བས་ལྡགས་དམར་  
 བ་དང་། བསྟེངས་པ་མི་མངའ་བས་འབྲུག་གི་སྤྲ་ལྟར་བརྟེན་པ་ཉིད་ལྡན་(༡༡༥བ)  
 པ་དང་། འཇམ་པར་སྤྲ་བའི་སྟོབ་མ་མངའ་བས་གསུང་མཉེན་ཅིང་འཇམ་པ་དང་།  
 མིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྒྲིང་བ་ལས་འདས་པས་མཆེ་བ་རྒྱས་པ་དང་། གདུལ་དགའ་འདུལ་  
 བས་མཆེ་བ་ནོ་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་དགར་བས་མཆེ་བ་དགར་བ་དང་། མཉམ་  
 པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་མཆེ་བ་རིང་བྱང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། མངོན་ཏོགས་རིམ་  
 གྲིས་སྟོན་པས་མཆེ་བའི་ཅེ་མོ་བྱེན་གྱི་སྤྲ་བ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་རི་བོ་ལ་གནས་  
 པས་ཤེད་མཆོག་མཆོ་བ་དང་། འདུལ་བའི་སྤྲེ་བོ་གཙང་མ་མངའ་བས་ཤེད་མ་  
 མེད་པས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཡངས་པ་མངའ་བས་  
 སྤྲན་དཔྱུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་འབྲེན་པས་སྤྲན་གྱི་རྩེ་  
 མ་སྦྱག་པ་དང་། ལྟ་དང་ལྟ་མེན་ན་ཆུང་སོགས་དགའ་བར་བྱེད་པས་སྤྲན་དགར་  
 ནག་བྱེད་པ་བསྐྱའི་འདབ་མ་འབྲ་བ་དང་། བྱི་རྩེས་སུ་གཞིགས་པས་སྤྲན་མ་གཡས་

གཡོན་འབྲེལ་བས་ཚུགས་རིང་བ་དང་། འཇམ་པོར་འདུལ་བས་སློན་མ་འཇམ་པ་  
 དང་། དགེ་བའི་སྤྱུལ་དང་ལྡན་པས་སློན་མ་སྤྱུལ་པ་དང་། རྒྱུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
 པས་སློན་མའི་སྤྱི་ནི་རིང་བྱང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། གཞོད་པ་བརྒྱུག་པས་བྱུག་  
 རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སྤྲོན་མཐོ་དམན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་  
 པ་དང་། བསམ་པ་མ་ཉམས་པས་འདུལ་བས་སྤྲོན་འོན་པ་སོགས་ཉམས་པ་རྣམས་  
 བར་སྤངས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་བས་སྐྱ་མཚམས་དོད་པ་ནི་དབྱལ་བ་  
 ལེགས་པར་འབྲེས་པ་དང་། པས་གྲོལ་འདུལ་བས་དབྱལ་བའི་དབྲེས་ཆེ་བ་དང་།  
 རྒྱུན་ལམ་དམ་པ་རྩོགས་པས་དབྱ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་དགའ་  
 (༡༡༩ན)བ་རྩོག་པས་དབྱ་ལ་སྐྱ་དཀར་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱང་བ་ལྟར་ཁ་དོག་གཞག་  
 པ་དང་། སྤང་བའི་བག་ཉལ་ཟད་པས་དབྱ་སྐྱ་སྤྲུག་པ་དང་། རྒྱགས་འཇམ་པོས་  
 བསྐྱེད་པའི་སྤྲིང་པོ་རྒྱགས་སུ་རྒྱུད་པས་སྐྱ་འཇམ་པ་དང་། རྒྱགས་མ་འབྲུགས་པས་  
 སྐྱ་མ་འཛིངས་པ་དང་། བརྒྱུད་པའི་གསུང་དང་བཤམ་པས་སྐྱ་བྱེན་ལ་མ་བརྩེས་པ་  
 མི་བཞོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྤོས་བསྐྱབས་པས་སྐྱའི་བྱི་ཞེས་པས་  
 རྩེས་བྱའི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེལ་དང་  
 བཟ་ཤིས་ནི་རྩས་བརྒྱད་དང་རི་མོ་བྱ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱ་དང་  
 བཟང་པོར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྤྱལ་སྤྱི་ནི།

གང་གིས་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་པར། །

འགྲོ་ལ་པན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །

མཉམ་ཏུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་ནི། །

བྱབ་པའི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་རྒྱན་མི་འཆད། །

བཟོ་སྐྱ་ལ་སྐྱ། ཇི་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བི་ལང་མཁན་ཏུ་སྐྱ་ལ་པ་  
ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱ་ལ་པ་ནི། གཟིངས་ཟམ་པ་སྒྲན་འབྲས་བུ་འབབ་ཚུ་སོགས་ཇི་  
ལྟར་འདོད་པའི་སྐྱ་ལ་པ་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་ནི། མཛད་པ་  
བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའོ། །

དེ་ལྟར་གཏུལ་བྱ་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་སྐྱ་སྣ་ཚོགས་པས་སྲིད་པ་ཇི་  
སྲིད་པར་འགྲོ་ལ་པན་པ་སྣ་ཚོགས་དག་ཅིག་ཅར་མཉམ་ཏུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་ནི་བྱབ་  
པའི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་ཡིན་པས་རྒྱན་མི་འཆད་འབྱུང་ངོ་།

མདོ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཐེན་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་མཛད་པ།

ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་འཕྲིན་ལས་ལ། གནས་ཚུལ་གྱི་ཐེན་ལས་མདོར་བསྟན། སྤང་ཚུལ་སོ་  
སོར་བཤད་པའོ། །

དང་སོ་ནི།

དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་སྲིད་འདིའི། །

ལས་ནི་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འདོད། །

སྤྱལ་སྤྱུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་རི་སྲིད་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་  
འདིའི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་(༡༡༥བ)ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད་

དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །

བསྐྱུ་རྣམ་བཞི་ལ་དགོད་པ་དང་། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །

རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། །

སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་རི་བཞིན་གྱི། །

དོན་དང་པ་རོལ་བྱིན་བྱུག་དང་། །

སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །

སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་། །

བརྟུ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །

ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྲིན་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། །

མཛོན་པར་ཞེན་པ་བརློག་པ་དང་། །  
 བྱང་ཚུབ་ཐོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །  
 རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་། །  
 སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་མེད་དང་། །  
 སངས་རྒྱས་བསྟེན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །  
 བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །  
 རྒྱད་མི་བླ་དང་བདེན་མཐོང་དང་། །  
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །  
 དེ་གཞི་མེད་པའི་རྩལ་དང་ནི། །  
 རྣམ་པར་བྱང་དང་ཆོགས་དང་ནི། །  
 འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །  
 ཐ་དད་ཡོངས་སྤྱི་མི་ཤེས་དང་། །  
 སྤྱང་ན་འདས་ལ་དགོད་པ་སྟེ། །  
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །  
 རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །

འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་ཉེར་བདུན་ཉེ། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྲུག་  
 བསྐྱལ་དང་འདོད་ལྟ་རྣམས་འདོད་པར་ཞེན་པ་དང་ཆངས་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་བཞི་བ་སྟེ་  
 གཅིག་ནི་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་དང་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བསྐྱུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་



ལ་དགོད་པ་དང་། རོས་བསམ་གྱི་དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་དང་།  
 ལྷང་བྱ་ནས་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་གཉིས་ནི་ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་  
 ཅན་ནམས་གྱི་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ལམ་ཆད་མེད་བཞིའི་དོན་དང་། ས་རོལ་ཕྱིན་  
 རྒྱག་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་དགེ་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་  
 ལྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་ནི་སྦྱར་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་ཐམས་  
 ཅད་གདོད་ནས་ཟད་པ་གཅིག་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། བ་སྙད་གྱི་ཆོས་  
 རྣམས་བརྟན་བཟགས་པ་ཅམ་དང་། འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་  
 ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤོང་བྱས་པ་དང་། ཉན་རང་དང་སྤྱན་མོང་མེན་པའི་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་བཞློག་པ་དང་།  
 བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལྟར་མངོད་པ་བཅུ་ལྟོན་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྟོན་བཅུད་  
 གྱི་ཞིང་ནས་པར་དག་པར་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་ཞིང་འདྲིར་སངས་རྒྱས་  
 འདི་ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་མེད་སྤྱབ་བྱས་པ་དང་།  
 ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་སོགས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བཀྱིད་པ་དང་།  
 ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་བྱས་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བྱས་པའི་ཡན་  
 ལག་རྫོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ངེས་པས་དགེ་བའི་ལམ་རྣམས་ནི་ཆུད་མི་  
 ཟ་བ་དང་། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་(༡༩༠ན)སྐྱ་ཅིག་ལ་མཐོང་བྱས་པ་དང་། ཉག་  
 འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ནི་སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཞི་ཡང་དག་མེན་རྟོག་གི་  
 ས་བོན་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། ཟག་མེད་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྫོགས་

པར་བྱེད་པ་དང་། ཚྲིགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ནི། འདུས་  
བྱས་འཁོར་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་མུང་འདས་ལ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་  
མཉམ་ཉིད་དང་བཙེ་བརྒྱད་ནི་སྒྲོམ་ལས་ལ་འགོད་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མུ་ངན་  
ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་གཅིག་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །

མདོ་ནི།

སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱས་ནས།

ཞེས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྫོགས་  
པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྫོགས་པའི་  
རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

འབྲིང་དང་བསྐྱུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དོན་

བྱག་དང་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུན་པ།

གཉིས་པ་འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱག་ཏུ་བསྐྱུན་པ་ནི།

མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲུང་བ་དང་། །

དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །

དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། །

དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་བྱག་།

གཞི་ལས་འབྲས་བྱ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ལེར་བྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཐེན་གསུམ་གཅིག་  
ཏུ་བྱས། དེ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་། དེ་རབ་དང་། དེའི་གོ་རིམ་དང་། དེའི་མཐའ་  
སྟེ་སྒྲུང་བ་བཞི། སྒྲུང་བ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ཆོས་སྐྱའི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་འབྲས་བྱ་ཆོས་  
སྐྱ་གཅིག་དང་བཅས་པ་ནི་དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་བྱག་གོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུན་པ་ནི།

ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། །

སྒྲུང་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །

ཆོས་སྐྱ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བྱ་ནི། །

## དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་ནམ་པ་གསུམ། །

སྒོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་རབ་རིབ་ལྟ་བུ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཀྱན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་  
ལྟོག་ཆ་ནས་ནི་མཐུན་པ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་རུ་བྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་  
བྱི་མ་ཀྱན་(༡༩༠བ)རྫོབ་པ་རི་བོང་རུ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྟོགས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སྒྲེ་  
མེད་རུ་སྒོམ་པའི་ནལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་  
གཅིག་ཏུ་བྱས། དེས་འབྲུལ་སྤང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དག་ནས་རང་ངོ་རང་གིས་  
རིག་པར་གྱུར་པ་ཆོས་སྒྲིན་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ནམས་ནི་དོན་  
བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་ནམ་པ་གསུམ་མོ། །

## མཐུག་བརྗོད་བ།

གསུམ་པ་མཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ནི།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་  
པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པ་པ་  
རྫོགས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་  
རྒྱན་གྱི་ཆེག་ལེའུང་བྱས་པ་རྫོགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བེ་རྒྱ་ཀླ་ར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བན་དེ་དཔལ་  
བཅེགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །སྤང་གྱི་བརྗེ་ཏེ་དཔལ་གོ་  
མི་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་ལོ་རྒྱུ་བ་དགོས་སྤང་སྤྲོ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་  
གཏན་ལ་པབ་པའོ། །

གང་ཆེ་སྤོམ་པའི་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་པ་མཐོང་མཐུན་དུ་སློབ་བྱ་རྒྱ་མཚོ་ལུང་  
གྱུར་ན། །

དེ་ཆེ་རབ་དུ་སྤྲུག་ཅིང་འབྱུང་བའི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་  
ཅི། །

དེ་བཞིན་ཡུལ་དོན་བདེ་སྤྲུག་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་སྤྱེ་ལོ་སྤྱོད་སྤྲོས་དམན་པ་

འགའ་ཞིག་གིས། །

ཟླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཟབ་རྒྱས་མི་རྟོགས་དེ་ཕྱིར་བདག་གི་ཚུ་ཐེགས་ལྟ་བུ་  
འདི་བཅུམས་སོ། །

སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་འཆད་ཆོ་ཡང་། །

དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དུ་སྦྱང་བའི། །

མཁས་རྣམས་མཆར་བྱས་ཚུར་ཤོག་དང་། །

བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བལྟ་བར་གྱིས། །(༡༩༡ན)

དེས་ན་འདི་བཅུམས་པ་དང་འདི་ལ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །

འདི་ཉིད་བསྐྱགས་དང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་བགྱིས་པ་གང་ཡིན་  
ནམས། །

མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་འབྲུལ་བའི་དྲི་མ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཆོ་སྐྱེམས་བའི་  
ཕྱིར། །

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་འཁོར་གསུམ་དག་པས་བསྐྱེད་བར་  
བགྱི། །

ཞེས་པ་ནི་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཕན་བར་སེམས་བའི་སྒོས་རབ་དུ་བསྐྱེད་ནས་  
ཞུ་དམར་བ་ལྟ་བུ་རང་ལོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལུག་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་བྱུང་བར་  
བྱས་པའི་དགོ་བས་མཚུངས་མེད་ཟླ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་བཤད་སྤྱད་ཀྱི་

བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་བཟ་གིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་  
དུ་ཤོག །

## གཞུང་འབྲེལ་པའི་ས་བཅད་རྒྱས་པ།

༄༅། །ས་བཅད་འདི་བསྐྱིགས་སྐབས་སོ་སོའི་དབྱེ་གཞི་ལ་ནང་གསེས་དུ་ཡོད་  
གངས་སྒོས་པ་དང་། ནང་གསེས་ཀྱི་རིམ་པར་ཀ་ཁ་སོགས་ལ་ཨང་གངས་ཀྱི་རྟགས་  
བཀོད་ཡོད། དེའང་ཐོག་མར་གཞུང་འདིའི་དབྱེ་གཞིའི་ས་བཅད་ལ། (ཀ༡) ཀ་དང་  
པོ། (ཀ༢) ཀ་གཉིས་པ། སོགས་ཀ་ལ་ཨང་གངས་བཀོད་ནས་གོ་རིམ་མཆོན་པར་  
བྱས་པ་དང་། དེ་ནས། (ཀ༡) ཀ་དང་སོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། (ཁ༡) ཁ་དང་  
པོ། (ཁ༢) ཁ་གཉིས་པ། སོགས་དང་། (ཁ༡) ཁ་དང་སོའི་ནང་གསེས་ལ། (ག༡)  
ག་དང་པོ། (ག༢) ག་གཉིས་པ། སོགས་དང་། (ག༡) ག་དང་སོའི་ནང་གསེས་ལ།  
(ང༡) ང་དང་པོ། (ང༢) ང་གཉིས་པ། (ང༣) ང་གསུམ་པ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་  
བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ། (ཀ༢) ཀ་གཉིས་པ། (ཀ༣) ཀ་གསུམ་པ། སོགས་ཀྱི་ནང་  
གསེས་ལའང་། (ཁ༡) ཁ་དང་པོ། (ཁ༢) ཁ་གཉིས་པ། (ཁ༣) ཁ་གསུམ་པ། སོགས་  
ཀྱི་གོ་རིམ། (ཀ༡) ཀ་དང་སོའི་ནང་གསེས་དབྱེ་ཚུལ་དང་མཚུངས་པས། ས་བཅད་  
དེ་དག་གི་ནང་གསེས་ཇི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་བཀོད་མི་དགོས་  
པར་ཐོད་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་དང་ཨང་རྟགས་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་མ་འདྲེས་  
པ་གསལ་པོར་གོ་བྱེད་པའི་བྱད་ཆོས་ཀྱང་ལྟན་ཡོད་དོ། །



## མངོན་རྒྱན་འབྲེལ་པ་ལྷུང་བྱ་རྣམས་གསལ་གྱི་ས་བཅད་རྒྱས་པ།

འབྲེལ་པའི་མཆོད་བཞིང་དང་བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། (༡བ)

ག༡ ལོ་རྒྱ་བས་བསྟན་བཅོས་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། (༢བ)

ཁ༡ ཁྱད་ས་བཅུན་པ་དང་དོན་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་མཆོན་སྟོས་པ། (༣བ)

ཁ༢ འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཆོལ་བ། (༣ན)

ག༢ ཡན་ལག་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་འཆད་པ་ལ་གསུམ། (༣ན)

ཁ༡ གང་ཟག་གཞན་འབྲས་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོད་བཞིང་ལ་གཉིས། (༣ན)

ག༡ མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་ཡོན་ཏན་བཞིང་པ། (༣ན)

ང༡ གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། (༣བ)

ང༢ ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། (༤ན)

ང༢ རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། (༤ན)

ག༢ ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ། (༤ན)

ཁ༢ བསྟན་བཅོས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དགོས་འབྲེལ། (༡༠བ)

ཁ༢ འབྲེལ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཞིང་བྱ་མངོན་ཉོགས་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༡བ)

ག༡ རྒྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་བྱ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། (༡༡བ)

ང༡ རྒྱས་རྣམས་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། (༡༡བ)

ཅཏྱ མདོར་བསྟན་པ། (ཏྱཏྱ)

ཅཏྱ རྒྱུ་བར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (ཏྱཏྱ)

ཆཏྱ བཤད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་གསུམ། (ཏྱཏྱ)

ཇཏྱ དངོས་པོ་བརྒྱད་སོ་སེའི་དོན་ལ་བརྒྱད། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ དང་པོ་རྣམ་མཁུན། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ གཉིས་པ་ལམ་ཤེས། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ གསུམ་པ་གཞི་ཤེས། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ བཞི་བ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ ལྷ་བ་ཅེ་མེའི་སྦྱར་བ། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ རྒྱལ་བ་མཐར་ཀྲིས་པའི་སྦྱར་བ། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མེའི་སྦྱར་བ། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ བརྒྱད་པ་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྒྲ། (ཏྱཏྱ)

ཇཏྱ གོ་རིམ་ངེས་པ། (ཏྱཏྱ)

ཇཏྱ མདོ་དང་སྦྱར་བ། (ཏྱཏྱ)

ཆཏྱ འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (ཏྱཏྱ)

ཇཏྱ མཁུན་གསུམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ རྣམ་མཁུན། (ཏྱཏྱ)

ཉཏྱ ལམ་ཤེས། (ཏྱཏྱ)

ཉ་ན གཞི་ཤེས། (༡༥ན)

ང་ས སྒྱུར་བཞི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་བཞི། (༡༥ན)

ཉ༡ རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ། (༡༥ན)

ཉ༡ ཅེ་མེའི་སྒྱུར་བ། (༡༥བ)

ཉ་ན མཐར་གྲིས་པའི་སྒྱུར་བ། (༡༥བ)

ཉ༥ སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ། (༡༦ན)

ང་ས ཆོས་སྐྱ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་བ། (༡༦ན)

### སྐབས་དང་ཕྱི་རྣམ་མཁྱེན།

ང་ས ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༦ན)

ཅ༡ དུལ་མཁྱེན་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༦ན)

ཆ༡ རོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༦ན)

ང༡ བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༦ན)

ཉ༡ སྤྱི་དོན། (༡༦ན)

ཉ༡ གཞུང་དོན་ལ་བཞི། (༡༧ན)

ཉ༡ མཚན་ཉིད། (༡༧ན)

ཉ༡ དམིགས་ལུལ། (༡༧ན)

ཉ་ན དབྱེ་བ། (༡༧བ)

༥༥ ས་མཆོམས། (༡༩༩)

༤༩ སྐྱབ་བ་སྐྱབ་བ་ལ་གསུམ། (༡༩༧)

༩༡ སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྟོན་བ་གདམས་ངག་ལ་གཉིས། (༡༩༧)

༩༡ གདམས་ངག་བཅུ་སྐྱེད་བསྟན་བ་ལ་གཉིས། (༡༩༧)

ཐ༡ བསྐྱས་ཏེ་གཞུང་དང་སྐྱུར་བ། (༡༩༧)

ཐ༩ སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་བ་ལ་གསུམ། (༡༩༩)

ད༡ སྐྱབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་བ་བཞི་ལ་འདོམས་བ་ལ་གཉིས། (༡༩༩)

ན༡ གཙོ་བོ་བདེན་གཉིས་ལ་འདོམས་བ། (༡༩༩)

ན༩ དམན་བ་བདེན་བཞི་ལ་འདོམས་བ། (༢༠༩)

ད༩ སྐྱབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་བ་ལ་གཉིས། (༢༣༧)

ན༡ དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ། (༢༣༧)

ན༩ སྐྱབས་གནས་སུ་འཛོག་ཚུལ། (༢༥༩)

ད༣ སྐྱབ་བ་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ལ་འདོམས་བ། (༢༥༩)

༩༩ དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (༢༥༩)

ཐ༡ མཆོན་བྱེད་དཔའི་དགོ་འདུན་ལ་གཉིས། (༢༥༩)

ད༡ ཐོབ་བྱེད་གང་ཟག །(༢༥༩)

ད༩ ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱ། (༣༣༩)

ཐ༩ མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་བཤད་བ་ལ་གསུམ། (༣༣༩)

དལ འཛིག་མཚམས། (ལྟ་ལ)

དལ དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། (ལྟ་ལ)

ནལ ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིང་ཅན། (ལྟ་ལ)

ནལ རང་རྒྱལ་ཀྱི་མིང་ཅན། (ནལ)

ནལ ས་མཚམས། (ནལ)

ཉལ དེ་སྐབ་པའི་འབྲས་བྱ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (ནལ)

ཉལ སྤྱི་དོན། (ནལ)

ཉལ གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། (ནལ)

ཐལ མདོར་བསྟན་བ། (ནལ)

ཐལ རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ་གསུམ། (ནལ)

དལ དམིགས་ཆུ་རྒྱ་གསུམ་བཤད་བ། (ནལ)

ནལ སྤྱི་དོན། (ནལ)

ནལ གཞུང་དོན་ལ་བཞི། (ནལ)

པལ རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་ཆུ། (ནལ)

པལ ཅེ་མའི་དམིགས་ཆུ། (ནལ)

པལ བཟོད་པའི་དམིགས་ཆུ། (ནལ)

པལ ཆོས་མཚོག་གི་དམིགས་ཆུ། (ནལ)

དལ ལྷན་ཆོས་རྟོག་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (ནལ)

ན། སྤྱི་དོན། (༣༥ན)

ན། གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། (༣༥བ)

ས། གཞུང་ཉོག་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (༣༥བ)

ས། མདོར་བསྟན་བ། (༣༥བ)

ས། རྒྱས་བར་བཤད་བ། (༣༥བ)

ས། འཛིན་ཉོག་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (༣༥ན)

ས། མདོར་བསྟན་བ། (༣༥ན)

ས། རྒྱས་བར་བཤད་བ། (༣༥ན)

ད། བདག་རྒྱུན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་བ། (༣༥ན)

ཉ། སྤྱབ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་བ་ལ་བཞི། (༣༥བ)

ཉ། སྤྱབ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རིགས་ལ་གཉིས། (༣༥བ)

ཐ། སྤྱི་དོན། (༣༥བ)

ཐ། གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། (༣༥བ)

ད། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། (༣༥བ)

ད། བྱེ་བ་ལ་ཚུད་བ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། (༣༥ན)

ན། རྩོགས་སྤྱེ་འགོད་བ། (༣༥ན)

ན། ལན་གདབ་བ། (༣༥བ)

ཉ། སྤྱབ་བའི་དམིགས་བ་ལ་གཉིས། (༣༥བ)

ཐ༡ སྤྱི་དོན། (༤༣བ)

ཐ༢ གཞུང་དོན་ལ་གསུམ། (༤༣ན)

ད༡ མདོར་བསྟན་བ། (༤༣ན)

ད༢ རྒྱས་བར་བཤད་བ། (༤༣ན)

ད༣ རི་ལྷར་དམིགས་པའི་ཚུལ། (༤༤བ)

ཏ༡ སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། (༤༥ན)

ཏ༢ སྐབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ། (༤༥བ)

ཐ༡ སྐབ་པ་སྤྱི་འོ་བོ། (༤༥བ)

ཐ༢ བྱེ་བྲག་གི་ས་མཆམས། (༤༥བ)

ཐ༣ སོ་སའི་དོན་ལ་བཞི། (༤༥བ)

ད༡ རྒྱག་ཆོན་རྒྱག་གོ་ཆའི་སྐབ་པ་ལ་གཉིས། (༤༥བ)

ན༡ སྤྱི་དོན། (༤༥བ)

ན༢ གཞུང་དོན། (༤༥བ)

ད༢ འབྲུག་པ་ནམ་པ་དགའི་སྐབ་པ་ལ་གསུམ། (༤༦ན)

ན༡ སྤྱིར་བཤད་བ། (༤༦ན)

ན༢ རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ། (༤༦ན)

ད༢ ཆོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྐབ་པ་ལ་གཉིས། (༤༧ན)

ན༡ སྤྱིར་བསྟན་བ། (༤༧ན)

ནམ རགའ་ཞིག་གི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༥༣ན)

བཤ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༥༣ན)

བཤ དགྲེ་བ། (༥༣ན)

བཤ ས་མཚམས། (༥༣བ)

བཤ སའི་ཚོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༥༣བ)

བཤ སའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་བ། (༥༣བ)

བཤ ཡོངས་སྤྱིར་གི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྤྱིར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༥༤ན)

བཤ རྒྱ་ས་དགྲའི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་པ་ལ་དགྲ། (༥༤ན)

མཤ ས་དང་པོར་བཤད་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་བ། (༥༤ན)

མཤ ས་གཉིས་པ་རྗེ་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་བ། (༥༤བ)

མཤ ས་གསུམ་པ་འོད་འབྱེད་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་བ། (༥༥ན)

མཤ ས་བཞི་པ་འོད་འབྱེད་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་བ། (༥༥ན)

མཤ ས་ལྔ་པ་སྤྱིར་དཀར་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་བ། (༥༥བ)

མཤ ས་དྲུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་བ། (༥༥བ)

མཤ ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་བ། (༥༥ན)

མཤ ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་བ། (༥༥བ)

མཤ ས་དགྲུ་པ་པའི་སྒོ་གོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱིར་བཤད་བ། (༥༥ན)

བཤ རབྱས་བྱ་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་བ། (༥༥བ)



བ་༣ གཉིན་པོའི་ཚོགས་བཤད་པ། (༤༠ན)

དེ དེས་འབྱུང་སྐབ་བ་བརྒྱད་བཤད་པ། (༤༠ན)

## སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས།

ཆ༣ རོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (༤༠བ)

ཇ༡ འབྲེལ་བཀོད་པ། (༤༠བ)

ཇ༣ མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (༤༠བ)

ཉ༡ ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ། (༤༠བ)

ཉ༣ དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གསུམ། (༤༡བ)

ཉ༡ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྩྭ་ལ་གཉིས། (༤༡བ)

ཐ༡ སྦྱོ་དོན། (༤༡བ)

ཐ༣ གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། (༤༡ན)

ད༡ འཕགས་ལམ་ཤེས་རྩྭ། (༤༡ན)

ད༣ དེའི་རྒྱ་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པ། (༤༡བ)

ཉ༣ རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྩྭ་ལ་གཉིས། (༤༡ན)

ཐ༡ སྦྱོ་དོན། (༤༡ན)

ཐ༣ གཞུང་དོན་ལ་གསུམ། (༤༡ན)

ད༡ བྱེད་པར་འཕགས་རྩྭ་ལ་གཉིས། (༤༡ན)

ན། ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཚུལ། (༤༤ན)

ན། ཚེས་སྟོན་ཚུལ། (༤༤ན)

ད། ལམ་གྱི་རང་བཞིན། (༤༤བ)

ད། དེའི་རྒྱ་སྦྱར་ལམ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཚུལ། (༤༥ན)

ཏ། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། (༤༥ན)

ཐ། མཐོང་ལམ། (༤༥ན)

ད། སྤྱི་དོན། (༤༥ན)

ད། གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། (༤༥ན)

ན། མདོར་བསྟན་བ། (༤༥ན)

ན། རྒྱས་པར་བཤད་བ། (༤༥ན)

ཐ། སྟོམ་ལམ་ལ་གཉིས། (༤༦ན)

ད། སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་བ། (༤༦ན)

ད། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ལ་གཉིས། (༤༦ན)

ན། སྤྱི་དོན། (༤༦ན)

ན། གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། (༤༦བ)

པ། ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་ལ་གསུམ། (༤༦བ)

པ། དགེ་བ་སོག་བྱེད་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ལ་གཉིས། (༤༦བ)

བ། དངོས། (༤༦ན)

བ३ བན་ཡོན། (༤༩ན)

བ३ མོས་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བན་ཡོན།

བ३ རྩད་མི་བ་བར་བྱེད་བ་བསྐྱོམ་ལམ་ལ་གསུམ། (༤༩བ)

བ१ སྤྱོད་བཤད། (༤༩བ)

བ३ སྤྱིའི་རྣམ་གཞག ། (༤༩བ)

བ३ གཞུང་དང་སྦྱར་བ། (༤༩བ)

བ३ སྤེལ་བར་བྱེད་བ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ། (༤༩ན)

བ३ བག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ་གཉིས། (༤༩བ)

བ१ བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྦྱབ་བ་སྒོམ་ལམ། (༤༩བ)

བ३ རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ལ་གཉིས། (༤༩བ)

བ१ རྣམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱར་སྤང་མང་ངོས་བརྩུང་བ། (༤༩བ)

བ३ འབྲས་བུ་རྣམ་དག་དངོས་ལ་གཉིས། (༥༠ན)

མ१ སྤྱི་དོན། (༥༠ན)

མ३ གཞུང་དོན་ལ་བཞི། (༥༠བ)

ཙ१ རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་བ། (༥༠བ)

ཙ३ མོ་མོར་བཤད་བ། (༥༠བ)

ཙ३ ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། (༥༠བ)

ཙ༩ དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤང་བ། (༥༡ན)

## སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས།

ཆ༣ དེའི་ཙ་བ་གོལ་ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༥༡ན)

༤༡ འབྲེལ་བཞོད་པ། (༥༡ན)

༤༢ གཞི་ཤེས་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༥༡བ)

༥༡ ཤེས་བྱའི་ཆོས་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་གསུམ། (༥༡བ)

༥༡ ལྷང་པོ་ལྷ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༥༡བ)

ཐ༡ སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། (༥༡བ)

ཐ༢ སོ་སའི་དོན། (༥༡བ)

ཐ༣ དེས་པ་བསྟན་པ། (༥༣ན)

༥༡ དེ་ཁམས་དང་སྤྱི་མཆད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། (༥༣ན)

༥༣ རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པ། (༥༣ན)

༥༣ ཤེས་བྱེད་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༥༣བ)

༥༡ འཇུག་ལུལ་གཞི་ཤེས་ལ་གཉིས། (༥༣བ)

ཐ༡ སྤྱི་དོན། (༥༣བ)

ཐ༢ གཞུང་དོན་ལ་གསུམ། (༥༣བ)

༥༡ གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། (༥༣བ)

ན༡ དངོས་བསྟན། (༥༣བ)

ན༢ རྒྱགས་བསྟན། (༥༤ན)

དཔ ཉི་ལྷོ་གི་རྒྱ་མཚན།

དཔ མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། (པ་ལ་ན)

ནཏ རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (པ་ལ་ན)

པཏ གཞི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན། (པ་ལ་ན)

པཔ འབྲས་བུའི་སྤང་གཉེན་ལ་གཉིས། (པ་ལ་བ)

པཏ སྤང་གཉེན་གཉིས། (པ་ལ་བ)

པཔ ཡུམ་ཟབ་པར་བཤད་པ། (པ་ལ་ན)

ནཔ དོན་བསྐྱུ་བ། (པ་ལ་ན)

ཏཔ འཇུག་པ་སྤྱོད་བ་ལ་གཉིས། (པ་ལ་ན)

ཐཏ དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། (པ་ལ་ན)

དཏ དངོས། (པ་ལ་ན)

དཔ རྣམ་གཞག་བསྐྱུ་བ། (པ་ལ་བ)

ཐཔ མཉམ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ། (པ་ལ་བ)

ཏཔ ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་ལ་གཉིས། (པ་ལ་བ)

ཐཏ མདོར་བསྐྱུ་བ། (པ་ལ་བ)

ཐཔ རྒྱས་པར་བཤད་པ། (པ་ལ་བ)

ངཔ མཐུན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྐྱུ་བ། (པ་པ་ན)

## སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་ཐོག་སྦྱོར་བ།

ཅན་ ཐབས་སྦྱོར་བཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི། (༥༥བ)

ཆཇ མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིམ་པ་རྣམ་ཐོག་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས།  
(༥༥བ)

ཇཉ འགྲེལ་བཤོད་བ། (༥༥བ)

ཇཱ མཛོན་ཉོག་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༥༥ན)

ཉ༡ སྦྱོར་བ་སྤྱི་ལ་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི། (༥༥ན)

ཉ༢ བསྒྲིམ་བྱ་རྣམ་པ་ལ་གཉིས། (༥༥ན)

ཉ༣ མཛོད་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། (༥༥ན)

ད༡ སྦྱོར་བ། (༥༥ན)

ད༢ གཞུང་དོན། (༥༥བ)

ཉ༤ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༥༥བ)

ད༣ གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བཤད་བ། (༥༥བ)

ད༤ ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བཅུ་བཤད་བ། (༥༥ན)

ད༥ རྣམ་མཁའ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བཤད་བ། (༥༥བ)

ཉ༥ རྒྲིམ་མཁན་གང་ཟག ། (༥༥བ)

ཉ༦ སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། (༥༥བ)

ཉ༧ རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ། (༥༥བ)

ཐ³ གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བཅོ་ལྔ། (༡༤ན)

ྋ༤ སྒྲིབ་བའི་སྒྲིབ་འགྲའི་ཆོས་ལ་བཞི། (༡༤བ)

ཐ⁴ ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། (༡༤བ)

ཐ⁵ སྒྲིབ་ཤེས་པ། (༡༥ན)

ཐ⁶ མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། (༡༥བ)

ད⁴ སྒྱི་དོན། (༡༥བ)

ད⁵ གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། (༡༥ན)

ན⁴ མདོར་བསྟན་པ། (༡༥ན)

ན⁵ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། (༤༠ན)

བ⁴ རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་ལུས་པར་སྒྲིབ་པ་ཤེས་མཚན་ལ་གསུམ། (༤༠ན)

བ⁵ གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན། (༤༠ན)

བ⁶ ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན། (༤༠ན)

བ⁷ རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན། (༤༠བ)

བ⁸ ལུས་པ་སྤུན་ཆོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཁྱད་མཚན་ལ་གཉིས། (༤༡ན)

བ⁹ མདོར་བསྟན་པ། (༤༡ན)

བ¹⁰ རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༤༡ན)

བ¹¹ གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲིབ་ལུས་པར་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། (༤༡བ)

བ¹² ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ལ་གསུམ། (༤༡ན)

པ༡ ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བཞི། (༥༢ན)

པ༢ ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྔ། (༥༢ན)

པ༣ རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བདུན། (༥༢ན)

ཐ༤ ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པ་ལ་གཉིས། (༥༢བ)

ད༡ རོ་བོ་བཤད་པ། (༥༢བ)

ད༢ དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། (༥༢བ)

ན༡ དུལ་གྱི་དབྱེ་བ། (༥༣ན)

ན༢ དབང་པོའི་དབྱེ་བ། (༥༣ན)

ཉ༡ རྣམ་རྫོགས་སྒྲུང་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། (༥༣ན)

ཉ༡ དེ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གཉིས། (༥༣ན)

ཐ༡ དངོས་བསྟན་པ། (༥༣ན)

ཐ༢ ཞར་བྱང་བཤད་པ། (༥༣བ)

ཉ༢ ཉེན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༥༤ན)

ཐ༡ མདོར་བསྟན་པ། (༥༤ན)

ཐ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༥༤ན)

ད༡ སྒྲུང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༥༤ན)

ན༡ མདོར་བསྟན་པ། (༥༤ན)

ན༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༥༤ན)



དཔ མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༤༥ན)

ན། མདོར་བསྟན་བ། (༤༥ན)

ནཔ རྒྱས་པར་བཤད་བ། (༤༥ན)

དཔ རྣོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ་ལྟ། (༤༥བ)

ན། སྤྱིར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། (༤༥བ)

ནཔ དེ་རྣོམ་པའི་ཚུལ། (༤༥ན)

ནཔ བྱེ་བྲག་རྣོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། (༤༥ན)

ནལ བོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཚེད་སྤངས། (༤༥བ)

ནལ རྒྱ་འབྲས་ལ་ཚེད་སྤང་། (༤༥བ)

དཔ བརྣོམ་བྱ་སྤྱིར་བའི་རོ་བོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༤༥བ)

ཐ། ཚོས་སྤྱི་རྒྱ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་བ་ལ་གཉིས། (༤༥བ)

ད། སྤྱི་དོན། (༤༥བ)

དཔ གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། (༤༥བ)

ན། དངོས་བསྟན་བ། (༤༥བ)

ནཔ ལྷན་ཀ་སྤང་བ། (༤༥ན)

ཐཔ ལོངས་སྤྱི་རྒྱ་ཞིང་དག་པའི་སྤྱིར་བ། (༤༥ན)

ཐཔ སྤོན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱིར་བ། (༤༥བ)

## སྐུལ་བྱ་བ་ཅེ་མའི་སྒྲུབ་བ།

ཆ༡ དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་ཅེ་མའི་སྒྲུབ་བ་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (༡༠༠ན)

ཇ༡ འབྲེལ་བཞོད་བ། (༡༠༠ན)

ཇ༢ མཛོན་ཉོགས་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ་བཞི། (༡༠༠བ)

༨༡ སྒྲུབ་ལམ་གྱི་ཅེ་སྒྲུབ་ལ་བཞི། (༡༠༠བ)

༨༡ རོད་ཀྱི་ཅེ་སྒྲུབ། (༡༠༠བ)

༨༢ ཅེ་མའི་ཅེ་སྒྲུབ། (༡༠༠བ)

༨༣ བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲུབ། (༡༠༡ན)

༨༤ ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྲུབ། (༡༠༡ན)

༩༡ མཛོང་ལམ་གྱི་ཅེ་སྒྲུབ་ལ་གཉིས། (༡༠༡བ)

༩༡ སྤང་བྱ་ལ་གཉིས། (༡༠༡བ)

ཁ༡ མཛོར་བསྟན་བ་ལ་གཉིས། (༡༠༡བ)

ད༡ གཞུང་བ། (༡༠༡བ)

ད༢ འཛིན་བ། (༡༠༡བ)

ཁ༢ རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ་གཉིས། (༡༠༢ན)

ད༡ གཞུང་བ་ལ་གཉིས། (༡༠༢ན)

ན༡ འཇུག་ཡུལ། (༡༠༢ན)

ན༢ སྒྲིག་ཡུལ། (༡༠༢ན)

དཔ འཛིན་པ་ལ་གཉིས། (༡༠༣བ)

ན། རྩམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ། (༡༠༣བ)

ནཔ བཏགས་པར་འཛིན་པ། (༡༠༣བ)

ཏཔ གཉེན་སོ་ལ་གཉིས། (༡༠༣ན)

ཐ། བལ་འབྲས་བྱང་ཚུབ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༠༣ན)

ད། ཐོབ་པའི་རྒྱ། (༡༠༣ན)

དཔ བྱང་ཚུབ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། (༡༠༣ན)

ན། དངོས་ཀྱི་དོན། (༡༠༣ན)

ནཔ དེ་ལྷན་ཀ་སྤང་བ། (༡༠༣བ)

ནཔ དེ་སྒྲིམ་ཚུལ། (༡༠༤ན)

ཐཔ བལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༠༤བ)

ད། སྤང་གཉེན་དངོས་བར་ཆད་མེད་ལམ། (༡༠༥ན)

དཔ གཞིའི་གཉེན་སོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། (༡༠༥ན)

དཔ ཐག་སྤང་བའི་གཉེན་སོ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ། (༡༠༥ན)

ནཔ སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཅེ་སྒྲུང་ལ་གསུམ། (༡༠༦ན)

ཏ། གཉེན་སོ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་གཉིས། (༡༠༦ན)

ཐ། སྤྱི་དོན། (༡༠༦ན)

ཐཔ གཞུང་དོན། (༡༠༦བ)

ཏཱ སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་གཉིས། (༡༠༧ན)

ཐ༡ གཟུང་བ་ལ་གཉིས། (༡༠༧ན)

ད༡ རྟུག་པ། (༡༠༧ན)

ད༢ རྟོག་པ། (༡༠༧ན)

ཐ༢ རེཛ་བ་ལ་གཉིས། (༡༠༧བ)

ད༡ བཏགས་པ། (༡༠༧བ)

ད༢ རེདགས་པའི་རྒྱ། (༡༠༧བ)

ཏ༣ བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན། (༡༠༧ན)

ཉ༤ བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་ལ་གཉིས། (༡༠༧བ)

ཏ༡ བར་ཆད་མེད་ཅེ་དངོས། (༡༠༧བ)

ཏ༢ ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་སྒྲན་ཀ་བསལ་བ་ལ་གཉིས། (༡༠༤ན)

ཐ༡ དམིགས་རྣམས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༠༤ན)

ད༡ སྦྱིར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག །(༡༠༤ན)

ད༢ གཞུང་དོན་བཤད་པ། (༡༠༤ན)

ཐ༢ དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་གཉིས། (༡༠༤ན)

ད༡ ལོག་རྟོག་འབྱུང་ཚུལ། (༡༠༤ན)

ད༢ དེ་བསལ་ཚུལ། (༡༠༤བ)

## སྐབས་བྱུག་པ་མཐར་ཁྱིམ་པའི་སྦྱར་བ།

ཆ ༣ དེ་གོ་ངེས་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཁྱིམ་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༡༠ན)

ང ༡ འབྲེལ་བཞོད་བ། (༡༡༠ན)

ང ༣ མངོན་ཏོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༡༠ན)

ཉ ༡ བསོད་ནམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཕྱིན་བྱུག་གི་སྦྱར་བ། (༡༡༠བ)

ཉ ༣ ཟུང་འབྱུག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་བྱུག་གི་སྦྱར་བ། (༡༡༠བ)

ཉ ༥ ལྷ་བ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པ་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ། (༡༡༠བ)

## སྐབས་བྱུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ།

ཆ ༤ དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༡༠བ)

ང ༡ འབྲེལ་བཞོད་བ། (༡༡༡ན)

ང ༣ མངོན་ཏོགས་བཤད་པ་ལ་བཞི། (༡༡༡ན)

ཉ ༡ གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངེ་མ་བྲལ་བཞིན་པ་རྣམ་སྤྲིན་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། (༡༡༡ན)

ཉ ༣ དེ་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཁ་མ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་

སྐད་ཅིག་ལ། (༡༡༡ན)

ཉ ༥ མཚན་ཉིད་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། (༡༡༡བ)

ཉ ༧ གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། (༡༡༡བ)

## ཕྱེད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་ལྷན་

ཅན་ འབྲས་བུ་ཆོས་ལྷན་བཞད་པ་ལ་གཉིས། (༡༡༣ན)

ཆ༡ འབྲེལ་བཞོད་པ། (༡༡༣ན)

ཆ༢ དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཞད་པ་ལ་གཉིས། (༡༡༣ན)

ང༡ སྤྱི་དོན། (༡༡༣ན)

ང༢ གཞུང་དོན་ལ་བཞུ། (༡༡༣ན)

ཉ༡ རོ་བོ་ཉིད་ལྷན་བཞད་པ་ལ་གཉིས། (༡༡༣ན)

ཉ༡ མཛེར་བསྟན་པ། (༡༡༣ན)

ཉ༢ རྒྱས་པར་བཞད་པ་ལ་གསུམ། (༡༡༣ན)

ཐ༡ ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་བཞུ་བཞུ་སོ་སོར་བཞད། (༡༡༣ན)

ཐ༢ ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྟོན་ནས་མཐུན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བྱ། (༡༡༤བ)

ཐ༢ ཁུབ་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་བསྟན་པ། (༡༡༤ན)

ཉ༢ རོ་བོ་ལྷན་བཞད་པ་ལ་གཉིས། (༡༡༤བ)

ཉ༡ མཛེར་བསྟན་པ། (༡༡༤བ)

ཉ༢ རྒྱས་པར་བཞད་པ་ལ་གཉིས། (༡༡༤བ)

ཐ༡ མཚན་བཟང་བཞད་པ། (༡༡༤བ)

ཐ༢ དཔེ་བྱད་བཞད་པ། (༡༡༥ན)

ཉ༢ སྤྱུལ་ལྷན་བཞད་པ། (༡༡༥ན)

ཉ༤ ཟིན་ལས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༡༥ན)

ཉ༥ གནས་ཚུལ་གྱི་ཟིན་ལས་མདོར་བསྟན། (༡༡༥ན)

ཉ༥ ལྷང་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ། (༡༡༥བ)

ག༥ འབྲེང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྒྱག་ཏུ་བསྟན་པ། (༡༣༠ན)

ག༥ བསྐྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་ཏུ་བསྟན་པ། (༡༣༠ན)

ག༥ མཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ། (༡༣༠བ)

# མདོ་ཐུགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཚྭ་གསུང་གི་དང་ དཔེ་ལྟར་མཛད་པ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་སྤྱི་མཉམས་པ་ལྟན་པ། གཞུང་གསུང་རབ་པའི་དོན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་  
 མཆོན་ནི། མངལ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་ནས་ཀྱང་འཁྱལ་དབང་གཞུང་པ་བཅུ་དྲུག་པ་རང་  
 བྱང་རིག་པའི་རྫོང་ཆེ་མཆོག་གི་སྤྱི་བ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟེགས་པ་ཆེན་པོས་ལུང་བསྟན་  
 པ་བཞིན། ཡབ་དམ་ཆོས་ཡོངས་འདུས་དང་། ཡུམ་ལེགས་བཤད་སློབ་མ་གཉིས་  
 ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤྱལ་རྒྱ་བ་ཞི་པའི་ཆེས་ཉེར་ལྟ་དང་། སྤྱི་  
 ཡོ། 1965 རྒྱ་བ་དྲུག་པའི་ཆེས་ཉེར་བཞི་ལ། སྤྱི་སྤྱོད་ལྷན་པོ་ལྟར་ཀྱི་འཁྱལ་  
 དབང་གཞུང་པའི་གདན་ས་རུམ་བུ་གསུང་སྤྱོད་པའི་ཉལ་མཆོན་དུ་མ་དང་  
 བཅས་སྤྱི་འཁྱུངས། འཁྱལ་མཆོག་བཅུ་དྲུག་པ་ཆེན་པོ་དང་འཁྱལ་བ་ཐམས་ཅད་  
 མཁུན་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནས་དཔོན་སློབ་ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་གྱི་  
 སྤྱི་མཉམས་དྲུག་པའི་ཡང་མིད་དུ་འོས་འཛིན་མཛད། དཔོན་སློབ་ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་  
 བེ་ཀྱ་རུ་བཟུངས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ནང་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དབང་ལྷན་མི་ལ་རས་པའི་  
 རྣམས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཞི་བ་འོད་དང་། བེ་མའི་རྣམས་བཅུད་རྫོགས་ཆེན་སྤྱི་མཉམས་གི་  
 བཀའ་བབ་ཀྱུ་ཆེན་མེ་འོད་རྫོང་ཆེ་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནས་  
 བཟུང་རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་རིམ་ཁྱོད་ནི་སྤྱི་འབྱུང་སྤྱི་མཉམས་ཀྱི་གདན་ས་དྲུག་གི་ནང་  
 གསེས་མདོ་ཁམས་ཀྱུ་དབང་རྒྱལ་བ་རྫོགས་ཆེན་པ་ཞེས་ཆོས་མིང་གང་ཟག་ལ་



འཕྲིན། གང་ཟག་གི་མིང་གདན་ས་ལ་འཕྲིན་པ། རྩོན་སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱུས་རྩེ་འབྲུལ་  
 གྲིས་ཞབས་ཀྱི་ས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པ། རྩོད་པལ་སྤྲུལ་དང་། མཁན་  
 ཆེན་གཞན་པན་སྤང་བ། འབྲུ་མི་པམ་སོགས་མཁས་བླ་བ་ཀྱི་སྤྲེས་བྱ་མང་དུ་བྱོན་  
 པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ནམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་  
 པ་དང་། བྱད་པར་སྤྱི་ཐོང་དུག་པ་འཛིགས་བྲལ་ཆེ་དབང་རྩོམ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་དབང་  
 གཞུགས་པ་རིག་པའི་རྩོམ་མཆོག་གི་སྤྱིའི་དཔོན་པོའི་སྤྱི་བ་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྤྱི་  
 ཐོང་དུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ནི་ཕྱག་རྩོགས་བྱང་འབྲུག་གི་བསྟན་པའི་བདག་  
 པོར་གྱུར་ཅིང་བཀའ་བརྒྱུད་དང་རྩིང་མའི་བསྟན་པ་བྱང་གི་མཛད་པ་རྒྱབས་ཆེན་  
 བསྐྱངས་དང་སྦྱོང་བཞིན་པ་ནི་གཤམ་གསལ་ལྟར་རོ། །

སྤྱི་ལོ། 1968 ལོ་དགྲུང་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཡུལ་དབང་ཀམ་པ་མཆོག་གིས་  
 གཙུག་ཕྱད་བཞེས་ཏེ། མཆོན་ལ་ཀམ་གསུང་རབ་ངེས་དོན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་  
 ཞེས་གསོལ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འཆི་མེད་ཆེ་སྤྱབ་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་དང་འབྲེལ་  
 གསལ་ཁྱིལ་མངའ་གསོལ་གཞིངས་བསྟོན་མཛད། དགྲུང་ལོ་ལྔ་ནས་ལྔ་གས་སྟོག་  
 གསལ། སྤྱི་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་མཐུན་རབ་ཀྱི་ཅལ་རྩོགས་པས་འབྲི་སྟོག་སོགས་  
 ཆོགས་མེད་དུ་མཐུན།

སྤྱི་ལོ། 1974 ལོ་དགྲུང་ལོ་དགྲུ་པར་ཡུལ་དབང་ཀམ་པ་མཆོག་ལས་དགེ་  
 རྒྱལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཆོན་ལ་ཀམ་སྤྱབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་།  
 དགྲུང་ལོ་བརྒྱའི་ཐོག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཕྱོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། མཆོན་ལ་བྱང་

ལུབ་སེམས་དབང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཞེས་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་གདན་ས་རུམ་བཏེགས་བཞད་སྐབ་ཆོས་འཁོར་  
མིང་དུ། གཞུལ་དབང་ཀམ་པ་བཅུ་དྲུག་པ་རང་བྱུང་དེག་པའི་རྟོ་རྩེ་མཆོག་ནས་སྐབ་  
བརྒྱད་ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་སྤྲུགས་སྤྲས་སུ་མངའ་གསོལ་གྱི་འཇམ་ས་  
བསྐལ།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ནས་བཟུང་ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཀམ་པའི་འཇམ་དབྱངས་  
ཁང་གི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲར་ཞུགས་ཏེ། སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་། ལྷན་དག་  
མི་པམ་མཁས་འབྲུག་སོགས་སློབ་གཉེར་མང་།

སྤྱི་ལོ། 1980 ལོར་གཞུལ་དབང་ཀམ་པ་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་ལུབ་སྤྲུགས་ཨ་  
རི་དང་ཁེ་ན་ཌ། ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཕེབས་ཏེ་དབྱ་ཞུ་མཐོང་གོལ་  
ཆེན་མའི་ངོ་སྤྲོད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་བསྐྱོད།

སྤྱི་ལོ། 1981 ལོར་འཕགས་ལུལ་ཁ་ར་རྒྱ་སིའི་སྤྱི་ཏེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲའི་  
ཁོངས་གཏོགས་རུམ་བཏེགས་ཀམ་པའི་ན་ལ་རྒྱའི་བཞད་གྲ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཐོག་མར་  
བསྐུས་གྲ་དང་ཆོ་རྟགས་སོགས་དེགས་ལམ་སྤྱིའི་སྐོར་དང་། འདུལ་བ། མཛོན་པ།  
ཆོད་མ། ཤེར་ཕྱིན། དབྱ་མ་སྟེ་མཛོད་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་  
སྤྱོད་འབྲུག་དང་། རྒྱུད་ལྔ་མ། འབྲེད་གཉིས་སོགས་མཛོད་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་  
མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྤྱོད་འདོགས་བཅད། དེ་རྗེས་སུ་འཕྱད་དེ་མཁན་ཆེན་  
ལྔ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོ་རིན་པོ་ཆའི་དྲུང་ནས་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན། རྒྱུད་བརྟག་

གཉིས་ཏེ་སྤྲུག་གཞུང་ཆེན་མོ་གཉིས་དང་། དེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྱིམ་གྱི་  
 རྒྱུ་ལ་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྣམ་འཁོར་གྱི་དབང་ཕྱག་མི་ལ་རས་པའི་མགུར་  
 འབུམ་གྱི་སྒོར་གྱི་ཟབ་ཁྱིམ་བཅས་གསན་ཏེ་བསྐོས་པས་སྤྲུག་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པར་  
 སྦྲང་།

འཁྱུལ་དབང་ཀམ་པ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། འསྐྱབས་མེ་དེལ་མགོ་མཁུན་བཅེ་  
 དེན་པོ་ཆེ་སོགས་སྟོན་རྗེས་སྤྱུ་བཀའ་རྙིང་གི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་བཅུ་སྤྲུག་གཉིས་ལ་  
 ཉེ་བར་གཞུག་ཏུ་བསྟེན་ཏེ་མར་མི་དྲུགས་གསུམ་ལས་བརྒྱད་ཅིང་མཆེད་པའི་བཀའ་  
 བཞེ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་དང་། མཁན་སྟོན་ཆོས་གསུམ་གྱི་བཀའ་བློན་ལས་བྱུང་  
 ཞིང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བའི་ཞལ་ནས་སྟོན་ཏུ་བརྒྱད་པ་སྤྱུ་འགྲུར་རྙིང་མའི་བཀའ་གཏེར་  
 དག་སྤྲང་གི་ཆོས་བཀའ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ཟམ་མ་ཆད་ཅིང་སྟོན་གྱི་ཕྱག་སྟོན་མ་  
 ཉམས་པར་ཡོད་པ་ཟམས་ཅད་སོ་སོའི་ཁྱད་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་བྱེད་དབང་།  
 སྟོན་བྱེད་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱུ་ཉེན་ཕྱད་དང་བཅས་པ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཞལ་ནས་སྟོན་ཏུ་  
 བརྒྱད་དེ་སྤྲུགས་ཀྱི་དཔལ་ལེན་གཏམས། ལྷག་པར་དུ་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྟོར་  
 སྤྱིའི་སྟོན་བྱེད་དང་ཁྱད་སྤངས་ལས་དེམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མའི་བཀའ་ཁྱིམ་འསྐྱབས་མེ་མཁུན་  
 བཅེ་དེན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་སྤྲུགས་ཉམས་སྤྱི་བཞེས།

སྤྱི་ལོ། 1990 ལོར་བཤའ་གྲུའི་སྟོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ནས། ཀམ་ཕྱི་ན་ལ་རྒྱའི་  
 བཤའ་གྲུའི་བཀའ་རབ་འབུམས་པ་དང་། ཨ་ར་རྒྱ་སའི་སྤྱི་ཏྲ་མཐོ་དམ་སྟོན་གྲུའི་  
 ཨ་རྒྱའི་མཆོན་གནས་བཞེས།

དེ་ནས་རྒྱ་བསྐྱོད་ལ་ཨ་རིའི་ཁོ་ལམ་སྤེལ་ཡོད་སྟབས་ཀྱི་ཆེན་མོར་དཔྱིན་ངེའི་སྐད་  
 ཡིག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོས་ལུགས་དབྱེད་བསྐྱར་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་འཛིན་བྱུང་ཞུགས་ཏེ་  
 སྟོན་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཨ་རི་དང་། ཡུ་རེ་བ་ཀྱི་གཙུག་ལྷན་གཞི་  
 ཡ་སོགས་འཛམ་གླིང་ཤར་རྒྱལ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཁག་ལ་ཐེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་  
 མེད་དུ་བསྐྱོད།

སྤྱི་ལོ། 1994 ནང་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ནི་ལུ་ཡོག་དུ། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་  
 ཁྱད་པར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བསྐྱར་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་མི་ཉམས་དར་  
 སྤེལ་དང་ཉམས་པ་སྐྱར་གསལ་ཆེད་དུ། བོ་རྒྱུན་(རེས་དོན་) ཤེས་རིག་ཉམས་གསལ་  
 ཁང་ (Nitartha International Non-profit Educational Corporation)  
 ཞེས་པའི་ཆོག་པ་བཀས་དུ་བཅུགས། འདིའི་སྐོར་ཞིབ་པ་སྤྱིར་བཏོན་དང་དཔེ་  
 བསྐྱར་གསལ་བཤའ་ནང་གསལ།

སྤྱི་ལོ། 1996 ལོ་ནས་བརྒྱུད་ཨ་རིའི་མཐོ་རིམ་སྟོན་བྱ་རྒྱ་རོ་པ་ལ་ལོ་ལྟར་སྐྱ་  
 བ་གཅིག་ནས་གསུམ་བར་ནང་པའི་ལྷ་གྲུབ་སྐོར་དབྱེ་མ་འབྱུག་པ་དང་། སྤྱི་དབྱུག་  
 ཤེས་རབ་ལེའུ། དབྱེ་མ་རྒྱུ། རྒྱུད་སྐྱ་མ་བཅས་ཀྱི་ལྷགས་ཁྱིད་མཛད།

སྤྱི་ལོ། 1996 ལོར་རྒྱ་བསྐྱོད་ཁེ་ན་ཏར་(Nitartha Institute) རེས་དོན་  
 བཤའ་བྱ་ཞེས་པ་བོད་ལུགས་ཀྱི་ནང་བསྐྱར་བཤའ་བྱའི་ཆོས་སྐར་བཅུགས། ལོ་  
 ལྟར་ཆོས་སྐྱབས་པ་ལ་འཛོགས་ཏེ། ལོ་རིམ་མཐོ་དམའ་ལྟར་བསྐྱར་བྱ། སྟོན་ཞུགས།  
 གྲུབ་མཐའ། དབྱེ་མ། པར་ཕྱིན། རྒྱུད་སྐྱ་མ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་མཛོད་ནས་སྤེལ་

འགའ་ཤས། སྐྱགས་གཞུང་ཐབ་མོན་དོན་བཅས་སྐྱགས་ཁྱིད་གནང་། གཞན་  
 ཡང་དེའི་རིང་ལ་དགེ་ཆན་དུ་རྒྱ་གར་ནས་ནང་བསྟན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཨ་རྒྱུ་ཆུང་ཆུང་སྐྱེས་ས་  
 གནད་ལུས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སློབ་དགེ་ཆན་ཁ་ཤས་བསྐོས་ཏེ་འཆད་ཉན་  
 མཛད་པ་དང་། དེ་སྐབས་ཞལ་སློབ་ཆུང་ཆུང་ཞོག་པར་ལུས་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་དཔུང་  
 སློམ་། དེ་རྗེས་འཛིན་བྲ་ཁག་བཅས་འཆོགས། ཨ་རི་དང་ཡུ་ཤེས་སོགས་ལ་དབྱིན་  
 རིའི་སྐད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་ལས་ཆུང་ཆུང་སྐོ་བཞེད་ཐོག་  
 ནས་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རྟགས་བསལ་གཏོང་བའམ་ཅོད་པ་བྱེད་པ་ཐེངས་  
 དང་པོ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ། 1997 ལོར་ཨ་རི་དང་ཁེ་ན་ཏུ་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་སྤྱི་ལོ་ཉིང་མའི་  
 ཐབ་ཆོས་སློབ་གཉེར་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཆུང་ཆུང་གི་བསྐྱལ་བ་ལྟར་“ན་ལ་རྒྱ་པོ་  
 ཉི”ཞེས་པའི་ཆོས་ཆོགས་གསར་དུ་བཅུགས། ཞལ་སློབ་ཆུང་ཆུང་ལ་སྤྱི་ལོ་རྗེས་སུ་  
 གུན་བཟང་ལྷ་མའི་ཞལ་ལུང་དང་། སྤྱི་ལོ་ཉིང་སྤྱོད་། གུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱི་ལོ་ལས།  
 ཆོག་གསུམ་གནད་བཞེག་ ལུག་ཆེན་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། རྟོན་སེམས་ཆོས་སྤྱོད་  
 སོགས་གསུངས་ཏེ་“ན་ལ་རྒྱ་པོ་ཉིང་རི་ཁོད་”ཅེས་པ་ལོ་ལྟར་དཔུང་ཆོས་ཉིན་བཅུད་  
 བར་འཆོགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཉིང་ཆུང་ཆུང་ལ་སྤྱོད་། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་  
 གསུང་སྐབས་ཞལ་གསལ་ལ་སྤྱོད་དག་པ། ཆོག་ཏུང་ལ་དོན་འདུས་པ། གནད་ཉམས་  
 ལེན་གྱི་སྤྱོད་དུ་བསྐོར་ནས་གསུངས་པས་ཕྱི་སྤྱོད་པའི་མཁས་ཆེན་ཆུང་ཆུང་གིས་ཀྱང་  
 བསྐྱགས་བཅུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཛོར།

སྤྱི་ལོ། 1998 ལོར་༡ རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་བཅུ་བདུན་པའི་བཀའ་བཞེན་ཀ་མ་  
ལ་གྲི་ལ་དང་ཐེག་གསུམ་བཟ་ཤིས་ཆོས་སྤྱིང་གཙོས་འངར་མན་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་  
ཆོས་ཆོག་ས་དང་ཞལ་སྟོབ་རྣམས་ལ་ཞབས་འདེགས་མང་ད།

དམ་པ་འདི་ནི་སྟོན་མི་ལའི་སྤྱགས་སྤྲས་རས་པ་ཞི་བ་འོད་དང་། བི་མའི་སྤྱགས་  
བཅུད་རྩོགས་ཆེན་སྤྱིང་ཐེག་གི་བཀའ་བབ་བྱུབ་ཆེན་མེ་ལོང་རྩོད་རྩོད་རྣམས་འབྱུལ་ཡིན་  
པ་གྲུ་དུ་བཟ་ཤིས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་།  
སྤྱགས་བསྐྱེད་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱ་ཆོག་ས་པའི་དབང་གིས་སྤྱ་འབྱུང་རྟེན་མ་དང་སྤྱབ་  
བརྒྱུད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྟོག་ཤིང་ལྟ་བུར་བྱུང།

གཞན་ཡང་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེན་སྐད་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་ལྷན་  
དུ། ཀམ་པ་དགུ་པ་དབང་སྤྱག་རྩོད་རྩོད་གསུང་སྤྱག་ཆེན་དེས་དོན་རྒྱ་མཆོད་དང་། མི་  
བསྐྱོད་རྩོད་རྩོད་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཕྱིན་གྱི་ཅ་བའི་ཆོག་འབྲེལ་དང་།  
དཔའ་ལོ་གཙུག་ལག་སྤྱིང་བའི་སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་འབྲེལ་པ་སོགས་འབྱུང་  
ཐེན་པ་དང་། ཀམ་པ་དགུ་པ་དབང་སྤྱག་རྩོད་རྩོད་གསུང་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་  
པ་ད་ལྟ་འབྱུང་བཞེན་པ་དང་། དཔལ་སྤྱལ་བར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་སོགས་བསྐྱུར་རྒྱུའི་  
དགོངས་འཆར་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་གསུང་ཆོས་དབྱེན་སྐད་སྟོན་སྟོན་ལོ་རྒྱུ་གི་འབྲེལ་  
བཤད་དང་། ཞི་གནས་སྟོན་ཁྱིད། ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བཤད།  
རྩོད་སེམས་ཁྱིད་ཡིག་སྤྱག་རྩོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དོན། ཤེས་བྱ་མཛོད་ཀྱི་བཀའ་ཁྱིད་སྟོན་  
སོགས་དེབ་ཆེ་ཆུང་བཅུ་སྤྱག་འགའ་ཤས་པར་དུ་འཁོད།

དེ་ལྟར་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་གསུམ་དང་། གཞན་  
 དོན་དུ་འཆད་ཚད་ཚུལ་གསུམ། གཉིས་དོན་དུ་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་མཛད་  
 པ་ལྟར་གྲངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་  
 པའི་མཛད་ཅེས་ལུལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པར་འཆོ་ཞིང་བཞེས་པ་  
 ལགས་སོ། །

ཅེས་པ་འདི་འང་སྐྱབས་ཅེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་འབངས་སུ་འཁོད་པ་རྫོགས་ཆེན་  
 དཔལ་རྫོང་ནས་སྤྱི་ལོ། 2004 ལོའི་ཟླ་བ། 2 པར་བེས་པ་དགེའོ། །



# THE KARMAPA

- ༡༧། ཅིར་སྤང་སེམས་ཀྱི་རོལ་པ་ལ་འཆར་ཞིང་། །  
 སེམས་ཀྱང་འཛིན་མེད་ཆོས་སྤྱར་རྟོགས་པ་འཛིན་མཁས། །  
 སྤང་བྱིད་དབང་དུ་བསྟུས་པ་འཛིན་པ་འཛིན་ཆོག །  
 དཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་ལེགས་རྩོལ། །
- ༡༧། གང་ལ་རྟོགས་སངས་སྤྱིང་པོ་ཉིར་སད་པས། །  
 ལྷག་པ་འཛིན་གྲོས་རྒྱས་པ་འཛིན་པ་ལ་ཡོན་ཅན། །  
 དཔྱད་འཛིན་དམ་པ་རྟོགས་ཆེན་དཔོན་སྤྱོད་མཛན། །  
 ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་ལམ་དགེ་ལ་ལས། །
- ༡༧། འགོ་མགོན་དུགས་པོའི་དཀའ་བརྒྱུད་ལས་འོང་བའི། །  
 མ་ཞོར་ཆོས་ཀྱི་རིམ་བརྒྱུད་གཅིག །  
 རྟོགས་བྲལ་སྒྱུ་བོའི་མིག་ཡིད་དགའ་སྟོན་དུ། །  
 བསྐྱེད་འཆར་བའི་པར་གྱི་ལྷ་མོ་བསྐྱེད། །
- ༡༧། རྣམ་དཀར་དྲང་སྟོང་བུ་མོའི་རྒྱན་གང་གིས། །  
 མི་གིས་སེམས་ཀྱི་དྲིམ་འབྲུད་བྱས་ནས། །  
 ཆོགས་གཉིས་དགེ་བའི་རྒྱབ་སྤེང་འཕུར་བཞིན་དུ། །  
 རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཛོར་འཇུག་རྒྱར་ཅིག །

རྟོགས་ཆེན་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་གསུང་རབ་པེས་དོན་བསྟན་པ་འཛིན་པ་མཛན་མཆོག་ལས་  
 རིམ་དོ་སྟགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ ཅེས་པའི་གསུང་རབ་པེས་དོན་ཆེན་པོ་བསྟན་གནང་རྒྱུའི་འཇུག་བྱང་གིས་  
 མོན་དུ། ཀུམ་པ་ཨོ་རྒྱུན་ཕྱིན་ལས་རྟོ་རྟེན། ནང་ལོ་ ༡༧༧༩ ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༧ ལྷོ་ ༩ ཆོས་ ༡༩ ལ་སྤྱིར་  
 དཔལ་གྱིས་པར་གྱུར་ཅིག།

